

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

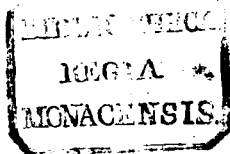
M. ANTONI
NI IMPERATORIS
ROMANI, ET PHILOSOPHI
*De seipso seu vita sua Libri XII. Græcè &
Latine nunc primum editi, GUILIELMO XT
LANDRO Augustano interprete:
qui etiam Annotationes adiecit.*

MARINI NEAPO-
LITANI DE PROCLIVITA
ET FOELICITATE LIBER:
*Græcè Latineq; nunc primum publicatus,
Innominato quodam interprete,
adiectis itidem Scholijs.*

BIBLIOTHECA ILLVSTRISSIMI
principis Othonis Henrici.

CVM PRIVILEGIO IN TRIBNNIVM.

TIGVRI APVD ANDREAM
Gesnerum F.

VERE NOBILIS VIRO GEORGIO A STETTEN IVNIORI, PATRICIO AVGVSTANO,

summa sibi obseruantia colendo,

Guilielmus Xylander Augustanus. S.

VM opusculum hoc M. ANTONINI Imperatoris Romani, eius qui Philosophus est appellatus, instinctu CORRADI GESNERI, Medici & Philosophi praestantissimi, mihiq̃ue summa amicitia iuncti, de Graeco Latinum fecissem, eiusq̃ue iam opusculi adornaretur editio, ut id laudatissimo tuo, vir Ornatissime, nomini inscriberem, non una me impulit ratio. Nam & quàm grato animo tuae in me beneuolentiae (quàm & aliàs & superiorem praesertim Maio coràm in patria sum expertus summam) memoriam colerem, publicè restatum facere me posse uidebam: & haud parum gratiae tui nominis splendorem huic ipsi editioni conciliaturum iudicabam. Iam cùm satis apud me constaret, quis esset tuus de studio sa-

pientia, de quæ ijs quæ ad humanitatem spè-
 ctant disciplinis sensus, quantaque cum diligen-
 tiaque ab ineunte ætate in ijs versata, & boni-
 tate earum cultores sectatoresque complexus
 semper esses: non verebar, ne non gratum hoc
 qualecunque meum haberes officium. Ipse qui-
 dem certe liber cum auctoris dignitate, tum eius
 quam tractat rei præstantia, facile apud te im-
 petrabit, ut eum tua dignere tutela: de meo labo-
 re dicam postea. Scriptum esse ab ANTONI-
 NO Philosopho Imperatore hoc opusculum,
 id in annotationibus nostris demonstraui-
 mus: ut hîc ea repetere, quæ ibi diximus, nihil atti-
 neat. Potissima verò Philosophiæ capita secum
 meditatum esse hunc tantum Imperatorem,
 commentatumque diligenter, uel nostris ver-
 bis, uel si mauis, Græca ubi legeris, ipse depre-
 hendes. Etenim tamen si verum est, libellos hos
 ANTONINI (ut quidem in nostras ij manus
 peruenerunt) esse mutilos, misereque & maio-
 re sui parte decurtatos: nihilominus id in
 proprium est, grauissimas in his ipsis extare de fe-
 renda conditione humana, de contemnenda
 morte, de societate humana tuenda, de uera bea-
 titate, de causis miseriarum humanarum, a-
 lijsque id genus compluribus Philosophiæ capi-
 tibus

tibus disputationes, easdemque iuxta argutas,
 & exemplis comparationibusque appositissi-
 mis perpolitas. Nec absimile est nostri auctoris
 genus philosophandi ei, quo usum esse Epicte-
 tum (qui etate ANTONINVM non ita mul-
 tum antecessit, cuiusque se usum praeceptis no-
 ster ingenuè pra se fert) Arrhianus memoria
 prodidit. Floruit enim circa illud tempus ut-
 cunque studium sapientiae cum ipsi Impera-
 tores aut colerent philosophiam, aut certè eius
 sectatores non aspernarentur. Quo factum est,
 ut extiterint permulti doctrina & gravitate
 praestantes viri: quorum partim nomina tan-
 tum & dicta factaque aliquot apud historiae
 scriptores extant, partim scripta etiam doctissi-
 ma & prudentiae plena nostrum ad aures per-
 durauerunt. Enimvero ANTONINVM ego
 iudico (neque aliter sentire doctos existimo) non
 id modò his voluisse in Commentarijs explica-
 re, quibus ipse in rebus animum suum occupas-
 set, quibusque praeceptis, exemplis, & ratio-
 nibus sese ad hominis, civis, Imperatoris, adeo-
 que Philosophi nomen cum dignitate tuendum
 informauisset: Sed unà demonstrasse, quae esset
 vera atque expedita ad tranquillitatem animi,
 & eam quae homini in hac vita contingere po-

test felicitatem consequendam uia: tum quid-
nam rei esset, cur plerique hominum adeò de na-
tura, suaque sorte immeritò conquererentur.
Quippe hoc modo philosophia neglecta & spre-
ta ulciscitur illos: quorum questus & indigna-
tionem sapientissimus Poeta Euripides sanè
quàm scitè & (ut omnia) eleganter expressit,
senem calamitate ictum in scenam producens:
qui, cum parum rectè rationes ad vitam tum,
cum maxime debuerat, subduxisset, ut incidit
in res aduersas, non suæ imprudentia culpam a-
gnosceret, sed (qui est mos vulgi) ad futilia &
inutilia vota confugeret. Cuius de inscitia hi
extant versus, quos adducam, Latine tamen
à me redditos, ne in hoc orationis generi peregrin-
um sermonem interferam:

Eheu, datum non esse & hoc mortalibus,
Iuuenes ut esse bis queant, iterum & senes?
Nam si domi quid secius fortè euenit,
Corrigimus illud consilio tamen nouo:
Æuū retractare haud licet. quòd si redux
Iuuenilis ætas esset, & senium duplex,
Peccata vitæ corrigeremus istius,
Vitæ instituto prouidi melius noua.
Capitalis profectò Iphis, et quouis dignus infor-
tunio, qui non præsentem vitam præceptis ex-
emplis que

emplisq̃ue rectè informandam moneret, sed aliam optet, qua huius errata emendari possent. Quantò rectius Theseus ille Euripideus? cuius hanc suam Cicero aliud refert:

Nam, qui hæc audita à docto meminisssem viro,
Futuras mecum commentabar miseras:

Aut mortē acerbā, aut exiliū mœstam fugam,
Aut semper aliquam molem meditabar mali.
Vt si qua inuēta diritas casu foret,

Ne me imparatum cura laceraret repens.

At enim è philosophia petendam hanc vitæ institutionem, neque obscurum est, & ab alijs multis grauibꝫq̃ue autoribus ita demonstratum, vt meis verbis hoc quidem loco & tempore res non egeat. Id quidem haud temere videor addere, eam philosophandi rationem, quā hic noster tenuit (hac est, quæ breuibus præceptis, exemplis, comparationibusq̃ue propositum absoluit) maiori hominum parti cum ad intelligendum faciliorem, tum ad tenendum memoria commodiorem esse altera illa, quæ exquisitis disputationibus, ingeniosisq̃ue conclusionibus veritatem eruit. Quod ipsum eò spectat, ut intelligatur, quid præsens liber communi hominum vitæ formandæ conducere possit. sed mitteq̃ librum commendare, præsertim cum se

mel inceptus legi, facile lectorem retineat: ut ue-
 rū fore hoc loco nō dubitem, id quod est scire ab
 eodem Poëta dictum, gustu percepto empro-
 rem allici. De meo labore, & opera quam in
 conuertendo adhibui, superest ut dicam: etsi fi-
 dem diligentiamque meam malo doctis collatio-
 ne facta Græci cum Latino libro æstimandam
 relinquere, quàm me aut mea iactare. Neque
 uerò metuo ne quis hęc editionem sit insecutur-
 us, nisi si ij sint exituri, qui librum mutilum
 & plerisque locis interruptum interpolatum-
 que indignè sint laturi lectoribus offerri. Quos
 ego tum denique audiendos censeo, si integrio-
 rem ipsi proferant: alioquin si secundum eos in-
 dicaturi sint docti, efficiant ut reliquie bono-
 rum librorum, quas ipsas meritò gratas habe-
 mus, negligamus: imò si maioribus nostris idem
 fuisset iudicium de fragmētis librorum, aut mu-
 tilatis voluminibus. bone Deus, quot & quàm
 præclaros utilissimosq; libros non haberemus
 hodie? Sed valeāt iniqui isti. sanè mihi hoc incō-
 modo conuertendi labor mirum in modum est
 auctus: atque haud scio an ab incepto destitis-
 sem, nisi me & verecundia fallenda quam de-
 deram fidei, & propositi mei (id autem est pro-
 desse Reip. literariæ pro uirili, eamq; ob rē nulli
 labori

labori uelle succumbere) tenendi necessitas quædam confirmassent. Latinitati quàm fieri potuit maxime in hoc negotio studui: nisi quòd uoces quasdam, tritas illas, & aptas, non tamen usitatas apud antiquiores, perspicuitatis causa non contempsì. Verba appendere ad trutinam neque uolui, neque verò debui: sensum quidem secutus sum, an autem assecutus sim ubique aliorum opto iudicium: cur difficile hoc fuerit, multa sunt, neque non manifesta causa. Et si fateor, in quibusdam me uel ut diuinarem opus habuisse, uel audacter à codice Græco aut usu communi discessisse: quibus locis etsi annotationibus (eram enim occupatior, quàm commentandi otium suppeteret) aliquando consului, tamen si cui secus videbitur, nihil moror: est enim (ut Bacchylidis utar prouerbio) lata uia. Tibi autem, uir præstantissimè, & cur dedicauerim hunc librum, meumque ei impensum laborem, & cur utrunque tuæ amplitudinis patrocinio non indignum fore duxerim, commemorauim antè. Supererat, ut orarem te, ut ne hoc meum tui nominis exornandi studium, gratique animi erga te declarandi uoluntatem aspernareris: sed tanta est tua humanitas, tātusq; in rei literaria defensores amplificatio-

resque (inter quos me vel extremo loco haberi peruelim) amor, ut certò mihi de se polliceri, non obsecrando in dubium uocare tuam bonitatem debeam: Itaque labore tuo deprecandi supersedendum mihi animaduerto. Ego me tibi, quem singulare patriæ nostræ inclytissimæ ornamentum, Musarumque benignissimum hospitem noui, studiaque mea commendo, efficiamque profectò, nisi maturius nobis aliquid eueniat humanitus, ut ne tua te erga me possit pœnitere beneuolentia. Vale. Heidelbergæ Calendis Octabribus. Anno salutis

1558.

ESVD AE

LEXICO

. Antoninus, laudatus per omnia Philosophus: auditorem se præbuit alijs primùm, deinde Sexto Bœoto Philosopho Romæ: cuius etiam fores frequentare voluit. eundem uerò etiam Lycius quidam Herodi Atheniensi Rhetori familiaris adire solebat. Hic aliquando Marcum aduentantem, quonam & cuius rei causa se conferret, interrogauit. Respondit Marcus: Decorum est etiam senibus addiscere. quamobrem ad Sextum Philosophum eo, ut ea discam quæ nondum scio. Tum Lycius in cælum sublatis manibus: O Sol (inquit) Romanorum Rex iam senex, librum gestans doctorem frequentat. at meus rex Alexander duos & triginta natus annos obiit. Condidit hic Marcus de vita sua libros XII.

ET RVRSVS

MARCVM

*M*ARCVM regem Romanorum
 silentio admirari, quàm pro di-
 gnitate laudare facilius est: cùm
 nulla eius uirtutes consequi &
 uerbis exprimere eloquẽtia pos-
 sit. Ab incunte enim ætate mox uitam tran-
 quillam stabilemque adeò sibi instituit, ut nun-
 quam uel timore uel uoluptate uultum mutasse
 uisus sit. Stoicos præ cæteris Philosophos lau-
 dat, eosque non uiuendi tantum genere, sed e-
 tiam doctrinæ opinionumque studio sectaba-
 tur. Tam luculentum autẽ eius admodum adole-
 scentis adhuc ingenium fuit, ut sæpenumero A-
 drianus de transferenda in ipsum imperij succes-
 sione cogitarit. Sed cùm Pium iam antea sibi le-
 gitimè adoptasset, suam illi successionem serua-
 uit: Marcum uerò affinem ei & familiarem es-
 se uoluit, ut ita generis successionem ad imperium
 perueniret. Vixit autem Marcus priuatus ad-
 huc adeò modestè, ut nemini popularium Romæ
 se anteferreret, nec adoptione generis ingenium
 mutaret. Et ad imperium euectus, cùm omnia
 iam solus gubernaret, & summa meraque pote-
 state frueretur, nullum unquam arrogantia si-
 gnum edidit, sed & beneficijs collocandis libe-
 ralis ac copiosus fuit: & in gentium ac provin-
 ciarum gubernatione bonus ac moderatus.

EX EPITO-

ME SEXTI AV-

RELII VICTORIS.

ANTONINVS imperauit annos
XVIII. Iste uirtutum omnium coe-
lestisq̃ue ingenij exstitit, arumnis-
q̃ue publicis quasi defensor obie-
ctus est. Etenim nisi ad illa tempora natus es-
set, profectò quasi uno lapsu fuissent omnia sta-
tus Romani. Quippe ab armis quies nunquam
erat: perq̃ue omnem Orientem, Illyricum, Ita-
liam, Galliamq̃ue bella feruebant: terræmotus
non sine interitu ciuitatum, inundationes flumi-
num, lues crebra, locustarum species agris infe-
sta: prorsus ut propè nihil, quo summis angori-
bus atteri mortales solent, dici seu cogitari
queat, quod non illo imperante sauiuerit. Is pro-
pinquum suum *L. Annium Verum* ad imperij
partem nouo beneuolentia genere asciuit. Qui
Verus inter *Altinum* atque *Concordiam* ier-
faciens ictu sanguinis quem morbum *Græc*

ἐπὶ πλεῖστα

ἀπὸ πλεῖσιν uocant, undecimo imperij anno ex-
 tinctus est, carminum maximè Tragicorum
 studiosi, ingenij asperi atque lasciui. Post cuius
 obitum M. Antoninus Rempublicam solus te-
 nuit, à principio uitæ tranquillissimus, adeò ut
 ab infantia uultum nec ex gaudio, nec ex mœro-
 re mutauerit, philosophiæ studens, literarum-
 que Græcarum peritissimus. Hic permisit uiris
 clarioribus, ut conuiuia eodem cultu, quo ipse,
 & ministris similibus exhiberent. Hic cum æ-
 rario exhausto largitiones, quas militibus im-
 penderet, non haberet: neque indicere pro-
 uincialibus aut Senatui aliquid uellet, instru-
 mentum regij cultus, facta in foro Traiani se-
 ctione distraxit, uasa aurea, pocula crystallina
 & murrhina, uxoriæ ac suam sericam &
 auream uestem, multa ornamenta gemmarum:
 ac per duos continuos menses uenditio habita
 est, multumque auri redactum. Post uictoriam
 tamen emptoribus precia restituit, qui reddere
 comparata uoluerunt. Molestus nulli fuit, qui
 maluit semel emptæ retinere. Huius tempore
 Cassius tyrānidem arripens, extinctus est. Ipse
 uitæ anno LIX. apud Vendobonam morbo
 consumptus est. De eius obitu nuncio Romam
 peruecto, confusa luctu publico urbe, Senatus

*in Curia veste retha indutus, lachrymans conue-
nit. Et quod de Romulo agrè creditum est, o-
mnes pari sensu præsumpserunt, Marcum
cælo receptum esse: ob cuius honorem
templa, columna, multaque a-
lia decreta sunt.*

I

M. ANTONINI IMPERATO-

ris de uita sua,

LIBER I.

Guliel. Xylādro Augustano interprete.

B auo meo Vero didici placidis esse moribus, et iræ abstinens. Existimatione parētis mei, eiusq; recordatione ad uerecundiam & uirodignos mores usus sum. Matrē in studio pietatis erga deos iylberalitateq; imitatus: præterea in abstinendo à nō perpetrandis modò, sed & cogitādis flagitijs: tum in frugalitate uictus, ab opulentiā comitāte luxu remotissima. A proauo id habui, ut ne in publicos ludos cōmearem, sed bonis praeceptoribus domi meæ uterer, intelligereq; nullis hac in re parcendū sumptib. Ab educatore, ne auriga Praefinus, aut Venetus, né uepalmularius aut scutarius fierem: ab eodē tolerare labores, esse cōtentus paruo, operari, non immiscere me multis negocijs, haud faciliè calumniam admittere, didici. A Diogneto, studium in res inanes non conferre, fidem abrogare ijs quę de incantationibus, de

A

monūq; p̄fligationib. ac id genus alijs reb. p̄stigiatores & impostores referūt: neq; animi causa coturnices alere, aut si miliū rerū studio & cupiditate teneri: itē liberè dicta ferre æquo animo, philosophiæ me addicere, audire primò Bacchiū, deinde Tandafidē ac Marcianum, scribere dialogos, pueriliætate, grabatū, pellem, aliaq; ad Grēcā disciplinam pertinentia, usurpare. Rustici monitu in eā deueni cogitationē, mores meos correctionē ac cultu opus habere: nō esse imitandos Sophistas, nō esse instituendas de contemplationibus scriptiones, neque oratiunculas adhortatorias declamandum, neq; speciem uiri exercitijs dediti, ac laboriosi ostentādam: ad hæc Rhetorica, poësi, & Astrologia abstinēdum, domi neq; uestitu, neq; alijs huiusmodi reb. utendum: epistolas scribendas simpliciter, quo modo ipsius ad matrem meam est epistola Sinuessam missa: insuper placabilitatem esse, & in alloquio facilitatem exhibendam ijs qui stomachū nobis mouerint, aut aliquid deliquerūt, simul atq; ij redire ad officiū uelint:

uelint: diligenter etiam legendum, neq; omnino considerationem accuratam satis putandum, neq; celeriter adsentendum loquaciter conuersantibus: cōmentarios Epicteti legendos, quorum & è domo sua mihi copiam fecit. Apollonius me docuit, ut libertatem sectarer, certamq; constantiam, neq; aliò unquam, ne minimum quidem, quàm ad rectam rationem respicerem, ac semper mei similis essem in grauib. dolorib. amissione prolis, morbisq; diuturnis: ut què in uiuo exemplo euidenter cōtemplarer, posse eundem & durissimum esse, & remissum quā maximè. Tum etiā, ut in percipienda doctrina me non morosum præberem, sed circumspicerem de homine qui palam experientiam, & in tradendis scientijs facultatem minimum suorum bonorum putaret. Præterea modum beneficia (ut ijs uidetur) ab amicis accipiendi, ne uel accepta ea nos uiliores redderent, uel stupidè negligeretur atq; p̄termitterent. In Sexto depræhēdi comitatē, & exemplū dom⁹ ad arbitriū patris familiās institutę, uiuē

di secundum naturam, grauitatem non simulatam, inq̃ consulendo amicorum commodis sagacitatem, facilitatem erga priuatōs, * moresq̃ omnibus accōmodatos. Quo fiebat, ut eius consuetudo omni adulatione suauior, ipseq̃ eodem tempore in summa apud eos quibus cum agebat ueneratione esset. Porro autem expeditam uiam ac rationem inueniendi & disponendi præcepta ad usum uitæ necessaria. item quòd neque iræ neq̃ alius cuiusq̃ animi commotionis ullum indicium dabat, sed simul & quàm maximè affectibus uacuus, & humanissimi erat ingenij. In eodem honestam famā sine iactatione, multarumq̃ rerum scientiam citra ostentationem. Alexandrum Grammaticum obseruabam, ab increpationibus sibi temperare, neque ignominiose castigare si quis barbarum, solœcū, aut absonum quippiam protulisset, sed ciuilitè id modò, q̃ dicendū fuerat, pronūciare: perinde ac si respondens uel suam sententiam interponeret, aut rationem re ipsa, nō uerbo, cum altero conferret: aut omni

no alia quadam solerti & occulta correctione idē effīciebat. A Frontone didici, ut scirem quæ consequeretur tyrānidem inuidia, quæ uarietas, simulatio: & quòd omnino qui nobis patricij dicunt, inhumaniores quodā modò sint reliquis. Ab Alexandro Platonico, ne crebrò, néue nisi necessitate coactus euiquam dicerem scriberem uē me esse occupatum, néue identidem impendētia negocia prætendendo debita familiaribus officia detrectarē. A Catulo, ne parui facerem si quid amicus conquere retur, etiam si nulla id ab eo fieretratio ne: Sed anniterer eum in pristinam gratiam reducere. Item ut summa animi cōtentione præceptorum laudem prædicarem: uti de Domitio & Athenodoto traditum est. Vtq; liberos uerè diligerē. A fratre meo Seuero amorē familiariū & ueritatis, iusticiæq;. Per eundem cognoui Thraseā, Heluidium, Catonem, Dionem, Brutum. Idem mihi autor fuit ut animo conciperem formam reipub. in qua æquis legibus eodemq; iure omnia administrarent, ac regni, cui nihil est

set libertate subditorum antiquius. Eundem obseruans curis esse uacuum, constantiam in honore philosophiæ habendo, beneficentiam, & liberalitatem perpetuam seruare, benè sperare, ac de amicorum in amore certò sibi polliceri, à quibus animo esset factus alieno, id ijs non occultum ferre: neque amicis eius opus esse, ut de ipsius uoluntate coniecturâ facerent, sed eam apertam esse. Maximus adhortatus me est, ut suo exemplo me ipsum regerem, neque ulla in re præcipitarem, animo bono cùm alijs in casibus, tum in morbis essem: Vt moribus uterer temperatis, blandis, ac grauibus, ut quæ instituissem, expeditè nec magna cū molestia perficerē. Dicebat sibi uerba faciēti aut agēti quicquā, neminē nō fidē habuisse, ex animi ipsum sententia loqui uel agere. Nullius rei admiratione se obstupuisse, nunquā aut festinasse, aut cunctatū fuisse, neque trepidasse, neque mœsticiæ, neque gaudij nimiū fuisse, neque iracundū, neque suspiciosum: sed beneficū, placabilē, ueracē, magisque cōstantiā erroris securā, quā erratorū correctionē præ se tulisse. Neminē fuisse, quæ se

ab ipso cōtēptū, aut ipso pstantiorē putaret. Liberaliter quoq; facetū fuisse. Patris notauī humanitatē, & in ijs, quæ semel essent accuratē deliberata, pmanfionē, uanæ gloriæ, & eorū q putant, neque sunt tñ, honorū cōtēptū, studiū laborū, afsiduitatēq;. Libēter audiebat eos, q aliqd reip. utile poterāt adducere. In tribuēdo unicuiq; p dignitate suū firmiter pseuerabat, pitus ubi intēdēdū esset, ubi remittēdū. Amores adolefcētorū coërcebat, utilitati publicæ oēs cogitationes intēdebat. Amicis secū cōnādi, aut iter faciēdi necessitatē remittebat, & q necessitate aliqua impediti eū nō cōitati fuerāt, eundē semp ipsum inueniebāt. In cōsilijs accuratē qd cōducere posset īgrebat, ac cōstāter, neq; obuijs quibusq; cogitationib. cōtent⁹ finē cōsultādi faciebat. Amicitiam cōseruabat, neq; uel satietatē amīcorū capiebat, neq; ad eos parādos furore aliquo ferebat. In oīb. reb. oīa sua ī se reposita habebat, læto uultu. Lōge futura puidebat: atq; et minima antē pparabat, idq; citra tumultū. Acclamatīōes, oēm q; adulationē cōpescibat.

Quæ ad magistratum erāt necessaria, semper custodiebat, sumptus procurabat, neq; detrectabat de ijs reb. causam dicere. Deos citra superstitionem colebat, homines neq; demerebatur, neque auram popularem captabat: in omnib. his sobrius, cōstans, nusquam ineptus, aut nouitatis studiosus. Has porrò res, quæ ad uitę commoditatem aliquid cōducunt, quas fortuna suppeditat, liberaliter, simulq; sine fastu tractabat, ita ut & si adessent, haud sollicitè ijs uteretur, neq; desideraret, si deessent. Nemo fuit, qui eum aut sophistam, aut uernam, aut hominem de schola esse diceret. Sed uirum maturum, absolutum, adulatione superiorem, qui & seipsum regere, & alios posset. Iam philosophiam ueram profitentes in honore habēs, reliquis nihil exprobrauit. Cæterum in consuetudine familiari commodus gratosusq; extra fastidium erat. Corpus suum moderatè curabat, nō ut qui uitæ cupidus, aut cui formę elegancia curæ esset, non tamen interim negligenter: itaq; suæ diligentię causa paucissimis medicorum phar

pharmacis et fomentis opus habuit. Id in eo præclarissimū fuit, quod facultate alicuius rei præditis concedebat absq; inuidia, ut oratoriæ, historiæ, legum, cōsuetudinum, aliorumq; id genus: quin etiam ut gloriam ijs rebus quibus excellebant, adipiscerentur, operam suam ipsis nauabat. Et cum ageret omnia secūdū instituta maiorū, ne hoc ipsum quidem studebat consequi, ut uideretur à maioribus accepta obseruasse. Ad hæc non erat uagus aut leuis, sed locis & negocijs ijsdem solebat immorari. Post intentissimos capitis dolores, recens atque alacer ad consueta opera redibat. Præterea pauca admodum habebat arcana, & hæc quoq; tantum de rebus publicis. Prudēs porrò erat, moderatusq; cū in spectaculis exhibendis, tum in operū extructionibus congiarijsq; & alijs huiusmodi negocijs: quippe uir qd ex usu foret potius, quam quæ gloria factum sequeretur, reputans. Non utebatur alieno tempore balneis, non erat ædificandi cupidus, non de ciborum, non uestium texturæ aut infecturæ, nō

formæ corporis elegãtia anxius. Comitatus ei è prædio qui cum ab inferiori casa deduceret : inter Lanuvinos plerunq; Tusculano publicano utebatur, etiam deprecante. Omnino in eius moribus nihil inerat inhumanum, nihil inuerecundum, nihil procax, ne (quod dicitur.) ad sudorem usque: Sed omnia ita apta & cõcinna, ut si per ocium cogitata fuissent, cõpositè, placidè, firmiter, & sibi inuicem conuenienter. Accommodari posset ei id quod de Socrate memoratur, quòd & abstinere potuerit, & frui reb. istis, quibus & carere pleriq; per infirmitatem, & in fruendo cõtineri se nequeunt: at temperare sibi ab utroque uitio posse, & sobrium permanere, id uerò uiri est animo integro inuicitoq; præditi: quod ille in morbo Maximi præstitit. A dijs bonos auos, bonos parentes, bonam sororem, bonos præceptores, familiares, necessarios, amicos bonos accepi, ferè omnia bona: tum q; in nullum eorum quicquã deliqui, quãquam ita affectus, ut, si occasio incidisset, utiq; aliquid tale admisissem: uerum
benefi-

beneficio deorum euenit, ne res ita caderent, ut hoc in me depræhenderetur. Id quoque ijs acceptum refero, quod non diutius apud concubinam aui sum educatus, quod ad pubertatem castus perueni, neque ante eam uir sum factus, sed tempus expectaui. Quod principi & patri subditus fui, qui erat omnem mihi superbiam excussurus, ostensurusque posse eum qui in aula uiuat & stipatoribus carere & uestibus pictis & facibus, statuisque certi generis, reliquoque luxu: Sed licere ei proximum priuato homini habitum sumere: imò uerò eum splendorem eos, qui principes reipub. gerere uelint, demissio, res segnioresque efficere. Itemque eum fratrem sum nactus, qui moribus suis me ad curam mei ipsius habendam posset excitare, honore autem & amore in me suo delectare. Quod liberi mihi neque indole, neque corpore prauis nati sunt. Quod magnos in Rhetorica, poetica, reliquisque studiis progressus non feci, quod me fortassis planè detinisset, si me feliciter proficere sensissem.

Quòd maturè eos à quibus sum enutritus in dignitate constitui, quod mihi uidebantur cupere, quodq; id iuuenib. adhuc pręstiti, neq; diu eos futuri spe laetaui. Quòd Apollonium, Rusticū, Maximum cognoui. Quod perspicuè atq; sępenumerò naturalem uitam cum animo meo reputaui, qualis nam ea esset: nimirum quod ad deos attineret, & eorum munera, cogitationesq; inde conceptas, nihil iam obstare, quin aut secundam naturam uiuerem, aut non: atque hoc quidem fore mea culpa, qui deum monitus, ac tantum non pręcepta non obseruasse. Quòd in tali uita meum corpus tandiu durauit. Quòd neque cū Benedicta, neq; cum Theodoto rem habui, sed & postea amore cōcitus, rectę rationi parui. Quòd Rustico sępius indignatus, nihil prętereā admiserim, cuius me poenitere potuisset. Quòd mater, cum esset adhuc iuuenis moritura, reliquos tamen uitę suę annos mecū exegit. Quòd quotiescunq; pauperi aliqui, aut alias indigenti opitulari statuissem, nunquam audiui, pecuniam mihi non

nō esse, unde id facerē: & quòd mihi nūquam usu uenit, ut alterius ope indigerem. Quòd uxorem ita obsequentem, meiamantem, ac simplicē habui. Quòd alumni quibus liberos meos crederē idonei non defuere. Quòd in somnis cū alia mihi remedia sunt data, tūm cōtra sanguinis excreationem, ac contra uertiginem, hocq; Caietę. Sicut Chresę.
 * cūq; animū ad philosophiā adiunxissem, nō incidi in sophistā aliquē, aut scriptorē, uel q; syllogismos dissoluere doceret, aut metecora traderet. Oīa hęc
 * Deorū auxilio, fortunaq; indigent. Hęc in Quadis ad Granuā.* Solebat is sibi prædicere, erit ut incidam in curiosum, ingrātū, cōtumeliosum, dolosum, inuidum, dissociabilē. Omnia hęc ijs euenerunt ignoratione bonorum & malorū. Ego uerò, qui naturam boni perspectā habeo, quòd honestū sit, & mali, quòd turpe, ipsamq; eius qui peccat naturā, quòd mihi sit cognata (non quia eiusdem carnis est aut seminis, sed mentis, & diuinę particulę particeps) à nullo eorum lædi possum. Neque enim in me

turpitudinem aliquam quisquam con-
ijciat. Ei porrò quòd mihi cognatū est,
neq; irasci possum, neque infensus esse:
ut enim unus alterum iuaret in suo o-
pere, eò nati sumus, ut manus, ut pedes,
ut palpebræ, ut superiorū inferiorumq;
dentium ordines. quare contra naturā
est, ut inuicē nobis repugnemus: atqui
succensere & auersari se inuicem, id qui-
dem est repugnare: Quidquid ego sum,
id omne constat caruncula, animula &
mente. Proinde missos fac libros, neq;
stude, non enim licet. Quin tu, ut mox
uitam cum morte commutaturus, cor-
pus sperne, quòd est tabus, ossicula, &
reticulī muliebris instar plexus neruo-
rū, uenarū arteriarū. Animā quoq; con-
sidera, qualis ea sit: Spiritus nimirum, ne-
que is idem semper, sed qui in horas ali-
us efflatur, alius forbetur. Restat tertia
pars, principatum obtinens. Proinde sic
tecum reputa. Senex es? ne patere hanc
principem partem ulterius seruire, neq;
alieno impetu raptari, neq; fatū uel præ-
sens iniquè fer, uel impēdēs subterfuge.
Res Decorum plenæ sunt prudentiæ: for-

tuitæ

tuitæ aut nō carent natura, cōplexūe
 eorum quæ à prudentia administrātur.
 Inde omnia fluunt: necessitas etiam ac-
 cedit, & totius uniuersi (cuius tu pars
 es.) utilitas. Porro autem quòd natura
 uniuersi fert, quodquæ ad eam facit con-
 seruandam, id bonum est unicuius uni-
 uersi particulæ. Conseruant autem
 mundum, quemadmodum elemento-
 rum, ita & ex ipsis concretarum rerum
 mutationes. Hæc sufficiant tibi, ac sem-
 per præceptorum locum habeāt. Libro
 rum uerò sitim projice, ne mur-
 murans moriari, sed uerè pla-
 catus, atq; ex animo gra-
 tiam dijs a-
 gens.

ris de uita sua.

LIBER II.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Emento quandiu hæctenus
ea distuleris, ac quoties pro
rogato tibi à dijs tempore,
eo non usus sis. Certè aliquã
do te animaduertere oportet, cuius mû
di pars sis, & à quo mundi gubernatore
deflueris: tum finem præscripti tibi té-
poris futurû. Quod quidẽ tépus si ocio
sus intra parietes consumpseris, elabet,
neque redibit unquã tibi defuncto. Sin
gulis horis animo in id incumbe, ut for
titer, quemadmodum Romano & uiro
conuenit, id quod præ manibus est, per
agas, accurata & non ficta grauitate,
humanitate, liberalitate, iusticiaq; adhi
bitis. Interea animum tuum ab omnib.
alijs cogitationib. abduc: quod ita fiet,
si unum quodlibet negocium, eorum
quæ in uita tua exequenda tibi sint po
stremum esse iudicans, ita conficias, ut
ne

ne quid uanitatis, affectuum à consilio auertētium, simulationis, amore sui, aut earū rerū quæ fato quodam ei negotio adiunctæ sunt improbationis admittat. Cernis, quàm pauca sint ea, quorum cōpos uitam felicem ac diuinæ similem uiuere homo potest? nam ea qui adseruarit, ab eo dii nihil ultrà exigunt. Ignominia te ipsum affice anime, contemne te ipsum inquā, ut enim honore te ipsum afficias, non tibi præterea tempus suppetet. Vita enim unicuique id præbet: quæ tibi propemodum iam exacta est. Non igitur te ipsum uenerare, sed felicitatem tuam aliorum in animis repositā habe. Nō patere ab ijs quæ extrinsecus accidunt, te circūagi, sed otium tibi parare ut boni aliquid addiscas, ac uagari desine. Est & alter declinandus error: nōnulli enim actibus uitæ suæ confecti delirant, quòd scopum nullum habent, ad quē omnes suos conatus & cogitationes dirigant. Haud temerè quisquam repertus est infelix ea de causa quòd non inquireret quid aliorum animis accideret: qui uerò sui ipsius animi motib. non

obsequitur, necessariò miser est. Horum
semper oportet recordari, quæ sit uni-
uersi natura, quæ mea, quomodoque
hæc ad illam sit affecta, qualis pars ea cu-
ius totius sit: adhæc neminem esse qui
obstet, quo minus semper ea, quæ natu-
ræ (cuius tu pars es) sint consentanea, &
agas, & dicas. Theophrastus in com-
paratione peccatorum, ubi ostendit
communioem ea inter se conferendi
rationem, philosophicè, inquit, ea quæ
per cupiditatem cõmittuntur peccata,
grauiora esse ijs quæ per iram. Etenim i-
ratus uidetur cum dolore quodam, &
occultè correptus animo, à recta ratio-
ne diuertere: qui uerò per cupiditatem
peccat, uictus à uoluptate, intemperan-
tior altero censetur, magisq; effœmina-
tus. Rectè igitur, & ut philosopho di-
gnum erat: in maiori esse culpa pronun-
ciauit cui uoluptas, quàm cui dolor pec-
candi fuisset causa: ac omnino hic antè
læsus, & propter dolorem iratus, ille spon-
te sua ad delinquendum cupiditatis ex-
plédæ causa fertur. Omnia tibi ita & a-
genda sunt, & dicenda, & cogitanda,
ut

ut si iam nunc uitam in exitu esse arbi-
 treris. Cæterùm è uiuis discedere, si-
 quidem dii sunt, nihil habet incommo-
 di: neque enim ij te aliquo malo sunt af-
 fecturi. Sin autem, uel non sunt dii,
 uel res humanas non curant, quid atti-
 nebat uiuere in mundo deùm, ac pro-
 uidentia uacuo? Enimvero & sunt dii,
 & rerum humanarum curam gerunt:
 & ut ne homo in ea, quæ re uera sunt
 mala, incideret, id quidem in eius pote-
 state posuerunt: in reliquis rebus si quid
 mali inesset, utique & hîc ei prospe-
 xissent, ne omnino in malum incideret.
 Quod uerò hominem deteriore non
 efficit, quónam id modo uitam eius
 posset reddere peiorem? Et quidem u-
 niuersi natura nunquam neq; per igno-
 rationem, neq; sciens quidem, non ua-
 lens autem cauere aut emédare illa, tan-
 tum errorem admiserit, neque imbecil-
 litatis, neque inscitia causa, ut bona &
 mala bonis malisque hominibus pro-
 miscuè & ex æquo accidant. Atqui
 mors & uita, honor & ignominia, do-
 lor & uoluptas, opes & paupertas, o-

mnibus hæc uniuerſa eadem ratione hominibus cùm bonis tum malis contingunt, ſuntq; neque honeſta, neque turpia: ergo neque bona quidem, neque mala. Quàm celeriter omnia abolètur, in mûdo quidem corpora, in quo autemetiam eorum memoria. Omnia quæ ſub ſenſum cadût, ac præſertim ea, quæ uel uoluptate alliciunt, uel dolore terrèt, uel faſtu ſuo clara ſunt, quàm uilia ſunt ea omnia, & contemptione digna, quàm fordida, obnoxia interitui, & mortua? Intelligentiæ eſt, indagare quidnam ſint ij, quorum opiniones & uoces gloriâ. * Quidnâ eſt mors? Certe ſi quis eâ per ſe intueatur, cogitationeq; omnia ab ea ſeparet, quæ ei in eſſe uidentur, iſ iam nihil aliud exiſtimabit eſſe mortem, quàm opus naturæ. At uerò puer eſt, qui naturę aliquod opus formidat. Et quidem mors non opus ſolû eſt naturæ, ſed & prodeſt ei. Quónam modo Deus hominem attingit, & qua hominis parte? præterea quomodo afficitur eo tactu pars illa? Nihil miſerius eſt eo, qui omnia circulando ſcrutatur,

& (quod aiunt) ea etiam quæ sunt infra terram rimatur, coniecturaq; ea quæ in aliorum animis eueniant inquit, neq; sentit sufficere, ut suū quisq; qui in ipso inest genium obseruet, eumq; legitime colat. Colitur autem, si quis seipsum ab animi perturbationib. à uanitate, ab indignatione eorum causa quæ à diis aut hominibus aguntur concepta, uacuum conseruet. Quæ enim dii agūt, uirtutis causa honorem, quæ ab hominibus, cognitionis nomine amorem merentur: nonnunquam etiam miserationem, ratione ignorationis eorū quæ bona aut mala sunt. qui sanè defectus non uilior est eo, quo ne inter album & nigrum discernere possimus, impediunt. Quòd si tria annorum millia tibi uiuenda forēt, insuperq; triginta alia, tamen recordandum tibi est, neminē aliam ab ea quam uiuit uitam deponere, neq; aliam deponere quàm eam quam uiuit. Itaq; idem est longissimum spatium cum eo quod est breuissimum. nam quod præsens est, id omnibus idem est, quanquā id quod periit, non sit idem, atq; id quod amitti-

temporis punctum esse apparet. Etenim neq; præteritum aliquis, neq; futurum quicquã amittere potest: quĩ enim id ei adimatur, quod ne habet quidem. Duo itaq; hæc memoria sunt tenenda, Vnum, omnia ab æterno esse eiusdẽ formæ, atq; circulo reuolui, neque differre quicquam, eadẽ ne cẽtum aliquis, aut ducentis annis, an uerò infinito uideat tempore. Alterum, quòd is qui diutissimẽ uixit, & is qui celerrimẽ moritur, tantundem amittunt: eo enim tantum priuantur, quod præsens est, quando id etiam solùm habent: quod autem nõ habet, ne id ne deperditur quidem.

Vniuersa esse sita in opinione: quod patet ex his quæ cum Monimo Cynico sunt disputata. Perspicua autem est eius quod dictum est utilitas, si quis eatenus eius suauitatem admittat, quatenus ueritati congruit. Anima hominis contumelia seipsam multis modis afficit. Primo, quum quantum in se ipsa situm est, abscessus quidam, & quasi ulcus mundi fit. Abscedit autem à natura, quando ea quæ fiunt, iniquo fert
ani

animo: cuius quidem naturæ una in parte reliquæ singulorum naturæ omnes continentur. Deinde, quum hominem aliquem auersatur, aut lædendi causa aduersatur: hoc est iratorum. Tertiò, quum uoluptati aut dolori succumbit. Quartò, quum simulat, fictéque aliquid aut facit aut loquitur. Quinto, quum siquam actionem aut conatum ad nullum certum scopum dirigit, sed frustrà quicquam, nulláque consequentia agit: quum oporteat etiam minima quæq; ad certum finem referri. Finis autem animanti ratione prædicto propositus est ut rationem atque Legem ciuitatis uetustissimæ sequatur.

Humanæ quidem uitæ tempus, momētum est, natura fluxa, sensus obscurus: totius corporis temperamētum putrescit facilè, anima uaga est, fortuna quæ sit, difficile est colligere, fama incerta est. Atque ut summam rei dicam, omnia quæ ad corpus pertinent, fluuij naturam habent, quæ ad animã, insomnij & fumi: uita bellum est, & peregrinatio, fama post mortem, obliuio est.

Quid ergo est quòd tutò hominem pos-
sit deducere? philosophia. Ea uerò in
hoc consistit, ut genium qui in te est, in-
contaminatum conserues, atq; illesum,
uoluptatibusq; & doloribus superioré:
ut nihil frustra, nihil fictè aut falsò agas:
nihil cures, agátne quicquam alius, aut
omittat. Præterea, ut ea quæ accidūt, fa-
tòue eueniunt, ita accipias, tanquã inde
missa, unde tu quoq; ueneris. Postremò,
ut placido mortè animo expectes, quip-
pe nihil aliud, quàm dissolutionem ele-
mètorum eorum, ex quibus unū quod-
libet animal concretum est. Iam si ipsis
elementis nihil mali euenit continentibus
istis mutationibus, quibus ipsa in-
ter se alia identidem in alia uertuntur,
quænam causa est, cur de mutatione u-
niuersi corporis, dissolutionéque fini-
strum quicquam suspicari debeamus?
cùm ea secúndum naturam fiat. nihil ue-
rò malum est, quod natura euenit. Hæc
Carnunti disputata.

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua,

LIBER III.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

Non hoc tantum est considerandum, singulis diebus uitam consumi, partemque eius subinde minorem relinqui: sed & hoc cogitandum, quæsi quis diutius sit uicturus, incertum tamen est, sitne suppeditata eadem intelligentia ad cognoscendas res, & contemplationem, cuius finis est peritia rerum diuinarum atque humanarum. Etenim si delirare ceperit homo, spirabit quidem nihilominus, nutrietur, imaginabitur, appetet, reliquasque id genus facultates retinebit: ea uero uis, qua se ipso uti queat, rationes officii subducere accuratas, quæ animo præcepit in ordinem collocare, de eo ipso an iam tempus sit uitam relinquendi deliberare, ac si quæ alia sunt, ad quæ obeunda ratione probè exercitata opus est, ea inquam uis iam antè extincta est. Festinandum est igitur, non idcirco solum, quod subinde mor-

ti propiores fimus, sed & quia rerum intelligentia nos ante exitum uitæ destituit. Id quoque obseruandum, ea quæ appendicis quasi loco adhærēt his quæ natura fiunt, habere non nihil gratiæ & oblectationis. Vt quum panis pinsitur, uideamus quasdam particulas eius rumpi: quod ipsum etsi quodāmodo accidit præter institutū pistoriæ artis, habet tamen non nihil decoris, appetitumque cibi suo quodāmodo excitat. Ficus quoque quū maximè maturæ sunt, fatiscūt, itēque oliuis maturissimis quiddam putredini proximum, pulcritudinem peculiare addunt. Iam spicas deorsum se flectentes, leonis supercilium, spumam a prostrū ex ore effluentem, multaque eiusmodi alia si quis seorsim consideret, intelliget ea etsi longè absunt à pulchritudine, tamen quia rebus naturalibus inhærent, & eas consequuntur, eo & ornatum his adferre, & delectare. Quam obrem qui attentius ea quæ in rerum natura fiunt mente contemplatus fuerit, nihil non eleganter esse factum putabit, etiam eorum quæ appendicis loco res
natu

naturales consequuntur. Itaque ueros belluarum rictus haud minori cum uoluptate aspiciet, quàm quos pictores & figuli effingunt: uetulae etiam & senis maturam ætatem, puerorumque amor aptum florem castis oculis intuebitur: multa que alia cernet, non apud omnes fidem inuenientia, sed apud eos solùm, qui naturam, eiusque opera rectè intelligit. Hippocrates quum multos sanasset morbo, ipse morbo decessit. Chaldæi multis finem uitæ prædixerunt: post ipsos etiam fatum arripuit. Alexander, Pompeius, & C. Cæsar, quum totas urbes toties deleuissent, commissioque prælio multa equitum peditumque millia cecidissent, ipsi quoque tandem uita excefferunt. Heraclæus, multa de natura rerum, & incendio finem uniuerso allaturo quum disputasset, ipse intercute aqua distentus, stercore bubulo oblitus mortem obiit. Democritum pediculi, Socratem cicuta absumpsit. Quorsum hæc? Ingressus es uitam, nauigasti, uectus es: discede. Quod si abundum est

est in aliam uitā, equidem ne ibi quidē
 erit quicquā dijs uacuum: sin omnis sen-
 sus adimet, nō iam præterea dolores ac
 uoluptates ferēdæ, neq; seruiēdum uasi
 tantò deteriori. Quinimo quod seruit,
 id supererit, nimirum mēs & genius: cū
 uas illud terra sit, & tabus. Proinde reli-
 quum uitæ tēpus ne absume de alijs co-
 gitando, nisi ad commune aliquod cō-
 modum id referatur: alioquin enim in-
 terim ab alio negotio detineberis. Nam
 cogitare, quid hic uel ille agat, quam ob
 rem, quid loquatur, quid cogitet, quid
 moliat, aut omnino de alijs esse solici-
 tum, id uerò efficit ut euagemur, neque
 obseruemus eam quæ principatū in no-
 bis obtinet partem. Itaq; in serie cogita-
 tionū declinanda est uanitas, omniūq;
 maximè curiositas, & malitia. Adsuefa-
 cere te ipsum debes, ut de his tantū re-
 bus cogites, de quibus si quis te subito
 interroget quid nunc mediteris, confe-
 ftim liberè possis respondere, hoc aut
 hoc: nimirum ut statim constet, cogita-
 tiones tuas esse simplices, placidas, con-
 sentaneas animali sociato alijs, ac ne-
 gligenti

gligenti earum quæ ad uoluptatē oblectationem uē faciant cogitationum, uacuo contentionis, inuidiæ, suspicionis, aliorū uē, quæ si te animo agitalle falsus esses, pudore suffundi oportuisset.

Vir ad hunc modum compositus, non est cur diutius expectet nomen eius, quā in optimorum sit numero. Est enim sacerdos quasi, & administer deū, utiturq; eo, quod in ipso tāquam sacrario est positum. Id autem hominē præstat purum à uoluptatibus, inuiolatū à doloribus, intactum à libidine, inscium omnis malitiæ, certatorem maximi certaminis (ne scilicet ullus eum affectus deiciat) altè tinctum iustitia, ex animo cōtentum ijs quæ eueniunt, fatō uē destinata ipsi sunt, non sæpe, neq; nisi magna & publica necessitate urgente, de aliorum dictis, factis, aut cogitationib. meditantem: solis enim ijs quæ in ipso sunt ad agendum intentus est, ac quæ à fato uniuerſi ipsi sunt destinata, continenter considerat. Nam illa censet honesta & pulchra: quæ uerò sibi obtigerunt, ea bona esse persuasum habet: quippe uniuf-

cuiusq; factū & constat aliunde, & secū aliud adfert. Meminit etiam oīa ratione prædita esse inter se cognata, esseq; hominis naturæ cōueniens, ut omniū hominū curā gerat: existimationem autē non ab omnibus hominibus petēdam, sed ijs tantū, qui naturæ conuenienter uiuunt. Qui uerò aliter uiuunt, hi quales se domi & extra ædes, noctu atque interdiu gerant, ac quibus se hominibus admisceant, perpetuò memoria tenet: ab his igitur laudari se nihil curat, quum ij ne sibi quidem ipsis probentur. Ne inuitus accedas ad agendum, neque cœtus humani immemor, neque non bene cogitata re, neque patere te retrahi: ne in cogitationibus tuis astutiam secteris, neque uerbosus sis, neque multa negocia suscipias. Enim uero Deus qui in te inest, præsit tibi, masculo animanti, seni, ciui, Romano, ac principi, qui se ita comparauerit, ut ad abitum instructus expectet quando receptui ex hac uita canat. Ne iuramento indigeas, neue hominis alicuius testimonio. Hilari esto uultu, ac qui exter-

no ministerio possit carere., eaq; quam
 alij suppeditent quiete. Rectū esse expe-
 dit te, nō qui lapsus se erigat. Si quid in
 uita humana inuenis potius iustitia, ue-
 ritate, temperantia, fortitudine, aut si
 quid aliud melius est, quā animum
 tuum esse seipso contentum, quatenus
 præstat ut secundum rectam rationem
 agas: si, inquam, in fato, & ijs quæ absq;
 tuo delectu tibi sunt destinata inuenis
 aliquid his quæ dixi præstabilius, eo ut
 fruaris toto animo incumbe. Sin eo qui
 in te est collocatus genio nihil præstan-
 tius inuenis, qui & appetitus sibi ipsi
 subiecit, & uisa examinat, & à persua-
 sionibus sensuum. (ut dicebat So-
 crates) seipsum abduxit, seque Deo
 submitit, & pro hominibus procurat:
 si hoc inferiora omnia, & uiliora de-
 prehendis, nulli alteri rei locum con-
 cede, ne semel ad eam inclinans, post-
 hac proprium illum tuum bonum præ-
 ferre omnibus rebus nequeas. Ne-
 fas enim est ullam aliam diuersi generis
 rem bono ratione prædito, & effectri-
 ci opponi: ut laudem popularem,

principatum, diuitias, uoluptatum perceptionem: hæc omnia, si uel parùm te iis accómodare uisum fuerit, confestim præualent, & à recta uia abducunt. Tu uerò, inquam, simpliciter ac liberè id quod est melius elige, eiq; inhære: melius autem est id quod conducit. Atq; hoc ipsũ si ea ratione sit utile, quatenus mētem habes, serua: sin quatenus es animal, repudia, & iudicium integrum retine. Id modò cura, ne quid ꝑ tuo cōmodo amplectaris, quòd possit aliquando te compellere ad fallendum fidem, prodendam uerecundiam, odium alicuius, suspitiones, imprecandum, simulandũ, appetendũue aliquid, quod parietes & uelamenta desideret. Etenim qui mēti ac genio suo, & sacris uirtutis eius primas defert, is tragœdiam nullam excitat, non gemit, nō solitudinis, nō frequētiæ hominum indigebit: plerunq; uiuet neq; appetēs quicquā, neq; fugiens. diu ne an paruo tēporis spatio inclusa corpori anima utatur, nihil omnino curabit: nam etsi continuo migrandum sit, ita facile dissoluetur ut si ad aliam quandam

dam functionem uerecundè ac decen-
ter obeundam se conferat. Id unum si
per uniuersam uitam obserues, ut cogi-
tationes tuæ sēper sint de ijs rebus quæ
ad societatem ciuilem nato animali, ei-
que rationis compoti cōueniant, nihil
unquam in animo deprauatū, nihil pu-
rulentum, nihil contaminatū, nihil sug-
gillatū inuenies: (Neq; uerò fatum uitā
imperfectā adhuc abrūpit, quemadmo-
dum dici posset de tragoedo fabula nō-
dum peracta discedēte.) præterea nihil
seruile, nihil fucatum, nihil alligatum,
nihil abscissum, nihil obnoxium, nihil
occultum. Venerare facultatem cogita-
tricē: in eo .n. sunt oīa, ut pars tui prin-
cipatum obtinēs nihil unquam animo
concupiat quod sit naturæ inconueni-
ens, aut constitutioni animalis ratione
præditi. Illius autem constitutionis est
munus, ut à temeritate alieni, cœtui hu-
mano adiuncti, dijsq; obsequentes si-
mus. Proinde omnibus proiectis, hæc
modo pauca comprehende, ac memo-
ria tene, q̃ unusquisq; tantū, id quod
præsens est temporis punctum uiuit: re

liquum uitæ aut iam exactum, aut in incerto positum est. Exiguū sanè tempus quod uiuit quisq: perexiguus etiā terræ, in quo uiuitur, angulus: etiā longissima post obitū fama, exiguum est, quæ & ipsa per successionem cōseruatur hominūculorum mox moriturorum, ac ne se quidem ipsos cognoscentium, nedū eum, qui iam pridem fato concessit. Ad dendum his quæ commemorauī præceptis unum, nempe eius quæ quouis tempore animo nostro cogitanda accidit rei, definitionem seu descriptionē esse faciendam, quo tecū ipse differere possis, quænam sit eius nuda & ab omnibus alijs separata natura, ac qualis: tū quod proprium eius nomen, quæ item appellationes eorum, è quibus ipsa conflata est, & in quæ dissoluet. Nihil enim perinde animum magnitudine extollit, ac uia & uerè posse singula, quæ in hac uita nobis occurrunt, examinare, atq; eo modo semper intueri, ut unā deprehendatur, cuiam uniuersi parti unūquodque usui sit, quo in precio habendū ratione cum iplius uniuersi, tū hominis,

qui

qui ciuis est supremæ ciuitatis, ac cuius
quasi domus sunt reliquæ ciuitates.

Quid est, quibus ex elementis concre-
tum. & quandiu fert natura eius ut per-
maneant id, quòd modò cogitationē ani-
mo meo attulit? qua porrò uirtute ad id
usus erit? scilicet, mansuetudine, fortitu-
dine, ueritate, fide, simplicitate, ea qua
totus ex me aptus sum, ceteris? de singu-
lis ergo dicendum. Hoc diuinitus uenit,
hoc fati connexio, casusq; aut fortuna
attulit, hoc pfectum est à cognato meo
& socio, ignaro quidem quænam esset
eius natura: ego autem & noui, & eo se-
cundum legem societatis naturalem u-
tor æquo animo, iusteq; simulq; in me-
dijs rebus coniecturam facio ut unicui-
que suum ut dignum est tribuam. Si re-
ctam rationem sequens, id quod instat
agas diligēter, firmiter, æquo animo, ne
que instituto negotio alia admisceas,
sed tuum genium sincerum conserues,
perinde ac si iam is dimittendus tibi es-
set, atq; ita si perseueres nihil expectās,
nihil fugiens, sed eo quod secūdum na-
turam agis, & heroica in dictis factisq;

ueritate cōtētus, bene uiues. Nemo aut
est, qui hoc impedire possit. Quēadmo
dum medici ad subita mala curanda, in
promptu sua instrumenta habent, atq;
ferramenta: sic tu ad res diuinas huma-
nasq; præcepta instructa habe, atq; para-
ta: omniaq; etiam minima ita age, ut me-
mineris hæc duo genera inter se esse cō-
nexa. Neq; enim rem ullam humanā re-
ctē perfeceris, nisi simul eam ad deos re-
feras: neq; contrā. Nō erra amplius. Nō
enim commentarios leges tuos, neque
priscorum Romanorum & Græcorum
acta, excerptaq; è libris, quæ tibi ipsi in
senectute utenda reposuisti. Itaq; ad fi-
nem propera, uanasq; spes missas faciēs,
tibi ipsi opem fer, si quidē (dum licet) tui
rationem habes ullam. Nesciunt quā
multa significet uocabulum furari, fere-
re, emere, quiescere, uidere quid sit agē-
dum: quorum hoc non oculis cernitur,
sed alio uisu. Corporis sunt sensus, ani-
mi appetitus, mentis præcepta. Imagina-
ri aliquid, & uisum concipere, nobis cū
pecoribus est commune. Moueri appe-
titus explendi causa, id quidē & belluis
cou

contingit, & Androgynis, & Phalaridi,
 & Neroni. Porrò mentem ducē habere
 ad ea quæ apparent esse officiij, eorum
 etiā est, qui deos esse negant, qui patriā
 deserunt, qui simulacres clausere, ni-
 hil non turpe perpetrant. Si igitur reli-
 qua his quæ diximus omnibus sunt cō-
 munia, reliquum sanè est aliquid, quòd
 proprium sit uiri boni: nempe æquo a-
 nimo ferre ea quæ accidunt, fatoq; ei e-
 ueniūt, in pectore collocatum genium
 non commouere, neq; turba uisorum
 perturbare, sed quietum seruare, eique
 decenter tanquam Deo obsequi: nihil
 à ueritate alienum loqui, nihil præter iu-
 stitiam agere. Quòd si nemo hominum
 credat eum simpliciter, uerecundè, ac
 tranquillo animo uiuere, tamē neque
 succensebit cuiquam, neq; deflectet à
 semita ad finem uitæ ducente: ad quem
 finem uenire debet homo purus, quie-
 tus, ac dissolutu facilis, & qui nulla ui-
 coactus ultrò suo se fato
 accommodauerit.

M. ANTONINI IMPERA-
toris de uita sua,

LIBER IIII.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

VAE in nobis inest pars pri-
cipatum tenens, ea si secun-
dum naturā se habeat, ita ad
ea quæ accidunt comparata
est, ut quouis tēpore facile ad id quod
possibile est & conceditur se adiungat.
Neq. n. materiā aliquā sibi ppriā subie-
ctā habet, sed ut cum exceptione qua-
dam ad ea fertur, quæ proposita sunt, ita
id quod offertur ei, pro materia sua ac-
cipit. Quemadmodū ignis, qui ijs quæ
incidunt præualet, à quibus exiguus ly-
chnus fuisset extinctus: at copiosiori-
gnis statim ea quæ ipsi injecta sunt, sibi
accommodat, atq. consumit, atq. ex ijs
ipsis augetur. Nihil agendū frustrā, neq.
aliter, quàm secundum contemplatio-
nem, qua artis defectus compleatur. Se-
cessus uulgò quærunt hominibus, rura,
litto ra, montes: tu quoq. soles maximè
ea desiderare. Atqui id planè est rudiū
&

& abiectæ sortis hominum. Tibi quacūq; uisum fuerit hora licet in teipsum recedere: nusquam enim neq; tranquillior, nec maioris otii secessus homini datur, quàm ad animum suum: præsertim ei qui intus ea hâbet, in quæ aspiciens, statim summam animi tranquillitatem reperit: bene nimirum omnibus intus compositis. Cōtinenter igitur te eò recipe, ac teipsum renoua. Breuia autē sūt quædam, & elementorū uicem obinentia, quæ tibi statim occurrant, omniq; te molestia liberent, & remittent nihil indignè ferentem eorum ad quæ reuerteris. Quid enim fers indignè? nū hominū improbitatem? Reputa tecū, ita esse statuendum, ratione prædita animantia unum esse alterius causa natum: tum æquanimitem partē esse iustitiæ: item non sua eos peccare uolūtate: quā multi exercitis inimicitijs, odijs, suspicionibus, confossi perierunt, ac in cinerem redacti sunt: itaq; desine tādē. At molestū tibi est fatum tuum? in mētem reuoca quomodo uniuersi partes distinxerit uel prouidentia, uel atomi illę, uel

quodecunq; illud fuit, ex quo demonstratum est, mūdum instar ciuitatis esse. At quæ corpus attingūt, ea te afficiūt? cogita intellectū, cū semel seipsum collegerrit, suamq; uim perspexerit non permisceri Spiritui leniter aut asperè moto: præterea quæ de uoluptate & dolore auditu perceperis, repete, atq; illis adscētire. Sed forsitan gloriola te sollicitū tenet? respice quā celerrimè omnia obliuione deleantur, quod sit chaos infiniti utrinq; æui, quā inanis famæ sonus, quā ta inconstantia & incertitudo opinionum humanarum, quàm arcto includātur hæc omnia loco. Quippe punctum est terra, atq; huius ipsius quàm perexiguus angulus habitat? quot uerò sunt in ea ipsa, aut quales illi, qui te sint laudaturi? Proinde memento in hanc (quā demonstraui, particulam tui recedere: idq; præcipue cura, ne cupiditate traharis, sed liber mane, resq; ita intueri, ut uirum, ut hominē, ut ciuē, ut animal mortale conuenit. Cæterum ex his quæ tibi inspicienti quàm maximè in promptu esse debeāt, duo sunt: alterū, q̄ res ipsæ
ani

animā non contingūt, sed extra eam firmata persistunt. Perturbationes tātūm ex internis opinionib. nascunt. Alterū, q̄ oīa hęc quę cernis, statim mutabuntur, neq; erunt amplius: perpetuoq; cogita, quot iam eorū mutationib. ipse interfueris. Mundus quidē rerum in varias subinde formas mutatio est, uita in opinione consistit. Si intelligentia esse pręditū, hominibus nobis inter nos est cōmune, erit & ratio, ob quam illud nobis adest cōmunis: sin hęc, etiam ratio quę pręcipit quid agendum sit, quid o mittendum, communis erit omnium: proinde & lex. Quod si ita habet, ciues sumus: ergo ciuitatis alicuius participes. Quo relīquit, mūdū ciuitatis loco esse: cuius .n. alius ciuitatis dicere possumus cōmunionē esse humano generi? utrū itaq; ex hac cōmuni ciuitate nobis esse capacib. intelligentiæ, uti ratione, & legi, datū est, an aliunde?. Vt enim terrenæ mihi à terra aliqua particulæ sunt tributæ, & humor ab alio quodā elemēto, itēq; spiritus, calor, & ignea natura, suis singula à fōtib. ad me deriuata sūt,

nihil enim est, quod non alicunde & ueniat, & aliquò abeat.) ita & intelligētia nobis aliunde data est. Mors, perinde ac uita, arcanum est naturæ opus, ex iisdem elemētis in eadē confusio & mixtio. Deniq; non est ea res, cuius pudere aliquem debeat: neque enim est contra causas animalis mente donati, neq; cōtra eius structuræ rationem. Hæc ita, hisq; de causis fiūt necessariò: quod qui fieri nolit, perinde faciat, ac si ficum arborem succo uelit carere. Omnino autem memineris, intra breuissimum tempus & tibi fore moriendū, & alteri: paulo pòst, ne nomen quidem uestrum supererit. Tolle opinionem, simul etiam de accepto damno abolebitur cogitatio: hacq; sublata, ipsum etiam dānum non erit. Quod hominē seipso deteriorem efficere nō potest, id neq; uitā eius peiorem reddit, neq; lædit, neq; extrinsecus, neq; intrīsecus. Natura utilitatis hoc necessariò fecit, ut quicquid accidat, iustè accidat: quod, si diligēter obserues, ita habere inuenies: atq; hoc dico, non tantū causarum consequentia

tia ita fieri, sed etiam ratione iustitiæ, & ab aliquo, q̃ tribuat unicuiq; p̃ dignitate suū. Ita q̃, uti cœpisti, obseruare hoc perge, & quicquid facies, hoc modo age, adhibita bonitate, quo modo uerè bonus intelligitur: id q̃ in omnibus tuis obserua actionibus. Non ita tibi sentiendum est, quemadmodū is qui iniuriā facit, uel ipse sētit, uel te existimare uult: sed res ipsæ quid uerè sint, perspice. Semper hæc duo in promptu habenda sunt: alterū, ut ea tātū agas, quod ratio eius partis, quæ regnum in te, & potestatem obtinet legislatoris, te hortat, id q̃ propter hominum utilitatē. Alterum, ut si quis adsit, qui te corrigere, & ab aliqua opinione deducere uelit, sententiā mutet: modò ut ea mutatio fidē mereatur iustitiæ aut publicę utilitatis, aliúque huiusmodi causa, nō uoluptatis glorięue gratia facta esse. Ratione præditus es: cur ea non uteris? quid enim præterea desideras, ea suum obeunte officium? Scis te, ut partē, interiturū in eo, quod te produxit uniuerso: imò potius facta mutatione assumeris ad mentem eam;

quæ est reliquarum origo. Multa thuris
grana eidem aræ imposita, unum alte-
ro prius igni corripit, sed nihil interest.
Intra decimum diem, Deus uideberis
ijs, qui te nunc bestiam & simiam putât:
si quidem ad præcepta & uenerationē
mētis reflectas, neq; cogites uitam tibi
in immensos annos prorogatum iri.
Mors imminet, ergo dum uiuis, & li-
cet, bonus ut sis cura. Quantum otij lu-
cratur, qui non uidet quid proximus di-
cat, agat, aut cogitet, sed tantum quid
ipse agat, curatq; ut hoc iustum sit & fas.
At qui secundum Agathonem fortè bo-
num nō circumspicit nigros mores, sed
propositam lineam recto, non uago cur-
su tenet. Qui famæ post mortem cupidi-
tate ducitur, non cogitat quenlibet eo-
rum, qui ipsius mentionem sint facturi,
mox ipsum etiam moriturum: deinde
itidem cum qui huic succedit, idq; eo
usq; dum omnis memoria per attoni-
tos inani fama, extinctosq; homines p-
pagatu aboleatur. Quinetiam finge im-
mortales fore eos, qui tui recordentur,
immortalemq; tui futurā memoriam.

quid

quid ergo id ad te, ne dicam, mortuum?
quid uel uiuo tibi laus proderit? nisi ra-
tione cuiusdam dispensationis: omitte
enim nunc naturæ munus, huic tempo-
ri non conueniens, & de quo suo loco
erit differendum. Omne quod pul-
chrum est, ex seipso tale est, atque in se
ipso absoluitur, nullamque sui partem
habet laudem. Ideo id quod laudatur,
eo ipso neque peius fit, neque melius. Idque
etiam de ijs intelligi uolo, quæ cõmuni-
ori nomine pulcra aut bona dicuntur,
ut quæ ex materia fiunt, & artis opera.
Id autem quod reuera bonum est, non
magis alia quadam re opus ad id, ut sit
bonum, habet, quàm lex, ueritas, tran-
quillitas animi, uerecundia: quid horum
uel si laudetur bonum fit, uel uitupera-
tione corrumpitur? Smaragdus quidẽ
nisi laudetur, de bonitate sua aliquid a-
mittit? quid aurum, ebur, purpura, cul-
ter, flosculus, arbuscula? Si permanent
animi, quomodo eos ab æterno capit
aer: & quomodo terra ab æuo usque hu-
morum corpora recipit? Quemad-
modum hinc corpora quum aliquãdiu

in terra delituere, mutantur, dissipataq;
 spatium alijs cadaueribus præbent: sic
 animæ in aërem subuectæ, quum aliquā
 diu ibi perstiterunt, mutantur, fundun-
 turq;, & ad mentē omnium aliarum ge-
 nitricem adiungunt, eaq; ratione alijs
 aduentantibus locum cedunt. Hoc re-
 spóderi potest, posito animas esse cor-
 poribus superstites. Neq; uerò tantum
 multitudo sepulcorum eo modo cor-
 porum considerata est: sed & eorum
 quæ quotidie comeduntur à nobis, &
 bestijs animalium, & sic quodammo-
 do sepeliuntur magno numero, ac ni-
 hilominus suppeditat spatium alijs, p-
 pter eorum in sanguinem, aërem, calo-
 remq; mutationem. Ratio autem ueri-
 tatis constat, si materia & causæ inqui-
 rantur. Non est uagandum, sed in omni
 appetitu iustitiæ ratio habenda: omniq;
 in cogitatione, certitudinis. Quicquid
 tibi, ô Natura rerum, cōuenit, id omne
 mihi conuenit, nihilq; mihi uel immatu-
 rum est, uel tardū, quod tibi sit tépesti-
 uum: oē id fructum meum puto, quod
 tuæ ferunt horæ. Ex te sunt, & in una te
 omnia

omnia, ac in te unam omnia redeunt. Quidam dixit, ô chara Cecropis urbs. ego autem de te cur non dicam, ô chara Dei urbs? Pauca age, inquit, si tibi tranquillitas animi curæ est. Nihil eo plus cnofert, quàm ea quæ necesse est, agere, & quæ ratio animalis ad civilem societatem nati, ac quo ea modo deligit. Id enim non modò rectè agendo, sed & pauca agendo animi tranquillitatem parit. Nam ex his, quæ plurima & agimus & loquimur, si quis ea quæ non sunt necessaria tollat, is & maiori otio utetur, & pauciores perturbationes experietur. Itaque singulis in rebus circumspectiendum, ne quid non necessarium agamus: ac non modò actiones, sed & cogitationes inutiles sunt vitandæ. ita enim fiet, ut ne actiones quidem superuacaneæ consequantur. Fac periculum, ut tibi boni uiuita quadret: eius inquam, qui fato sibi destinata æquo fert animo, contentus est iustis suis actibus, & placido statu: uidi illa, hæc quoque intueri. Non perturba te ipsum, sed simplex esto. Si quis

peccat, sibi ipsi peccat. Tibi si quid boni obtigit, ab initio tibi id fato tuo fuit destinatum. Omnino autem brevis quum sit uita, curandum ut præsens tempus lucreris rectam rationem & iustitiam sequutus: ac in remissionibus animi sobrius sis. Aut compositus est certo ordine mundus, aut confusio quarum rerum temerè mixtarum, mundus tamen. An quum in te ipso possit ordo locum habere, uniuersum nullo ordine constare dicemus? præsertim omnibus in eo rebus ita digestis, diffusis, atque inter se affectis. Mores nigri uocantur mores effœminati, duri, ferri, pecorum aut infantium similes, stolidi, fucati, scurriles, cauponarij, tyrannici. Si peregrinus in mûdo habetur, quæ in mundo sunt, non cognoscit: haud minus peregrinus erit, qui ea quæ fiunt: non cognoscit: exul, qui ciuilem rationem fugit: cæcus, qui intelligentiæ oculos clausos habet: pauper, qui alio indiget, neque in se habet omnia quæ ad uitam conducunt.

Abcessus, siue ulcus mundi est, qui se
à com

à communis naturæ ratione seiungit, in
dignè ferendò ea quæ eueniunt: (ea em̃
quæ te produxit naturâ, omnia pfert.)
frustum à ciuitate amputatum, qui su-
am animam à communi & unica om-
nium ratione præditorum mête rescin-
dit. Alius sine toga philosophatur, al-
ius absq; libro, alius seminudus, panesq;
se non habere, & tamen insistere rectæ
rationi dictitans, alius se disciplinis suis
non alere, & tamen perseuerare profi-
tens. Tu artem quam didicisti, dilige, in
eaq; acquiesce. Reliquam uitæ partem
ita exige, ut q̃ ex animo dijs omnia tua
commiseris, neq; ullius te hominis uel
seruum uel tyrannum constituas.

Cósidera (uerbi gratia) quæ Vespasia-
ni tépore euenerint: inuenies homines
tum nuptias contraxisse, liberos alui-
sse, ægrotasse, diem suum obijisse, bellige-
rasse, festos dies egisse, negociatos fui-
sse, agriculturâ exercuisse, adulatos fui-
sse, præfractos se gessisse, suspicionibus
indulxisse, insidias fecisse, quosdam uo-
tis mortem uocasse, alios quiritatos de
præsente rerum statu, amasse, thesauros

collegisse, consulatus et regna expetisse. Nonne eorum omnium uita iam abolita est? Rursus ad ætatem Traiani descende: inuenies eadem omnia, atque eius quoque ætatis homines mortuos esse, eodem modo si etiam reliquas ætates, & gentes totas consideres, uidebis quàm multum ad summum cõtendissent, paulò post ceciderint, & in elementa resoluti sint. Præsertim uerò hi memoria recolendi sunt, quos ipse cognouisti uana affectantes, cum agere secundum id ad quod natura erant facti, ei quibus inhærere, & eo contenti esse cessarent. Id quoque opus est meminisse, in unaquauis actione tantum uersandum, quantum dignitas eius & modus permittunt: ita fiet, ut non diutius quum par sit reb. exiguisimoratus, nullum fastidium cõtahas. V sitata quondam uocabula, nunc interpretationis loco sunt: ita et eorum qui fuerunt olim celeberrimi, nunc quodammodo sunt glossæ, ut Camillus, Cæso, Volesus, Leonnatus, tum paulò post Scipio, Cato, inde Augustus, Adrianus, Antoninus:

nus: omnia enim hæc euanida sunt, &
 mox in fabulam abeunt: mox obliuio-
 ne oīa obruuntur. Atq; hoc dico de ijs,
 qui ad miraculū usq; clari erant: reliq;
 enim simul atq; animam efflarunt, ob-
 scuri, & ignoti facti sunt. Quāquā quid
 est omnino, cuius sit memoria sempiter-
 na? Omnia sunt inania. Quid est igitur,
 in qd' sit studio incūbendū? Vnicū hoc,
 ut cogitationes sint iustæ, actiones so-
 cietatem humanam respiciant, ratio te
 nunq; fallat, itaq; sis aīo affectus, ut quæ
 tūq; accidūt, eatanq; necessaria, nota, ab
 eodē principio & fonte promanantia,
 approbes. Vltrò te fato submitte, pate-
 req; id te ijs quæ ei uisum fuerit reb. de-
 stinare: oīa in diē sunt, cū id q; recordat
 alicuius, tū id, cuius sit mentio. Nunquā
 nō considera, oīa per mutationes fieri,
 neq; uniuersi naturæ quicquā esse usita-
 tius, q̃ res mutare, & innouare. Omnia
 em̃ quæ in natura subsistūt, semina quæ
 si sunt eorum, quæ ex illis sunt nascitu-
 ra: est autem nimium rudis hominis exi-
 stimare ea tātū semina esse, quæ in tes-
 ram aut matricem deiiciuntur.

Iam morieris, neque in posterumeris is quinunc es, simplex, perturbationū uacuus, nihil suspicans extrinsecus tibi posse damni afferri, omnib. benignus, prudentiam in eo tantum ut iustè agas positam censens.

Intuere aliorum principem partem, ac quænam fugiant, quæ sequantur prudentes.

Tuum quidem malum non est in alterius animo positū, neq; in conuersione ulla aut mutatione coeli. Vbi ergo? in opinione de malis tua. Nihil igitur malum esse iudica, & omnia bene habebunt. Quòd si corpus, quod animo tuo est proximum, secetur, uratur, suppuretur, putrescat, tamen ea pars, quæ iudicare de his debet, quieta sit: hoc est, existimet nihil esse neque bonum, neque malum, quod ex æquo potest bono atque malo accidere: nam quod ei qui secundum naturam uiuit, ex æquo accidit, id neque secundum, neque contra naturam est,

Afsiduè tecum cogita, mundum esse animal quoddam unum, unam naturā,

uno

uno animo præditum, quomodo omnia ad eius sensum unicum referantur, omnia ab eo unico appetitu mouëte agantur, ac omnes res omnium rerum causæ aliqua ex parte sint, tum quis earum inter se contextus & ordo.

Animula es, quæ cadauer gestat: ut Epictetus dicebat.

His qui in mutatione sunt, nihil est malum: ut neque bonum quicquā his qui è mutatione existunt.

Aeuum, fluctus quidam est rapidus earum quæ fiunt rerū: simul enim unum quodq; & apparet & præterit, & aliud subsequitur, mox item aliud succedet. Omne quod nobis accidit, ita consuetum est, & notum, ut rosa uere, fructus æstate. Eadem est ratio morbi, mortis, calumniæ, insidiarum, omniumq; eorū, quæ stultis uel gaudium, uel tristitiam afferunt. Quæ subsequuntur subinde, ea præcedentibus rite succedunt. Non enim numerus tantum certus est eorū, à sola necessitate dependens: sed & cōsentanea eorum inter se colligatio. ac quemadmodum certo ordine res inter

se sunt coaptata, ita quæ fiunt, non successionem nudam, sed mirabilem etiam quandam inter se coniunctionem et necessitudinem ostendunt. Dictum Heracliti semper est memoria tenendum: terræ mortem scilicet esse aquam, aquæ aërem, aëris ignē, id quod uicissim. Eius quoque exemplum recolendum, qui nescio bet quorsum iter duceret. Et quod cum ratione quæ uniuersum administrat, continenter consuetudinem habentes, tamen ab ea discrepant: itaque in quæ quotidie incidunt, ea noua ipsis & peregrina uidentur. Non tanquam si dormiremus, agendum nobis est & loquendum: in somnis enim tantum uidemur nobis sgerere aut dicere. Neque imitandi sunt nobis pueri, quia parentibus suis hoc ē, nudē, sicut accepimus. Quē admodū, si quis tibi Deorū diceret, moriendum tibi aut cras, aut ad diē tertiū: nō iā magnopere tertiū diē crastino pferres, nisi animi esses oīo abiectissimi. quātū enim est interuallum? Eodē modo iudica non in magno esse fouēdū discrimine, post milenos ne aonos, an uerō cras decedas.

Crebrò reputa, quàm multi medici sunt mortui, qui sæpenumero ægrotos inspicientes supercilia contraxerint: quot Mathematici, qui alijs exitū è uita prædicēdo seiaſtauerint: quot philosophi, qui de morte & immortalitate multa aſſeruiffent: quot re bellica laudati, qui multos occiderant: quot tyranni, qui magna cum insolentia tanquam immortales potestate ſua uſi erant: quot urbes mortuę (ut ita dicā) ſunt, Helice, Pompeij, Herculānū, & alię innumerę. Collige etiam, quos tu ipſe noſti unum poſt alium, cuius funus curaffet mortuos: Et quod heri fuit piſcis, cras erit ſalfamentum, aut cinis. Momentaneum itaq; tēpus à natura eſſe cōſtitutum, cōſiderandum eſt, æ quoq; animo è uita abeundum: perinde ac ſi oliua maturitatē cōſecuta ſi decidat, arborē q̄ ipſam tulit ac genuit, collaudet, & gratias agat. Similis eſſe debes promontorij, ad quod aſſiduò fluctus alliduntur: ipſum autem perſiſtit, ut cunq; unde æſtuantes circum ferātur. Diceret aliquis: infelicem me, cui hoc acciderit: quinimò felicem

me, qui hunc casum sine dolore perfe-
ram, & nec præsens frangar, nec fu-
tura extimescam. Nam unicuique tale quod
potuit accidere: at non cuiusvis erat, si-
ne dolore cum casum excipere. Cur igitur
illud potius infortunio, quam hoc
felicitati adscribis? aut cur id infelicitatem
hominis appellas, in quo nihil mali
passa est hominis natura? an uerò dam-
num tibi humanæ naturæ uideri potest
id, quod non est contra uoluntatem na-
turæ eius? Quid ergo? Num casus iste ef-
ficere poterit, quo minus sis iustus, ma-
gnanimus, temperans, prudens, circum-
spectus, tutus ab errore, uerecundus, li-
ber? aut adimere omnino quicquam eo-
rum, quæ hominis naturæ sunt propria?
Proinde quoties inciderit quicquam,
quod ad dolorem te prouocet, recor-
dare huius præcepti, non illud infortu-
nium esse appellandum, sed felicitati tri-
buendum, quòd id fortiter feras.

Est quidem ignobile, præsens tamen
ad contemnendam mortem auxilium,
memoria repetere eos, qui uitam in lon-
gissimum extraxere tēpus. Quid enim
hi

hi amplius consecuti sunt, quàm ij, qui immatura morte sunt abrepti? Vtique ipsi etiam defuncti iacent, Cadicianus, Fabius, Iulianus, Lepidus, alijq; eorum similes, q; cùm multos extulissent, ipsi deinde elati sunt. Omnino em̃ exiguū est spacium, idq; per quot labores, inter quos, & quali in corpusculo exigendum? Ne igitur mortem pro re difficili accipe. Intuere eius quod retro est æui vastitatē, & eius quod restat, immensam longitudinem: in tanto tempore quid præstat is qui tres ætates, ei qui uixit triduum? Semper breuiorem uiam ingredi: breuissima autem est ea, quam natura præscripsit. Itaq; in omni & sermone & actione id sectare, quòd est rectissimum.

Hoc propositum laboribus, militia,
cura rei familiaris, & solitudi
ne liberat.

M. ANTONINI IMPERATO.
ris de uita sua.

LIBER V.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Anè cum grauatim à somno surgis, in promptu tibi sit cogitare, te ad humanum opus faciendum surgere. Ita que ergo (dices) grauatè accedo ad agēda ea, quorum causa natus sum, ac propter quæ in hunc ueni mundum? scilicet in hoc factus, ut decumbēs in lecto me ipsum calefaciam? Atqui hoc iucundius est. Ergo ne ad uoluptatem natus es, non ad agendum? non uides plantulas, passerculos, formicas, arcanear, apes, singula hæc suo intenta officio: tu uerò ea quæ sunt hominis obire recusas, neq; ad id te confers, quod naturæ tuæ conuenit? At uerò quiete opus est. Sane: sed & huic modū statuit natura, p̄inde, ut edēdi, bibēdiq; atqui tu ultra modū & iā q̄ q̄ satis ē, p̄cedis: n̄ reb. uerò agēdis intro modū subistis. Fit hoc eò, q̄a te ipsum nō diligis: alioqn em̄ &

na-

naturā tuā, eiusq; uolūtātē diligeres. Et enim alij qui suas artes amāt, operibus suis ita ineumbunt, ut neque balnearū neq; cibi curā habeant. Tu naturā tuā non tanti facis, quanti aut tornator, aut histrio suam artem, quāti avarus argentum, & inanis gloriæ cupidus gloriolam. Hi epim quarum rerum studio tenentur, dum eas augere possint, cibū & somnum postponunt. At tibi actiones ad societatem spectantes humanam uiliores uidentur, minoriq; opera dignæ? Quām facile est omnem cogitationem quæ animo aut perturbationem afferat, aut nō conueniat, reijcere, & dele re, statimq; esse in summa animi tranquillitate?

Omnem sermonem & actionemque sit secundum naturam, dignam te iudica: neq; te auertat ab ijs reprehensio aut sermones aliorum ea cōsequentes: Sed si quid factū dictūue pulchrum est, id te ne indignum putes. Alij enim aliam rationem, alios appetitus sequuntur: ad quos tibi non est respiciendum, sed recta uia cōpergendum, quò & tua, & cō

cōmunis omnium ducit natura: utriusque autem una eademq; est uia per ea quæ sunt secundum naturam progredior, donec morte finiam: expirans quidem eam, quā in spiro quotidie animā, cadens uerò in terram, ex qua & semen meum pater, & sanguinem mater, & lac nutrix collegit: quæ me terra tot iam annos quotidie alit cibo ac potu, quæ me calcantem fert, ac tot modis ipsa abundantem.

Austeritatem tuam ut admirētur nō est: Sit sanè, at multa alia ad quæ te non esse natura aptum, dicere non potes. Ea igitur profert, quæ tota sunt in te: integritatem, grauitatem, laborum tolerantiam, uoluptatum abstinentiam, animum sua sorte contentum, pauca desiderantem, placidum, liberum, à curiositate & nugis alienum, altitudine præditum. Non sentis, quam multa possis præstare, de quibus nulla est excusatio naturæ ad ea non aptæ: & tamē adhuc spōte tua inferius manes. Quid? an te natura parum bene instructa cogit indignari, cūctari, adulari, corpusculum tuum incusa-

incusare, tuam sortem improbare, leuè esse, animoq; uagari: non me hercle, sed his omnibus iam pridem ut liberareris malis, in tua fuit potestate. Hoc tantum erat uitij, quod tardioris ingenij, ac qui non facilè assequeretur ea quæ traderetur, existimari poteras: Sed & hoc exercitatione erat corrigendum, ne subinde cogitares de tua tarditate, nèue ea delectateris.

Eorum qui bene alijs faciunt, tria sunt genera: primum eorum, qui statim exhibito beneficio, statim etiam quam sint meriti gratiam reputant. Alterum eorum, qui id quidem non faciunt, tamen conscij quid fecerint, debitorem se iam habere cogitant. Tertij quodammodo ne hoc ipsum quidem quod fecere, norunt: uiti similes, quæ uiam cum protulit, ut semel suum dedit fructum, nihil præterea quærit.

Equus si cucurrit, canis si uenatus est, apes si mel fecit, satis est. Homo autè si benè fecit, non reuocatur, sed ad aliud negotium transit, quemadmodum uitis, ut rursus suo tempore uiam pro

producat. In his ne igitur esse debent, quæ aliquomodo sine consequentia id faciunt? equidem. sed hoc ipsum debet consequi. Propriū enim est (inquit) anī malis lege sociati, ut sentiat se & societatis causa egisse & ut uelit omnino id eū qui societatis est eiusdem, sentire. Verū est quod dicis: quod autem nunc dicitur, excipe. Propterea ex eorum numero eris, quorū antè feci mentionem. Hi enim uerisimilitudine quadam probabili abducuntur. Quòd si intelligere uis quid nā sit id, quod diximus, ne timeas, ne ob id actio aliqua societati hominū inferuiēs tibi sit omittēda. Atheniensū erat hoc uotū: plue, pluiā ò chare Iupiter in agros & cāpos Athenienses demitte. Enim uerò aut nihil est optandū, aut omnino simpliciter, & liberaliter.

Quod dicimus Aesculapium huic equitationē, illi lotionē in frigida, alteri ut nudis pedib. ambulet, iniūxisse: nihil aliud est cū dicim⁹, natura uniuersū huic hoī morbū, defectū aut amissionē membri alicui⁹ imposuit. Nā ut illic cum dicimus iniunxisse, intelligit. Aesculapium
unam

unam rem ad alterã ordinasse, uerbi gratia, eam rem respectum habere ad sanitatẽ: ita hic id q̃ unicuiq̃ accidet, rationẽ habet & respectum ad fatũ. Ita enim hæc nobis accidere & cõgruere dicimus, ut opifices quadratos lapides in muris aut Pyramidibus extruendis congruere afferunt, quippe certa eos collocatione inter se componẽtes. Omnino enim una quædam est harmonia: atq̃ ut uniuersi huius corpus ex omnib. corporib. est compactum, ita ex omnib. causis Fatum suprema causa constat. Id quod dico, etiam rudissimi intelligũt homines: dicũt enim, hoc fors eius tulit, hoc ei erat impositũ. Accipiamus ergo hæc ita, ut illa quæ Aesculapius imposuit: nã & in illis multa sunt aspera, quæ tamen spe sanitatis ferimus. Tibi ergo eorũ quæ cõmunis natura tibi iniũxerit perfectio, similis sanitati iudicet: atq̃ ita æquo suscipe animo oĩa quæ fiũt (etiã si qd durius uideat.) quoniã ad id ducunt, quod ratione mũdi ẽ sanitas, nepe ad felicitatẽ. Nihil em̃ accidisset tibi, nisi in rẽ uniuerſita esset: neq̃ enim una quæuis natura

quicquam fert, sed id modò, quod respectum ad id quod ab ea administratur, habeat.

Quare duæ sunt rationes, cur ea quæ tibi eueniunt, æquodebeas animo ferre. Vna, quia fors tua sic ferebat, & tibi destinata erant ab antiquissima causa fatali, habentia ad te certum respectum. Altera, quòd ea faciunt ad profectum, & perfectionem, ac permanentiam eius, quòduniuerso præest. Totum enim mutilatur, si etiam minimam partem continuitatis & coherentie ut membrorum, ita etiam causarum discindas. Id autem quantum in te est, facis, quoties ea quæ tibi obtigerunt, molestè fers, ac quodam modo tollis.

Fastidire, animum despondere, ac de terreri nò debes, si nò ubiq; tibi successus respondet, secundum recta præcepta agere singula cupienti: sed frustratus conatu, eum redintegrare, & æquo animo pleraq; humana ferre: neque debet te eius, ad quod redis, poenitere. Neque tibi est ad philosophiam tanquam ad pædagogum redeundum: Sed ut solent
qui

qui ex oculis laborant, ad spongiam & ouum, alij ad cataplasma & perfusionē confugere. Ita enim nō opus erit tibi ostendi, ut rectē rationi obedias: sed in ea ipse acquiesces.

Memento philosophiam ea tantum poscere, quæ natura etiam tua exigit: tu aut aliud quippiam uolebas. Vtrum uero horum blandius est? an non hoc pacto decipit uoluptas? Vide gravior ne sit magnamitas, libertas, simplicitas, æquanimitas, sanctitas? Quid enim ipsa prudentia sit acceptius, ubi cum animo tuo reputes facultatem quæ scientiam certam, & certis consequentijs nixam habet, nusquam labi, & ubiq; successum habere?

Res quidem ipsæ in tanta quodammodo uersantur obscuritate, ut philosophorū plerisq; , & ijs nō ignobilibus, omnino percipi posse nihil uisum sit: Stoici tamē posse percipi, sed planē difficulter, censuerunt. Estq; omnis nostra affectio talis, ut falli & mutati possit: quis enim se nō posse errare dixerit? Trāsfert itaq; cogitationes ad ipsas res subie-

etas, ac uide quàm breues, uilesq; sint, quæ etiam à cinædo, scorto, aut prædō ne possint teneri. Inde transi ad mores eorum, quibus cum uitam degis, inter quos uix est etiam gratiosissimum perferre, ne dicam, quod uix seipsum quis perpeti possit. Tanta igitur in caligine, sordibus, tãtoq; rerum, temporis, motuumq;, & rerum quæ mouentur fluxu, non uideo quid sit esse in honore, aut obseruantia hominum. Contrà præstat seipsum confirmare, ac mortem æquo animo expectare, neq; moram indignè ferre, sed in his modò acquiescere duobus: uno, quòd nihil mihi accidet, quòd nō sit secundum naturam uniuersi: alterum, quòd licet mihi, nihil agere quod contra Deum geniumq; sit meū nemo em̄ ad hoc me cōpellere potest. Subinde hoc teipsum interroga: quam ad rem nunc utor animo meo? atq; examina teipsum: ea pars, quam principem uocant, quomodo nūc habet? cuius aīo præditus sum? num pueri, num adolescētis, num mulierculæ, num tyranni, num iumentis, num feræ?

Qua-

Qualia sint illa, quæ uulgò bona habentur, etiam hinc euidens fiat. Si enim animo concipias ea quæ sunt reipsa bona, ut prudentia, ut temperantia, ut iusticia, ut fortitudo, his iam antè reputatis, nihil porrò audies nominari bonū, quod nō sub hæc referatur. Quæ uerò uulgus hominum bona putat, ea qui antè mente conceperunt, simul atq; nominari audiūt, perfacilè accipiūt, perinde ut si quid à Comico appositè dictū est. Hæc est fere uulgi de differentia bonorum opinatio: alioquin enim haud eò peruentum esset, ut uera bona auersarent, diuitiarū aut, uoluptatis aut gloriæ mentionē ita admitterēt, ut scitè atq; urbanè dicta. Progredere ergò, ac interroga, sintne in honore habenda et in bonis ducenda hæc, quæ si animo tuo imaginatus fueris, aptè quis dicere possit, eum qui ista possideat, propter hæc copiam ne ubi quidem cacet habere.

Ex forma & materia consto: horum uerò neutrum in nihil uertetur, ut neque ex nihilo exitit. Ergo omnis mei pars per mutationem redigetur

in aliquam mundi partem, atq; hæc rursus in aliam uniuersæ portionē transibit, idq; ad infinitum usq;. Huiusmodi autē mutatione & ipse extiti, & parētes mei, idq; in infinitum usq; retrō eunti licet dicere: quāquam certis alioquin circuitibus mundus administratur.

Ratio, & rationalis ars, facultates sunt sibi ipsæ sufficientes, suisq; operib. Progrediuntur à suo principio, ac pergunt ad finem propositum: habent actiones earum à uia cui insistent illæ nomen apud græcos, ut sint *κατὰ φύσιν*: nos rectas effectiones dicere possumus. Horum nihil de homine dici potest, neque enim ei convenit, ea ratione, qua homo est: Non hæc homo, neq; ipsius natura proficitur: non est ea in humana natura perfectio. Proinde in externis rebus nequaquam erit finis homini cōstitutus, neq; id bonum, quod finem illum absoluit: Alioquin hominis partes non fuisset, ut eos despiceret, neq; laude dignus, qui se ita parat, ut illis non indigeat: neque qui illis rebus abstinet, bonus dici mereretur, siquidem eæ bona essent.

Nunc

Nunc uerò tanto quisq; melior est, quāto magis seipsum ab illis rebus abstinet.

Talis erit intellectus tuus, qualia sunt ea, de quibus subinde cogitas: nam à uis seu cogitationibus illis animus imbuitur. Infice igitur eum ad sùduitate huiusmodi cogitationum, quales sunt: ubi cunque uiuere, ibi etiam bene uiuere licet: uiuere autem licet in aula, ergo etiā bene uiuere licet in aula. Item alicuius rei causa singula sunt facta cui⁹ uerò gratia unūquodq; factū est, ad id fert, ad qd aut fert in eo finis eius ē positus: ubi uero finis, ibi et bonū unicuiq;. Ergo finis animanti ratione p̄redito p̄positus est, societas, natos enim nos esse ad eā, iam pridem est demonstratum.

An uerò non euidens est, deteriora p̄stantiorum, rursumq; ex his unum alterius causa esse. P̄stant uerò inanimis animata, atq; inter hæc ipsa, ea quæ rationem habent.

Insani est, sectari impossibilia. At fieri non potest, quin mali suo more agāt.

Nihil cuiquam accidit, nisi ita Natura destinarit. Id quod alius iniquè fert,

alteri accidit, qui siue ignoratione eius casus, siue ut magnanimitatem ostēdat, cōstantiā tuetur, atq; illæsus manet. Iniquū est igitur admittere, ut in scitia et opinio prudētiā supent. Etenim res ipsæ animū nequaquā attingunt, non intrāt ad eū, neq; mōuere, neq; uertere possunt. Solus ipse seipsum ciet, ac quale iudicium tulerit, talia ea quæ accidere, fiunt.

Alia rōe summa nobis est necessitudo cū hoīe cōstituta; qua ei benefacere, eumq; ferre iubemur: cū aut impedire conant nostras actiones, nō magis ad nos attinēt, q̃ Sol, uētus: bestia. Atq; hi qdē impedire effectū aliquādo possint: animi uero appetitionē, & affectum nequeunt, quia hæc exceptionē habēt, & conuersionem. Nā omne id quod impedimento fuit effectiōni, id animus ad ea quæ præcesserūt, cōuertit, atq; eo modo id, quod instituto operi, uiceq; in itē obstitit, ei iam confert aliquid.

Id quod in mūdo est præstantissimū, cole. Est aut id, qd' oībus reb. utitur, oīa gubernat. Similiter id quoq; honora, q̃ in te est primū: nimirū illi alteri cognatum,

tum, quòd & cæteris quæ in te sunt omnibus utitur, & tuam uitam regit.

Quod ciuitati nullum affert detrimentum, id ne cui quidē nocet. Hæc regula recolēda tibi ē, quotiescūq; telatum aliquā esse cogitas. Sin ciuitas damno affecta est, ei qui itulit, succēdere nō debes. Quid neglectū est? Sæpenumero cōsidera, q̄ celeriter oīa quæ & sunt & fiunt, abripiātur & eualescāt. Etenim & ipsæ naturæ amnis instar in adsiduo sunt fluxu, & effectiōes cōtinētib. mutationibus obnoxia, & causarū infinitæ sunt uices: deniq; nihil ferè perstat, aut sui simile durat. Iā & præteriti, & uenturi quī infinita ē, in qua oīa abolentur, uastitas. Quæ ergo stultitiæ nō damnet, q̄ in hoc tā exiguo tēporis articulo supbit, appetit, aut molestia se affectū quiritat. Vniuersarum naturæ recordare, cuius minimā partē tenes: totius æui, cui⁹ breue & momēaneū tibi ē attributū spaciū: fati, cuius perexigua ad te portio p̄tinet.

Peccat alius q̄s aduersum me uiderit, suā habet affectiōē, suum actum. Ego in præsentia id habeo, quod me habere

vult cōmunis natura: agoq̃ id qđ age-
re me iubet mea natura. Pars animi tui
princeps ne inuertatur ullo uel leui uel
aspero carnis motu, neq̃ admittat per-
suasiones quę in membrisoriantur. Sed
circumscribat eas. Quod si ex ratione
alterius consensus ad intelligentiam ef-
ferūtur, nimirum quatenus ea cum cor-
pore copulata est, tum quidem sensui,
cum is à natura proficiscatur, relustan-
dum non est: opinioni autem mal. aut
boni ad sentire mens non debet.

Viuentum est cum dijs. Vitam terdò
cum dijs agit, qui continenter ijs solum
animum ostendit probātem ea quę ipsi
fatum tribuit, agentemq̃ ea quę genio
placerent: quem Iupiter suę quandam
particulā naturę unicuiq̃ præsidiē du-
cēq̃ dedit, nimirū mentē atq̃ rationē.

Ne irascaris ei qui hircū olet, aut cui
aīa foetet: nihil, n. ad te idē mali redibit.
Alæ ipsius, & os ita sunt affecta ut ne-
cesse sit hæc mala consequi.

Ratione, inquis, præditus est homo,
ac si scrutari uelit, intelligere potest
qua in re delinquat. Benere laborat. Pro
inde

inde tu, qui & ipse præditus es ratione, mentem eius tuæ mentis motu excita, doce, commonefac: si enim obtemperat tibi, sanabis eum, neq; ira opus erit.

Non ita hic uiuendū est tibi, ut Tragædo aut scorto qui egrediēs uiuere cogitat. Quod si tibi non cōceditur, tunc uita excedere, ita quidē, ut q̄ nihil mali patiatur, ac fumi instar abeat, Quid hoc rei esse putas? Dum uerò nihil me tale abducit, liber permaneo, neq; me quisquam prohibet agere, ut uolo: uolo autem, ut naturæ animantis ratione prædicti, & ad certum nati conuenit.

Mens quæ mundum gubernat, societatis rationem habuit: itaq; & inferiora præstantiorum causa effecit, & præstantiorum unum alteri subdidit, Videt, ut subiecerit, cōiunxerit, ac unicuiq; secū dū dignitatē suā tribuerit, eaq; quæ sunt præstātissimæ, mutuo cōsensu deuixerit.

Quomodo usus es hætenus dijs, parentibus, fratrib. uxore, liberis, doctoribus, alumniis, amicis, familiaribus, famulis? an in hunc usque diem in neminem horreū uerbōue fuisti iniurius?

Reminiscere èt q̄ supaueris, ac toleraueris: tum fabulam uitæ tibi iam peractam, teq̄ tuo ministerio defunctum esse. Quàm multa uidisti pulcra? quot uoluptates quot dolores despexisti? quot peruersis hominib. æquū te præbuiſti?

Quamobrè animi artis & disciplinæ uacui arte & scientia præditum confundunt? quem uerò animum arte & scientia præditum uocas? eum, qui principium & finem cognoscet, et mentem, quæ per uniuerſam rerum naturā penetrat, ac per omnes sæculorum cursus definitos atq̄ statos mundum gubernat.

Iaiā cinis eris, & ossa nuda, nihil p̄ter nomē (siquidē id supererit) tui restabit. Nomē aut nihil est q̄ sonitus. At ea quæ magni in uita precij habent, uana sunt, putrida, exigua, atq̄ instar catellorum mordicantiū, aut puerorū inquietorū, qui modò rident, mox plorant. Cæterū fides, pudor, iusticia, & ueritas.

Climatib. terræ cæli petiere relictis.

Quid ergò restat, q̄ te hîc detineat? sensiliāne tam fluxa, totq̄ mutationib. exposita? an sensus, obscuri, & qui facile

lè decipiantur? animula ipsa, quæ est exhalatio à sanguine? gloria inter huiusmodi homines, inanis illa? Quid ergo aliud operiris, nisi uel extinctionem, uel translationem, id quæ quo animo? Quid interim dum eam occasio adducit, tibi sufficiet? Quid aliud, quàm deos uenerari & collaudare, hominibus benefacere, eosque & ferre, & ijs abstinere: quæ extra tuæ carunculæ & animulæ sunt posita fines, ea meminisse neque possessionis, neque potestatis tuæ esse? Semper potes uti secundis successibus, si rectæ uia in sistere uis, duoque hæc obseruare, quæ diuinæ menti communia sunt cum hominis, omnisque ratione præditi aialis animo: unum, non posse te ab alio impedi ri: alterum, iniusta uoluntate & actione bonum esse collocatum, eumque ad finem esse appetitiones dirigendas:

Si hoc neque mea sit malicia, neque actio est à mea proficiscens malicia: neque cõmunitati dāno est, quid sollicitus de eo sum? quod uerò dānū ē cõmunis societatis?

Non debemus nos cogitationib. omnino abripiēdos præbere, sed opitulari

quātum eius fieri potest, & dignum est, etiam si in medio sit defectus; neque id pro damno ducere. ea enim cōsuetudo mala est. Sed quemadmodū senex discedens rhombum alumni poscebat, memor rhombū esse, ita etiam hic: quoniam bonū aliquid fiat in rostris. Heus homo, oblitus es, qd hæc sint? sanè; Sed ea, in quibus hi studiū ponāt. Propterea tu quoq; stultus es factus? Aliquando utcunq; relictus, factus sum felix. Felicitas aut est, ut bonam tibi ipsi sortem uendices: id est, boni motus animi, bonæ appetitiones, bonæ actiones.

78

M. ANTONINI IMPERATO-
ris de uita sua.

LIBER VI.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Natura uniuerſi ſuo gubernatori obediēs eſt, ac benè cō- poſita: quæ uerò eam guber- nat mens, nullā in ſeipſa ha- bet malè agendi cauſam: quippe nihi- lei in eſt uitij, neq; peccat, neq; ab ea quic- quam læditur: omnia uerò ſecundum eam fiunt atq; perficiuntur.

Nullò pone in discrimine, algenſne, an calens, dormituriēs an ſomni ſatur, malian benè audiens, moriens an aliud quid agens id facias, quod te decet: quando mors etiā una eſt earum actio- num, quæ ad uitam referuntur. Sufficit igitur ea etiam imminente, id quod in- ſtat, benè collocare.

Intrò respice. Nullius rei neque pro- pria qualitas, neq; id quod ei debetur, te fallat.

Omnia quæ subiecta sunt, celerrimè mutantur, & aut in halitum resolvuntur, siquidem sit compacta eorum substantia, aut dissipantur.

Mens uniuersæ gubernatrix scit quò se habeat, quid agat, & quā habeat materiam subiectam.

Vleiscédi ratio optima est, ne similis fias eius, qui iniuriam fecit.

Vno hoc te oblecta, inq; uno hoc acquiesce, ut ab una societatis humanæ tuendę causa suscepta actione, ad aliam transeas, dei memor.

Princeps hominis pars est ea, quæ se ipsam excitat atq; ciet, seq; talem, qualem uult, efficit, præstatq; ut ea quæ eueniunt talia, qualia ipsa uult, sibi uideantur.

Omnia secundū naturā uniuersū fiūt: neq; enim possunt fieri secundū aliā aliquam, siue extrinsecus circumdantem, siue inclusam, siue foris suspensam.

Vniuersum aut confusio quædam est, & còtextus fortuitus rerum iterum à se diuellendarum & dissipandarū: aut unitione ordine, & prudētia constat.

Si

Si prius illud uerum est, quid est, cur cupiā inani huic colluuii & mixturæ immorari? quid aliud expetendum, quàm ut in terram ut cunq; redigar? quid perturbor? quicquid egero, tamen dissipatio me corripiet. Sin altero mó res habet, ueneror eū, animoq; constāri sum, & gubernanti mundum confido.

Cum te rerum præsentium status nō nihil perturbat, celeriter ad te redi, neq; ultrā quàm necesse ē, à modo eius quā instituisti cantilenæ discede. Nam cō facilius harmoniam tuerberis, si continenter ad eam reuertaris.

Si tibi simul & nouerca, & mater esset, illam quidem coleres, & tamen crebrò ad matrem te reciperes. Eadem est tibi ratio aulæ & philosophiæ. Quare ad hanc sæpenuerò reuerrere, & in hac ac quiesce, quæ efficit, ut & res aulicæ tibi tolerabiles uideantur, & tu duminis uersaris, ferri queas.

Quid cogitandum est de cibis & id genus rebus? hoc esse piscis cadauer, illud auis, aut porci: item Falernum, succum esse exiguum uuulæ

purpuram capillos esse ouiculæ; modico testudinis sanguine imbutos: tum coitum, intestini parui affrictione, mucicq; excretionem non sine cõuulsione. Cogitationes hæ præclare sunt: nam re ipsam attingunt, ac pertranseunt, ut qualis ea sit, cerni possit. His per omnem uitam utendum est: ac sicubi res quàm maximè uidetur comprobata digna, tegumentis est nudanda, ut & eius in cõspectum ueniat uilitas, & id, quo se ostentabat, ei adimat. Etenim fucus impostor est callidissimus, ac tum maximè in fraudem inducit, cum quis maximè se res serias & dignas tractare putat. Vide igit, quid de Xenocrate ipso Crates dicat: Pleraq; inquit, eorum, quæ uulgus admiratur, si sub habitu aut naturâ continerent, ad latissimè patentia genera reuocabat, ut lapides, ut ligna, ficus, uites, oleas. Quæ sub arctiorib. aliquanto, ad animata, ut greges, armeta. Si qua paulò pl^o haberet gratiæ, hæc ad ea reducebat q̃ cõpræhéduntur sub aia rõe prædita, nõ quidẽ uniuersali, sed quatenus artes tractat, aut alias facultates: aut ipsa per se

se æstimabat, ut: quidnam esset, possidere multa mancipia. Qui uerò animū ratione præditum cū omnibus suis facultatibus, ciuilibsq; cœtus studio uenerat, reliquarum is rerum nullam curat: sed omnibus postpositis suum animum ita affectum, atq; ita se mouentem, ut rationi & ciuili societati cōgruit, conseruat: ijsq; qui sunt eiusdem generis, ut idem præstent, auxilio est. Quædam iam fiūt, quædā mox existent, quin & eius quod fit, pars iam nunc aliqua euauit. fluxus, & alterationes continenter mundū renouāt: quemadmodum infinitum æuum temporis ad si duo lapsu nouū sub inde reddit. In hoc itaq; flumine quis nā ea quæ præterferūt, ac quibus insistere non possit, honore aliquo dignetur? is quidem perinde sit, ac si quis unum de præteruolātibus passerculis diligere incipiat, atq; is iam è conspectu eius abierit. Ita se & uita uniuscuiusque hominis habet, ut halitus a sanguine sublatus, & aer inspiratus. Quale. n. est quod semel animā attrahimus, & efflamus, id quod identidem facimus, tale etiam est, quod

omnem respirandi facultatem, quam heri aut nudius tertius nati accepimus, eò reddimus unde accepimus. Quod uegetamur more stirpium, respiramus more pecudū, & ferarū, quòd uisis afficimur, quòd appetitionis causa mouemur, & congregamur, quòd nutrimur, omnia hæc non maiori sunt in pretio ponēda, quàm quòd excernimus cibi recrementum. Quid igitur honore dignū est? num plausus? nequaquā. Ergo ne laus quidē populi, quæ nihil est aliud quā plausus linguarū. Sublata igit etiam gloriola, quid restat, quod suspiciamus & ueneremur? equidē hoc cenſeo, ut quemadmodū facti instructique à natura sumus, ita moueamur. Eò nos etiam diligentia opificum, & artes ducūt. Oīs. n. ars huc collimat, ut id quod paratū est, aptū sit & idoneū ad opus, cuius operis causa paratū est. Idē querit uinitor, idē qui pullos equorum domat, idē qui canes educat. Ergo & institutio primę ætatis & doctrina eò contēdunt: isque finis est, quem expetere debeas. Hūc cōsecutus, nihil est in alijs rebus quod sis tibi quæsiturus. Quòd si
pergas

pergas alia etiã expetere, neq; liber eris, neq; tibi sufficies ipse, neq; eris affectuũ uacuus: necessariò .n. inuidebis, æmularis, sinistra suspicaberis de his, qui illa tibi adimere possũt, insidiaberis ijs, qui id quod magni fit à te possidēt. Oĩno .n. necesse est eũ esse aĩo pturbato, q̃ ista de fiderat: sepe etiã deos incusare. Qui uerò mentē suam reueretur atq; colit, is & sibi ipsi probabitur, & cum cœtu hominum bene ei conueniet, cūmq; dijs consentiet, id est, laudabit quæcunque ij distribuunt & ordinauerunt. Infrà, super, atque circum te motus sunt elementorum. Motus uerò uirtutis in corũ nullo est, sed diuiniore quadã, & ad intelligendum difficili uia procedit. Vide quid agant homines. Eos qui eodem cū ipsi uiuũt tẽpore, laudare nolũt: ipsi uerò à posteritate laudari magnũ existimant: nimirũ ab ijs quos neq; uiderunt, neq; uidebũt unquã. Id uerò haud multò aliud est, quàm si doleret, non à prioris etiã ætatis hominib. se laudatos esse. Nõ, si quid asseq̃ intelligẽtia tua neq; id à nullo posse apprehendi homine existi-

ma: Sed quicquid homo potest, quicquid ei conuenit, id & tibi concedi iudica. In palæstra si quis unguibus aduersarium laniauit, aut capite incusso ferijt, non indignamur, neq; offendimur, neq; insidiarum suspectum habemus: cauemus quidem nobis ab eo, non ut ab hoste, neque sinistrum quid de eo suspicamur, tantum placidè eum declinamus. Id fieri debet etiam in reliquis uitæ partibus, ut idem de alijs sentiamus, quod de ijs, cum quibus colluctamur: possumus enim (ut dixi) citra suspicionem & odiū ab ijs cauere, & eos uitare. Si quis meredarguere potest, & demonstrare, quòd non rectè sentiam, aut agam, læto animo sententiā mutabo: ueritatem. n. quæro, quæ nemini unquam dāno fuit: damnum autem facit, qui in errore & ignoratione sua pmanet. Ego, quod est mei officij, ago, cætera me non auellūt. Aut enim anima, aut ratione carent, aut uia ignara errant. Animantia rationis expertia, tū omnes eiusmodi res & subiecta, magno & liberali animo sunt usurpanda tibi, nempe ratione prædito. Homini-
minibus

minibus uerò, ut ipsis quoque mente instructis, ratione societatis habita utere. In omni uerò negotio deos comprecare: neque sollicitus esto, quantum temporis spatium tibi ad agendum detur: sufficit enim uel tres huiusmodi horæ. Alexander Macedo, agasque eius, mortui in idem sunt redacti: aut enim assumpti sunt ad mentem mundi eam, qua sati sunt reliquorum animi, aut dissipati sunt in atomos, unus perinde atque alter. Cum animo tuo considera, quàm multa unico temporis momento fiant in uniuscuiusque nostrum, cum animo, tum corpore: ita fiet, ut non mireris, quòd longè plura, imò uerò omnia quæ in mundo hoc sunt, simul extent. Si quis à te quærat, quomodo sit nomen Antonini scribendum: nonne singulatim omnes literas proferres? Quid ergo si qui irascuntur, num uicissim tu quoque stomachaberis? non potius numerum inibis placidè singularum rerum? Itaque etiam hinc memeto suis omne officium quibusdam constare numeris: quos si imperturbatos seruaueris, neque indignatibus alijs ipse

quoq; indigneris, recta uia id quod proposuisti, perficies. Inhumanum esse uidetur, hominem impedire, ne ad ea feratur quæ ei utilia & cognata uidetur. At quid tu ne faciant prohibes quodammodo, dū iniquo animo fers eos delinquere. Feruntur enim utique ad id, quod naturæ suæ coniunctum, & utile putāt. Sed res nō ita habet. Id itaq; ostēde eis, & doce citra indignationē. Mors finem imponit sensuum, motus, & cogitationum officijs, animūq; à corporis ministerio liberat. Turpe autē est in hac uita, in qua corpus tuū labori nō succūbit animū tuū elāguescere. Vide ne à præsentī statu deiectus obruaris. Potest. n. hoc fieri. Itaq; cōserua te ipsum simplicē, bonū, integrū, grauē, apertū, iustitiæ studiosum, piū erga deos, benignū, humanū, ad officium tuendū fortē, annitere ut talis perman eas, qualē te facere uoluit philosophia. uenerare deos, salutē hominibus affer. Breue est uitæ in terra degendæ tempus, omnisq; eius fructus, sancta animi constitutio, & actiones communitati hominum utiles. Omnia ut decet

Anto

Antonini discipulum. age. Quæ fuerit eius in agendo secundum rationem firmitas, quæ ubique æqualitas, quæ sanctitas, memento: quæ uultus serenitas, accomitas. Quantus ille gloriæ contemptor, quod eius in percipiendis rebus studium, quum nihil prætermitteret, nisi prius accuratè perspexisset, ac cognouisset. Vt tulerit iniuste ipsum reprehēdentes, neque conuitium his reposuerit: ut nihil properatè aut cupidè aggressus sit: ut calumnias nō admiserit, ut diligens fuerit morum actionūque examinātor: non obrectator, non meticulosus, non suspiciosus, non sophista. Quàm paucis fuerit contentus, ut domo, lecto, ueste, cibo, famulatu: quàm tolerans laborum, quàm leni animo: ut tempus neque ad uesperam propter uictus tenuitatē egerit, ita ut ne excernere nisi cōsueta hora opus ei esset. Quæ eius in amicitia fuerit constantia, & æqualitas: quomodo tulerit eos, qui ipsius sententiā liberè impugnarent, gaudiusque fuerit, si quis melius aliquid ostēderet. Qua ille deos religione coluerit citra

superstitionem, recordare, ut tibi quoque ultima hora perinde atque is fuit rectè tibi cōscio adueniat. Expergiscere, & te ipsum reuoca, somnoq; discusso cogitans quæ te insomnia perturbarint, uigilās ea intueri, ut illa inspexisti. Ex corpusculo & anima consto. Corpusculo nihil interest inter res, neque enim potest discrimen statuere. Rationi autem inter ea discrimen habetur, quæ nō sunt ipsius actiones: has uerò oēs in sua habet potestate. Quod ipsum tantum est de præsens accipiendum, præteritæ enim & futuræ animi actiones, ipsæ quoque nullum habent iam discrimen. Manui ac pedi, dum suum agunt officium, nullus est præter naturam labor: ita homini quoque ea agenti quæ ipsius sunt partium, nullus est præter naturam labor: ergo ne malum quidē. Quot uoluptatibus, ac quantis frui contigit latronibus, cinædis, parricidis, tyrannis? Nōne uides ut qui sordidas profitentur artes, usque ad certum finem se priuatis hominibus accōmodent? nihilominus tamē suæ artis rationem retinēt,
neque

neque ab ea decedere uolunt. Nónne aut turpe sit, si architectus & medicus magis suæ artis ratione reueretur, quàm suam homo, quæ quidē ei est cum deo communis? Asia & Europa, anguli sunt mundi: uniuersum mare, gutta mundi: At hos, glebula mundi: omne instans tempus, pūctum est æternitatis. Omnia sunt parua, mobilia, interitui obiecta: omnia inde ueniunt, profecta à principe uniuersi, aut per consequentiā. Etenim rictus leonis, lethalia uenena, omniaq; maleficia, ut spina, coenū, pulcrarum & bonarum rerum sunt additamēta. Non igitur ea aliena ab eo quod colis imaginare, sed fontem omnium rerum considera. Qui præsentia cernit, omnia uidit, quæ ab æterno fuerunt, & in infinitum usq; erunt. Omnia enim sunt eiusdem generis, & conformia. Sæpenumero cogita de omnium in hoc uniuerso rerum connexu, mutuaq; affectione. Quodā enim modo omnia inuicem sunt implicata, eaq; ratione amica mutuò. Aliud enim ex alio consequitur, propter constantem motum, ac conspirationem &

unionem (ut ita dicam) subesse. Quib. negotijs addictus es sorte tua, his te accommoda: & quibus te hominib. fatū adiūxit, eos amore, idēq; uero, prosequere. Organa, instrumenta, uasa, quum id agunt, cuius gratia sunt adornata, bene habent: & quidē is qui ea parauit, abest ab ipsis. At in his quæ natura continentur, remanet, intusq; est uis ea paratrix. Itaq; tanto magis honoranda est, & estimandū, si secundum eius uoluntatem agere perseueres, oīa tibi secundum mētem esse: idēq; de alijs hoībus oībus intellige. Quodcūq; ex ijs reb. quæ extra te, neq; in tua uolūtate sunt positæ, tibi pposueris, boni uel mali noīe, id, si uel ut malū tibi cōtingat, uel si, cū p bono ducas, adipisci non possis, efficiet ut & deos incuses, & odio habeas homines qui in causa sūt, aut eo certe noīe suspecti habēt, q̄ uel malū hoc habeas, uel bono careas. Propter hāc rerū differentiā, quam ipsi statuimus, fit ut multa peccemus. Quod si sola ea, quæ in nobis sunt posita, bona & mala tractaremus, nihil cause restaret, ne aut Deū incusaremus, aut cū hoībus inimicitias susciperemus.

Oēs ad eūdē finē & effectū agimus: pars sciētes, & certo ordine, pars inscij. Quē admodū & dormiētes. Heracletus (ni fallor) dixit esse operarios, qui adiuuēt sua opera hęc quę in mūdo sūt. Alius aut alia rōne id opus adiuuat: sup̄uacanea opera est eius q̄ rephēdit, & reniti conat̄ ijs quę sūt, ea q̄ rescīdere: nā & hoc utitur mūdus. Proīde animum aduerte, in quorū tu te numero reputes. Nā administrator huius uniuersū, utiq̄ te utet̄ rectē, & accipiet te inter cooperarios. Tu uerò ne sis huiusmodi eorū pars, qualis est in fabula uilis ille & ridiculus uersus, cuius mentionē Chrysippus facit. Sólne pluuię munia obire cupit, aut Aesculapius terrę frugē ferētis? Quid uerò sydera, annó diuersa quidē singulis est actio, quę tñ ad cōmune opus cōferat? Quod si de me & his quę mihi euenire debuerūt, dij cōsultauerūt, rectē nimirū mihi consuluerūt. Nam Deum sine consilio agentem ne cogitare quidem facile est: quę autem fuisset causā, propter quam malē mihi consultum uoluisset? Quid inde ad deos, & ad uniuersum (cuius maximē habent rōnē) fructus rediisset?

Sin de me priuato nihil consultauerūt, ac de uniuerſo utiq; rationes duxerunt, ex quo quum ea conſequūtur quę mihi eueniunt, non debet me eorum poenitere. Sanè de nulla re eos conſilium inire, impiū eſt credere: aut ne ſacrificā dum, ne precandum, ne iurandum quidē, neque quicquam eorum faciendum, quę ſingula tanquam cum præſentibus & unā uiuentibus dijs agimus. Sed tamen ſi nihil illi de nobis ſtatuērūt, licet mihi de meipſo cōſiliū capere, ac de mea utilitate deliberare. Vtile aut eſt unicuiq; id, quod eſt naturę eius & conſtructioni cōſentaneū. At natura mea rationis eſt cōpos, & ciuili coetui accommodata. Ciuitas mihi eſt & patria, quatenus quidem Antoninus ſum, Roma: quatenus homo, mūdus: hęc igiſ tantū mihi ſunt utilia, quę his ciuitatibus conducunt. Quę ſingulis eueniūt, ea profunt uniuerſo: id erat ſatis ſcire. Sed & hoc addendum, quòd ſi animaduertere uelis, ubiq; uidebis: quę homini, aut alijs hominibus * Sed nunc uocabulum utilis accipiamus latius, ut etiam medijs rebus

rebus pateat..Quæ in theatro aut simili
 bus locis uides, ea quum semper eadem
 spectentur, & uniformia, spectaculi sa-
 tietatem afferunt. Id etiam de tota uita
 sentiendum. Omnia enim superiora &
 inferiora eadem sunt, & ex iisdem causis
 extiterunt. quousq; igitur? Ad id duo oīs
 generis homines considera, qui ex om-
 nis generis professionibus & nationi-
 bus mortui sunt: ita ut etiam usque ad
 Philistionem, Phocbum, & Origanio-
 nem descendas. Hic sanè cogitandum,
 idem euenturū nobis, quod accidit tot
 eloquentibus oratoribus, tot grauib;
 philosophis: Heracleto, Pythagoræ, So-
 crati, tot Heroibus prius, deinde tot du-
 cibus, tyrannis: tum Eudoxo, Hippar-
 cho, Archimedi, alijs acutis ingenijs,
 magnanimis, laboriosis, callidis, contu-
 macibus, his ipsis, qui caducam hanc &
 & in dies durantem uitam hominū sub
 sannarūt, ut Menippo & similibus. Hos
 omnes cogitandum est dudū esse mor-
 tuos: quid autē mali inde habent? Quid
 hi, quorum ne extant quidem nomina?
 Vnum hoc summi est pretij, ueritate &

iustitia seruata, mendacib. & iniurijs hominibus placidū uiuere. Cū te ipsum oblectare uis, cogita uirtutes eorū qui uiuunt tecum: strenuitatem eius, illius uerecundiam, aut liberalitatē, aut aliud quippiam. Nihil enim est, quod tantam afferat lætitiā, quantam similitudines uirtutum in eorum quibuscū uiuimus moribus expressæ, ac sese cōfertim offerrentes cōspectui. itaq; in promptu habendæ. Non iniquè fers, tot libras te appendere, & non trecentas: ita etiā quod annorum certum, & eo non maiorem uiues numerum, indignari non debes. Etenim ut corporis tantam, quanta tibi est tributa, portionem probas: ita & de tēpore tibi sentiendum est. Annitendum est nobis, ut persuadeamus ijs cum quibus agimus: sin minus, etiam illis inuitis id agendū est, quod iustitiæ ratio iubet. Quod si quis ui te impediat, transi ad equanimitatem, eoq; impedimēto ad alterius uirtutis opus abutere: memor, te cū exceptione quadā īstituere actiōē, neq; ea appetere, quæ fieri nequeāt. Itaq; is fuit impetus animi tui, cui satisfiat, si

id

id, cuius causa citatus es, cōsequat̃. Gloriet̃ cupidus, alienā actionē p̃ suo bono reputat. uoluptuarius affectionē, quā ipse afficit: mēte uerò p̃ditus, suā actionē. Licet etiā nihil de his existimare. ipse .n. res nō sunt eius naturæ, ut iudiciū nostrū efficiat̃. Ad suē fac te, ut alio docēte cogitationes nō aliō diuertas, sed totus animo dicētis sis intētus. Quod alucari nō p̃dest, id ne api quidē p̃dest. Si nauis malē gubernēt, aut nō rectē curētur ægroti, dicūt: alius erat quærendus, cui me cōmitterē: aut quō hic salutē nauigātib. uel ægrotis sanitatē afferet? Quā multā iam unā cū his, quibus cū in mundum uenerūt, ex mūdo excesserūt? Morbo regio laborātib. mel amarū uidetur: mors à rabida bestia, aqua est timori: pueris spherula pulcra est. Quid ergo irascor? aut tibi minor uis uidetur esse falsitatis, q̃ bilis apud ictericū, aut ueneni apud morsum à rabioso animali. Nemo prohibebit, quin secundū rationē tuæ naturę uiuas: neq; tibi quicquā accidet, quod sit cōtra rōnē uniuersū. Quales sūt illi, quibus cupimus placere, aut p̃pter qd, q̃ eis supersit, aut per quas actiones?

quàm celeriter æuum omnia abscon-
dat:imò quàm multa iam
nunc occultauit?

M. ANTONINI IMPERA-
toris de uita sua,

LIBER VII.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

VID est malicia? id, quod
sepe numero uidisti. Et quic-
quid omnino acciderit, ex-
pedit in promptu te habere
hanc regulâ, scâpe id esse à te uisum. Om-
nino si superiora & inferiora animo re-
petas, inuenies omnia eadem esse, quo-
rum plenæ sunt prisca, mediæ, recetescq;
historiæ, & urbes, & domus: nihil nouû
est, omnia usitata & breui durâtia tem-
pore. Neque uerò alia ratione extingui
possunt opiniones, quàm cogitationi-
bus quæ ijs respondent, abolitis: quas
quidem ut continenter resuscites, in tua
est positum potestate. Possum de re
oblata existimare, id quod oportet: si
hoc

hoc possum, quid est cur animo perturbetur? Quæ sunt extra mentem meam, nihil omnino ad eam attinēt. Hoc modo affectus, rectus eris. Reuiuiscere potes: nam si res quas antè uidisti, rursus apud animum tuum contempleris, exactam uitæ partem quasi repeteres.

Inane pompæ studium, fabulæ scenicæ, greges, armenta, uelitationes, ossiculum catello proiectum, aut esca in pisci nam iniecta, formicarû labores, & onerum gestationes, murium per territorû discursus, simulacra neruis tracta ut se moueât. In his igitur oportet animo placido, & non elato consistere, & intelligere, tanto unumquemque dignum esse, quâto ea in quibus studium suû is posuit. In oratione singula uerba, in ijs quæ fiunt, singulæ appetitiones sunt animaduertendę: atque hic statim uidentû, quam ad finem eæ referantur, illi quid significant.

¶ Sufficit ne intellectus meus ad hanc rem, an secus? Quodd si sufficit, utor eo ad rem propositam tanquam instrumētum mihi ab uniuersa natura concessio. Sin

contrà, aut eam rem alteri cuidam, qui melius id possit, perficiendam relinquo, præsertim si alioquin id agere officium meum non iubet: aut ipse perago pro uirili mea, adscito mihi auxiliario, cuius opera mea mens id efficere possit, quod in præsentia sit commodum, & societati hominum conducatur.

(Quàm multi quondam fuere celebres, quorum nunc fama est obliuioni tradita? quàm multi etiam horum, qui istos celebrauerunt, è medio sunt sublati?)

Ne ducas tibi pudori, si cuius auxilio usus es. Propositum est enim tibi id agere, quod sit tuarum partium: perinde ac militi in oppugnatione murorum. Quid ergò faceres, si tu claudicans solus conscendere propugnaculum nequires: ab alio adiutus, posses?

Ne te perturbent futura. Nam si ita usus erit, peruenies ad ea eadem instructus ratione, qua nunc in præsentibus uteris.

Omnia inter se sunt complexa sacro
nodo

hodo, neq; quicquam ab altero est alienum, ordine enim omnia, certo sunt disposita, unum eundemq; mundum exornent. Mundus ex omnibus constat unus, unusq; per omnia diffusus est Deus, una natura, una lex, una ratio cõmunis omnibus ratione præditis animantibus, una ueritas: Siquidem et una est perfectio eorum quę eiusdem sunt generis, eiusdemq; participia rationis animantium.

Omne id quod materia constat, celerimè in uniuerso abolet: omnis causa, celerimè in rationem uniuersi adsumitur: omnium rerum memoria quàm primùm æuo confunditur.

Ratione prædito animali eadem actio & secundum naturam est, & secundum rationem.

Rectus, an qui erigatur? Quam rationem in unitis & compactis corporibus habent membra, eam obtinent ratione prædita animalia in diuisis, præparata ad unam quandam actionem. Hæc eò magis animum tuum tanget,

si crebro tibi ipsi dicas : pars sum eius, quod est ex ratione præditi conflātū, corporis: Si autem propter elementum R. dicas te esse partem, nondum ex animo diligis homines, nondum ex beneficentia delectationem capis, quam uerè apprehendat animus tuus, adhuc decori tantū causa ita agis, non ut in te ipsum beneficium conferens.

Sanè alijs quęcunq; accidunt, eorum est, si uelint, ea culpare. Ego quidem rebus mihi contingentibus, nisi in malis eas ducam, nihil lædor: & licet mihi ea non putare mala.

Quicquid alij loquantur & faciant, me quidem oportet esse bonum: haud aliter, q̃ si aurū uel smaragdus, uel purpura semper ita diceret, quicquid alij dicant, aut faciant, smaragdum esse oportet, me colorem seruare meum.

Mens ipsa se ipsam nō perturbat, hoc est, non affert sibi ipsi ullam cupiditatē aut metum. Si quid aliud est, quod possit eam terrere aut dolorem afferre, faciat sanè: ipsa quidē per se nulla opinione sibi hos motus affert. Corpusculum
uerò

uerò ipsum curet, ne quid patiatur dicatq; si quid patitur. Animo nullus metus, dolor, aut opinio horum accidere pót. neq; em ei sunt habitus ad hæc. Per se omni metu mens uacat, nisi seipsam destituat: itaq; & perturbationis, & impedimenti exors.

Felicitas est bonus dæmó, seu bonũ. Quid igitur tu hic agis phantasia? ubi, unde uenisti, non enim te opus habeo. Sed uenisti secundum pristinam consuetudinem: non tibi succēseo, saltem abi.

Si quis mutationem timet, is cogitet absq; ea nihil fieri posse, neque esse ea quicquam naturæ uniuersæ amicius. An tu lauare posses, nisi ligna mutarentur? aut ali, nisi nutrimento mutato? aut quid nam aliud utile potest absq; mutatione fieri? Non ergo uides etiam tui mutationem earum similem esse, ac perinde necessariam uniuersæ naturæ. Per uniuersam naturam: tanquam per torrentem, transeunt omnia corpora, uniuerso ipsi cognata, & eius operum adiutoria, uti & nostra inuicem sunt membra. Quot

Chryſippos, Socrates, & Epictetos au-
iam deglutijt. Idem de omni re & homi-
ne tibi ad animum accidet.

Vnum hoc me ſolicitum tenet, ne qd
faciam, quod hominis conſtitutio aut
nolit factum, aut alio modo, uel tempo-
re factum uelit.

Propediem erit, ut & tu omnium re-
rum obliuiſcaris, & nulla ſit uſquam tui
memoria.

Proprium homini eſt, ut etiam eos di-
ligat, qui peccant. Fiet hoc, ſi in mentē
tibi ueniat, eſſe eos tibi cognatos, im-
prudētia, & inuitos peccare, paulō poſt
& te, & illum qui peccauit, moriturum:
idq; potiffimum, nō læſum te ab eo. nō
enim eius peccato tua mens deterior,
quàm fuerat, facta eſt.

Natura mundi, ex uniuerſitate tanq̃
è cera modò equum finxit, mox eo con-
fuſo, materia iſta ad fabricam arboris
uſa eſt, deinde ad homunculi, inde ad a-
liarum rerum. Harum ſingulæ quā bre-
uiſſimo durarunt ſpacio. Atqui arcula
ut ſi compingatur, nihil eſt mali: ita ne ſi
diſſoluatur quidē. Irati uultus oīo eſt
cōtra naturā, quādo ſæpius immoriēdi

fit pretextus, aut ad extremū extinctus est, ut oīo inflammari nō potuerit. Hoc ipso intelligere labora, irā à ratione esse alienam. Nam si etiā sensus peccati nullus erit, quæ erit uiuendi causa?

Quæcunq; uides, ea iam iam à gubernatrice mundi natura in alias, rursusq; & deinceps in alias mutabit formas: ut semper recens sit mundus.

Si quis aliquid contra te deliquerit, statim cogita quānam boni uel mali opinione peccauerit: id. n. si cernas, misereberis eius, ac neq; miraberis, neq; irasceris. Nam aut ipse idē, quod is, bonum putas, aut aliud quiddā eiusedē generis: uenia ergo danda. Sin tu secus de bonis & malis iudicas, eò placabilior eris ei qui falsus. Non deijs quæ absunt, tanquam de præsentibus cogitandum est: sed præsentium ea quæ sunt aptissima, deligenda sunt, illorumq; causa memoria repetendū, quānam rōe fuissent quærenda siquidem abfuissent. Caue tamen præsentia adeò probes, ut etiam in honore ea habeas, ac si quādo absint, perturberis. Intra teipsum uertere.

Hæc est natura mentis, ut iuste agens, in hocq; acquiescēs, nihil extra se quærat. Aufer uisa, inhibe motum neruorū, circumscribe instans tempus, cognosce id quod uel tibi, uel alij accidat, diuide subiectum in materiam & formam, cogita de postrema hora.

Quod peccatū est, ibi cessat, ubi peccatum subsistit. Intendendus est animus ijs quæ dicuntur, mente penetrandum in causas & effectus.

Exorna te ipsum simplicitate & uere cūdia, eoq; ut quæ sunt medio inter uirtutem & uitium loco, in nullo ponas discrimine. Dilige humanum genus, obsequere Deo: is enim ait omnia fieri certa lege. Quod si diuina sunt etiam elementa. Satis est meminisse, hæc omnia certa lege constare, aut admodū pauca secus.

Mors ē aut dissipatio, aut indiuiduarum particularum secretio, aut exinantiō, aut extinctio, aut migratio.

Dolor si sit intolerabilis, mortem affert: diuturnus ferri potest, interimq; animus suam retinet tranquillitatem, neque fit deterior. At partes dolore confectæ,

fectæ, ipsæ quærantur, si quidem possunt.

Hominum opiniones de gloria intue re, quales sint, quid propositum habe- ant, quid fugiant,

Utq; in littore maris arenæ cumuli alij super alios appulsi, priores occultât, ita in uita quoq; priora à subsequenti- bus celeriter absconduntur.

Platonicû. Qui igitur animo est præ- ditus alto, & cognitionē habet omnis temporis, omnisq; naturæ, an tu cū pu- tas existimare, quòd hominis uita ma- gnum sit aliquid? Nequaquam, respon- dit ille. Ergo, inquam nem mortem qui- dem in malis ille reputabit? Minimè uerò.

Antisthenicum. Regium est malè au- dire, cum bene feceris. Turpe est uultû obsequi intellectui, scq; componere ita ut isiubeat, cum ipse intellectus se ipsum non componat atq; ornet.

Nam rebus irasci, nihil sanè expedit: Iram curât enim nostram nihil. Dijs læ- ti gnaris, & nobis gaudia dones.

Frugiferam uti spicam meæ uitæ me- tam.* Atq; hoc quidem esse, illud non.

Quod si dii me, liberosq; negligunt,
Ratio est & huic. Meum enim est
Bene esse, & iusticia. Non unà lugere,
neq; tremere.

Platonica.

Ego autem haud iniuria hoc retule-
rim. Non rectè dicis, ô homo, si putas es-
se uel uitam uel mortē aliquo in discri-
mine ponendam ei uiro, qui uel alicu-
ius sit precij: ac non id potius unum cō-
siderare eum inter agendum, iustēne an
iniustē agat, & eāne sint uiri boni an ue-
rò secus. Rei enim ueritas, & Athenien-
ses, ita habet, ut quo quis loco seipsum
constituerit, existimans ita optimum es-
se, aut cum ita sit optimum, eò colloca-
tus fuerit, ibi (mea quidem sententia)
persistere debeat, ac quoduis pericu-
lum subire, neq; mortem, uel ullam aliā
rem turpitudine grauiorē ducere. Sed
heus tu, uide, ne animi magnitudo, et bo-
num aliud quidpiam sint, quam serua-
re, & seruari. Neque enim conceden-
dum est, eum re uera uirum dici mereri,
qui quantocunq; tempore uiuendum,
neque rationem uitæ habendam putat:

Sed

Sed eum, qui de his cura deo commissa, credens mulieribus, non posse factum ab ullo euitari, id considerandum porro ducat, quanam ratione tempus uitæ concessum sibi quàm optimè exigat.

Curfus siderum considerare expedit, quasi eos comitemur, & elementorū mutarum mutationes crebrò cogitandæ. Hæ enim cogitationes uitæ humilis sordes abstergent. Bene est à Platone hoc dictum. Etiam cùm de hominibus loquimur, intuendum est in res terrenas. Etenim qui memoria altius repetierit hominū cōgregationes, exercitus, agriculturas, nuptias, pacta, ortus, interitus, iudiciorum turbas, vastitates regionum, uarias Barbarorum gentes, ferias, luctus, nundinas, in summa, qui colluuiem illarum, & ex contrarijs compositum præteritorum acervum, tantasq; imperiorum mutationes recoluerit, is etiā futurā præuidere poterit. Quippe eandem hæc habeat cum præteritis formam, neq; alio possunt mō fieri. Itaq; e

idem est, quadraginta, an decies miliū
spacio annorum, uitam humanam exa-
mines. nihil enim amplius uidebis.

Ex terra enim nata, in terram redacta
sunt: quæ uerò genus traxerunt cælitus,
rediere ad æthereū polū: siue hæc quæ
dissolutio complexuum, quibus ato-
mi iunguntur, siue elementorum passio-
nis expertium dissipatio.

Cibisq̃, potuq̃, & magicis adeo arti-
bus Auertimus currum, & mortis fugi-
mus uiam.

Flantem diuinitus auram

Opus est tolerare laboribus,

Luctu, lachrymisq̃ calentibus.

Est aliquis te peritior luctæ: quid tū?
at nō societatis humanę studiosior est,
non uerecundior, non ita commodè
fert ea quæ accidunt, nō ita mitis homi-
num peccatis.

Ubicunq̃ potest aliquid perfici, secun-
dum cōmunē dijs & hominibus ratio-
nem, ibi nihil est mali. Nam ubi utilita-
tem consequi licet actionis, quæ recta
uia procedit secundum constitutionē
hominis, ibi non est uerendum ne quid
subsit

subsit damni. Vbiq; & semper in tua est manu positum, ut ea quæ in præsentia tibi acciderunt, & approbes piè, & cū hominibus qui tecum sint, iustè agas, & uis oblatæ artificiosè examines, ne quid non satis perceptum admittatur. Noli aliorum mentes circumspicere, sed eò rectà intueri, quò te natura ducit, cū uniuerſi, per ea quæ tibi eueniunt, tum tua per ea quæ tibi ad agendum sunt proposita. Id autem unicuiq; ad agendum proponitur, quod est eius constitutioni consentaneum. Porro ita constituta sunt & comparata singula: reliqua quidem omnia eorum causa, quæ mente sunt prædita, nimirum deteriora præstâtiorum causa, ratione autem præditorum unum alterius causa factū est. Primas igitur inter partes ex quibus homo constat, ea pars obtinet, quæ societatem humanam respicit: alteras, ea, qua sibi à persuasionibus corporeis ille abstinet. Ratione enim & intellectu præditi motus proprium est, seipsum circūscribere, & neq; sensitiuè, neque appetitiuè motioni succumbere: harum cū utraq; etiā brutorum est.

At intellectiua principatum obtinere, neq; ab illis regi uult: nec iniuria, quippe cuius natura ferat, ut omnibus reliquis ipsa utatur. Tertiū est, uacuitas temeritatis & erroris. Quibus intēta pars princeps, rectā progrediat, suis cōtēta.

Tanquam mortuo, & qui hactenus tantū uitæ usura fuerit cōcessa, quod superest uiuendum tibi erit secundum naturam, tanquam ex abundanti.

Tu solus ea diligens, quæ tibi fatum iniunxit, eo contentus esto. Quid enim magis congruum, quā ut singula eueniunt, statim eos ante oculos habere, quæ eadem ipsis euenissent, indignati sunt, nouitatem rei mirati, & reprehenderunt ea. Vbi nuncij sunt? nusquam. Quid attinet te eorum similem esse uelle? ac non potius alijs suum morem relinquere, ipse in hoc esse, ut rebus tuis bene utaris? Idq; poteris præstare, nec deerit materia, modò animaduerte, & stude, ut tibi ipsi in omnibus actionib. uidearis honestatem consecutus. Vtriusq; uerò actionum finis recordandum est. Intrò respice: intus est fons boni, sem

per scaturiens, siquidem semper fodias.

Corpus constare, ac neq; motu, neq; habitu dissolutum esse debet. Sicut em̄ mens efficit, ut uultus sit compositus & aptus, ita de toto corpore ut tale sit annitendū est. Omniaq; hæc curandū ē, ut ne ostētationis causa simulata sint.

Viuenti ars palæstricæ est, quòd saltatoriæ similior, eò quòd ipsa quoq; curat, ut ad ea quæ incidūt, neq; antè sunt præcognita, parata sit, & à casu tutum hominem seruet.

Adfiduò inquire, quales ij sint, quos testimonium de te ferre uis, ac quæ eorum sint mentes. Ita neq; eos qui inuoluntariè peccant culpabis, neq; testimonij egebis, si in ipsos fontes inspicias, unde ij opiniones suas, appetitionesq; hauerunt: Omnis animus, inquit ille, non sua sponte priuatur ueritate: idem sentiendum de iusticia, temperantia, benignitate, omnibusq; similibus. At necessariū est quā maxime, id te nunquā nō meminisse: ita. n. erga oēs eris mitior.

De omni dolore in pròptu sit tibi cogitare, cum neq; turpem esse, neq; mentē gubernatricem reddere deteriore

quippe hæc neq; ratione materiæ, neq; societatis humanę damnum accipit. In maiori autem dolorum numero etiam Epicuri dictum prodest, cum neq; intolerabilem esse, neq; æternum. siquidem finium recorderis, ac non præiudicium feras. Id quoq; recordare, multa cū eādem habeant cum dolore naturam, tamen occultè modò molesta esse: ut dormiturire, æstum ferre, nauseare: quorum aliquod si molestè fers, dic tibi ipsi, te dolori succumbere.

Vide ne ita afficiaris contra inhumanos, ut homines contra homines.

Vnde nobis constat Socratem fuisse illustrem, & meliori constitutione præditum? Non enim satis est cum clariori morte occubuisse, aut peritiùs cum Sophistis disputasse, & patientiùs in frigore pernoctasse, & Salaminium abducere iussus, fortiter repugnasse, ac i uis maiestatem uultus præ se tulisse, de quo maximè dubitari potest an uerū id fuerit: Sed hoc considerandum est, quo animo fuerit Socrates, an potuerit contentus esse, Si iustum se hominibus præbe-

ret, ac pium erga deos, an neque temere ob aliorum maliciam sit indignatus, neq; ullius inscitiae subseruiuerit, an nihil eorum quæ si uniuerſi natura attribuiſſet, tanquam peregrinũ aut intolerabile acceperit, nunquã ne affectibus carnis consentientem mentem præbuerit.

Non ita confudit omnia natura, ut nõ liceat circũscribere ſeipſum, & quæ ſunt propria cuiq; ea ipſum in ſua retinere poteſtate. Admodum enim poſſibile eſt, ut quis diuinus uir fiat, ac à nemine cognoſcatur. Huius ſemper memento: atq; huius etiam, quòd uita beata in pauciſſimis rebus eſt poſita. Neq; quia deſperaviſti te Dialecticũ aut Phyſicum futurum, iccirco etiã liberũ, pudicum, ſociabilem, deoq; obedientem te fieri poſſe.

In maxima animi uoluptate licet uiuere, tutum ab omni ui, ut cunq; omnes quæ uolunt contra nos clamitent: etiã ſi corporeæ huius molis membra à feris laniẽtur. Quid enim obſtat, quò minus interim mens ſeipſam conſeruet in tran-

quillitate, ueroq; de rebus præsentibus iudicio, & usu corû quæ sunt præ manibus expedito: ita quidem ut iudiciû rei subiectæ dicat: sanè tu natura tua hoc es, etsi aliud uideris: utq; usus dicat rei oblata: Ego te quærebam. Semper enim id quod adest, materia mihi est exercendæ uirtutis rationalis & ciuilis, omninoq; uirtutis humanæ aut diuinæ. Omni enim id quod accidit, deo est aut homini familiare, neq; nouum, neq; intractabile, sed consuetum & tractabile.

Perfectio morû hoc præstat, ut omnē diē tanquā supremū agas, nihil tremas, nihil torpeas, nihil simules. Dij, cū sint immortales, tamen non indignè ferūt, quod in tam diuturno æuo semper omnino tot improbos homines perferre debeant: quinimo illorum curam summam gerunt. Tu autem qui iam iam cessabis uiuere, desperas, idq; unus è numero malorum. Ridiculum est te non fugere tuâ ipsius maliciam, id quod potes, aliorum uelle fugere, quod non conceditur tibi.

Quicquid rationalis & ciuilis tua uis
inuc

DE VITA SUA LIB. VIII. ¹¹
inuenerit neq; rationi cōsentaneū, neq;
ad societatem conducens, id rectè ea
indignum iudicabis.

Si tu benè alicui fecisti, & est, qui à te
beneficium acceperit, quid præter hæc
duo tertium aliquid requiris stultorū
more, ut & uidearis benè fecisse, & gra-
tiam recipias. Nemo defatigatur accipi-
endo aliquid utile. Atqui utile tibi est,
te secundum naturam aliquid agere: ne
igitur dum alij prodes, defatigare tibi
aliquid boni parando.

Vniuersi natura olim ad mundum fa-
bricandum se contulit: nunc autem uel
omnia quæ fiunt, consequētia sūt sua,
uel etiā in præcipuis eorum, ad quæ se
mundi gubernatrix natura confert, ra-
tioni nullum locum esse & cōsilio, tenē-
dum est. Hoc, si memoria teneas,

multis in rebus animo ut sis
tranquilliori effi-
cier.

M. ANTONINI IMPERATO.
ris de uita sua.

LIBER VIII.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

ID quoq; ad minuendam gloria cupiditatem facit, quòd non licet tibi adhuc totam uitam, quæ à prima tua ætate fuit, philosophicè uiuere: sed cū multis alijs, tum uerò tibi ipsi manifestum est factum, te procul à philosophia abesse. Conturbatæ igitur sunt tuæ rationes, cum neq; ipse iam nomen philosophi facile possis adipisci, & tuum institutum repugnet. Si itaque uerè perspexisti, in quo sit res posita, omitte curare quis habearis: satis autem sit tibi si reliquū uitæ arbitrio naturæ exigas. Quid ea uelit, cogita, hinc te nihil diuellat. Expertus enim es circum quot res uagatus, nusquam uitam beatam inueniris: non in ratiocinationibus, non in diuitijs, non in gloria, non in uoluptate, nullibi

nullibi. Vbi uerò est? in agendo ea, quæ hominis natura requirit. Quomodo ita aget? Si ea habeat dogmata, à quibus cōsentaneæ appetitiones & actiones ueniant. Quæ sunt illa? de bonis & malis. Scilicet, Nihil esse bonū homini, quod nō reddit iustum, temperantem, fortem, liberalem: nihil malum, nisi quod horum contrarium efficiat.

In omni actione à te ipso quære, qualis ea tibi sit. Nec pœnitentia eius mouere: parum abest, ut moriaris, & omnia è medio sint. Quid præterea requiro, si præsens actio animalis est mente præditi, societatis hominum studiosi, & deo æqualis.

Alexāder, Caius, & Pompeius, quid hi ad Diogenem, Heraclitum, uel Socratem? Hi enim nouerant res, earum causas, materias: ita erant ipsarum mentes instructæ. Ibi uerò, quibus in rebus esset prudentia, & seruitus. Nihilominus, eadem facient, etiam si tu te ruperis.

Primum est hoc, ne perturberis: omnia secundum uniuersam naturam eueniunt: paulò pòst, nusquam eris, sicut nūc.

Adrianus & Augustus. Deinde in rem ipsam intueri, eamq; cōsidera, recordatusq; debere te esse bonum uirū, ac qd hominis natura uelit, age id quod propositum est cōstanter, ac iustissimè tūc te egisse puta: modò placidè, uerecūdè, & citra simulationem egeris.

Vniuersi natura hoc agit, ut quæ hoc modo habent, aliò mutet, & ex uno loco in alium res transferat. Omnia constant mutationibus, neq; quicquā metue: nihil enim noui, omnia usitata eueniunt, & æqualiter dispensantur. Cæterum unaqueq; natura, si recta uia ingreditur, sibi ipsi sufficit. Natura autem in intellectuua id facit, si in cogitationibus, id obseruet, ne falso, aut obscuro astipuletur: impetus animi ad eas solum, actiones dirigat, quæ faciunt ad societatem hominum: ea tantum appetat & uitet, quæ in nobis sunt posita: omnia quæ à communi natura tribuuntur grata habeat. Huius enim pars est, sicut natura filij, naturæ stirpis pars est: nisi quod hæc est eius naturæ quæ & sensu & intellectu carens, impedire possit. Hominis natura,

DE VITA SVA LIB. VIII. 119
tura, pars est naturæ quæ impediri non
possit, intelligat, & iusta sit: siquidem æ-
qualiter, & p̄dignitate uniuscuiusvis
tempora, substantiam, actionem, & eue-
ta diuidit. Considera autem æqualitatē
eā inuenturum te si singulas res exami-
nes: si unam cum uniuersis conferas,
non item.

Atqui licet libidinem arcere, uolup-
tatibus & doloribus superiorem esse, i-
temq̃ gloriola: licet etiam stupidis & in-
gratis non irasci.

Nemo te audiat uitam aulicā repræ-
hendere, ac ne tu quidem te ipsum.

Pœnitentia est repræhensio quædam
sui ipsius, propter bonū aliquod dimis-
sum: bonū uerò, oportet utile esse, ideo
quæ ei⁹ cura ē habēda uiro bono & ho-
nesto. At nullus talis pœnitentia duce-
tur obneglectam aliquam uoluptatem,
ergo uoluptas neq̃ in bonis est, neq̃ in
utilibus numeranda.

Res ita expēdendæ sunt. Quid ē hoc p̄-
se, & sua p̄pria cōstitutione? q̃ei⁹ substā-
tia & materia, quæ forma? quod eius in
mundo officiū, ac quandiu permanet?
Si difficulter à somno exp̄giscaris, remi-

niscere consentaneum esse tuæ constitutioni, & naturæ humanæ, ut aliquid agas quod cœtui humano p̄sit. At dormire, etiam brutis est commune. Quod autem unicuiq; secundum naturam est, id & magis proprium ei est, & cognati-
us, adde etiam gratius. Hoc assiduò & quibuscūq; incidētibus cogitationib; si fieri possit, in promptu habendum.

Si de natura, affectibus, aut alijs reb; disputare cum aliquo libet, statim teipsum antè interroga: Quænā is sentit de bonis & malis. Nam opiniones de uoluptate & dolore, eorumq; efficientibus, de honore, ignominia, morte, uita.

Non debet mihi nouum aut mirum uideri, si quæ res hoc aut hoc modo agāt; cogitabo em̄, ita opus esse fieri. Cogitabo, sicut turpe sit uelle me in miraculum rapere si ficus fructum suum producat, ita etiam, si mundus ea proferat, quorum est ferax: etiam medico & gubernatori turpe sit mirari uelle, si quis febricitaret, aut si aduersus uentus existeret.

Memento mutare sententiam, & re-
ctè.

Etè monenti obsequi, perinde esse liberi. Tua enim actio secundum tui animi impetum fit atque iudicium, tuamq; mentem.

Si in tua est potestate, cur facis? si in alterius, quid repræhendis? at omòsne, an Deum? quorum utrunq; est cum insania coniunctum. Nihil igitur repræhendendum. Nam si potes, uel cum qui causa est, corrige, uel, si prius nequis, rem ipsam: sin neutrum, quid iam tibi profuit repræhédisse? atq; nihil frustra faciédū.

Quod moritur, non excidit è mundo: nam ut constat, & mutatur, ita etià dissoluitur in elementa, quæ tibi sunt cū mundo communia. atq; hæc ipsa etiam mutantur, neq; indignè ferunt. Vnumquodq; est ad certum finem factum, ut uitis, equus. quid mirum? etiam sol, & reliqui dii possunt dicere, cuius rei causa facti sunt.

Tu uerò cuius causa? num uoluptatis? uide an hoc ferat intellectus.

Natura consilium inijt de uniuscuiusque rei tam fine, quàm initio & duratione. Si quis pilam in sublime iaciet, quid

nam ea uel cùm effertur, uel cum deferit, aut cadit quid boni maliue patit? Quid bullæ boni accidit si constet, aut mali si dissoluatur? Idem de lucerna possis intelligere. Cogita quid fiat corpusculo si senescat, si ægrotet, si scortetur.

Breuis uita est & laudantis, & eius q̄ laudatur, eius qui mentionem facit, & eius, cuius mentio fit: præterea fit hoc in angulo portionis mundi, ac neque ibi quidem omnes consentiunt, imò ne sibi quidem ipsi quisquā. Tota uerò terra punctum est.

Animum aduerte subiectæ opinionis, actioni aut dicto. Meritò hæc pateris, malles uerò cras bonus fieri quàm hodie. Siquid ergo, id ita fit à me, ut ad benefaciendum hominib. referatur. Accidit mihi aliqd, refero id ad Deos, omnium q̄ rerum fontem, & originē, à qua omnia inter se connexa dependent.

Lauare, quæ tibi res uidetur? Oleum, sudor, sordes, aqua, stigmata: omnia ab ominanda. Ita se omnis pars mundi, omnisq̄ res subiecta habet.

Lucilla Verum, deinde Lucilla secūda

da Maximum. Secunda Diotimum, Faustina, Antoninus hæc omnia. Ceterū Adrianum, inde Celer. * Vbi uerò austeri illi & uates, & inflati? ut ex austeris Charax, et Demetrius Platonius, Eudemon, & si qui alij tales. Omnia in diem durant. iam pridem mortui sunt: quorūdam ne minimo quidem tempore durauit memoria: quidam fabula facti sunt; nonnulli etiam è fabulis iam euanuerūt. Id igitur memoria tenēdū, q̄ necesse erit aut dissipari tuā mixturā, aut extinguī animulā, aut mutari, et aliō trāsferri.

Læticia hoīs ē, ut faciat quæ ei sunt p̄pria. Propria aut̄ eius sunt: beneuolētia erga suū genus, cōtēptus motuū q̄ sunt in sensib. distinctio inter uisa p̄babilia, cōtēplatio naturæ uniuerſi, & eorū q̄ secundū eā fiūt. Itē tres respectus: unus ad causam p̄ximā, alter ad diuinā causam, à qua oīa oībus eueniūt, tertius ad eosq̄ nobiscū uiuūt. Dolor aut corpori malus ē: ergo ipsum id p̄nūciat, aut aīo. Sed animus potest suam tranquillitatem & serenitatem conseruare, neq̄ dolorem pro malo ducere. Omne enim iudiciū, omnis impetus, appetitio, & incli-

natio intus est: neq; ei dolor quicquam mali affert. Quare omnia uisa tolle ex animo.

Continenter te ipsum admone: Nūc in mea est potestate, ut in animo hoc nihil sit maliciæ, nihil cupiditatis, nihil tu multus; ac cum omnia ita cernam, uti sunt, singulis uxor pro ipsorum dignitate. Hoc tibi licere, memineris secundum naturam.

Loquere & in senatu, & cum quibus cunctis hominibus compositè. Sana oratione non est apertè semper utendum.

Aula Augusti, uxor, filia, nepotes, posterius, soror, Agrippa, cognati, propinqui, amici, soror, Agrippa, cognati, propinqui, amici, Areus, Mæcenæ, medici, sacerdotes: omnino totam aulam mors abripuit. Deinde etiam accede, ubi non unus modò est mortuus homo. Defecit tota Pompeiorum gens: hinc monimentis etiam inscribi uidemus, fuisse aliquem eius familiæ ultimum. Quàm anxij uerò fuere maiores eius, ut aliquem successorem relinquerent: & tam necesse est aliquem esse ultimum.

Vita componenda est ita, ut constet uniuscuiusque actionis ratio. Quarum si unaqueque suum, quantum eius fieri potest præstet officium, contentus sis: atque id quo minus fiat, nemo tibi obstare poterit. Sed obstabit, inquis, aliquid extrinsecus. Nihil quidem, quod iustitiæ, modestiæ & prudentiæ impedimento sit. Atqui fortassis aliquid vim agendi habens impediet? quin tu id impedi-menti boni consule, sicque statim facto transitu ad id quo conceditur modera- to, alia emerget tibi actio, quæ ad eam, de qua loquimur, constitutionem qua- dret. Accipiendum sine fastu, dimittendum cum facilitate.

Si quando uidisti manum abscissam, uel pedem, caputue amputatum alicubi seorsim à corpore iacere, cogita ei se adsimilare pro uirili sua hunc, qui im- p- bat ea quæ ipsi eueniunt, seque à commu- ni societate sciungit, aut agit aliquid ab ea alienum, Ita tu te ipsum ab unitione naturali abruptisti, cuius eras pars nat-: nunc uerò te ipsum abscidisti. Id uerò sci- tum est, quòd iterum tibi licet ei adiun-

gi: id quod nulli alij parti deus concessit, ut separata & auulsa rursus inolescere toti. Hic mihi bonitatem considera, quæ homini tantum honoris detulit. Nam & initio ipsius in manu posuit, ne à toto auelleretur: & deinde, ut auulsus redier, iterumq; cōcrescereq; locū partis recuperare posset, dedit. Nā quæadmodū singulæ ferè rationis cōpotes nature ab ea cæteras facultates, ita nos quoq; hanc ab ipsa accepimus. quemadmodum enim ipsa omne id quod obstat & resistit, cōuertit, & fato subijcit, suamq; partem efficit: ita animal ratione præditum potest omne impedimentum pro sua materia accipere, eoq; uti ad id, quod intenderat.

Ne te cogitatio totius uitæ confundat: neq; animum aduerte ijs, quæ multa uidentur dolorem posse afferre. Sed singulis rebus oblatis à te ipso quære, quid nā ea in re sit intolerabile: id enim pudebit te fateri. Deinde memineris, neque præterita tibi, neque futura ullam afferre molestiam, sed præsentia tantū.

At hæc extenuantur, si suis ea limitibus,

bus determines, cogitationemq; tuam redarguas, si ea tam exigua rei nō sit ferenda.

Num iam domini tumulo adfident Panthea, aut Pergamus? Num Adriani sepulchro Chabrias & Diotimus? ridiculum hoc. Quid uerò si adfiderent, sentirentne illi? aut uoluptatem caperent, si quidem sentirent? aut si eam cepissent, an eo immortales essent redditae? Nōne his quoque fatum fuit, ut senes & uetulae prius fierent, inde moreretur? Quid autem illi postmodò faciēt, his mortuis? Oīa haec foetida sunt, & tabus in sacco.

Si acutè uidere potes, aspice et quā sapientissimè iudica, inquit ille.

In constitutione animantis mente praediti nullam inuenio uirtutem quae iusticiam expellat: Sed quae uoluptatem eiiciat, uideo continentiam.

Si tuam opinionem detrahas ab eo quod uidetur dolorem afferre, ipse in tutissimo es collocatus. Quis ipse?

Ratio. Verùm ego, inquires, non sum ratio. Esto. Proinde ratio seipsam ne dolore afficiat: Si quid aliud in te est quod lædatur, ipsum de se iudicet.

Cùm impediť somnus aut appetitus, id malũ accidit uegetatrici animæ: quæ & alia ratione offenditur. Ita si mens impediatur, fit cum damno mente prædictę naturę. Hæc oĩa ad te transfer. Dolor, uoluptas, attingunt te? Si uisus impeditur quo minus cernat, impeditur iã sensus. Quòd si absq; exceptione aliquid appetis, iam id cū rationis capacis partis incommodo fit: sin communetibi ppositum est, neq; læsus es, neq; impeditus. Mentis quidem proprias actiones nihil aliud impedire potest: non enim attingitur ab igni, ferro, tyrāno, aut calumnia, aut alia ulla tali re.

Sphæra cum fit, rotunda manet.

Indignum est, me mihi ipsi dolorem afferre, qui nullum unquam aliũ lubens læserim.

Alijs aliæ res læticiam afferunt: mihi, si pars mei princeps sana sit, neq; auersetur quenquam uel hominem, uel humanum

num casum: Sed omnia placidis aspiciat oculis, omnia accipiat, ijsq; utatur uti dignum est.

Disce præsens tempus tibi ipsi gratificari. Qui commendationem posteritatis magis curant, nō reputant eos horū similes futuros, quos nunc ægrè ferunt, atq; ipsi etiā mortales. Porro quid omnino tua interest, si talibus ij uocibus te contentent, aut ita de te sentiant.

Tolle me, & pone quocunq; uolueris, ibi enim utar genio meo propicio. i. cōtēto, si habeat se & agat naturæ meæ consequenter.

Id uerò an dignū est, ut malè propterea habeat animus meus, ac seipso deterior? abiectus, appetens, anxius, perterritus? Ecquid eo dignum inueniam? Homini nihil accidere potest quod nō sit humanum, neq; boui, uiti, saxo quicquam, quod non sit consentaneum eius naturæ. Quod si unicuiq; id contingit, quod & cōsuetum est, & naturale, quid est cur indigneris? nihil intolerabile tibi communis adfert natura. Sin propter extraneam aliquam rē perturbaris: nō

illa tibi, sed tuum de ea iudicium, molestiā affert: id uerò ut aboleas, in tua est potestate. Quòd si quid eorū quæ in te sunt, te molestat, quis est qui prohibeat, ne opinionem emendes? Similiter si doles te hoc non agere, prodest cogitare, cur non potius agas aliquid, quàm doleas: sin aliquod potētius obstat, noli dolere, cūm nō fiat tua culpa, ne agas. At uidetur uiuendum non esse, nisi hoc agatur: placidus ergo uitam relinque: quādo & is qui agit, moritur æquus impedientibus.

Memento partem tui principem superari non posse, cum in se collecta se ipsa contenta est, neque quicquam præter uoluntatem agat, etiam si non instructa ratione pugnam conferat. Quid ergò fiet, si et à rōe parata, circūspectè de reb. iudicet. Itaq; mēs ab affectibus liberata, arx ē: nihil. n. munitius homo habet, quò refugiēs superari nō pōt. Id qui nō uidit, indoctus est: qui uidit, neq; eò refugit, infortunatus.

Siqui uisa aut cogitationes tibi renūciāt, caue aliquid tu addas. Renunciatū est,

neſt, aliquem tibi malè dixiſſe. Eſto id al-
 latum, non tamè id quoq; eſſe te leſum.
 Video puerù ægrotare: uideo, ſed q̃ in
 periculo ſit, non uideo, Ad hunc modù
 ſemper inſiſte primis uiſis, nihil ipſe in-
 tus adijce: ita nihil mali erit. Imò hoc ad
 de, noſſe te omnia quæ in mundo cuc-
 niunt.

Cucumis amarus eſt, omitte eum: ue
 pres in uia ſunt, declina eas: neq; uerò
 dicas, Curnam hæc in mūdo ſunt facta.
 Ridereris enim ab homine naturæ rerù
 indagatore, haud ſecus quàm à fabro
 aut ſutore, ſi damnares quòd in officina
 ramenta & reſecamenta operum uide-
 res. Atqui hi ea poſſunt aliquo abijce-
 re: uniuerſi natura nihil extra ſe habet.
 Verùm hoc in eiùs arte potiſſimùm mi-
 rari decet, q̃ cùm ſeiſſam circumſcri-
 piſſet, omnia quæ in ſe habet, quæ ob-
 noxia corruptioni, ſenioq; & nulli⁹ eſſe
 uſus uideantur, in ſeiſſam tranſmutat,
 ruruſq; ex his alia noua efficit: ita ut ne
 que ſubſtantiã extra ſe requirat, neq; lo-
 cum, quò uiliores res eiſciat. Contenta
 eſt igitur ſuo loco, materia: & arte.

Neq; in rebus agendis fluctuandum est, neque in communi uita turbandū, neque cogitationibus uagandum, neq; omnino animus contrahendus, aut subito impetu efferendus, neq; uita occupationibus inanibus atterenda. Cædes peragunt homines, mactant, execrantur: quid hæc possunt, quo minus mens tua permaneat pura, prudens, modesta, iusta? Quemadmodum si quis limpidus & dulci fonti assisens, ei conuicium faciat: illa quidem ob id non cessat purā aquam scaturire: quin & si quis lutum, aut sterces inijciat, tamen statim illa dissipabit atq; eluet, neq; ab ijs obturabit. Quid ergo agendum, ut fontem perennem habeas, non cisternam? Compende te ipsum, ut sis ad oēs horas liber, mansuetus, simplex, uerecundus.

Qui nescit esse mundum, nescit ubi sit. Qui nescit, cuius rei causa sit natus, neq; quis ipse sit, neq; omnino mundū esse scit. Quorum alterutrum cui doctus, is cuius gratia extiterit, dicere nequeat. Vter uerò tibi elegantior uidetur, is q; plaudentium fugit laudem, an illi, qui
neq;

neq; ubi, neque qui sint, cognoscunt.

Laudari cupis ab hîc, q seipsum spacio unius horæ ter execrat? placere uis homini, qui ne sibi quidem ipse probatur? nisi is probetur sibi ipsi, qui ferè omnium eorum, quæ egerit, poenitétia corripitur.

Non iam tantum unà spirandus est circumfusus aër, sed & consentiendum cum mēte quæ uniuersa complectitur. Haud em̄ minus uis intellectrix omni ei, quod eam trahere potest, circumfusa est, quam spiritus spirare uolenti.

Generatim malicia mundo non obest: in specie autē, nihil lædit proximū: Soli ei obest cui & concessum est, ut cū primū ita uoluerit, liberari ea possit.

Non magis ad meam uoluntas aliena pertinet, quam uel anima eius, uel caro. Nam etsi maximè uerum est, unū nostrū esse alterius causa natū, tamē principes nostrum partes, suum quolibet dominium obtinet. Etenim cur alterius malicia, mihi esset malo? cum non sit uisum Deo, ut in alterius sit potestate, esse me infelicem.

Sol diffusus esse uidetur? atq; omnino quidem fusus est, non tamē effusus, Fusio enim eius, extensio. Itaq; & fulgores eius, quos nos radios, actinas ab extendendo Græci dicunt. Quod autem sit natura radij, uidere est, si inspicias lumen solis per angustum in umbrosam donum immissum. Recta enim immittitur, & diuiditur ad obiectum solidum corpus, quòd aërem intercipit: ibi uerò permanet, neq; decedit. Ita & intellectum fundi ac diffundi, non tamen effundi oportet: quippe ut extendatur, neque ui & temerario impetu ad obiecta impedimenta impingat: neq; concidat, sed perstet, & illustret id, à quo accipitur. Id quidem, quòd cum transmittet, splendore se ipsum priuabit.

Qui mortem metuit, aut amissionē sensuum timet, aut diuersum sensum. Quod si amittet sensum, nihil utiq; mali sentiet: sin alium sensum adipiscetur, aliud erit animal, neq; amittet uitam.

Homines unus alteri^a causa nati sunt. Disce igitur, aut fer.

Aliter iaculū, aliter mens fertur. Hæc enim

DE VITA SUA LIB. VIII. 135
enim etsi cauta sit, & in deliberatione
uerfetur, rectà tamen fertur. ingredi in
principem cuiusvis partem: præbet au-
tem etiam alij unicuique ingredi in su-
am principalem partem.

M. ANTONINI IMPERATO-
ris de uita sua

LIBER IX.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Vi iniuste agit, impietatis
reus est. Etenim cum uni-
uersi natura ratione prædi-
ta animantia eò effecerit
ut quantum eius dignum
est, unum alteri profit, noceat autem ne-
quaquam: qui uoluntatem eius præua-
ricat, impius utiq; est in omniũ deorũ
primam. Ac qui mentitur, etiam impie-
tatis in eandem deam sese obligat. Na-
tura enim uniuersi, eorũ est natura, quæ
sunt: hæc autem omnia inter se cognata
sunt. Porro autem eadem Veritas

dicatur, uerorūq; prima est causa. Qui
taq; studiò mentitur, eò quod decipi
impius est: qui non dedita opera, eò,
ab uniuersi naturā discrepat, & quò
præter decorum agit, repugnās uniuersi
naturæ: repugnat enim ei, qui in con
trariam partem à ueris deflectit, præte
quam ipsius natura ferat, quæ ei occasio
nes præbuit, quibus neglectis non pò
iam uera à falsis discernere. Impietatis
reus is quoque est, qui uoluptates tan
quam bonum appetit, dolorem ut ma
lum fugit. Hic enim necesse est sæpe u
merò incuset communem naturā, qua
si ea aliquid præter dignitatem bonis
malisue tribuerit: ppter ea, quod sæpe
mali uoluptatibus fruuntur, eaq; quib.
efficiuntur ea, possidēt: boni uerò dolo
re afficiunt, & in causas doloris incidūt.
Iam qui dolorem metuit metuet aliquā
do aliquid eorum, quæ in mundo fiunt:
id uerò impium est. Rursus qui uolupta
tem conlectatur, non abstinebit se ab in
iusticia: id uerò palàm impietas est. O
portet autē ad ea, quæ natura in utrāq;
partem æqualia effecit (neq; enim utra
que

que fecisset, nisi ad utranq; partem ex æquo se habuisset) cum qui naturam uult sequi ducem, similiter æqualiter esse effectum. Itaq; qui dolores & uoluptates, mortem & uitam, gloriam & ignominiam, quibus æquali ratione utitur natura, non in eodem ponit momento, proculdubio impie agit. Quod autè dixi, Naturam communem ijs ex æquo uti, ita intelligendū est, qd' ea eueniūt in utraq; partē consequentia quadam, iuxta antiquum prouidentie impetum, quo illa ab aliquo principio se ad res ita disponendas contulit, complexa rationes quasdam eorum quæ essent futura, destinatisq; quibusdam facultatib. ex quibus nascerentur subiectæ, mutationes, & successus eorum.

Gratiosius quidem erat, hominem mendacij, simulationis, luxus & superbiæ omnis inexpertum mori: secunda (aiunt) nauigatio est, satietate horum affectum antè migrare è uita quàm illa uitia probare. Nondum ne te ne experientia quidem docuit, ut pestem fugias? Pe

stis enim est ea intellectus corruptio, longè magis, quàm aëris quædam intemperies ista & mutatio. Hæc enim animalipetis est, quatenus uiuit illud: hæc hominum, qua ratione sunt homines.

Mortem non contemne, boni tamē consule, quippe rem ex ijs unā, quas natura decreuit. Quale enim est iuuenescere, senescere, augere, uigere, dentes, barbam, canos ferre, liberos creare, uterū ferre, parere, reliquæq; naturales effectiones, quas tempora uite adferūt, tale est etiā dissolui. Hominis itaq; ratione utentis est, mortem neq; grauem, neque uiolentam, neq; contemnendam rem existimare, sed operiri eam, tanquam unam è naturalibus actionibus: perinde atque nunc expectas, quando foetus ex utero tuæ uxoris edatur, ita expectanda etiam hora, qua animula tua ex hoc receptaculo exeat. Quod si rude quidē, sed tamē quod cor attingere possit, documentum accipis, omninò ut facile feras mortem efficiet, si cogites, quales ij sint à quibus discedas, & à quorum morum sit animus tuus separandus colluic.

luuie. Irasci quidē ijs qui tecum uiuūt, nequaquam debes, sed eorum curā gerere, ijsq; placidum te prębere: Cogitandum tamē tibi est, te ab hominibus non idem tecum sentientib. discedere. Hoc enim unum erat, quod poterat retinere in uita, si fuisset homini datum uiuere cum ijs, qui eadem sentirent: Nūc uides quā laboriosa sit inter unā uiuentes dissensio, ita ut dicas: ô mors, ueni celerius, ne quādo ipse quoq; mei ipsius obliuiscar. Qui peccat, sibi ipsi peccat: qui iniuste agit, sibi ipsi iniuste agit, seq; malum efficiens ipsum, lædit. Sæpenu- merò iniuriam facit is qui nihil agit, nō is modò qui agit.

Si adsit certa de rebus sententia, & affectio societatem humanam spectans, & animus ita affectus, ut boni cōsulat omnia quę accidunt præter id quod est à causa profectum: hæc si adsint, suffi- ciūt ad opiniones tollendas, sistendum impetum animi, extinguendum appetitū, & habendum paratam apud sese partē principalem.

Vna uita brutis animantibus est distributa:

tributa: una mens, rationem adeptis.

Quemadmodum una est terrenorū terra, & unam lucem uidemus, unum aëre trahimus. quæcūque uidendi & uiuēdi uim habemus.

Quæ commune aliquid habent, contendūt ad id quod est eiusdem generis. Omne terrenum ad terram uehit, omne item humidum, aut aëreum ad suum item genus, ita ut necesse sit ui ea inde intercludi. Ignis sursum effertur, propter clemētarem ignem: omni uerò hic igni aliquid est paratum ut inflammetur, ita ut omnis materia paulò siccior facile ignem concipiat, quia minus est in eius temperie id quod inflammationē prohibeat. Itaq; & omne, id quod communis mentis est particeps, similiter ad cognatum suum contendit: atq; etiam amplius. Quanto enim est alijs rebus præstantius, tanto & paratius ut cōmiscetur cum eo quod eiusdem est generis. Itaque apud ipsa statim bruta inuenta sunt examina, greges, pullorum educationes, atq; id genus quasi amores. Anima enim iam in his est, idq; quod ea in
unum

unum conduceret, apud præstantiorē partem reperitur: id quod in plantis, lapidibus & lignis nō inuenitur. At apud ratione p̄dita animalia, ciuitates sunt, et amicicię, & domus, & concilia: inq̄ bello pacta & inducię. Apud præstātiora, etiam ex diuersis modis unitio quādā constat; ut apud astra ad eō ascensus ad superiora consensum etiam in de iunctis efficere potuit. Atqui apud ea tantum, quæ mentem habent, obliuio mutui studij & consensus reperitur, & hic modò non uidetur quomodò ad se inuicem affluant. Quanquam etiam si fugiant homines hanc coniunctionem, tamen ab ea corripiuntur, natura nimirū præualente. Videbis autem id quod dico, si animum aduertas. Facilius enim inuenies terreum aliquid nulli terreno adiunctum, quàm hominem ab hominibus auulsum.

Fructum fert & homo, & deus, & mū-
 dus, suo unumquodq; tempore: quòd
 si consuetum est in uite, ut suum fructū,
 nullum communem ferat, tamen ratio
 fructum fert & communem & propriū,

nascunturq; ex eo alia quædam eiusmodi, qualis est ratio.

Peccat aliquis. Si potes, melius illum doce: sin uerò, memineris mansuetudinem tibi propterea datam: nam & ipsi diu illis sunt clementes, qui & nonnullis ad consequendam sanitatem diuitias, & gloriam, auxilium ferūt: adeò sunt benigni. Id & tibi licet, neque impedit quisquam.

Labora, non ut miser, neq; ut qui uel misericordiã, uel laudẽ consequi studeas: id unum tibi sit propositum, agere secundum ciuilem rationem.

Hodie omni me periculo exempti, imò uerò omnia quæ uidebantur mala cicci: nihil enim extrà erat, sed omnia intus in opinione mea.

Omnia hæc, quæ in caducis sunt, familiaria iam mihi fecit experientia: duratione autem sunt diurna, materia fordidâ, omnia talia, qualia erāt etiã apud illos, quos sepeliuimus.

Res ipsæ extra fores stāt, nihil ipsæ de se ipsis norūt, neq; p̃nunciāt. Quid igit̃ de ijs pronunciat? ratio. Neq; id persuasione,

sione, sed actione distinguit bonum & malum ciuilis animalis ratione præditi: sic ut neq; uirtus neq; uitiū in persuasione, sed actione.

Lapidi in altum coniecto nihil mali accidit si decidat, neq; bonum, quòd in subllime effertur.

Introspecte eorum animos, & uidebis quos ij iudices timeant, & ut hi seipso iudicent.

Omnia sunt in mutatione, ac tu ipse quoq; in perpetua alteratione, ac quodammodo corruptione. Quin & totus mundus. Alterius peccatum ibi est relinquendum, ut sit actionis defectus, appetitus, opinionis quies, ac quasi mors. nihil mali.

Transi nunc ad ætates, ut puericiam, adolescentiam, iuuentutem, senectam: horum omnium mutatio est mors. nunc quid mali? Trāsi deinde ad uitā sub auo actam, sub matre, sub patre: quinetiā alias multas mutationes & fines inuenies, quære ex teipso, an quid mali sit? Ad eundem modum est etiam totius tuæ uitæ finis, quies, ac mutatio.

Perpende mentem tuam, uniuersi, ac proximi: tuam, ut eā iustam reddas: uniuersi ut recordere cuius pars sis: proximi, ut uideas sitne in ea igooratio, an uerò intellectus. Simul intelliges te factū ad explēdum ciuile corpus, atq; ita omnem actionem tuam facere ad uitam ciuilem complendam. Etenim quęcūque tua actio nō ad societatem humanam, tanquam finem uel propinquum uel remotum refertur, illa uerò uitam inter polat, & unitatem eius soluit, turbasq; ciet, sicut in populo cum plebs secessionem facit.* Ab hac concordantia. Puerorum irē, ludicra spiritus qui cadat uera gestant: ut eo efficacius accidat id quod est in Necya.

Vade ad qualitatem causæ, eamq; materia secretam considera, tum quā diu permanere omnino possit ea propria qualitas.

Passus es innumera, eò quod non cōtentus fuisti tua mente agere ea, ad quæ erat facta. Sed hæc satis.

Cum te alius repræhendit aut, odit, aut aliquid tale pronunciat, aspice eorū animulas:

animulas: intra, & uide quales sint. Cernes nihil esse tibi laborandū, ut hoc uel illud ij de te iudicent. Bene quidem ijs uelle debes: natura em̄ amici sunt, eosq; dij omni ratione iuuant, per insomnia, uaticinia. Hæc quidem de quibus ij certant, circulus sunt rerum mundanarum, quæ sursum deorsumq; ab uno æuo in alterum uoluuntur.

Aut ad singulas res uniuersi intellectus se applicat, quod si est ita, id, quod ea se applicat: approba. Aut semel tantum impetū fecit ipsa mēs, reliqua omnia consequēter fiunt.* Et quid unum alicui. Quodam enim modo Atomi.

Omninò autem, siue Deus sit, rectè omnia habent: siue temerè sunt omnia, nunquid & tu?

Iam nos omnes terra occultabit: pòst ipsa quoq; mutabitur: & res deinde alię item in infinitum mutabuntur. Enim uero qui fluctus mutationum & motuum considerabit, earumq; celeritatem, is omnia mortalia contemnet. Torrentis instar causa uniuersi rapit omnia. Iam ipsa ista ciuilia quàm sunt uilia? & quàm

uidentur homunciones isti philosophi
cè agentes, pleni esse muci? Quid facien
dum? quod nunc natura poscit, eò con
tende si liceat, neq; cura, an sit aliquis
mortalium hoc cogniturus. Neq; Plato
nis remp. spera: Sed contentus esto, si
uel minimum procedat: hūc quē ipsum
successum cogita quā non sit exi
guus. Mutat aliquis illorum suum
placitum? atqui sine horum mutatio
ne quid est, quā seruitus gementium,
& persuasos se esse simulantium. Vade
nunc & Alexandrum, & Philippum, &
Demetrium Phalereum mihi dic. Vide
rint an scierint quid communis uolue
rit natura, & an se ipsos sub disciplina te
nuerint. Quod si tragicè tantū sese o
stentarunt, nemo me damnauit, ut co
gar eos imitari. Opus philosophiæ sim
plex est, & uerecundum. Noli me addu
cere ad fastū, qui præ se ferat grauitatē.

Supernè contemplari infinita armen
ta, sacrificia, omnis generis diuitias, in
tempestatibus & serenitate: quæ facta
sunt, cum ijs nata, quæ item decesserūt.

Considera etiam uitam eorum qui
ante

ante te, & qui post te uiuēt: horū ē, qui hodie apud Barbaros uiuūt: q̄ multi eorum ne nomen quidem tuū sciant, multi statim obliuiscuntur, multi cū te nūc laudent, statim sunt culpaturi. Deniq; quam res nullius momenti sit memoria aut gloria, aut aliquid tale. Vacuitas perturbationum in his quæ ab extrinseca causa accidunt, iusticia in ijs, quarū actionum tu es causa: hoc est impetus animi, & actio, quæ finem habeat societatem humanam: id enim est tuæ naturæ consentaneum. Multa sup̄ uacanea ex his q̄ te perturbāt, præcidere potes, q̄ tota in tua sunt opinione sita, multūq; laxitatis et spaciij tibi acquirere. Totū mundū aīo cōcipe, tuūq; æuū per pēde, tū celerē singularū rerū mutationē. breue. s. esse tēpus ab ortu ad interitū, id uerò q̄ hunc sequit, idq; q̄ illū præcessit, infinitū. Oīa quæ uides, celerrime interibūt: hi quoq; qui eorū interitū uident, ipsi quoq; mox peribunt. Qui decrepita senecta moritur, idem feret eum eo, qui immatura morte cadit.

Quænam sunt eorum mentes, quibus rebus student, quæ habent in honore, quæ amant? iudicate nudas ipsorum intuituri animas. Cum uituperando obesse, aut prodesse laudando se putant, quæ est illa opinio?

Amisio uitæ nihil est aliud quàm mutatio: hac autem delectatur natura uniuersi, secundum quam omnia fiunt rectè. Ab æterno res eiusdem formæ natæ sunt, sicq; erit in infinitum. Quid ergo dicis omnia facta, & futura male. Ergo nullus inter tot deos repertus est, qui ea corrigeret, sed damnatus est mundus ut perpetuis malis conflictetur.

Vide quàm putris sit omnium rerum materia, aqua, puluis, ossicula, foetor: rursus calli terræ, marmora: fæces, aurum & argentum: crines, uestis, sanguis, purpura, omnia reliqua eiusdem modi. Etiam quæ spiritu constant, alio modo talia, atq; ex his in hæc mutantur.

Satis miseræ uitæ est, & murmuris, & imitationis? Quid perturbaris? quid in his noui? Qui terret te? nū forma? aspice eā. nū materia? aspice illā. Extra hæc

hæc nihil est. Quin & iam erga deos simplicior & melior es factus.

Idem est siue tribus hæc, siue centum annis ea discas.

Si peccauit, malum apud ipsum est: fortassis autem non peccauit.

Aut ab una aliqua mente tanquam ex te omnia progrediuntur, quæ corporibus accidunt: proinde pars non debet euentis totius succensere. Aut atomi sunt omnia, confusio, & dissipatio: quid ergo perturbaris? Menti tuæ dicis. Mortuus es? perijsti, efferatus es, simulas, es in cætu, aleris?

Aut nihil possunt dii, aut aliquid. Si nihil, cur non precæcaris eos? Sin possunt, cur non magis etiam petis ut dæ tibi, ne quid horum metuas, aut expectas, neque magis doleas si absit, quam si adsit. Omnino enim si possunt adiuuare iij homines, etiam in hoc poterunt. Fortè dices, Deus ea in mea posuit potestate. Esto. Nónne ergo præstat te ijs quæ in tua sunt potestate uti libere, quàm de ijs quæ non sunt in tua manu posita, solicitum esse, animo seruii & ab cæto

Quis autem tibi dixit, deos non in his etiam, quæ penes nos sunt, auxilium adferre? Incipe ergo præcari de his, et uidebis. Precaſt alius, ut cum aliqua cubetu pete, ne eius rei appetitus tibi oriaſt. Alius petit, ut certa re leuetur, tu, ne ea leuari tibi op⁹ ſit. Alius, ne amittat filiũ: tu, ne idipſum metuas. Omnino ad hũc modum uota concipe, & quid ſit futurum uide.

Epicurus ait ſibi cum ægrotaret, nulla fuiſſe de corporis affectione cum ſuis colloquia, ſed de cauſis rerum naturalium præcedentibus diſputatum continenter. Ei rei ſe intentum, mentem habuiſſe perturbationum uacua, ut quæ motuum corpufculi nullam partem acciperet, ſuum bonum cuſtodienſ, ideo quæ ſe ne medicum quidem qui applicaret pharmaca adhibuiſſe: Sed uitam benè habuiſſe. Tu quod is in morbo patuit, hoc ſi quid alterius rei incidat, obſerua. Vt enim non deſiſtere à philoſophia propter quæuis negocia, neq; cū quouis uulgarĩ homine nugari, omnib; ſectis è cõmune. ſic in omni actione eiẽ

incum-

incumbendum soli, q̄ p̄positum est, instrumentoq̄ quo ad id utimur. Si cui⁹ impudētia offenderis, statim percōtare te ipsum, an possit fieri, ut nulli sint in mūdo impudētes. nō pōt aut hoc fieri: ne igit̄ postula id qđ fieri nequit: alioquin ipse quoq̄ un⁹ eris ex impudētib. ijs, quos esse in mundo oportet. Idem de uersuto, infideli, omni deniq̄ quocū que mō uītioso in prōptu sit tibi cogitare. Nā si recorderis necessario id genus hominū esse, singulos æquiorē te prēbebis. Id quoq̄ utile ē, statim cogitare, quā homini natura uirtutē cōtra id peccatū dederit. Remediū. n. tribuit, cōtra ingratos mansuetudinē, cōtra aliud uitiū, aliud pharmacū. Oīo aut licet tibi in uiam reducere eū qui errauit: nā oīs q̄ peccat, eō errat, q̄ à p̄posito aberrat. Denique quid inde tibi damni allatū ē: inuenies quidē nullū eorū quib. irasceris, tale quippiā fecisse, quo mēs tua sit futura deterior: atqui in hoc unico sitū erat, ut malū tibi atq̄ dānū accideret. Quid uerò malū aut nouū accidit, si indoctus homo agit suo modo: uide ne tu tibi ip-

se potius sis repræhendis, qui non præsenferis fore, ut is ita peccaret. Etenim ansam tibi omnino præbuit ut cogitares, consentaneum esse ut is ita peccaret. Ac tamen eius oblitus, miraris eum deliquisse? Maximè uerò si cui infidelitatis uel ingratitudinis causa succenses, intra te conuertere. Proculdubio enim à te peccatum est, si eum ita affectum iudicauisti fidem seruaturum: aut si beneficium conferens, non eo còtentus fuisti quod dederis, neque fructum te ipsa ex actione capere cogitauisti. Quid enim aliud requiris, cum homini bene facis? non tibi satis est, te tuæ naturæ conuenienter egisse, sed & mercedē insup desideras, perinde ac si mercedē oculus poscat, quia uiderit, aut pedes ppter gressus. Quēadmodū enim hæc ad certū finē facta sunt, ita ut secundū suam constitutionē atq; naturam si egerint, suum finem adepta sciamus: ita homo ad beneficentiam natus, si quid beneficij còtulerit, aut aliud quid egerit, quod societati humanæ conducat, fecit id, cuius gratia est factus, consecutusq; est id, quod ad eum pertinebat.

153
M. ANTONINI IMPERATO-

ris de uita sua,

LIBER X.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Ris aliquando , ô anima,
bona, simplex , unica , &
nuda, splendidior corpo
re tibi circumiecto. Gu-
stabis olim amoris affe-
ctum: plena eris, nullius indigens , nihil
desiderans neq; animati neque inanimi
ad fruitiones uoluptatum: neq; tempus
requirēs: quo diutius fruarē, neq; locū,
regionem, aut aëris commoditatem,
neq; hominum conuenientiam. Sed cō-
tenta eris præsentī statu, delectaberis
omnibus quæ erunt in promptu, tibiq;
ipsi persuadebis, omnia tibi adesse, om-
nia tua rectè habere, omnia à Dijs tibi al-
lata, probabis quæcūq; ijs probabunt,
ac quæ tibi ad perfecti animalis salu-
tem dabunt, quod bonum est, iustum,
honestum, omnia generat atq; continet

& amplectitur, quæ dissoluuntur eò, ut alia ex ipsis existant. Eris aliquando talis, ut ita cum Deo & hominibus uiuas, ut ne quid in ijs repræhendas, neq; ab illis damneris. Obserua quid natura tua requirat, quippe qui tãtùm à natura gubernaris: id deinde fac & admitte, nisi tua natura, qua animal es, eò fiat deterior. Secundo loco animaduertèdum est, qd animalis natura quæ in te est, requirat: idq; omne omittendum est, nisi deterius sit habitura ea natura, ob quam rationis particeps diceris: nempe ciuili, & rationalis. His usus regulis, nihil ages superuacaneum.

Omni quod tibi euenit, aut ita euenit, ut tu laturus es, aut secus. Si eo modo, quo tu id ferre potes, non ferægrè, sed ut natura tua te docet: sin cõtrà, noli tamen indignari, etenim ipsum peribit. Enimuerò memento eam esse tuam naturam, ut omnia feras ea, quæ an intolerabilia iudicare uelis necne, in tua est situm potestate, secundum uisa, qua id tibi prodesse aut conuenire ducis.

Si quis errat, docere illum debes benignè,

DE VITA SVA LIB. . X. 159

gnè, & ostendere quid non animadu-
terit. Si id nescis, te ipsum accusa, imò ne
te ipsum quidem.

Quidquid tibi euenit, id omne ab æ-
terno tibi destinatum est, atq; à conne-
xu causarum fataliter tributum. Nam
& quod tu es, et quæ tibi eueniūt, ab æ-
terno dependent.

Siue ex impartilibus corpusculis, si-
ue natura mundus constat, id primum
constat, esse te partem totius quòd à na-
rà gubernatur. Deinde, coniunctionem
tibi quandam esse cum eiusdem generis
partibus. Horum memor, quatenus par-
tem me esse totius sentio, nihil ægrè fe-
ram eorum, quæ à toto mihi tribuūtur.
Parti enim nihil potest nocere, quod to-
ti prodest. At totum nihil habet, quod
nō ipsi prosit. Idq; cū omnibus est cō-
mune naturis, tū Vniuersi naturæ hoc
accedit, quod ne ab ulla quidem extrin-
seca causa potest cogi, ut aliquid sibi dā-
nosum producat. Quatenus uerò mihi
cognatio quædam est cum partib. quæ
sunt eiusdem generis, nihil agam quod
non respiciat communitatem, imò.

semper ad communem utilitatem dirigam meas actiones, & à contrario auertam. His ita constitutis, necesse est uitā prosperos habere successus: sicut & ciuis uitam prosperam intelligeres, procedentis per actiones ciuibus utiles, boniꝫ consulentis quæcunq; ei ciuitas tribueret.

Omnes partes mundi interire necessarium est, hoc est, alterari. Quod si hoc etiam malum ipsis sit, nōne uniuersum malè possit perdurare, partibus ad interitum, & alterationem cōparatis. Vtrū enim natura instituit suas partes malè afficere, maloꝫ obnoxia, & quidē necessariò, efficere? aut per imprudentiā hoc admisit? Vtrunq; quidem non est uerisimile. Quin etiam ratione Natura omissa, ipsarum rerum naturam consideret, item ridiculum erit hoc. Simul enim dicere, quod mundi partes à natura factæ sint ad mutationes, & earum mutationes quasi contra naturam euenientes mirari aut indignè ferre, absurdum sit: præsertim cum singula ex quibus sunt conflata, in ea etiam dissoluantur. Aut
enim

enim discretio fit elementorum, ex quibus concretæ sunt res, aut mutatio, soli di quidem in terram, aërei autem in aërem, ita ut hæc quoq; assumantur in Rationem uniuersi, siue hoc certis conuersionibus inflammabitur, siue perpetuis uicibus renouatur. Solidas autem & aëreas partes non opinare ab ortu te habere: omnia ista heri & nudiustertius ex alimento & inspirato aëre affluerunt: hæc q; mutanti, non id quod ex utero matris attulisti. *Pone aut, hoc te admodum adiungere propriæ qualitati: nihil reuera, puto, ad id quod dicitur.

Cùm sumptseris tibi ipsi nomina hæc, bonus, uerecundus, uerax, intelligens, prudens, alti animi, caue ne quando ista nomina, amittas, alijs q; ea mutes. Celeriter ea aîo repete, ac recordare noîe intelligentis indicari scientiâ de singulis rebus percipiendi, & eû, qui cogitationibus alienis non occupetur: prudentis uerò, uoluntariam approbationem eorum, quæ communis natura tribuerit: altitudine animi, mentis intentione & sublimitatem, supra leues & duros

motus carnis, gloriam, mortem, aliasque res elatae. Si igitur te ipsum dignum his nominibus praestiteris, non id appetes, ut ab alijs ita appelleris, alius eris, aliaque ingredieris uitam. Nam talem te porro esse, qualis haecenus fuisti, hoc est in hac uita raptari & inquinari, nimis stupidi est hominis, & uitam amantis, similisque eorum, qui in pugna aduersus feras semel sunt. Hi enim pleni uulnerum & tibi, tamen hortantur, ut in crastinum feruentur, iterum pugnaturi aduersus eodem ungues & dentes. Itaque te paucissimis nominibus accommoda, ac, si quidem possis, ea tuere, perinde atque si in insulas quasdam fortunatas commigrasses. Sin te inferiorem ijs esse sentis, secede audacter in angulum aliquem, ut ibi uictoriam obtineas: aut omnino è uita abi, non iratus, sed simplici & libero animo, atque uerecundo, cum id unum in uita egeris, ut eo modo discedas. Ut autem memoriam illorum nominum retineas, haud exiguum tibi adferet adiuumentum, si recorderis deorum, atque eos nolle se adulari, sed hoc uelle, ut ratione praedi-

ta animalia, ipsorum quàm similima efficiantur.

Ficus, canis, apis, suum quoduis officium facit: idem est & hominis partiū.

Mimus, bellū, terror, stupor, seruitus: hæc quotidie debebūt sacra illa tua placita, quæ è contemplatione naturæ rerum hausta circumfers. Omnia autem, ita sunt inspicienda & agenda, ut & circumstantijs simul satisfiat, & cognitio in actionē uertatur, serueturq; animi cōstātia ex earū sciētia accepta. * Ignorat, non tñ est absconditū Quādo capies fructum simplicitatis? qñ grauitatis? quando cognitionis singularum rerum? quæ nimirum siteius natura, quis in mundo locus, quandiu ferat eius natura ut dureret, quibus ex rebus conflata sit, quis eam possit possidere, quis dare aut adimere.

Aranea, si muscam ceperit, exultat: alius si leporem, aut pisciculum, aut suem, aut ursum, aut farnatas, nōne hi sunt prædones? Si opiniones examines, quomodo unum in alterum trans-

mutetur, uiam ac rationem contemplā di parabis. Continenter autem huc animum aduerte, teq̃ huic parti adſuefac: nihil eſt enim quòd perinde animum magnum efficiat. Corpus enim exue, intelligensq̃ iam iam te ex hominibus diſcedentem iſta omnia deſerturum, totū teipſum da iuſticiæ in actiōib. tuis ſeruandæ, in reliquis quę eneniunt, rerum naturæ totum te cōmitte: quid alij uel ſentiant de te, uel agant contra te, ne ad mentem quidem tibi tuam accidat.

Duobus his contentus eſto, ut & iuſtè agas in præſentia, & id quod nunc tibi obtigit, boni conſulas. Omnes alias occupationes, omnia ſtudia miſſa fac, huic modò intentus, ut rectà ſecundum legē ingrediariſ, deum ſequens.

Quis ſit uſus de rebus tanquam ſuſpectis deliberādis hinc patet. Si quid agendum ſit, uideasq̃ id eſſe ex uſu, firmiter eò procedendum. Sin id non intelligis, inhibenda actio, & optimis utendum conſiliarijs. Quòd ſi alia his aduerſa occurrant, progrediendum eſt iuxta præſentes occaſiones, animo ei quod iuſtū uidetur

videtur intento. Optimum enim est eū attingere scopum.

Quietus simul, & ad motus facilis, simul & lätus, & constans est is, qui rationem ubiq; sequitur ducem.

Interroga ex teipso statim à somno expergefactus, nū tua intersit, si qua ista sunt & rectè habent, in aliorum sint potestate? Nihil interest.

Nunquid oblitus es, illi qui aliorum sermonibus & laudibus se iactant, quales in lecto sint, quales in mēsa? quid agant, quæ fugiant, quæ confectentur? quæ furentur, quæ rapiant? non quidē manibus & pedibus, sed preciosissima ipsorum parte, qua acquiri potest (si quis uelit) fides, uerecundia, ueritas, lex, bonus gnus.

Omnia danti & recipienti naturæ pbe institutus & uerecundus dicit: Da quicquid uis, aufer quicquid uis. Neque hoc audacia elatus dicit, sed cio bediens, eamq; probans.

Vitæ exigua restat pars: uiue tanquā in monte. Nihil em̄ refert hīc ne sis uel illic, modò scias te ubiq; in mundo, tan

quàm in urbe esse.

Videant, inquirant hominem homines uerum ac secundum naturam uiuētem. Si non ferunt eum, occidant: præstat enim hoc, quàm illo modo uiuere.

Non iam præterea tibi disputandum est, qualis nam sit uir bonus: sed curandum, ut sis uir bonus.

Subinde tibi ante oculos pone æuū totum, & uniuersam naturā: cogita, ut res singulæ ratione substantiæ nuclei sint oliuarum, temporis, tenebri cōuersio: idēq; de singulis rebus indaga. Quem admodum ea iam dissoluātur, sintq; in mutatione ac quasi putrefactione & dissipatione: ut unumquodq; suam ueluti mortem habeat. Qui sunt illi, qui nunc comedunt, dormiunt, coeunt, uentrem purgant? tum qui imperant alijs, superbiunt, indignantur, inferiores increpāt? quibus illi paulò antè serui erunt, & quibus de causis? qui erunt paulò pòst?

Vnicuiq; id prodest, quod natura uniuersi fert, atq; eo quidem tēpore, quo ea fert. Expetit quidem pluuiam terra: expetit autem uenerandus æther cum
est

est repletus nubibus in terram decidere, ita & mūdus id agere cupit, quod fit: dico itaq; mundo, me ei adsentiri. Itaq; & hoc fit, & dicitur fieri, quod mundus uult ita fieri. Aut hic uiuis, & te aduescisti, aut aliò te confers, & hoc uoluisti: aut defunctus tuo munere moreris. Nihil est præter hæc. Bono ergo es animo.

* Semp̄er sit euidens, hoc esse agrū: & quomodo omnia sunt hic ijs qui in summo sunt mōte, aut in littore, aut ubiuis. Omnino enim inuenies Platonis illud, stabulo in monte abditus: & balare.

Quid est mens mea? ad quid nunc ea utor? Estne aliquid mentis uacuum? estne aliquid à cōmunitate diuulsum? num affixum & admixtum carni, ut illud unà mutetur?

Qui dominum suum fugit, fugitiuus est. Lex autem dominus est. Ergo qui cōtra legem agit, fugitiuus est. At dolorem aliquis, iram, aut metum concipit, propter aliquid eorum quod factū est, uel fit, uel fiet secundum uoluntatem

eius qui uniuersum gubernat. Hic uerò lex est tribuens suum unicuique. Ergo qui hoc modo timet, dolet, aut irascitur, fugitiuus est. Pater semine in uterum matris dimisso abiit. Inde succedens alia causa agit, & absoluit fatum, animaduertendum est ex quo quid efficiatur. Rursus cibus per fauces dimittetur, deinde alia causa succedens, sensum, appetitum, uitam, robur, omniaque ista alia efficit. Itaque ea, quæ in tanta occultatione fiunt, consideranda sunt, facultasque ita consideranda est, ut & eam quæ deorsum, & eam quæ sursum uergit uideamus, non oculis quidem corporeis, sed haud minus tamen perspicue.

Assiduò considerandum est, quomodo omnia hæc sint, qualia fuerint, ac sint futura: & ante oculos ponendæ totæ fabulæ atque scenæ earundem in speciem rerum, quas uel experientia uidisti, uel ex antiqua historia cognouisti, ut, aulâ Adriani, totam Antonij aulam, totam Philippi aulam, Alexandri, Croesi. Omnia enim hæc, talia erant.

Tantum per alios animo tibi finge eum, qui alicuius rei causa dolet aut indigna

tur, similem esse porcello qui mactatur, & calcitrat atq; grunnit. Similis etiā ei qui gemit in lectulo solus tacitè alligationem nostram. & quod soli animali ratione prędito datum est ut rebus quę eueniūt spōte obsequat. Oīo aut sequi eas, oībus ē necessariū. In singulis reb. q̄ rere ex te ipso debes, sit ne mors mala, propterea quòd ea re te sit spoliatura.

Cum alicuius offenderis peccato, statim ad te reuertere, ac cogita qua in simili re tu pecces: ut, Quòd argētum, uoluptatem, gloriolam in bonis ducas. Id iram mox obliuione delebit: accedat autem & hoc, ut cum inuitum peccare scias. Quid uerò faceret coactus? Tu, si potes, effice ne cogatur.

Cùm Satyronem uides, Socratium tibi finge conspectū dari: cùm Eutychem, Hymenem, uel Euphratem ceruis, Euty chionem, Syluanum, Alciphronem, uel Trophæiferum imaginare: Xenophonte uiso, Critonem aut Seuerum: deniq; singulis aliquem priorum certa ratione similem oppone. Simul uerò tibi ad animum accidat, Vbinam sunt illi? nuf-

quam, aut ubicunq;. Ita nunquam non cernes res humanas fumum esse, & uanitatem. Maximè si recorderis id quod semel mutatum est, nihil fore in infinito tēpore. Tu aut in quo tempore es? aut qui non sufficit tibi, breue hoc honestè exigere? quam materiam, q̃ subiectum fugis? Quid enim sunt hæc oīa, nisi exercitia rationis quæ accuratè perspexit naturam earum quæ in uita occurrunt rerum. Perdura igitur, dum eas res tibi familiares reddas: Quæadmodū ualid⁹ uenterculus oīa sibi efficit familiaria: & ignis splendidus quiddā ei inijcias, flāma ex eo & fulgorē edit. Nulli liceat uerè dicere, nō esse te simplicē & bonū: sed mentiatur, quicūq; hoc de te sentit. Id uerò omne penes te est: quis enim prohibeat, ne sis bonus & simplex? Tibi mō stet sententia, nō uiuere, nisi talis sis: neque enim patitur ratio te nisi talem.

Quid sit, quod possit de proposita materia rectissimè dici, uel agi, considera: quicquid erit, facere tibi uel dicere licet, nemine obstāte: neq; præte de te impediri. Neq; prius define sollicitudinē, q̃
ita

ita sis affectus, ut qđ uoluptuarijs sunt delicia, id tibi sit actio in subiecta & oblata materia, humanæ cōstitutioni cōsentanea. Oē. n. id qđ licet tibi agere secundū naturā, p uoluptate habendū ē: licet aut ubiq. Nam cylindro quidem non datur, ut quouis loco feratur suo p priomotu, ut neq. aquæ, neq. igni, neq. alijs, quę à natura aut anima rationis ex pterereguntur: multa enim sunt quę ob stent eis, & intercipient. Mens autem, si ue ratio per omnia quæ resistunt pergere potest secundum suam naturā & uoluntatem. Hanc facultatem ante oculos tuos ponens, q. mens per omnia possit ferri, sicut ignis sursum, lapis deorsum, cylindrus per decliue, nihil præterea require. Reliqua impedimenta aut corpori sunt cadaueris, aut præter opinionē, ipsiusq. mētis remissionē nō lædunt, ne que ullū afferunt malū: Alioquin is qui impediret, malus confestim fieret. Nā reliquæ res omnes ita sunt comparatæ ut si qđ eis mali accidat, statim deteriores fiāt. At hīc, si oīo dicēdū est, melior etiam fit homo, maioriq. dignus.

laude, si rectè utatur ijs quæ occurrunt. Omnino autem memoria tenendum est, ei qui natura ciuis est, nihil posse nocementi accidere, quod non idem ciuitati noceat. Atqui huic nihil nocet, nisi quod ob sit legi. Eorum uerò, quæ in cõmoda aut infortunia uocant, nihil legi officit: ergo neq; ciuitati, neq; ciui.

Qui morsus est à ueris dogmatibus, ei ad recordationem uacuitatis dolorũ & metus sufficiet uel minimum. quale illud:

Sternit humi uentus folia,

Haud aliter genus humanum.

Foliorum uerò rationem obtinent & liberi tui, & ij homines qui acclamant & collaudant ita, ut fidem mereri uideantur, aut contrà execrantur, aut tacitè repræhendunt & subsannant. Foliorũ rationem obtinent & hi, qui famam posteritatis excipient. Hæc enim omnia nascuntur tempore ueris: pòst animus ea deijcit: inde alia ipsorum in locum sylua producit. Breuitas uerò tẽporis omnibus est communis. Tu autem omnia perinde atque æterna fugis aut appetis,
 paulò

paulò pòst moriturus:& cum qui te efferet, alius lugebit.

Sani oculi est, omnia uisilia cernere, & non uiridia tantum uelle, quòd faciunt ij, qui uitio aliquo oculorum laborant. Idem de sano auditu, & olfactu sentiendum, utriq; omnia sui generis sensilia esse promptè appræhendenda: quæ ratione etiam uentriculus ad omne alimētum paratus debet esse, instar molæ, quæ ad quæcunque molienda parata est. Proinde & mēs sana parata debet esse ad omnia quæ occurrunt. Sed ea quæ hoc tantum curat, ut liberi sint salui, ut ab omnib. laudentur eius actiones, oculo similis est uiridia, aut denti tenuia tantum uolenti.

Nemo est adeò felix, cui mortuo non sint adstituri quidam, qui malū quod ei obtigisse putatur, haud malè sit consulturus: probus, dicent, & sapiens erat: nōne ad extremum aliquis dicet secum, Et ipse aliquando respirabo ab hoc pædago. Nulli quidem nostrum erat grauis, sed sensu tamen clam nos ab eo sperni. Hæc de bono uiro dicentur.

Nobis quàm multa sunt alia, ppter quæ multi sunt, q̄ liberari à nobis cupi-
ant. Hæc moriens si cogites, eò facili-
us discedes hinc, reputans te ex ea uita
abire, ex qua ij ipsi q̄ ei⁹ sunt participes,
quorum gratia tâta certamina sustinui,
precatus sum, pcuravi, me uolūt migra-
re, fortasse aliquid mea morte allevatio-
nis sperâtes. Quid ē, cur diutius hic mo-
rari quæras? Nihilominus tñ minus benignus
illis discede, morem tuum seruans, ami-
cus, beneuolus, propicius: neq̄ ut is qui
abripitur, sed qui benemoritur, animu-
la facilè se soluente è corpusculo. Eo
modo & ab his discedendum est, quib.
nos natura accommodauit & miscuit.
Dissoluit nunc? dissoluor, & à familia-
ribus abducor, non reluctans, non uim
patiēs. est enim & hoc unum eorū, quæ
fiunt secundum naturam.

Asuesce, ut in omni re te ipsum per-
conteris: Heus tu quorsum hoc refert?
A teipso fac initium, teq̄ primò exami-
na. Memento facultatem motricem
corporis intus latere. Hæc est facun-
dia,

DE VITA SUA LIB. X. 171
dia, hæc uita, hoc est, ut ita dicam, homo.

Nunquam circumiecta uasa animo
tibi propone, & instrumenta hæc tibi
afficta: similia enim sunt dolabræ, co
rantum differentia, quod adnata
sunt. Alioquin sine causa, quæ ea
mouet & continet, haud maio
ri sunt usui, quàm radius te
xtrici, calamus scri
ptori, flagellum
aurigæ.

M. ANTONINI IMPERATO.

ris de uita sua

LIBER XI.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

AEc propria sunt animi
ratione præditi: Seipsum
uidet, seipsum componit
seipsum talé, qualé uult,
efficit, fructus quos fert,
ipse percipit, (Etenim plantarû fructus,
atq; etiam animalium, alij percipiunt.)
suum finem consequitur, quicunq; ui-
tæ sit terminus: nō ut in saltatione, & a-
gendis fabulis, alijsq; id genus rebus sit,
ut si quid offendatur, tota actio fiat irri-
ta: sed is animus omni in parte, ubicunq;
depræhendatur, id quod oblatum est, p-
fectum & nullius rei indigum reddit,
ita ut dicere possit se suum habere. Con-
plectitur prætereatotum mundum, eiq;
inane circumdatum, figuram eius, infini-
tatem æui, certis conuersionibus con-
stantem regenerationem uniuersarum
rerum contemplatur. Inde cogno-
scit,

scit, neq; nouum aliquid posteris euenturū, neq; eos qui ante nos fuere, quicūq; amplius nobis uidisse: sed quod is qui ē quadraginta annorū, si mēte utatur ferē oīa prāterita & futura uidet in reb. eiusdem formę. Hęc quoq; ei sunt propria, amor proximi, ueritas, uerecundia, ut ni hil seipsa prāstantius ducat, quod quidem ei cum Lege est commune, ita ut ni hil intersit inter rectam rationem, & rationem iusticię.

Cantilenam iucundam, saltationem, & pancratium contemnes, Si uocē suauē sonantem diuidas in singulos sonos, atq; seorsim de singulis ex teipso quęras, an ab eo patiare te uinci: pudore profectō afficeris. Idem de reliquis suo modo intellige. Deniq; in omnib. illis quę non sunt uirtus, nec à uirtute proficiuntur, memento ad partes eorum respicere, diuisioneq; illa in cōtemptum adducere: idq; in usum totius uitę est transferendum.

Qualis est aīa quę parata sit, si iam debeat à corpore solui, & uel extingui, uel dissipari, uel constare. Vt autem sic para

ta sit, à peculiari iudicio uenit: non ut simpliciter mortem aliquis subeat id quod Christiani faciunt, sed bene subductis rationibus & cum grauitate, ita ut & alteri hoc sine uerborum exaggeratione persuadere possis.

Egi aliquid ad societatem humanam cōducens: ergò utilitatem sum cōsecutus. Id semper occurrat, neque unquā desit. Quā tenes artē? Bonus esse. Quānam sit hoc ratione? Si contempler, partim naturā uniuerſi partim hominis structurā.

Initiō Tragediæ prolata sunt, quæ monerent de ijs quæ accidere hominibus solent, eamque esse rerum naturam, ut sic eueniant. At uerò quib. in scena delectabamini, cur ijsdem offendimini in maiore uitæ humanæ theatro? Videris quidem, quod ita hæc debuerint perfici, quodque ea ferunt etiam ij, qui clamauerunt. Id Cithoron. Et sanè quædam utiliter à poetis dicuntur, quale est illud in primis.

Quod si dii me negligūt, & liberos. Rationem habet illud. item.

Nam reb. irasci sanè nihil expedit. &
Fru

Frugiferam uti spicam mez uitæ me-
tam. aliq̃ id genus. Post Tragœdiã
uctus Comœdia illata est, libertatē disci-
plinæ accommodatam habens, eaq̃ ip-
sa haud inutiliter nos monens, ne fastu
extolleremur. Cuius simile aliquid etiã
Diogenes usurpauit. Post has & media
quædã comœdia & ad extremũ noua
assumptæ sunt, haud alium ob finem, q̃
ad studiũ artis imitando ostentandæ.
Dici enim & ab his ipsis quædam utilia,
non ignoratur: sed tota huius poëseos
& fabularum, scriptiois intentio quẽ-
nam finem respicit? Quomodo euident
fit, non esse aliud uitæ propositũ ita cõ-
modũ ad philosophadũ, ut est id, quod
nũc tenes? Ramus à pximo amputari ra-
monõ põt, qn & à tota arbore re secet:
sic homo etiã ab uno auulsus hoĩe, nõ
põt nõ et à toto excidisse cætu. Itaq̃ gra-
mum quidem alius aliquis, homo seip-
sum à proximo separat, cum eum odit
aut auersatur: ignorat uerò et à tota ciui-
li societate se eadẽ rõe abrumpitur. Ve-
run tamẽ hoc habemus munere lous, q̃
hãc societate cõstituit, ut rursus ad cre-
scere pximo, & explere totũ possimus:

Et tamen si hæc auulsio sæpius admittatur, efficit, ut uniri iterum atq; coalescere haud facile possit id quod erat auulsum: tum uerò, quòd fatent plátatores, non eadem est ratio rami qui ab initio floruit cum arbore, mansitq; in ea, & eius qui amputatus, rursus deinde est insitus.

Oportet igitur in eadem arbore esse, etsi non idem cum omnibus sentias.

Qui tibi secundum rectam rationem procedenti impedimento sunt, ut auertere te à recta actione nò possunt, ita neque tua erga ipsos beneuolentia depellant te: utrobique te ipsum eundem serua, ut non modò iniudicàdo cóstantiã, & agèdo, sed & aduersus eos q te phibere conantur, aut aliàs indignantur, mäsuetudinē tuearis. Haud em̃ minus infirmi est illis irasci, q̃ desistere ab actione, & concidere metu perculsum: utrunque est eius qui ordinem suū deserit, quòd alter metu facit, alter odio cognati sibi, & amici natura.

Nulla natura arte inferior est: quippe cùm artes sint naturæ imitatrices.

Quod

Quod si est, utiq; natura omnium perfectissima & omnia comprehendens, artium solertiæ nequaquam cedit.

Porro omnes artes præstantiorû gratia faciunt uiliora: ergo & cõmunis natura. Atq; hic est ortus iusticiæ: ab hac reliquæ uirtutes dependent: non enim constabit iusticia, si uel rebus suapte natura neq; bonis neq; malis nimium tribuamus, uel temerarij, uel errori procliu es erimus.

Non ueniunt ad te res eę, quarum fuga uel appetitu perturbaris, sed tu quodam modo ad eas accedis: iudicium itaque de ijs quiescat, ita et ipse quiescent, & neq; sequeris eas, neq; fugies.

Animus globo similis est, figuræ æquabilis, quando neq; effert se, neq; cõtrahit, sed lumine fulget, quo in omnib. rebus ueritatem cernit, & in se quoque ipso.

Contemnor ab aliquo: uiderit. ego curabo, ne quid contemptu dignum agam aut loquar. Odit me aliquis: uiderit. Ego quidem omnibus sum placidus & beneuolus, atq; eo ipso promptus ad

ostendēdos alijs suos errores: neq; hoc exprobrādi causa, aut ut patientiam ostentem meam, sed ingenuè & probè. Quantus erat Phocion, nisi id ipsum præ se tulisset. Intus enim omnia oportet rectè habere, & à dijs conspici hominem nullam rem indignè ferentē, aut quiritantem. Quid enim mihi mali accidit, si alius id agit, quod est naturæ tuæ commodum? nō accipies id quod nunc naturæ uniuerſi est opportunum, cum sis homo eò destinatus, ut communi utilitati inseruias?

Qui contemnunt se mutuò, ijdem mutuò se demerentur: & qui mutuò de primatu contendunt, mutuò sibi concedunt.

Quam putidus est, & falsus ille, qui dicit: Statui simpliciter tecum agere. Quid agis? non erat hoc præfari opus: ipsa res hoc ostendet. Statim ipso in uultu inscriptus debet esse sermo, ac statim ex ipsis oculis apparere: Quemadmodū ex aspectu amatores sensum sui amasij statim cognoscunt. Omninò uir bonus & simplex hircosi debet aliquīd simile

mile habere, ut qui ei adest, uelit, nolit, tñ eius simplicitatē depræhendat. Ostentatio aut simplicitatis, insidiæ sunt testæ: neq; uerò quicq̃ turpius est subdolis ac infidis congressib. Hoc oīm maxime fugito. Bonus, simplex & mansuet⁹ uir, hæc oīa ī oculis habet, neq; ea latet,

Rectissimè uiuēdi facultas ē in tuo aīo posita, nimirū ut res neq; bonas neque malas, in nullo ponas discrimine. Id fiet, si unamquamlibet eorum contē pleris diuissim, & ratione totius, memor nullam earū in animis nostris de se posse excitare opinionē, neq; ad nos uenire: sed ipsas quidē quiescere, nos autem esse, q̃ de ijs iudicia faciamus apud nos, easq; nobis quasi depingamus: cū liceat tñ aut oīo nō depingere illas, aut si hoc oīo sit admissum statim delere. Exigui temporis attētio hæc est, inde finis erit uitæ. Quid obstas, quo minus hæc rectè habeant? Quæ si sunt secundū naturam, gaude illis, & erūt facilia: si cōtra naturam, quære quid sit tibi secundum naturam, atq; id contēde, & si gloria careat. Ignoscēdū ē. n. oī ei, q̃ suū q̃rit bonum.

Vide unde uenerint omnia, ex quib. consistunt, in quod mutantur, qualia sint inde futura, tum nihil mali eis accidere.

Primum, quis mihi ad eos respectus. Nati sumus in uicē un⁹ alterius gratia. Alia autem ratione natus sum ut ipsis pre-
sim, sicut aries gregi, aut taurus ar-
mento.

Rem altius repete. Si nō constat mū-
dus ex atomis, utiq; natura eum guber-
nat. Quod si detur, utiq; deteriora præ-
stantiorum gratia sunt: hæc uerò, unum
propter alterum.

Deinde, quales illi sunt in mensa, le-
cto, alibi? Maxime autem, quib. illi sunt
necessariò opinionibus addicti, & quā-
to cum fastu agunt sua.

Tertium est. Si rectè faciunt hæc, nō
est indignè ferendum: sin secus, at non
sponte, sed ignoratione peccant. Om-
nis enim anima inuita priuatur cum ue-
ritate, tum eo, ut possit cum uno quoli-
bet ut est dignum, uiuere. Itaque dolo-
re afficiuntur, si iniusti, ingrati, auari, om-
ninoq; iniurij erga alios dicantur.

Quartum est. Ipse quoq; in multis de-
linquis,

linquis, esq̃ ipsorum similis: ac tametsi quibusdam peccatis abstines, tamen habitum ea faciendi habes, ac uel metus, uel gloriolæ consecrandę causa, aut aliud ob malum, abstines similibus peccatis. Quintū ne hoc quidem satis scis, an peccent. Quædam enim ordine sūt. Omnino autem multa experiri opus ē, antè quàm certum aliquid de aliorum actionibus statuas.

Sextum. ut maximè stomacheris, tamen uita hominum est momētanea, ac paulò post omnes morimur.

Septimum. Non actiones ipsorū nobis molestiam exhibent, cū ea sint in ipsorum animis: sed nostrę opiniones. Itaq; tolle uoluntatem iudicandi de re aliqua tanquam mala; simul sustuleris iram. Quomodo, inquit, tollam? Si repute's, non esse rem turpem. Nam nisi sola turpitudine malum esset, tu quoq; necessariò multis modis peccares, fieresq; latro, & omnia tentares.

Octauum. Multò grauiora adferunt dolor & ira, quam ob aliorum peccata concipimus, quam ipsa illa, ob quæ

rascimur & dolemus.

Nouū mansuetudo, si genuina sit, nō adscititia aut fucata, inuicta ē. Quid uerò uel extremæ libidinis homo tibi faciet, si constanter mansuetudinem serues, ac si res ita ferat, placidè eum horteris ac doceas eo ipso tempore, uacās huic rei tum, cū is te lædere nititur. Si dicas, Noli fili, ad alias res nati sum⁹: ego quidem non lædar, sed tu: idq; ei apertè & integrè ostendas, neque apes, neq; ullum aliud eorum quæ ad coetū apta sunt natura animalium ita agere. Oportet autem neque irridendi, neque conuitiandi causa hoc facere, sed amanter, atq; ita ut ne cor mordeatur, ne uicio abuti uidearis, ac ne quis adstans miretur, sed ut cum solo, ita loqui debes, etiam si alij adsint. Horum nouem capitulorum memento, tanquam à Musis si ea dono accepisses. Ac incipe tandem homo esse, dum uiuis. Tā uerò cauendum ne irascaris eis, quàm ne aduleris: utrunque enim à societate est alienum, & damnosum. In promptu tibi sit ira accedente, non iram esse uiri, sed

man-

suetudinem: id ut humanius, ita & uiril
 usest, requiritq; robur, neruos, & forti-
 tudinem: quæ non sunt apud indignan-
 tes & morosos. Nam quanto propinq-
 uor est mansuetudo ac uicinitati affectuum,
 tanto & potentia: ac quemadmodum
 dolor, in impotētes cadit, sic & ira. Vter-
 que enim uulnus accepit, & herbā por-
 rexit. Quod si lubet, etiam decimum à
 duce Musarum donum accipe: nempe,
 Infani esse, uelle ne prauī homines pec-
 cent. qui enim hoc petit, id petit, quod
 fieri nō pōt. Alijs uerò cōcedere ut sint
 mali, modò ne in te peccent, ingrati est,
 et tyranni.

Quatuor potissimum motus animi
 continenter sunt obseruandi, ac, si eos
 deprehenderis, inhibendi. Primò, ut di-
 cas. Hæc cogitatio non erat necessaria.
 Alterum, hoc facit ad societatis dissolu-
 tionem. Tertium, Hoc non ex te dices:
 nam non à te dicere, inter absurdissima
 est reputandum. Quartum: tibi ipsi ex-
 probra, esse hoc eius, qui diuiniore sui
 parte uincatur, & cedat ignobiliori &
 mortali parti, corpori scilicet & eius
 crassiss uoluptatibus.

Aëreū, & oēs igneę particulae quę cō
mixtae sunt tuo temperamto, et si natu-
ra sursum efferantur, tamen ut obediāt
ordini uniuersi, ab ipsa mixtione conti-
nentur. Similiter omne terreum in te, &
humidum, cū natura sua deorsum fe-
rantur, tamen in sublimi manēt, non in
suo naturali loco. Adeò elementa uni-
uerso obtemperant, ac si quò destinen-
tur per uim, manent, donec dissolutio-
nis rursus canat classicum. Nonne igitur
iniquum sit, solam tuam rationem
nolle obedire, suumq; locū indigne fer-
re. Et quidem nihil ei uolentum impo-
nitur: ea modò, quę eius naturę conue-
niunt. Et tamen ea non sustinet, sed in-
contrarium fertur. Motus enim ad iniu-
sticiam, luxuriam, iram, dolores, & me-
tus, nihil aliud est, quàm secessio à natu-
ra: & cū animus aliquid eorum quę e-
ueniunt indignè fert, tunc quoque suū
locum deserit. Etenim ad equalitatem
& pietatem cōstructus est haud minus,
quàm ad iusticiam: quia & hę species
sunt uirtutum, quibus benè defenditur
societas humana, imò etiam antiquio-
res

res ipsis iustis actionibus.

Qui non eundem per omnem uitam propositum habet scopum, is unus & idem esse, p totā uitam nequit. Non satis est, id quod diximus, nisi & hoc addatur, qualem esse oporteat eū scopū. Quemadmodum enim non est similis de bonis utcunque plurium opinio, sed quæ est certorum quorundam communis: ita & scopus ciuilis, & communitatem respiciens est statuendus. Ad hūc qui oēs suos animi imperus direxerit, omnes actiones similes reddet, eo qmō semper sui erit similis.

Murem montanum, et domesticum huiusq; pauorem & fugam.

Socrates, & uulgi opiniones, Lamias uocabat, puerorum terriçulamenta.

Lacedæmonij peregrinis sub umbrā sedē adsignabāt in spectaculis, ipsi quouis loco sedebant.

Socrates Perdicæ quærenti. cur nō ad ipsum ueniret, respondit: ne turpissimo interitu peream. hoc est, ne beneficio affectus, id non possim compensare. In Ephesiorum literis erat hoc præ

ceptum, quod iubebat quotidie reminisci alicuius ex antiquis, qui uirtutem coluissent.

Pythagorei manè nos cœlum aspice re iuebant, ut recordemur eorum, qui semper suum officium præstant: itē ordinis, puritatis, & simplicitatis nudæ: astris enim nullum est uelamentum.

Memento qualis fuerit Socrates, cū pellem præcingeret, cū Xāthippe ueste sumpta processit: ac quæ dixerit socijs Socrates pudore affectis, ac recedētib, cum uiderent eū in isto ornatu.

Nūquā scribere & legere alios docebis: nisi ipse prius didiceris: id multò magis inuita est præstandum. Seruus es, ratione cares. tū charū cor mihi risum sustulit. Virtuti grauib, facient cōuicia urbis.

Insani est, ficus hyeme quærere. Tale est puericiam quærere præteritam.

Epictetus puerum osculatus, interius cum eo se collocutum dixit.

Fortassis cras mortem obibis. Abominaris hoc: nihil dictu graue est, inqt, quod aliquod opus naturæ designat: ni

ſi abominere, quod ſpicæ metuntur.
Vua primùm cruda, deinde matura fit,
pòſt paſſa: hæc omnia rei ſunt mutationes
non in nihilum, ſed in id quod iam
non eſt.

Nemo (ut dicebat Epeſtetus) latro
eſt uoluntatis. Ars autem, ait idem, in-
ueniēda eſt in adſentiēdo, utq; impetus
animi ſeruentur, ita ut habeāt aut adiun-
ctam exceptionem, ſpectēt ſocietatem
& dignitatem.

Cupiditate omnino abſtinendum
eſt, neque inclinandum ad ea quæ non
ſunt penes nos.

Itaq; inquit, non de leui re, ſed de in-
ſania certatur, niſi Socrates dixit. Vultis
ne compotes ratiōis animos habere,
aut non? uolumus. Cuiusmodi, bonos
ne an prauos? ſanos. Cur ergo nō
quæritis? Quia habemus.

Quid igitur cōten-
ditis?

M. ANTONINI IMPERATO-

ris de uita sua

LIBER XII.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Mnia ista, quæ per circuitus temporum adipisci optas, iam nunc habere potes, nisi tibi ipsi inuides: hoc est, Si omne id quod præterijt, omittast, ut utrum providentiæ committas, id modò quod præsens est, dirigens ad sanctitatem & iustitiam: alteram, ut boni consulas ea quæ tibi fatû tribuit (etenim id natura tibi attulit) alteram, ut liberè ac sine ambagibus ueritatem loquaris, agasque secundum legem, & ut dignum est. Non impediat autem te neque aliena malitia, neque opinio, neque uox, neque sensus circumdare tibi carnis. Id enim curet, quod afficitur. Itaque iam in exitu cum sis, tantum mentem tuam, idque quod est in te diuinum, ueneraberis: neque morrem metues, sed nequando uiuere non secundum naturam incipias.

incipias. Sic homo eris dignus mundo qui te protulit, neq; amplius eris tanquam peregrinus patria tua, admirans ea quæ quotidie cueniunt, neq; de hac uel illa re dependebis.

Videt deus omnia mentes nudas à uasis materialibus & corticibus istis atq; repurgamentis. Sola enim sua intelligētia sola ista cōtingit, quæ ab ipso huc de fluxerūt ac deriuata sunt. Quod ipsum tu quoque si facere asuescas, magna ex parte efficies, ne ita circūtrahare. Qui enim nō aspicit carnem circumiectam, occupatur in ueste, domo, gloria, reliquisq; exterioribus ac quasi tabernaculo contemplando.

Tria sunt ex quibus constas: corpus, anima, mens. Priora duo tātum ea ratione tua sunt, quòd eorum curam geris: Tertium solum uerè tuum est, quod si separet à te. Quæ alij dicunt aut faciunt aut quæ tu ipse, aut quæ te futura pturbāt, aut quæ corpori tibi circumdato, uel animulæ unà natæ præter tuam uoluntatem accidunt, ac quæ fluctus externarum rerum uoluit: Ita ut intellectus ab

illis rebus, quæ fato unà sunt, exemptus liberā apud seipsam uitā uiuat, agens in ſta, probās euēta, dicens uera, ſi inquam remoueas à menteres quæ ei conſenſu quodam naturæ adhærent, itemq̃ futurum & præteritum tempus, efficies ex teipſo globū, qualis ille Empedocleus.

Se ſolo exultās, totus teres atq̃ rotū dus: Diſces id tātū uiuere q̃ uiuis, hoc ē. in præſentia. Ita fiet, ut q̃ ad finē uſq̃ uitæ tibi ſupereſt, poſſis abſque peturbationibus generoſè, & geniū tuū p̃bās atq̃ amās exigere. Sæpenuerò mihi mirari ſubijt, quidnā eſſet rei, q̃ homines cū ſeipſos magis q̃ quenquam alium diligat, tñ ſuam de ſeſe exiſtimationem minoris ducant quàm aliorum.

Quòd ſi quis Deus, aut prudens præceptor mandet, ne quid homo apud ſe ipſum cogitet animòue concipi at, niſi id ſtatim ſit prolaturus, certè ne unum quidem diem id toleret: adeò magis ueremur, quid proximus de nobis ſit exiſtimaturus, quàm quid ipſi nos.

Qui ſit, quod Dij, cum oīa pulchrè & humaniter ordinauerint, hoc unū neglexe-

neglexerint, quod nonnullos homines apprimè bonos, ac in quos in plurimus suam erga deum pietatem quasi tesseris fecerunt testatam, unū inq; sese familiares multis pijs actionibus & sacrificijs effecerunt, semel fato functos non reducunt, sed omnia extinguī sinunt. Id autē si ita ē, scias deos aliter instituturos fuisse, si aliter fieri expediuisset. Nam si erat iustum, erat utiq; etiam possibile: ac si erat secundum naturam, certē natura id tulisset. Quòd ergò res nō ita habet (Si tamen non ita habet, id tibi faciat fidem non fuisse ex usu, ut aliter quàm est fieret. Vides enim ipse quoque te, dū hoc scrutaris, cum Deo de iure disceptare. Atqui non hoc modo cū dijs colloqueremur, nisi eos optimos esse & iustissimos putaremus. Si autem tales sunt, nihil certē in rerum dispensatione iniuste ac contra rationem neglectum præterierunt.

Ad sue fac te ad ea etiam, de quibus desperas. Etenim læua manus, cum ad alia obeunda sit inhabilis, propterea quod non consuevit: tamen frænum fortius quàm dextra continet.

Qualē te corripiet mors corpore et animo? Considera uastitatem æui quod ante & post te est, breuitatem uitæ, materiæ imbecillitatem: causas ipsas ab integumentis nudas inspice:

Quò referantur actiones uide: quid dolor, uoluptas, mors, gloria, quis sibi ipsi occupationum sit causa. Neminem ab alio impediri, omnia opinionib. constare.

In usu placitorum similem oportet esse pancratiastræ, nõ gladiatori: hic enim enssem quo utitur si deponit, interficitur. alter uerò manum semper habet paratā, eamq; ut ex usu est conuertit.

Huiusmodi res considerandæ sunt, diuisione earum facta in materiam, formam, & respectum. Quanta est potentia hominis? Cui licet nihil aliud facere, q̃ id, quod deus sit laudaturus, & amplecti omnia quæ ei Deus obtulerit.

Quod ad naturam consequitur, eius causa dei non sunt culpandi, (nam neq; uolētes, neq; inuiti peccāt) neq; hoīes.

Quàm ridiculus est & perigrinus, qui ratur ea quæ in uita fiunt.

Om-

Omnia sunt aut necessitas fatalis, atque ordo ineuitabilis, aut prouidentia placabilis: aut confusio inanis & nullum habes perfectum. Quod si est necessitas ineuitabilis, quid reluctaris? sin prouidentia quæ admittit placationem, dignum præbe teipsum diuino auxilio. Sin confusio est, cui præsit nemo, contētus esto, quod in tanto rerum fluctu ipse in te habes mentem: quod si te abripiat æstus, abripiat sanè corpusculū, animulam, ac reliqua: mentem quidem nō abripiet. Quasi uerò lumen candelæ tanti sper luceat dum extinguatur, neque splendorem amittat: Veritas autem in te, & iustitia, & temperātia ante obitum tuū extingui debeat.

Si quis de se opinionem peccati præbeat, cogita: ecquid nosti, sitne peccatū? ac si peccauit: quid si ipse seipsum damnet, idque perinde est ac suum ipsius lacerare oculum. Qui autem prauos peccare non uult eius similis est, qui non uult ficum in suo fructu succum ferre, infantes plorare, equum hinnire: ac si quæ sunt alia necessaria. Quid enim aliud fa-

ceret, qui hunc sibi habitum contraxit. Si igitur trux est, cura eum morbum.

Si non conuenit, ne agas: si non est uerum, ne dicas. Tui animi motus ita sint compositi, ut omnia circumspectas. Cogita, quid sit quod cogitationem tibi commouet: id quod excute diuidendo in causam, materiam, respectum, tempus, intra quod ea res desinet. Senti uel tandem, esse aliquid in te præstantius ac diuinius quam ea sunt, quæ affectus ciēt, ac quæ te mouent. Quid enim est intellectus? num metus, nū suspicio, num cupiditas, num aliquid aliud tale?

Primò cogita nihil frustra esse agendum, neque quod non aliquò referatur: deinde, ut non aliò quàm ad societatem humanam referatur. Paulò post nusquam eris, neque quicquam eorum quæ nūc cernis neque quisque eorum qui nūc uiuunt. Omnia enim nata sunt ita ut mutentur, uertantur, & pereant, ut in eorum locum alia nascantur. Omnia opinione consistunt: hæc autem est in tua potestate. Tolle igitur, cum habet, opinionem, eritque tibi tanquam præmontorium præteruecto omnia serena, & sinus fluctibus uacans. Nulla, quæcunque ea sit

actio malū aliquid patitur, si suo tempore desinat: sicut neq; is, qui agit, ea rōe aliquid mali accipit. Itidem & corpus omnium in uniuersum actionū, quod est uita, si suo tempore desinat, nihil mali earatione patitur: neq; is qui opportunè finem facit seriei isti actionū, malū aliqd' fecit. Tēpus uerò debitū, & terminū natura cōstituit: aliquādo ēt priuatim ut in senectute: oīo aut uniuersi natura. Cuius quidē partib. mutatis, semper recens & uigēs mundus perdurat. Séper uerò id pulchrū ē & speciosum, qđ cōducit uniuerso. Finis itaq; uitæ, singulis mala quidē eē nō pōt. qđpe cū nō sit turpis: quippe nec uolūtate ē nostra depēdens, & à societate nō aliena. Bona aut fit: cū & opportunè fiat respectu uniuersi, & pro fit, & diuinitus accidat. His cogitatis, tria hæc in p̄mptu habe. Primū ut in agendō cures, ne quid frustra agas, aut secus quàm ipsa iustitia egisset: in rebus extrinsecus accidentib. cas fortunæ nutu, aut p̄uidetiæ obtigisse: quarū neutra ēīcufanda. Secūdū, quale unūquodlibet à priuatione fuerit usq;

dum animam accepit, indeq̃, donec eā reddidit: ex quibus conflatum sit, & in quæ dissoluatur. Tertium, sursum elato animo humanas res intueri, earumq̃ multiplicem uarietatem: quàm multa circum in aëre & in æthere habitet: eaq̃ te uisurum, quoties in sublime attollaris: ut sint omnia unius speciei, & breui tempore durent. Hisne superbimus?

Eijce opinionem, & saluus es. nemo id prohibebit.

Rem aliquam molestè ferēs, oblitus es omnia fieri secundum uniuersū naturā, & quod peccatum sit alienum: præterea omnia ita ut nunc fiunt, semper facta esse, & futura, nūc q̃ fieri ubiq̃: item quæ homini sit cū uniuerso genere hominū coniunctio: nō ea sanguinis aut seminis, sed mentis communicatio. Oblitus es etiam mentem uniuscuiusq̃ esse Deum, & inde fluxisse: nihil cuiq̃ proprium esse, sed illinc & foetum, & corpusculū & ipsam animulā uenisse. Oblit⁹ es oīa uersari in opinione, q̃ id tm̃ qđ præsens est, unusquisq̃ uiuit, & amittit.

Crebrò apud animū tuū recole eos q̃
certis

DE VITA SUA LIB. XII. 197
certis de rebus nimium sunt indignati,
qui maxima gloria, calamitate, inimici-
tia, aliâue quacûq; fortuna effloruerût:
deinde quære, ubinam sint ista: nempe
fumus sunt, & cinis, & sermo. aut ne hoc
ipsum quidem. Simul ad mentem tibi
accidat, qualia sint omnia. Vt Fabius
Cattullinus rure, Lucius Lupus in hor-
tis obiit, Stertinius Baijs, Tiberius Ca-
preis, Velius Rufus

Et omnino opinionis causa discrimē
in rebus indifferentibus statutum. Tum
quàm uile sit omne quod resistit. Item
quanto magis sit philosophiæ consenta-
neum, in data materia tueri iustitiam,
modestiâ, ac simpliciter dijs obsequi. Fa-
stus enim qui superbiæ uacuitatem o-
stentando exercetur, omnium est gra-
uissimus.

Qui quærit cur Deos colas, quomo-
do eos uideris, aut esse deprehenderis,
ei respondebis, primùm esse eos uisiles:
deinde absq; hoc sit, tamen animam me-
am cum non uideam, nihilominus ma-
gnifacio: ita Deos quoq; ex uiribus eo-
rum quas identidem percipio, cùm esse

esse intelligo, tum ueneror. In eò sita est
uitæ salus, ut singulas res totas intuea-
ris, quid in ijs formæ sit, quid materiæ:
toto aîo age ut iusta agas & uera dicas:
Quid enim superest, q̃ ut fruaris uita bo-
nis bona annectédo, ita ut minimû spa-
cium intermittas. Vnû est lumen solis, et
si intercipiatur parietibus, muris, alijsq̃
innumeris rebus. Vna est communis na-
tura, etsi certo modo affectis corporib.
infinitis distincta. Vna anima, etsi natu-
ris innumeris, proprijsq̃ circûscriptio-
nibus distributa uideatur. Vna ét mens,
etsi discreta uideat̃. Reliquæ proinde di-
ctorum partes, tanquam spiritus & sub-
iecta insensata, & inuicé nihilcôiunctio-
nis habentia, tamen ipsa quoq̃ à mente
& eius potentia continentur. At pecu-
liariter intellectus eiusdem generis ad-
iungit se naturis, neq̃ à societate diuel-
litur. Quid quæris? ut uiuas? Id est sen-
tire, appetere, crescere, desinere, loqui,
cogitare. Quid horû desideratu dignû
est? Quod si uilia sunt oîa hæc, ad extre-
mû te cõfer, népe ut sequaris rationem
& Deû ducem. Sed utrum huic institu-

DE VITA SUA LIB. XII. 199
to pugnat, ægrè ferre aliquid, an uerò
mors id abolet?

Quanta pars immensi infiniti &
ui attributa est unicuique? celeriter ea in
æternitate euanescit. Quanta pars uni
uersi? Quantaque est uniuersi? quātula in
glebula terræ repis? Hæc omnia tecū
cogitans, nihil animo magnum concipi,
hoc tantum, ut ductu naturæ agas,
& feras quæ communis fert natura. Id
cura, quomodo mens tua seipsa utatur:
in hoc enim sunt omnia. Cætera sine à
uoluntate depeñdeant, siue secus, mor-
tua sunt, fumusque.

Id maximè ad contemptum mortis
facit, quod hi et, qui dolorè in malis, & uo-
luptatè in bonis duxerūt, tamen eā dei
spexerunt. Qui id tantum boni nomi-
ne dignatur, quod est opportunum, ac
cui perinde est pluresne an pauciores
secundum rectam rationem præstiterit
actiones, neque in aliquo ponit discrimi-
ne, longiorène an breuiori tempore mū-
dum contempletur, ei mors nequaquā
est terrori. Heus tu, ciuis fuisti in hac ma-
gna urbe, quid attinet, utrū quinquēnio?

Etenim quod secundum leges, id omnibus est æquum. Quid ergo graue accidit, Si te urbe emittit dominus: non is quidem iniustus iudex, sed natura quæ te introduxit: perinde ac si prætor histrionem emittat è theatro, in quod eum introduxerit. Quod si is dicat, se non quinque, sed tres modò actus recitasse, rectè dicet. At uerò in uita tres actus fabulam implèt: finem enim is determinat, qui & cōcretionis olim fuit, & nūc est dissolutionis autor. Tu neutrius es causa. Discede igitur æquo animo: nam & is qui te dimittit, propicius tibi est.

M. ANTONINI PHILOSOPHI
Imperatoris, de Vita sua Librorum Finis.

GVLIEL. XYLANDRI AV-
gustani in Marci Antonini
de uita sua libros,
Annotatio-
nes.

aud ingratam rem lecto-
ri, neque à meo institu-
to alienam factururus mi-
hiuideor, si principiò de
auctore nonnihil expo-

nam: nam de operis ipsius dignitate-
atque usu, in præfatione ea quæ uisa fue-
runt referenda posuimus. Scriptum est
à Mar. Aurelio Antonino Vero, Impe-
ratore Romano, eo, qui philosophi co-
gnomentum tulit. Cuius quoniam ex-
tat uita, perscripta à Dione nostro, Epi-
tomæq; Xiphilinianæ inserta, itemq; à
Iulio Capitolino, & alijs, ea modò addu-
cam, quæ ad propositum nostrum, (id
autè est, ut operi nonnihil lucis ad fera-
mus) uidebùtur sufficere. reliqua ex ijs,
quos dixi, petantur libris. Primò quod
in operis inscriptiõe posuimus M. AN-
TONINI PHILOSOPHI, cogno

mentum in Græco non erat additū: est
 autem euitandæ obscuritatis causa à no-
 bis adiectum. Duo enim fuere. M. Ant.
 Imperatores, quorū alter pius, alter Phi-
 losophus cognominatus est. Scriptū ef-
 se hoc opus à posteriore, cū plurimis
 alijs argumentis, quæ in promptu sit ex
 utriusq; historia colligere, tum Suidæ te-
 stimonio cōstat. eius hæc sunt uerba in
 uocabulo *μάρκου ἄντονινου ἑγραψέτω ἰδίῃ βίῃ
 διαγωγῇ, βιβλίοις. ι β.* Hoc est. Scripsit
 hic de uita sua libros duodecim. Quod
 idē ē cū inscriptione nostra, *τῶν ἐς ἑαυτὸν
 βίβλια. ι β.* Operæ preciū porrò esse arbi-
 tror, nō nihil de genere & affinitatib. ei⁹
 cōmemorare: quādo ipse libro primo
 suorū familiariū mentionē facit. Adria-
 nus Imperator, cū liberos nullos sustu-
 lisset, adoptauit L. Ceioniū Cōmodū Ve-
 rū, cui ea ex adoptione Aelij & Cæsaris
 cognomina obtigerūt. Hic uiuēte etiā-
 nū Adriano decessit uita, filio eiusdem
 noīs relicto. Itaq; Adrianns ut successo-
 ré dignū relinqueret reipub. T. Aureliū
 Fuluiū Antoninū (qui & successit ipsi,
 & pius est cognominatus) adoptauit, ad

op-

optandosq; ei prætere dedit Veri quẽ
 diximus superstitẽ filiũ, & M. Anton. q
 deinde philosophus ẽ appellatus. Erat
 hic (uti mox demõstrabimus) necessita
 te iunctus T. Aurelio Ant. uterq; defun
 cto Antonino pio, summæ rerũ præfuit,
 donec L. Verus, L. F. rebus bellicis egre
 giè gestis, bello Marcomannico apud
 Altinũ apoplexia uitam claudens, An
 tonino philosophi Imperiũ collega ua
 cuũ reliquit. Cæterũ Anton. pio uxor
 fuit Annia Faustina Galeria. filia Annij
 Veri, clarissimi uiri, q̃etbis Cõsul, (apud
 Xiphilinũ sub finẽ Adriani legit tertiũ
 Cõsulatũ obiuisse, haud scio an mēdo
 sè) & urbis p̃fectus fuit. Ac qm̃ mētio Xi
 philini incidit, obiter annotandũ puta
 ui, q̃ in editione Xiphilini cũ Dione no
 stro editi eo facilius me fefellerat, quod
 illũ ipse non cõuerteram, ea modo cor
 rexi quæ erant malè interpretata, idq; p
 perans. Nempe ubi est de M. Antonino
 philosopho, ἀννίῳ βίῃ τῷ τοῖς ὑπατεύσαν
 τῷ καὶ χιλιάρχῳ αὐτῷ ἔγγονῳ, & in Lati
 no, filius Annij Veri, qui iij. Consul, ac
 Tribunus militum fuerat : legendum
 αὐτῷ p̃ τοῖς, ut dixi, uideri ex Capitolino,

posse certè *πολιαρχήσαντ*, non *χιλιαρχήσαντ*. scribi: porrò Latinè legendum Nepos (hoc enim est *ἔγγον*) Annij, Veri, qui iij. Consul, & præfectus urbis fuerat. Ita Capitolinus habet, & cōsentaneum est rationi. Enimuerò Anni us iste Verus, auus paternus fuit Mar. Antonini Philosophi. Habuit enim filium Anniū Verum, qui in prætura obiit, eius uxor fuit Domitia Caluilla, Calpurnij Tullii bis Consulis filia. His natus fuit M. Antoninus Philosophus, qui etiam Catilij cognomen tulit, à proauo materno. Porrò habuit M. Antoninus Philosophus in matrimonio Faustina, T. Antonini pij, & amittæ suæ Annæ Faustinae Galeriae filiam. Suam aut filiam Lucillā L. Vero collegæ nuptum dedit.

Hoc addédū, An. V.C.DCCCCXII. à nato autem seruatore nostro, CLXII. Antoninum philosophum accepisse imperium.

In Librum I.

Ab auo meo Vero didici.) *παρὰ τοῦ γάππυ Ονήρου*. uerbum *ἑμαυτον*, aut aliqd tale, subintelligitur: idemq̃ in omnib. sequen

sequentib. particulis. Ego addēdum de
meo singulis periodis aliquod uerbū cē
sui. Nam (nisi fallor) uoluit hoc libro o-
stendere, quā potissimū in re singulos
suorum cū necessariorum, tum fami-
liarium admiratus, imitatusq; esset.

Ne auriga prasinus) Quatuor genera
fuerunt aurigarum apud Romanos, di-
stincta coloribus, albo, rufo, prasino
(qui est porraceus, nimirum uiridis) &
ueneto. Paret hoc ex Dionis Nerone.

A Diogneto.) Operam præterea pin-
gendo sub magistro Diogeneto (forte
Diogneto) dedit. Iulius Capitolinus:

Neq; animi causa coturnices ὀρνυγο-
τροφῆν. Hæc ipsa uerba sunt apud Suidā
in uoce ὀρνυγοκόπη. non tamen ex-
plicata. Ludi quidem genus ibi descri-
bit, in quo coturnices in gyrum collo-
atæ præcuterentur &c. citatq; locos
c Platone illius ludicri mentionem cō-
inentes. Existimo igitur ὀρνυγοτροφίας
ut ὀρνυγοκοπίας uerbo prouerbialiter
omnia ludicra, & inania exercitia auto-
res intellexisse.

De contemplationibus) περὶ θεωρη-

μάτρων qualia sunt in physicis, ac præfer-
tim mathematicis, ubi null⁹ usus, & effe-
ctus, sed cognitio tantum requiritur.
Exercitijs dediti, ac laboriosi. τὸν ἀσκη-
τὸν ἢ τὸν ἐργαζομένον. fortè ἐργαζομένον. Sē sui
tamen uideor consuluisse.

& Astrologia) in Græco quidem est
ἀστρολογίας, quod est facetijs, & urbanita-
te in dicendo. Ego tamen ἀστρολογίας le-
gi ac uerti. Nā uidetur loqui de discipli-
nis istis, quæ eo nomine malè audiebāt,
q̃ plus ostentationis, & inanis studii ac
laboris q̃ fructus & uere utilitatis habe-
rēt: in quib. numeratā fuisse ἀστρολογίαν,
& adhuc à doctis multis numerari, satis
notum est.

certamq̃ constantiam) ἀναμφιβόλως
ἀκνύδουτον. Cubus alioquin constantiæ
signum est apud philosophos, ideoq̃ in
Timæo Platonis Cubo terra confer-
tur, ut eleméntorū stabilissimo. Sed qua
tesseris luditur, ac multiplices sunt, ua-
rijq̃ earū casus. ea rōe inconstantia τὸ
κνύδουτον tribuitur, ut sit ἀκνύδουτον, quod
cōstāter persistit, neq̃ facile mouet̃ aut
circūuoluitur. Itaq̃ ēτ D. Paulus monet,

ut κυβείας τῶν ἀνθρώπων caueamus, hoc ē,
ne omni uento doctrine circumaginos,
& in errores abripi patiamur.

In sexto) *Ξεστ.* lego *Ξέξτ.* Sextus phi-
losophus, quo usus est plurimum Anto-
ninus fuit patria Chæronéſis, nepos Plu-
tarchi.

Erga priuatos) *φ* in Græco sequit, *κὴ*
τὸ ἀθεώρητον τῶν διορθώων, conuertissem, si
intellexissem. Malui itaq; asterisco nota-
re, quàm arroganter aliquid facere. Su-
spicor uelle eū loqui de uacuitate fastus
& arrogantia. Per eundem cognoui
Thraseam) egregia uirtutum ac constā-
tia exempla. De Thrasea est apud Tacitū,
Dionē, Suetonium *ὅς*: ut & de Helui-
dio, Reliquorum uitæ sunt apud Plutar-
chum. Magis *ὅς* erroris securā) *ἀδιδασκρό-
φον μᾶλλον ἢ διορθωμένην*. Infra lib. secundo
apertius hoc dicitur. *ὀρθὸν εἶναι χρὴ, ὃχι ὀρθώ-
μενον*. Neq; obuijs quibusq; cogit) sen-
sum extuli. Græca enim sunt corrupta.
ἀλλ' ὃ μόνον τὸ προαπίεσθαι μόνον τὸ uidentur
abundare.

adulationem compescebat.) *ἐπ' αὐτῷ*
σαλῶσαι. credo scriptū fuisse *συσαλῶσαι*.

Quippe uir quid ex usu.) κὺ βῆς βιῖβις
ἀνθρώποις uitiosè, lego, κὺ βῆς βιῖβις, καὶ ἀν
θρώπου.

Nó utebat̃ alieno tēpore.) diui nauī
hoc loco, (ἐκ γν' ἀωρεῖλῶσης. qđ est fortè
ἀλώ.) sicut & in sequuti periodo. ubi
quidē pro τόπου & χρόνου legi. & ubi est
ad sudorem usq̃. planè nō intelligo. sunt
enim salēbrosa hæc.

Sicut Chresæ.) ὡπερ χήση. soleo asteri
sco notare, quæ manca suspicer. forte
est, quó utaris. χήση. mutilus est locus.

Hæc in Quadis.) puto solitū annota
re, quibus in locis singula esset commen
tanus. sic ad finem libri secundi est, Car
nunt ea esse scripta. Sequētia cum prio
ribus non cohærent.

In librum II.

Ethic initium uidetur deesse, & ubi
est, ὃ χρᾶ ἀνταῖς, nihil adest, ad quod illud
ἀνταῖς referri possit.

Si quis eatenus eius suauitatem.) τὸ νό
σιμον est in Græco, quod uocabulum dul
cedinē significat νόσος enim est reditus
in patriam, qua nihil esse dulcius Ho
merici Vlissis testimonio receptum est.

Vtitur

Vtitur eodem modo Lucianus πρὶ πύ-
 θος· τὰ μὲν γὰρ ὑδὶ τῇ καθαγιασμῶν καὶ αὐτοὶ
 ὁρᾷτε οἶμαι, ὡς τὸ μὲν νοσιμώτατον τὸ πρὶ σκευ-
 ασμῶν ὁ καπνὸς πρὶ αλαβῶν, ἄνω εἰς τὸ οὐραν-
 ον οἶχεται.

Anima uaga est.) ἡ δὲ ψυχὴ ῥομβός. Est
 autem altera lectio annotata ῥεμβός, quā
 probaui, & secutus sum: neque enim ui-
 detur philosophicum esse, animam rhō
 bo (quæ est figura quatuor æqualium la-
 terum, non tamen rectangula) compara-
 ri. At ῥεμβός uagus est, & ῥεμβόδω uaga-
 ri, & incuriè rebus uti, quo uocabulo i-
 pse suprà usus est sub initiū libri huius, &
 παῦσαι ῥεμβόμενον, ac uagari desine. Plu-
 tarchus Pópeio, ῥεμβόμενον γνὶ τοῖς πράγμα-
 σι τὸ πρὶ πύθωνος καταμαδών. animaduertēs
 Perpennam uagari, & incuriè rem gere-
 re. Idem in Fabio, ῥεμβόμενον ἀπὸ τῆς στρατο-
 πίου, qui sæpe à castris aberat uagans a-
 liò, ad scortum nimirum suum comme-
 ans identidem. Porro autem adiectiua
 masculini generis, substātiuis foemininis
 addi Græco more, non est inusitatū. sūt-
 que multa à Budæo annotata eius rei ex-
 empla. In somnij & fumi) ὄνειρος & τὸν φῶγ.

Scio *τύφος* esse fastum, superbiāq; inanē. Sed ea significatio huc nō quadrat. Ver-
 ti ergo fumum, id enim uidetur *τύφος* p-
 prie significare, seu caliginem ab igne
 prouenientem, cui uana elatio animi at-
 que fastus quum sit simillimus, commo-
 dissima translatione *τύφος* Græcis dici-
 tur. Frequenter. n. res leues ac fluxæ fu-
 mo comparantur: atq; in Psalmo etiam
 Davidis est: sicut fumus dies mei. Ceterū
 & si non recordor *τύφος* me pro fumo le-
 gisse, tamen id quod dixi, uerbo *τύφος*
 satis testatū relinquitur, cuius est apud
 poëtas Græcos usus. Adducam unum
 exemplum, quod in præsentia succur-
 rit, ex Apollon. *ἀργοναυτικῶν β. ὠδιπῶς ἡ λε-
 γυνομένη καπνῶ τυφόμεναι πῆξιν ἐκὰς αἰῶνι.*
 de apibus loquit. Ibi scholiastes. *καπνῶ
 τυφόμεναι, ἀντὶ τοῦ καπνίζόμεναι.* (& sic pau-
 lō suprā exposuerat τὸ τυφόμεναι.) *σημαί-
 νει δὲ καὶ τὸ καίωμα.*

Carnunti.) Vrbs Pannoniæ fuit o-
 lim celeberrima, hodie (ut existimatur)

In librum II.

Tempus sit uitam relinquendi.) *ἄρα
 τίς αὐτῶν.* Est autem *ἄρα* γινώσκων. sibi ipsi

mor

mortem consciscere apud Græcos scrip-
tores. quæ significatio quia huc pa-
rùm quadrare uidebatur, mollioribus
usus sum uerbis.

Oliuis maturissimis.) In Græco legi-
tur *δρυπέσι*, scribendum *δρυπέσι*. Sed
& *δρυπέσι* legi potest (quæ lectio erat
in margine annotata) ut sint oliuæ præ
maturitate iam de arbore decidentes:
quarum similitudine usus est infrà libro
quarto.

Leonis supercil.) *ὠδισκυῖον*. Scholiast.
Homeri exponit *ῥ' σωοφρονῶμα τ' μετώπῳ*,
quod est superciliorū in frōte cōmissurā.
aitq; hinc uerbū *σκούζεις*, quod est irasci,
deductū. Nā Homer. leonē iratū descri-
bēs. *ιλιε*. ita habet. *παν δὲ τ' ὠδισκυῖον κα-
τ' ὠλέκεται ὅσσι καλὺπῶν*.

Castis oculis.) Secus quàm Sophocl.
qui apud Ciceronem à Pericle repren-
ditur ob formam pueri laudatam, q̄ ocu-
los abstinentes non haberet. i. Officior.

Democritum pediculi.) non memi-
ni me hunc exitum Democriti legere a-
pud ullum idoneum authorē. & quod
est *σωκρατῶν ἄλλοι φθῆρις*.

(Socratē alij pediculi.) id multò minus
uerum est. Ac de Socratis quidem mor-
te cū ex Platone ac Xenophonte abū-
dè cōstet, audacter cicutam nominaui,
Democritum reliqui, ut erat in Græco.

Declinanda est uanitas) ποδείσας. atq;
haud scio, an in hac significatione uñ
sint Græci authores antiqui. pro fugere
& declinare etiam D. Paulus usurpauit,
ad Timotheum poster. cap. 2. τὰς δὲ βεβή-
λους κρηνοφωνίας ποδείσας ο.

A temeritate alieni.) ἀπροήωσίαν. ua-
cuitatē temeritatis. πρὸ ἡωσίαν enim πρὸ
πέτειαν dicit: Sic infra libor III. ἀπρό-
ήωτος est, circūspectus, nō temerarius.

Itaque ad finē.) εἰς τέλος. lego εἰς τέλος.

Androgynis.) hoc est ijs, qui ambiguo
(ut Liuius loquitur) inter marem & fœ-
minam sexu sunt nati. Græcum retinui,
quia est & appositum, & Latinis autho-
ribus, ipsoq; Ciceroni etiam usurpatū.
aliàs Hermaphroditos uocat, &c.

Nihil non turpe.) Desunt hæc in
Græco.

In librum IIII.

Cum exceptione quadā.) nimirum,
ut

ut agat, quantum homini fatum & res
permittit pposita. μετ' ὑπεξαίρεσιως. Por-
rò ὑπεξαίρεσις rectè uerti exceptioné, ut
ex loco Plutarchi patet in uita Numæ,
ubi scribit quorundam sententia ponti-
fices à potentia seu potestate denomina-
tos, quòd uocabulū haberet uim excep-
tionis (ὑπεξαίρεσις ibi legis) indicandæ: quæ
scilicet pontifex rem sacrā, quantū eius
omnino fieri posset pgeret: nec ei frau-
di esset, si graue aliquod impedimētum
incidisset, quo minus sacra perpetraret.

Ad mentem eam quæ est reliquarum
origo.) λόγον πεισματικόν. paulò infrà cla-
rius dicet de hoc fol. 26.

Ac qui secundum bonum.) ἢ τὸν ἀ-
γαθόν. fortè Ἀγάθωνα. quod maximè uide-
tur cōfirmare articulus τὸν masculinus:
& uerba quæ sequuntur, omnino uidē-
tur ex aliquo poeta desumpta. Agatho-
nem uerò fuisse poetam satis constat ex
Aristophane: citanturq; eius uersus ab
ipso Aristotele, lib. ἠθικῶν νικημ. 5. porrò
quid sit μέλαν ἢ θοῦ nigri mores, infrà ipse
describit.

Nisi ratione cuiusdam dispensatio-

nis.) locus est deprauatus, atq; ideo ob-
scurus. Nihil eò plus còfert.) μήποτε ἄμει-
νον τ' ἀναγκᾶ, nisi fallor, sensus ipse ostē-
dit esse legendum μηδὲρ ἄμεινον τῶ.

Eius quoq; exemplū recolēdū.) Hęc
còparatio est interpolata, nec cohērent
inter se quæ sequuntur. Non tanquāsi
dormitemus.) Sensus est: perficiendum
strenuè, quod recto consilio agendū su-
sceperimus, neq; in medio actu desisten-
dum, aut titubandum. Nam in somnis
sæpe imaginamur nobis aliquid āgere,
nihil tamen efficimus, sed (ut pulcherri-
mè expressit Maro)- in medijs conatib.
ægri. Succidimus, non lingua ualet, non
corpore notæ Sufficiunt uires, nec uox,
aut uerba sequuntur.

Quot urbes mortuę.) Ita Seruius Sul-
pitius in consolatoria ad M. Tullium e-
pistola, de Corintho, Athenis, & Mega-
ris loquitur, quum uno loco tot urbiū
cadauera proiecta iaceant.

Helice.) Vrbs fuit Achaie, in sinu Co-
rinthiaco sita. Hāc à mari absorptā testat
Polyb. lib. 2. Plin. nat. hist. lib. 2. cap. 92. &
Ouid. 15. Metamorph.

Si queras Helicé, & Burim, Achaidas urbes, Inuenies sub aquis, &c.

Pompeij & Herculanium oppida fuerunt Campaniæ, haud procul à Vesuuio monte, ut Plin. ostendit lib. 3. cap. 5. quorum de interitu nihil habeo compertū, nisi fortè conflagratione Vesuij môtis (quæ accidit Titì Vespasiani ætate, & in eius uita à Dione describitur) perierint.

Quod heri fuit piscis.) In Græco est *μυξάειον*. piscem aliquem innui ex eo *φτάειν* & sequitur, conijcio, certi nihil habeo. Similis esse debes promontorij.) Hac similitudine Cicero eleganter usus est, ad Papirium Pætum scribens de fortuna: Quam existimo leuem & imbecilem, ab animo firmo & graui, tanquam fluctum à saxo frangi oportere.

In librum V.

Indignari, cunctari.) *γλιχρύνειν*. *γλιχρύν* est lentū, tenax. itaq; suprà ad finē libri prioris, *γλίχρως γινώσκειν βίην* & *ζῶν* dixit, diu uiuere. Quare hic *γλιχρύνειν* uertendū putauī, cunctari, hoc est, ægrè

ac nulla cum alacritate suum officiū facere; quod uitium suprā etiam dānauit.

Leuem esse.) *πορπορδύδα*. Suidas exponit *προπέτειμ*. & *πῶπειαν*, *βλακείαν* καὶ *προπέτειαν*, hoc est stultam & inanem temeritatē, seu leuitatē, ubi non ut ex usu est, sed ostērationis uanę gratia quicquā agit. D. Paulus 1. Corint. 13. *ἡ ἀγάπη οὐ πορπορδύδα*. Charitas nō est leuis, aut nugax.

Atheniensium erat hoc uotum.) Et si locus non est plenus, tamē satis apparet eum uoluisse improbare commune illud & damnosissimum uitium, quò plerique tantū ea curant, expetunt, & optant, quæ sibijs priuatim profint: nihil solliciti de communi bono. Id uerò uitium, omnium ferè quæ sunt in rebus publicis malorum causa est & origo. At plerique hodie tales esse laborant, qui suramquā genu longius abesse dicant, (ut est apud Theocritū) & quorum hoc sit uotum *Ἄνθε μοί τι γένοιτο*. mihi ipsi aliquid boni contingat, secus quā ab animali ad societatem ciuilem nato fieri debeat. Præclara fuit apud Persas lex ea de re lata, quā Herodotus his uerbis refert

ἰκανοί

ἔαυτῷ μὲν δὴ τῷ θύοντι ἰδὲ μοῦνον, ὃ οἱ ἐγγίνοι
ἄρᾳ δακ ἄγαθὰ. Ο δὲ πασι τοῖσι πέρσῃσι κατδύ-
χεται δὲ γίνεσθαι, ὅς τῳ βασιλεῖ. γὰρ τοῖσι ἅπα-
σι πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεται. Hoc est. Perse
quum rem sacrā faciūt, sibi ipsi priuatim
aliquid boni precari religio est. Cæterū
omnibus Persis, ac regi prosperitatem o-
ptāt. Quippe inter uniuerfos Persas, ipse
quoque unus est. Et diuina est apud Eu-
ripidem Menœcei se pro patria deuotu-
ri sententia, quam adscribam, ut hic An-
tonini locus rectè intelligatur:

Εἰ γὰρ λαβὼν ἔκαστος, ὃ, τι δυνάει τὸ πρὸς
Χρηστὸν, διέλθοι ῥῶτον, ἢ εἰς κοινὸν φέροι
πατρίδι, κακὸν αὖ αἰ πόλιν ἐλασσοῦναι
πρόφροναι, τὸ λοιπὸν εὖ τυχεῖν αὖ. id est,
Si quilibet, quantum queat boni, lubēs
Patriæ offerat, donetq; publicè rei:
Haud totidē euenient ciuitatibus mala,
Sed accident in posterum res prosperæ.

Itaq; Athenienses iniuste & illibera-
liter suis tantū agris pluuiam & fertili-
tatem poscebant: qui si omnibus homi-
nibus felicitatem & successa omnia op-
tassent, & humanę rationē societatis ha-
buissent, neq; cōmuni prosperitate exclu-

clusi fuissent. Totum enim mutilatur.)
πυρῶται γὰρ ὁλόκληρον. non πυρῶται.

Neq; tibi est ad philosophiam.) Sensus huius loci habet nonnihil obscuritatis: uidetur aut hęc esse sententia: Si quid institueris agere secundum rectam rationem, & euētus cōsilio tuo nō respōderit, nō debes idcirco tuū ppositum dānare: sed potius cogitare, q̃ multa in rebus humanis sint, & accidere queant, quæ obstēt, quo minus id quod quæris, cōsequaris. Itaq; cōsciētia boni ppositi, & rōnū rectē ductarū animus est cōfirmādus: ferē dūq; quod fors fert humana, & rerū caducarū cōditio. Hęc tibi in p̃mptu sunt habēda, iam multò antè ex philosophia petita, atq; ad usum p̃parata: ne tū demum cōsiliū & p̃ceptū uelis petere à philosophia, cū eo sit utendū. est. n. hoc parū prudētis. Ita q̃ lippitudinē laborāt, aut alio morbo, remedia habēt p̃parata & instructa, quib. ingruēte malo utāt: nō tū demū ea quærūt, aut circūspiciūt, cū eorum usus est. Et in p̃ludio aut dimicatione nō emitt, neq; acuit gladius, sed usurpatur. Videturq; oīno id uelle An-

toninus

toninus dicere, quod est apud Plutarc.
(Probl. Rom. 85) his uerbis. δὲ γὰρ πρᾶσκει
ναὶ ἀμείνους πράττειν, ἀλλὰ μὴ πρᾶσκει ἀλζίδνα
πράττοντας. ὡς Μύσων πρὸς Χίλωνα ὁ σοφὸν
ἔπην, γνῶμεῶνι δεινακὰ τεκταίνονμεν. Hoc
est præparatis quæ ex usu sunt, agendum
est, non inter agendū præparanda ea qui
bus opus est: idēq; Myso Chiloni, ei q; sa-
piens est usurpatus, dixit, hyeme uētila-
brum fabricans.

Quod non sub hæc referatur.) Verba
in Græco non cohæret. Loqui uidet de
uulgi deprauato iudicio, ea quæ uident
neq; sunt tamē, bona ueris bonis præfer-
rēti. Id fit ex imperitia: idēq; accidit his,
quod Plato alicubi ex Stesichoro citat,
Troianos cū uerā Helenā non cogno-
scerēt, de idolo eius siue inani figura de-
certasse.. Quod idem fabula Ixionis cū
nube, quam Iunonem putabat, concum-
bentis poetæ delineant.

Ex forma & materia.) Formam dixi,
quod author ἡ αἰτιολογία. i. id quod cau-
sæ uim & naturam habet. Ceterū mate-
riā, quasi patiēdi, formā (quæ τὸ τί ἦν ἑν,
ἔστι, γνῶμεῖα, γνῶτελεχία, philosophis di-
citur) agendi & efficiendi uim habere,

notum est ex Phycis. Porro autem de rerum caducarum perpetuitate, quam habent continenti formarum naturalium in materia successione, perpetuisque rerum mutationibus, copiose est ab Aristotele cum alibi, tum in libris de ortu & interitu disputatum.

Ratio & rationalis.) ostendit in rebus humanis non esse eam, quæ est in scientijs & artibus, certitudinem atque constantiam & perfectionem. Hoc ipsum est quod Aristoteles initio suorum ad Nicomachum Ethicorum, tam accurate docet atque monet, non esse eandem quæ est in alijs, in philosophia morali demonstrationum & præceptorum certitudinem requirendam: sed ratione materiæ subiectæ omnia examinanda. Adscribam verba Platonis, eandem rem optimè explanantia, idque Latine: Dissimilitudines (inquit) cum hominum, tum actionum, rerumque humanarum tanta, ut nihil ferè in his ne uno quidem momento quiescat, ac persistet, inconstantia efficiunt, ne qua de ijs omnibus ars, & quæ omnibus temporibus congruat, tradi possit. His
infert

infert Antoninus, cōsequens ergo esse,
ut finis hominis non in rebus extra ipsū
positis, ac non uerè bonis, & mutabilib.
collocetur. Quod autem καὶ θεώσεις re-
ctas effectiones conuerti, Ciceronem se-
quutus sum authorem, qui ita extulit li-
bro De finib. bon. & malorum tertio.

Eum cōferre.) ἀνακτίου. legi ἀνικτίου.

Ei qui hircum olet.) χράσωνι est scribē-
dum, non θρασωνι. χράσθ est foetor ille,
qui hirsutis (ut est apud Horatium) cu-
bat grauis hircus in alis. αὐτὸν ἡμῶν τὸ χρά-
σθον ὅχ' ὑπομνήσει. milites Alexādri de Per-
sis, pugnam inituri. Plutar. Apophtheg.

Aequum te præbuiſti.) ἐς ὅσους ἡ ἀγνώ-
μονας ἀγνώμων ἐγγύς. ego ὁ ἀγνώμων lego.
quid enim erat laudis, malis se malū præ-
buisse? præsertim quum sæpius iam mo-
nuerit, uitia hominū nobis esse ferenda.

Climatibus terræ.) Alludit ad uersus
Hesiodi α. ἔργων, quos adscripsissem, nisi
satis notos esse putarem.

Cum hominis, omnisq; ratione prædi-
ti animalis.) Loquitur ex sententia phi-
losophorum, qui λογικὸν ζῷον, animal ra-
tionis instructū nō soli homini, sed Deo

etiã dæmonibus, & heroiibus genus cõ-
stituerũt, de quo multa legi possunt hĩc
inde apud Plutar. præsertim uerò in lib.
πρὶ τῶν ἐκλειλοιπότηων χησκέλων.

In librum VI.

Quàm ut in terram utcunq; redigar.)
Non enim tantũ sacræ literæ docent
hominem esse ex limo creatũ, foreq; ut
in eundem redigatur: sed & antiquissimi
philosophi originẽ nostram eodem re-
tulerunt. Hinc Prometheus dicitur è li-
mo formasse hominẽ, de quo nullus nõ
mentionẽ facit poeta. Et apud Homerũ
Menelaus Græcis duellũ cõtra Hectorẽ
detrectantib. iratus, mortem eis ignobi-
lem imprecatur his uerbis, *Ἄλλ' ἡμῖς μὲν
πάντες ὕδασι καὶ γαῖᾳ γρόοιμεν*, Vos in aquã
& terram cunctos conuertier opto.

Vide quid agāt homines.) Queritur
de iniquo hominum iudicio, qui cũ
alijs præsentibus laudem meritam testi-
moniumq; uirtutis inuideant, ipsi ab ijs
quos nõ uiderũt, laudari uolũt, cũ nihil
inde fructus possit ferre, iã antè mortui.
Facit hoc egregie ad famã contẽnendã.
(Non indignamur.) *ἔτε ὑποσημαίνόμεθα*

In malam partem usum uocabulo hoc
& ipse puto, & sentētia testatur. Non re-
cordor me apud uetustiores authores
hoc uocabulū ita sumptū legisse: Appia-
nus quidē Alexandrinus, haud inerudi-
tus scriptor eodē modo usurpauit lib. 5:
ἡμφυλίῳ, de milite loquens, qui ludis in
subsellia equitū ascenderat. ὁ θυμὸς ἐπεσθ
μὴν ἄλ, & ὁ καὶ ἄλ τ' ἐπαλιώτῳ ἀνέστησεν. Po-
pulus murmure indignitatē rei testatus
est, & Cæsar militem inde abduxit.

Inhumanum esse uidetur. Hic locus
idem, sed paulò obscurius, uidetur do-
cere, quòd Cicero ad Lentulum de Pla-
tonis sentētia his uerbis monet: Id enim
iubet idem ille Plato, quem ego autho-
rem uehementer sequor, Tantum con-
tendere in republica, quantum probare
ciuibus tuis possis, uim neq; parenti, ne
que patriæ afferre oportere.

Vide ne à præsenti statu deiectus.) In
Græco est. οὐρα μὴ ἀρῆσαι ἑαρωθῆς, μὴ βαφῆς.
posterius est: ne mergaris. quid autē sit
ἀρῆσαι ἑαρωθῆς (si, quod nō iudico, Græcū
est, aut omnino non deprauatum uoca-
bulum) nescio. Neq; uereor ne significet

imperio aut summa rerum deponi, καὶ
καίλαρ. neq; enim uel etymologia hæc
auditu digna, uel sensus loci esset tullus.
itaq; liberè mea uerba supposui.

Antonini discipulū.) Pij scilicet, qui
antecefferat eum in imperio.

Quæ uultus serenitas.) τὸ εὐόλιον τοῦ
προσώπου. legi εὐόλιον.

Aut Aesculapius.) uidetur aut mēda
esse in hoc uocabulo, aut certè pro sole
hic quoque positus esse.

In librum VII.

Velitationes.) In Græco est ἀσδραλισμός.
quod tamen uocabulum fateor me
nō satis intelligere. λόγν quidem hastam
esse uel pueri sciunt, item λόγαν esse e-
ius patriū casum: ut ἀσδραλισμός uidea-
tur esse hastiludium (quod barbari uo-
cant) id est concertatio hastis quædam
inita. Sed haud scio quā huc id quadret.
Videtur autem his omnibus humanæ
uitæ uanitatem & uarietatem uoluisse
demonstrare.

Quàm multi quondam fuere.) Aliun-
de huic loco uidetur hæc à librario esse
intercalata: incommodè profectò, cum
alioquin

alioquin sequentia optimè cum prioribus coercent, in quibus ostendit nonnūquā, ubi propriæ nos vires destituunt, auxilium aliorum non asperandum esse, dummodò nostrum officium faciamus. Etenim & Homericus ille diomedes socio adiuncto sperabat se propositum negotium rectiùs confecturum, unde est illud *Σὺ δὲ τε δὴ δὴ χορεύω*, usitatum bonis auctoribus explicatumq; ab Aristotele libro 8. Ethicorū de amicitia disputaturo.

Est aliquis te peritior.) Adnotatū est hoc loco à librario, nō esse hīc nouæ initium tractationis, sed cohærere cum hic, quæ ante ea quæ ex Platone sunt huc translata, præcedebāt. Sed quia illa ipsa erant mutila, id quidem non uideo. Quoniā *λαββαλᾶτορ* luctatorem dici puto; *παρὰ τὸ καταβάλλειν*. deijcere.

Omnis animus, inquit ille.) nimirum plato, in protagora.

Salaminium.) Leonem nomine, quem ad cædem ab eo duci Quitias Tyrannus uolebat, uide diogenem Laert. In eius uita.

FINIS.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ.

ΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟ-
ΦΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ
ΒΙΒΛΙΑ ΙΒ.

TIGVRI APVD AN-
dream Gesnerum F.

ΕΥΓΕΝΕΣ

ΤΑΤΩ ΑΝΔΡΙ ΑΝΤΩΝΙΩ ΒΕΡΤΗ-

ρω Βαυλίγγης διαπότη Κονράδ' Ο Γιο-
νάνος εν πράτταμ ξυμ Θειῷ.

ΑΛΗΘΗΣ καὶ εἰλικρινὲς θεολό-
γία, θυγενέσας ΒΕΡΤΗΡΕ, καὶ
ἀνθρωπίνης θυδαμονίας πῶ-
ρι ὁζόγυσις, μετὰ τῷ ἁγίῳ κῶσμο
καταβολῇ δύθους, ὡς καὶ σὺ ἀ-
κειβῶς οἰδίας, τῷ πάντων ἡμῶν πῶ πάτοι καὶ
γενάρχει ὡς πρῶτον πλάσω, πρὸ θεοῦ αὐτῷ πρὸς δό-
κῃ. Εἶτα τῷ Σηθ, καὶ Ενὼχ, καὶ Νῶε, καὶ λοιποῖς
πατριάρχαις ὡς διαδόχοις θείας ἐκείνης κληρο-
νομίας· ἕως μετὰ χρόνους συχνὸς τῷ δύσειδεσάτω
Αβραάμω (αφ' ἑστέρον ὁ Θεὸς ἦν ἀμύντορας) ὅτι αὐ-
θροπίνης φύσεως ἐπήγαγε, πλοστέθεις ἀμα-
σημῶν ποδὶ τομῆς, σφραγῖδα ὅτι δικαιοσύνης
τῇ πίστεως· ὅτι ἡ ἐκ τούτου ἐγγίνων τῷ τῷ σωτῆ-
ρι ἡμῶν γένναν πῶν γνοῦνται. ἔπειτα πάλιν
τῷ Μωϋσῃ, τῷ τῶν Ἰσραὴλ ἡγεμόνι, πανθότα-
πῆς θρησκείας καὶ ἱεραλικῆς διατάξεως πλοστέ-
θειμῆς, ἀνεκαίνισθη. Τελούτατον δὲ ὁ κύριος
καὶ σωτὴρ ἡμῶν ΙΗΣΟΥΣ Χριστὸς, θεὸς υἱός, σὰρ

καὶ ἡμῶν ὁμοίαν γινώσκουσιν, καὶ πολὺν χρόνον
 ἀνθρώποις πρὸς οὐρανὸν λόγους τε καὶ θείας καὶ
 τὴν διδασκαλίαν, καὶ ἔργοις θαυμασίοις, βίᾳ τε
 παντὶ, καὶ δανάτῳ ὑπὲρ ἡμῶν τριημέρου, τὴν
 αὐτὴν ἀλήθειαν βεβαιώσας ὑψίστως ὅτως, ὡ-
 στε ἔρμ μετὰ ταῦτα πόδι αὐτῇ ἔτι ἀμειψομένη
 τα, πάντῃ ἡγήπιον, καὶ ἀνέκους αὐτῆς, καὶ
 ἄθεον εἶναι μοι δοκῶν. Αὕτη δὲ ἡμὲν παρὰ ὅσους δι-
 δασκάλους κατακλήθημεν σοφία, ὃ μόνον πόδι τῇ
 τῶν θείων θεωρίαν καταγίνεται. ἀλλὰ καὶ τὰ
 θεῶν καὶ τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων δύδυναι, καὶ
 τοὺς αὐτῆς ζήλωτας ὄντας τὰ πάντα δύδυναι
 μονας ἀποδείκνυσιν. ὃ δὲ ἰδίᾳ ἐκάστοις μόνον, ἀλ-
 λά καὶ οἰκοῖς καὶ πόλεσι φησὶ ἁλθῶς εὐδαι-
 μονίας αἰτία γίνεται. Παρὰ ταῦτα δὲ ὁρᾷται
 ζόμενα τὰ φησὶ παρὰ τοῖς ἑλλήσι καὶ ἄλλοις ἔθνε-
 σι φιλοσοφίας τε καὶ διολογίας δόγματα,
 τὰ μὲν πλείστα λῆρός τις καὶ ἀδιολογία μα-
 ταία (ἡ δὲ ἡ παλαιὸν φησὶ το σοφῶς ἐρημνόν, ὅτι
 αἰετῶδες οἱ ἑλλήνες) τὰ δὲ καὶ ἀδιότῃς καὶ ἀ-
 σίβεια ὄντα φαίνεται. ἵνα γὰρ πόρι μύριον ἄλ-
 λων, πρὸς διὰ φερα καὶ φιλοσοφίας μίρεν τελούν-
 των, σιωπήσω, ἀπὸρ γὰρ τοῖς ἁγίοις φησὶ ἡμετέρας
 πίσεως βιβλίους ὁρθότατα καὶ πρᾶνέστατα ἐρ-
 μηνύεται. πάντες γὰρ οἱ ἐξωθεν φιλόσοφοι
 καὶ πλείστοις ὅσοις τοῖς ἄλλοις διαφωνοῦντες, πόρι

9
 γε τὸ (τὸ καὶ πάντων προηγούμενον) μέγιστον τε
 σφάλμα συμφωνῶσι, φιλῶντως διδασκαμονίας
 γὰρ τε τῷ πρῶτον βίῳ, καὶ μετὰ τὸν τὴν ψυχῆς ἀπὸ
 τοῦ σπένδου χωρισμὸν, ἀρχὴν τε καὶ ῥίζαν ἐφ' ἡμῖν
 τε καὶ αὐτεξούσιον εἶναι. ὁ δὲ φιλῶν πρὸς ἡμῖν θεολογίας
 ἀρχηγὸς καὶ διδασκαλὸς ἸΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, ὡς
 μὲν ἀνθρώπων τὴν πνεύνην καὶ διμέλιον φιλῶν
 μακρاریότητος μεθ' αὐτῶν κείσθαι, ἡμᾶς γνῶσθαι
 σεμόνην δὲ πρὸς ταύτην ὁδὸν φέρειν τὴν δύσιν
 ἐν πίσει, τὴν ἀπαίρεσθαι μὲν καὶ ἀναγομένην ἀ-
 πό φιλῶντος ἀδυναμίας καὶ ἀμαρτιῶν, τῶν τοῦ τε γὰρ
 ταῦτα θανάτου καὶ ἐτι τοῦ πνεύματος καὶ αὐτῶν
 παταγόμενῃν δὲ καὶ ἐρμῶσαι εἰς τε συνέδησιν
 θεοσεβῆ, καὶ πρὸς τὴν θείαν χάριν ὑποτακτικῶς
 ἔχειν πίσει, τὴν ὡς μάστιγα πεπαισμένην,
 πάντα τὰ ἀπὸ ἀρχῆς προεβήθησαν εἰς γνῶσιν
 καὶ προφητικῶν ἀνδρῶν, εἰς ΧΡΙΣΤΟΥ τε
 καὶ ἀποστόλων καὶ ἄλλων ἁγίων συσχεθέντα, ὡς
 ἀληθῆς αὐτῶν εἶναι. τούτων δὲ πάντων κεφάλαιον
 τὸ διδασκαλίας γινώσκειν τὸς θεοῦ (δι' ἀδυναμίας
 τε φύσεως, καὶ τῆς πᾶσι μὲν ἀπὸ ταύτης ἐκφυομένην,
 πᾶσι ἡ ἐπίκτητο μακρότητος) ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀφαιρεθῆ-
 ναι τοὺς ἀνθρώπους, ἐκ αὐτοῦ μέσσην ὡς ὑποφωτισ-
 θῆναι φιλῶντος πρὸς αὐτὸν, δυνατὸν δὲ τὸ
 αὐτὸς αὐτὸν καὶ μόνον γε εἶναι ἀνενεργῶς ἀπελ-
 λειν ὁ σωτὴρ, ὁ καὶ μόνος ἀμφοτέρως φύσεως, θεός

ας τε καὶ ἀνδραπίνης, μέγχοι· ἀλλὰ τὸ μυστήριον
 τὸ ὅτι καὶ δύναμις εἰς τὴν οἰκὴν τοὺς Ἕλληνας σοφοὺς
 καὶ πόρ' ἄλλα μυρία πόρ' τὸς αὐτῶν διὰς ἀπὸ
 πῶτα τα, μύθων τε καὶ ἀσεβείας γέμοντα, πῶς
 κἀμυλοὶ κινδυνόουσι δὲ ὁ μόνον ἐκείνοι, ἀλλὰ
 καὶ τῶν Χριστιανῶν εἰς φασκόντων πολλοί, πόρ'
 τὴν ἀρχὴν ταύτῃ τῇ ἐξω τὸ ἀνδραπίνης δυνάμι
 ρος τε καὶ ἀξίας, ὡς μόνον τῷ μεσίτῃ (τῷ αὐτῷ δικασ
 ροσύνης καὶ τελειότητι) ἡμῶν μεταδόντι, καὶ ὅτι
 αὐτῷ αἵματι τὰ πλημμελήματα ἡμῶν ἀπονί
 ψαντι) βεβηκυῖαν, καὶ πᾶσαν τὴν δύσδαιμονίαν
 τὴν πῶς τὸ θεῖον ὡς σοφίαν γνῶσις αὐτῶν μόνον ἀ
 παξάπλως καὶ συληθῆσθαι τε θεῖον, ὁ μετρίως
 ἀμαρτάνειν. γινόμενος δὲ πόρ' τὴν ἀρχὴν σφάλ
 ματός τινος ὅπως δὴ ποτε, τὰ ἀποδοθέντα
 γνῶσις πάντα εἰς τὸ χεῖρον αἰετὸς, καὶ εἰς
 πολλαπλασίας χιζέται ἀπάτας. ὥς ὁ ῥῶμος τὸ
 γνῶσις τοῖς Ἕλλησι τε καὶ ἄλλοις πρὸς ταύτῃ τὴν ἀρ
 χὴν φιλοσοφούντων λόγματα ἀναρίθμητα,
 γνῶσις ἀλλήλοις, καὶ τὸ ἀληθὲς δύσεβείας παρ
 τα ἀλλότρια τυγχάνοντα. ἡτοῦ δὲ μεμπτοί, οἱ
 ἀγαθῶν ζήλω καὶ δύποιίας πῶς ἀλλήλους
 ἀνθρώπων ἐνεκα τὰς ἐπ' ἀνθρώπων (κατ' αὐ
 τὸς) ἀρετὰς ὡς δύδαιμονίας αὐτῶν αἰτίας συστῆ
 λαντες: ὡς πόρ' οἱ στωϊκοί, ἄλλοί τε, καὶ Σενέ
 ρας, καὶ Ἐπίκτητος· καὶ ὁ μετ' αὐτοὺς δὲ ταύ
 τῃ

τὴν τῆς σοφίας μάλισα διδασκλήσας Ἀντωνίνος
 ὁ αὐτοκράτωρ καὶ φιλόσοφος. εἰ γὰρ ἄλλο μὲν ὁ
 φιλοσοφῶν ταύτης φιλείσσεως, (ὅτι καὶ τὴν ἀνθρω-
 πίνην σοφίαν βελτίους πασῶν καὶ τελειοτά-
 της, ὥς πρὸς διδαιμονίαν, καὶ τὴν ὡς εἰς πᾶν, ἐ-
 πανάπανσις,) ἀλλ' οἷον παιδαγωγός τις γί-
 νεται ἡμῖν πρὸς τὴν ἰδίαν ἀδυναμίαν ἐπί-
 γνωσιν ὥς περὶ καὶ ἡ ἡμετέρας πίστεως πα-
 λαῖα διαθήκη καὶ πόριον νόμον καὶ τὰς πράξεις
 ἀνθρωπίνων. αὐτόθεν γὰρ ὁρμηθέντες καὶ οἰονεῖ
 παιδαγωγούμενοι, τότε τῷ ὡς ἐφοδίων χρημάτων,
 (ἐπιστὰς ἀτελεῖ, ἐπὶ ταραχῆς καὶ πασῶν μετὰ
 πάντα τὰ ὑφ' ἡμῶν νοσημάτων τε καὶ πρᾶσά-
 μων ἐνδείκνυται,) οὐκέτι γὰρ ἡμῖν, ἀλλ' ἐκτὸς ἡ-
 μῶν καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς τὴν τελειότητα ζητῶν ἀρ-
 χόμεθα· κατὰ πόριον τὸ σῶμα νοσούντων γνῶσις,
 καὶ μὲν ἀρχὴν πειρώμενοι εἰς δυνατὸν δεῖν καὶ ἡ
 φύσιν ἀπακαθίσαται, χρόνον ἵνα αὐαμνύου-
 σιν· ὅταν δὲ βοηθούμενοι, ἴσως δὲ καὶ χεῖρον ἔχον-
 τες, ὥς ὑπὲρ τὴν ἑαυτῶν φύσιν ὄντες τῷ νοσή-
 ματι, καὶ ὅταν αὐτοῖς ὄντες τῷ ὑγιαίνειν, πόριον
 ἐξελθόντες ἵνα βοηθῶματι καὶ ἰατρῷ γινώσκοντες
 ἀρχονται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ταῦτα.

Περὶ δὲ αὐτῶν τῶν ὑπομνημάτων τούτων
 συγγραφῆς, λέγειν τι ἡδὺν καιρός. τὸ γὰρ τῷ φι-
 λосоφῶν ὄνομα Ἀντωνίνῳ αὐτοκράτορι, εἰ τῷ ἄλ-

ἦν Θ', ἐκτενέστερον αὖ πρὸς τοὺς ἀσκητὰς. ὅτι καὶ πάντων τῶν ἡμῖν πρὸς τὸ θεῖον
 πρῶτον ταχυμύμων ὑπὸ τῶν ὁμῶς δ' ἄλλοι ἀνω-
 φιλεῖς ἐτι εἶναι, καὶ ὅτι περὶ τῆς πεπραχόσης· καὶ
 μὴ ποιεῖν τὰς δεινὰς διατάξεις ἀδυναμίας φῶ-
 σι τῇ αὐθιγῇ πίνουσι καὶ, ὅτι ἐλπίσει ὅτι τῇ αὐθιγῇ
 πρὸς τὸν θεὸν καὶ χάρις ὁ θεὸς, ἀμει-
 λίστερον ἔχειν δ' οὐκ ἔστιν οἱ πολλοί· ὁ πόρος καὶ ὁ
 ἀπλῶς ἐπαυτῶν, ὁμῶς ὁ πᾶν τὸ πρὸς τὸν λόγον τῆς
 χάρις ὁρᾷ καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς ἔτι ὁ τιμω-
 ρος, ὁ γὰρ τῶν κατὰ τὸν ὁφθαλμὸν ἐπ' αὐτῶν εἰς
 τὸν ὅρον αὐτὸν ἔχουσιν, καὶ τὴν πᾶν εἰς τὸν θεόν
 αὐτῶν λέγουσιν· ὁ θεὸς ἐλάττωσιν μοι τὴν ἀμαρτωλῶν· αὐ-
 τῶν δὲ δικαιοσύνη καὶ πολλοὶ τοῦ φαρμακείου, τοῦ
 πᾶν τὴν δικαιοσύνην αὐτῶν, καὶ πᾶν τὰς ἐντολὰς τῆς
 ἡσυχίας αὐτῶν ἡγουμένους· ἡ γὰρ αὐθιγῶν δικαιο-
 σύνη, καὶ τοῖς εἰς ἄκρον ἐλθὼν αὐτῶν δόξα, εἰ τι-
 νος ἁγίου αὐτῶν οἶται, ὅτι τῶν αὐτῶν οἰήσεως
 πάντως ἀναξίαν ἐστὶν ἀδικίαν αὐτῶν καὶ βίβησι· ἀλλὰ
 ὁμῶς ὁ χρὴ πρὸς τῇ ἀρετῇ καὶ πρῶτος καλὰς καὶ
 φρονήτικως ἔχειν· μᾶλλον δὲ οἶονε καρπὸς τῶν
 ἐκείνης καὶ πρὸς τῇ πίστεως καρποφορεῖν, μαρτύρι-
 ον τῇ γνῶσθαι τοῦ πίστεως, ἵνα καὶ τοῖς γὰρ τῇ
 πρὸς αὐτῶν πεποιθῶσι ἡμῶν δόξα δὴ· καὶ τοὺς
 ἀπίστους, ἐξ αἰσῶν, εἰ οἶόν τε, τῶν αὐτῶν ἡμῶν κερδία
 πάντας ἐπὶ τῶν καὶ πάντας αὐθιγῶν καὶ τῶν δ' αὐ-

λω ἐφημερίων, ὅτι πάντων ἀρμόζον μοι δοκεῖ. Τὰν
 γὰρ φιλοσοφίαν ὀρίζουσι, θέωμεν τε ὅτι ἀνδρωπί-
 νων πραγμάτων γυνῶσιν, καὶ πόσον ἐφικτὸν ἀν-
 δρώπῳ, δοκεῖ δὲ ὁ αὐτοκράτωρ ὅτι εἰς ἄκρον
 σοφίας, εἰ καὶ ἀνδρωπορ, εἰ καὶ διὰ τὴν γυναικίαν
 λέγω, ἐληλυθώς. ὅτι γὰρ πρὸς πάσας ἀρετὰς θαν-
 μασιὼς ἐκφυῖν ἔαυτ' ἐπεδείξατο, καὶ τὴν ψυχὴν ὅ-
 πῃς πάντας χειρὶν ἀνδρώπουν μετρίαν ὅτι κοσ-
 μίαν, ἥτοι πρὸς πάντα τὰ πρὸς πῆλόντα εἰ καὶ
 μετρίως ἢ καὶ ἀπαθῶς ἔχουσιν, ἐκτὴν ἔατο.

Ἀλλὰ πῶς τῇ μετριοπαθείᾳ, καὶ πάσῃ
 σχεδὸν ταῖς τοῦ ἡθους ἀρεταῖς, δικαιοσύνη,
 σωφροσύνη, ἀνέξικακία, χρηστότητι, πραότητι,
 καὶ ἄλλαις, ὁ τῷ κορυφαῖον πάσης ἀρετῆς τῷ
 ΧΡΙΣΤΩ ἀγνοῶν, πλείους σχεδὸν τοὺς ἑμετέ-
 ρας ὀυσιβείας ἐχομνίους ὑπερῆκόντισεν; ἀρ' ὅτι
 τῷ δὴ δαυμονίας ὑπὲρ καὶ ἄκρον, γὰρ αὐτῷ καὶ
 ταῖς αὐτῷ ἀρεταῖς κινῆται πεποιημένῳ, εἰς τὸ
 ἐναρέτως ζῆν, καὶ περὶ ταύτας καθορθῶν πᾶσαν
 ἀπουδίᾳ τε καὶ διωάμει ἠγωνίζετο; οἱ δὲ Χρῆσται-
 νοὶ τὴν τῷ θεῷ χάριν καὶ ἐλεημοσύνην ἐσλάτες,
 τὰ δὲ ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας πάθη αὐτοῖς ἐκπε-
 φυκότες ἔχ' ὅτω πάντως ἀποδύσαι ἀποδ' ἀχου-
 σιν. οἱ πλείοι γὰρ καὶ πάντες γὰρ γὰρ τοῖς ἀδι-
 εῦμεν. εἰ δ' ὅσον ἔκ ἀλλως γινώσκουσιν, εἰ
 μὴ περὶ ταῦτα κατηρητισμένοι, ὡς περὶ ὁ Ἀντι-
 νῆν

τῶν, ἔκτενέσετον αὐτὸν ἀποδοῦναι αὐτῷ. νῦν δὲ ἐ-
 λότεις, ὅτι καὶ πάντων τῶν ἡμῶν πρὸς τοὺς θεοὺς
 πλοστεταγμένωι ὑπὸ τύχοις, ὁμῶς δ' ὅλοι ἀν-
 φιλεῖς ἐτι εἶναι, καὶ ὅτι περὶ τῆς πεπραχόσης· καὶ
 μὴ ποιῶντων τὰ δέοντα διά τινα ὑδυναμίαν φῶ-
 σι τῇ ἀνδρῶν πίνῃ οἰκείᾳ, ὅτι ἐλεῖται ὅτι τῆς ἀν-
 περβληθῆναι αὐτῷ χρηστότητι καὶ χάριτι ὁ θεὸς, ἀμα-
 λίσσετον ἔχον δ' οὐκ ἔστιν οἱ πολλοί· ὁ πόρτι καὶ ἐχ-
 ῶ πλῶς ἐπαινεῖται, ὁμῶς ὅτι πάντῃ πρὸς λόγον ἵστε-
 χανέσθαι καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς ἔτι· ὁ τελευ-
 τῆς, ὁ γὰρ τῶν γὰρ ὅτι τὸς ὁφθαλμοὺς ἐπ' αἶραι εἰς
 τὴν ἐρευνῇ ἀνεχόμενον, καὶ τὴν πῶν εἰς τὴν ἐν-
 εὐτὴ λέγων· ὁ θεὸς ἰλάσθη μοι τῶν ἀμαρτωλῶν· καὶ
 πῶς δὲ δικαιομνήσῃ μαλλον τοῦ φαρμακίου, τοῦ
 πάντῃ δικαιοῦ ἐαυτῶν, καὶ πᾶσας τὰς γνῶντας το-
 ῖς ῥηκίαις ἡγουμένους· ἡ γὰρ ἀνδρῶν δικαιο-
 σύνη, καὶ τοῖς εἰς ἄκρον ἐλθλακίαις διοκῆσαι, εἴ τι-
 νος ἀξίαν ἐαυτῶν οἶεται, ὅτι τῶν τῆς ἐλπίσεως
 πάντως ἀναξίαν· ἀδίκον ἐαυτῶν παθίσκοι· ἀλλὰ
 ὅπως ὁ γὰρ πῶς τῆς ἀρετῆς καὶ πρῶξαι καλὰς καὶ
 φρονήτικως ἔχει· μαλλον δὲ οἶονεῖ καρπὸς τῆς
 ῥίχης χρηστῆς ἐλπίσεως καρποφορεῖν, μαρτυρί-
 ον ἐλπίσεως καὶ πῶς τῆς πῶς, ἵνα καὶ θεὸς γὰρ πῶς
 πρὸς αὐτῶν πεποιθῇσι ἡμῶν δ' οὐκ ἀδίκῃ· καὶ τοὺς
 ἀπίστους, ὅτι ἀσεβεῖς, εἰ οἶόν τε, τῶν θεῶν ἡμῶν κερδα-
 ναντες ἐπ' αἰῶνα καὶ πάντας ἀνθρώπους καὶ δ' αὖ

ὅν τὸς πατὴρ ἡμᾶς θυγατέρας καὶ τέκνα ὁμοίως ἐν
 ὄντας) ὡς καὶ οἱ δύο ἀδελφοί σου, διδασκάλων τῶν
 ἄλλων λογιωτάτων, καὶ τῷ ΠΑΝΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΑ
 ΒΡΙΚΙΟΥ τυχόντες. Λάβε γὰρ κράτις ΒΕΡΤΗΡΗ
 τῆς βασιλικῆς ταύτῃ δωρεάν πρῶτος καὶ ἐν μὲ
 νός καὶ τῷ ὅν αὐτῇ χρῆσθαι παντὶ ὅντων ὅντων
 ὡς ἀπόλαυσι, ὅν αὐτοί. οἱ γὰρ ἀγαθοὶ καὶ ἡγεῖται
 σοφοὶ αὐτοὶ ἐκ πάντων κερδαίνουσι, καὶ πάντα
 αὐτοῖς ἐπὶ ἀγαθῶ γίνεται. ἐπεὶ δὲ πῶς ἐπίδω
 ξίμ, ὅτε ὡς ταῦς αὐτῶν πρῶτοι τιθεμένων
 παρὰ Θεῶ, ὁρῶσιν ὅδε. ἀλλὰ τῷ Θεῷ δόξης
 ἵνα ποιῶσι πάντα· ὅς ὡς δὲ οἱ βάνανσοι με
 ὄν ἀπαιτῶντες, ἀλλ' ὡς γνήσια δὲ ΧΡΙΣΤΟΥ τῆ
 κνα, πάντα ἐλθούτως πρῶτοντες, τῷ Θεῷ ὡς
 πατέρος χάρις ἐν μὲν τῶν πατρικῶν μεθ' ὅ παρ
 ὅς κράτις, ἀνὰ δὲ ὡς ἐλπίδωντες. Ἡ γὰρ καὶ ἐν
 χαίροι τὸν χεῖρ δὲ οἱ ὅτι ἐσόμενον· πρῶτον μὲν
 ἐπὶ ἄλλως τε θαυμασὸν δὲ, καὶ πῶς πραγματῶν
 μετὰ δὲ διδασκῶν (πρὶ ἀρετῇ πανθίω, πρὶ πῶ
 σιότητος· πρὶ ἐμμελῆτος ἢ μᾶλλον τῷ Θεῷ πῶ
 τοίας, καὶ πῶς ταύτη δὲ ξυγχαίρω ἡμᾶς καὶ ἐπεὶ
 ἵκανώς ἄμα καὶ ἀόκνως ὅποι αὐτοὶ καὶ ἄλλων
 πλείων τῷ ἀνδρὶ σοφῷ ὑπεβαλλόντων) ἐπὶ ταῖς,
 ὅτι παρὰ τοσοῦτο ξυγχαίρω δὲ δὲ ὅδε, εἰ μὴ εἰς
 ἐκδοσὶ μὴ ὡς ἐπὶ αὐτῇ γραφῇ. χεῖρ γὰρ παρὰ
 καὶ σῶν ἐν βασιλείῳ ὅδε ἄλλο τὸ πρὸς ἡμᾶς
 ἡ δὲ ἐν ξυγχαίρω.

ΕΡΡΩΣΟ, κὺ τούς ἀρίστους ἀδελφούς σου Βόλγαγγον
 Φίλιππον δὲ ἐμὸν ἀπασσάμενος, τὸν Ἀντωνίνον
 Βιβλίω μετὰδίδου. Εὐχὴ τὴν Τιγριανῶν πόλει
 ἢ πρώτης πρὸς Ἑλβεκίοις, ἐτὶ σωτηρίας αὐτῇ.
 Φεβρουαρίῳ μηνὸς μεσσηνίου.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ

ΣΟΥΙΔΑ.

ΜΑΡΚΟΣ, ὁ κὺ Αντωνίνου, βασι-
 λεὺς Ρωμαίων, ὁ ἐπαινετὸς ἐν Ἰππασ-
 τα φιλόσοφου, ἀκροατὴς μὲν κὺ
 ἄλλων γινόμενου, ὑπερομδὲ διέ-
 κολουσε Σέξτον ἐκ Βοιωτίας φιλοσόφον ἐπὶ αὐ-
 τῷ Ῥώμῃ, θαμιζομάντων κὺ φοιτῶν ὑπὸ δούρας.
 πρὸς οὐ κὺ Λύκιότις, γινόμενου ῥήτορος Ἡρώδου
 τοῦ Ἀθηναίου ῥήτορος, ἡρετο πωτόντα, ποῦ βαδίζ-
 ζει ἐφ' ὅ, τι. Καὶ ὁ Μάρκος· Καλὸν ἐφ' ἡ κὺ γο-
 ράσκοντι τὸ μανθάνειν. ἔμι δὲ πρὸς Σέξτον τὸν
 φιλόσοφον μαθησόμενου ἃ ἔπω οὐδα. Καὶ ὁ
 Λύκιος, ὁ ζάρας τὴν χεῖρα ἐς τὸν ὕφαντον· Ὁ Ἡ-
 λιος, ἔφη, ὁ Ρωμαίων βασιλεὺς, γηράσκων ἡδὲ
 δέλτου ἐφαψάμενου ἐς διδασκαλίου φοιτῶ-
 ὁ δὲ ἐμὸς βασιλεὺς Ἀλέξανδρος· δύνει κὺ λ'-
 ἐτῶν ἀπώθανεν. Οὗτος ἐγραψεν τοῦ
 ἰδίου εἰς διαγωγὴν ἐν ἐβελίοις ἐβ.

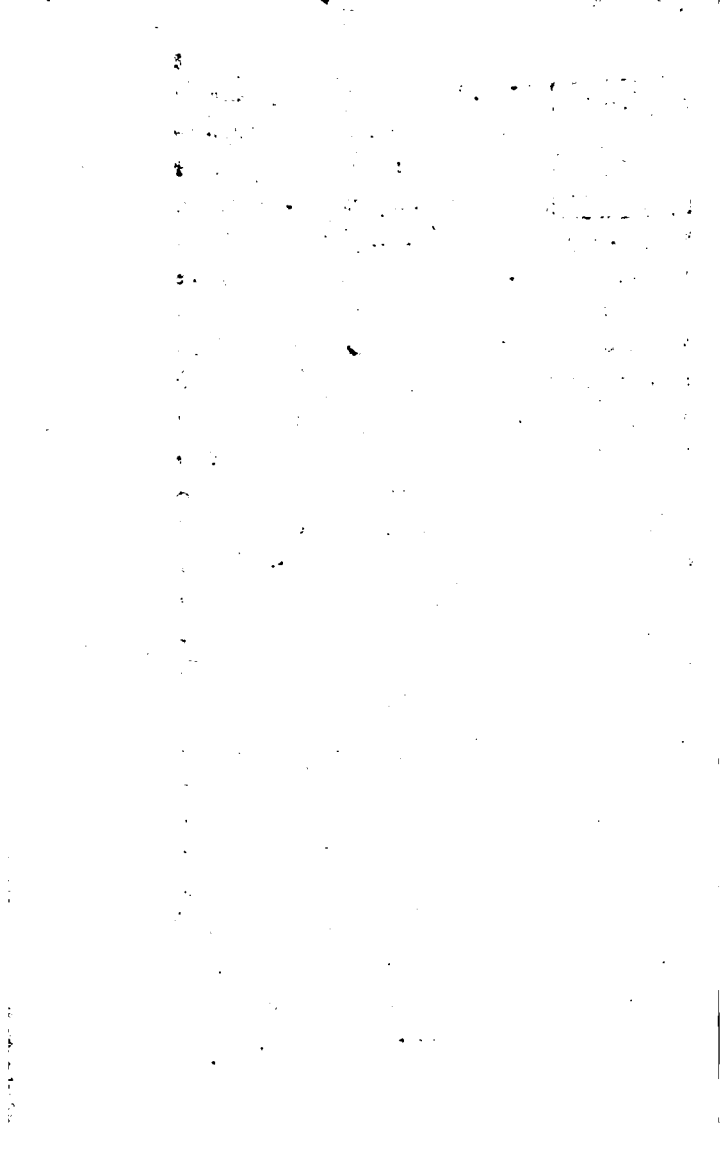
ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ

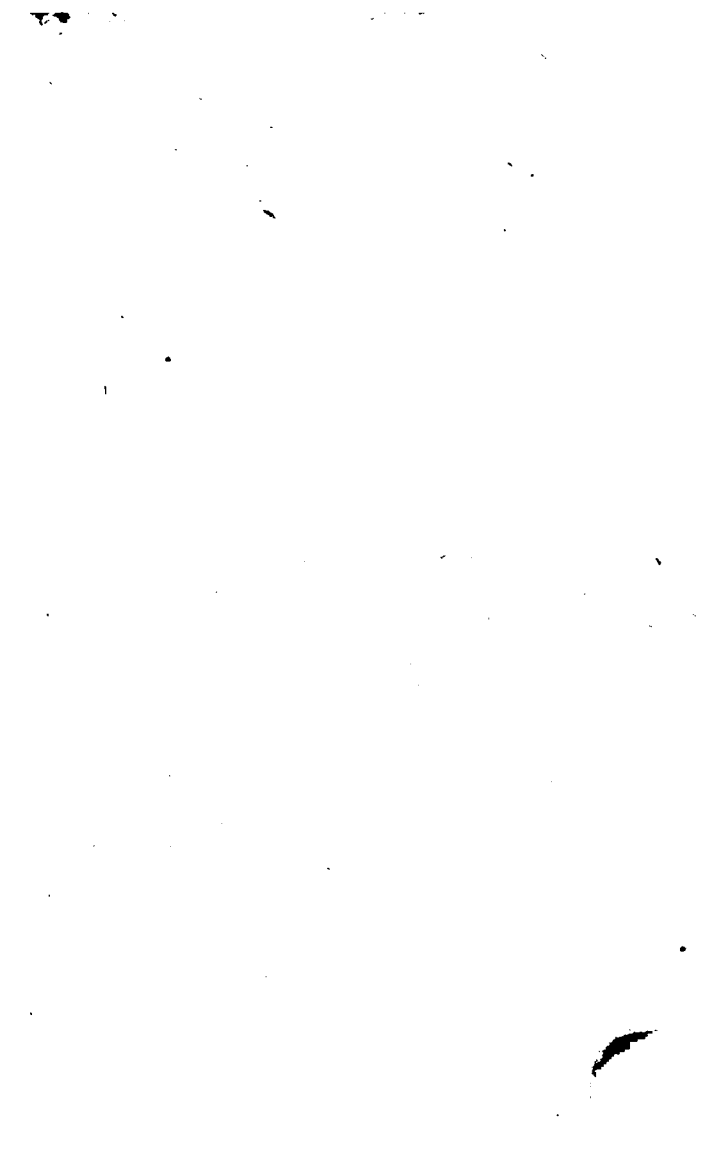
Μάρκος

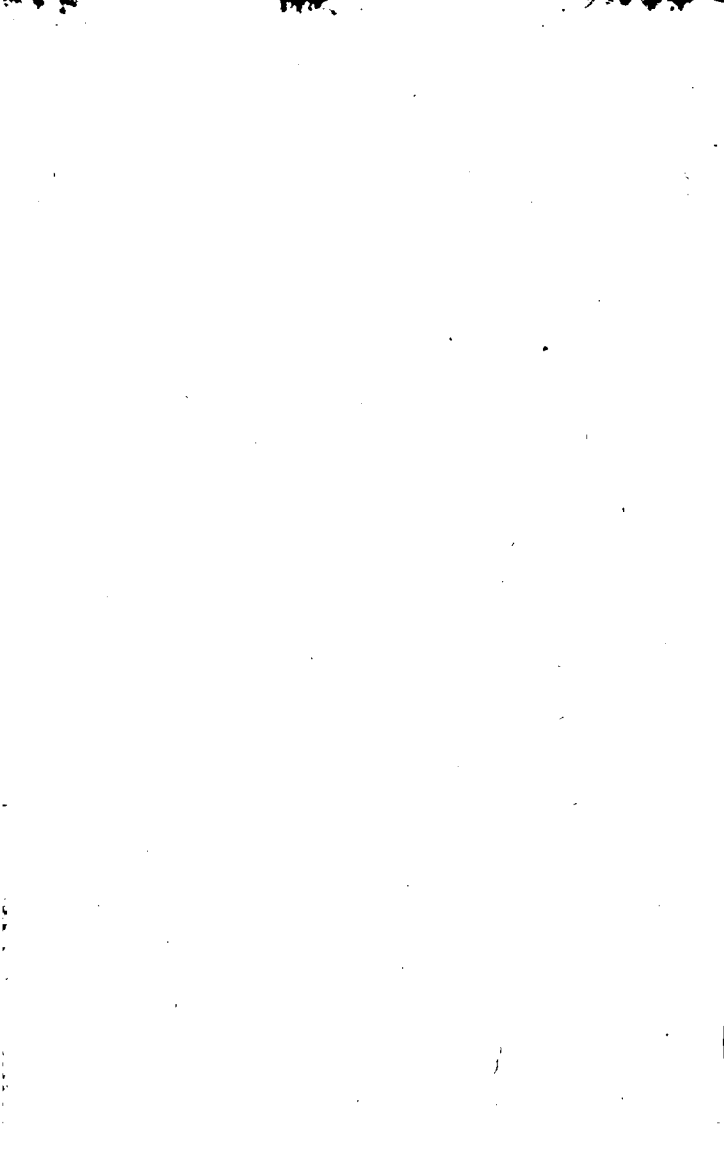

ΑΡΚΟΣ βασιλεὺς Ῥωμαίων· οὗ
ἐκπλήθει διὰ σιωπῆς μᾶλλον, ἢ ἐ-
παινῶν ῥάδιον, οὐδενός λόγῳ ταῦτε
τοῦ αὐτοῦ ἀρεταῖς ὀφισουμένου.

ἐκ πρώτης γὰρ ἦδη τῇ ἡλικίᾳς, ἐνθάδῃ τι καὶ ἡ-
τύχιον βίον ὑποσκόμμενος, ὅτε καὶ διέθετο, ὅτε
καθ' ἡδονὴν τραπέσας τὸ πρόσωπον ὠφθη πώ-
ποτε. ἐπαινῶ δὲ τῶν φιλοσόφων τοὺς ἀπὸ τῆς σο-
φίας. καὶ ἢ ἂν ἀρᾷ ἐκείνων μίμητις, ὃ μόνον καὶ τὴν
τῶν διατημάτων ὑπὸ τῆς δόξης, ἀλλὰ καὶ καὶ τὴν
τῶν μαθημάτων σύληψιν. ὅτω γὰρ ἐκ νέας κα-
μίδῃ τῇ ἡλικίᾳς διέλαμπεν, ὡς πολλάκις τὸν
Ἀδριανὸν ὑπὸ τοῦτον ἐβελῆσαι τὸν τῇ βασιλείᾳς
ἀγαγεῖν κλῆρον. ἐπεὶ δὲ ἐφθασε τὸν Εὐσεβῆ πρὸς
πρῶτον καὶ νόμον ποιησάμενος, ἐκείνῳ μὲν τὴν αὐ-
τοῦ διαδοχὴν ἐφύλαξε· τοῦτον δὲ συνδικεῖν ἐ-
γνωσθεὶς τῇ ἀγαμίας τῷ Εὐσεβεῖ, ὡς αὐτὸς καὶ τὴν
τοῦ γόνου διαδοχὴν εἰς τὴν ἡγεμονίαν πρὸς ἐλ-
θοι. τότε γὰρ ἰδιώτῳ βίον οὐκ ἴσῃγορίᾳ τοῖς πολ-
λοῖς Ῥωμαίοις ἐβίω, οὐδὲν τῇ ἐσπορήσει τοῦ γέ-
νους ἀλλοιωθεὶς· καὶ ἐπεὶ πρὸς ἐλθὼν εἰς τὴν ἡγεμο-
νίαν, καὶ μοναρχίαν ὀκταμῆκος, καὶ τὴν ἀκραν δι-
κασίαν κατεσπόμενος, πρὸς οὐδεμίαν ἀλαζονείαν
ὑπέχθη πώποτε. ἀλλὰ ὡς ἐλθόντες καὶ
διαφιλοῦς οὐκ ἴσῃγορίᾳ ἐνεργετήμασι· ἀγαθὸς
δὲ καὶ μέτριος οὐκ ἴσῃγορίᾳ ταῖς τῶν ἐθνῶν
διοικήσεις.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ
ρος τῷ εἰς αὐτὸν Βιβλίον α.

ΠΑΡΑ ΤΟ ΠΑΠΠΟ ὄντες, τὸ καλόν-
τες, καὶ ἀόργητοι. Παρὰ τὴ δό-
ξης καὶ μνήμης τὴ πόδι τοῦ γρη-
σαντος, τὸ αἰδῆμον καὶ ἀρρήνικόν.

Παρὰ τὴ μητρὸς, τὸ θεοσεβές, καὶ μετὰ δό-
κον καὶ ἐφεκτικόν, ὃ μόνον τὸ κακοποιεῖν, ἀλλὰ
καὶ τὸ ὑπὲρ γνώσεως γίνεσθαι τοιαύτης. ἐπὶ τὸν
τὸν κατὰ τὴ δίαυταν, καὶ πόρρω τὴ πλυσιακῆς
διαγωγῆς. Παρὰ τὸ πρόπαππο, τὸ μὴ εἰς δ-
μοσίας διατριβὰς φοιτῆσαι, καὶ τὸ ἀγαθοῖς δι-
δασκάλοις κατ' οἶκον χεῖρα δοῦναι καὶ τὸ γινώσκειν ὅτι
εἰς τὰ τοιαῦτα δεῖ ἐκτενῶς ἀναλίσκειν. Πα-
ρὰ τὸ τροφίως, τὸ μήτε πρασιανός, μήτε βενε-
λιανός, μήτε παλμολάειν ἢ σκεπτάειν ἢ γρη-
δοῦναι καὶ τὸ φερέποντον, καὶ ὀλιγοδιδέειν, καὶ αὐτοργ-
κόν, καὶ τὸ ἀκλύπτου, καὶ τὸ δυσπρόδεκ-
τον διαβολῆς. Παρὰ Διογνήτη τὸ ἀκρόασι-
στον καὶ τὸ ἀπιστικόν τοῖς ὑπὸ τὴν Ἰσραὴλ νομῶν
καὶ γόττων, πόδι ἐπωδιῶν, καὶ πόδι δαιμόνων
ἀκρομπῆς καὶ τῶν βίβλων λεγομένων. καὶ τὸ μὴ
ὀρετυγοτροφεῖν, μηδὲ πόδι τὰ τοιαῦτα ἐπὶ ὁρᾶν.
καὶ τὸ ἀνέχεσθαι παρρησίας, καὶ τὸ οἰκειωθῆναι
φιλοσοφίαν καὶ τὸ ἀκῶσαι, πρῶτον μὲν βακχίς,

εἶτα τανδ' ἄσπιδ' ἔχει, καὶ μαρκιανῶ. καὶ τὸ γράψαι
 διαλόγους γν' παιδ' ἰ. καὶ τὸ σκίμποιδ' ἢ δ' ο-
 ρᾶς ὑπὸ θυμῷ, καὶ ὅσα ποιαῦτα φη' ἑλληνικῶς
 ἀγωγῆς ἐχόμενα. Παρὰ Ρουσίκου τὸ λαβεῖν
 φαντασίαν τοῦ γράψαι διορθώσεως καὶ θερα-
 πείας τοῦ ἥθους. καὶ τὸ μὴ ἐκτραπῆναι εἰς ἴ-
 λον σοφιστικόν, μηδὲ τοῦ συγγράφειν πρὸς τῶν
 θεωρημάτων, ἢ προτριπτικὰ λογάδια διαλέγε-
 σθαι, ἢ φαντασιοπλήκτως τὸν ἀσκητικόν, ἢ τὸν
 θυεργικόν ἀνδρα ὑπὸ δέκνυθαι. καὶ τὰ ἀρετῶν
 καὶ ῥητορικῆς καὶ ποιητικῆς, καὶ ἀσειολογίας. καὶ
 πὸ μὴ γν' σοφῶν κατ' οἶκον πρὸς πατέρι, μηδὲ τὰ
 ποιαῦτα ποιεῖν. καὶ τὸ τὰ ὑπὸ σόλια ἀφιλῶς γρά-
 φειν, οἷον τὸ ἔπ' αὐτοῦ τούτου ἀπ' Σινοέσσης τῇ
 μητρὶ μου γραφγν'. καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν χαλεπέναν-
 τας καὶ πᾶν μελῆσαντας θύσανα κλήτως καὶ
 θυδιαλέκτως, ἐπειδ' αὐτὰ χίς αὐτοῖς ἐπανελθεῖν
 ἐβελήσωσι, διακείσθαι. καὶ τὸ ἀκριβῶς ἀναγινώ-
 σκειν. καὶ μὴ ἀρκείσθαι πρὸς νοοῦντα ὁλοχερῶς.
 μηδὲ τοῖς πρὸς λαλῶσι ταχέως συγκατατίθεσθαι.
 καὶ τὸ γν' τυχεῖν τοῖς ἑπικητήσεσιν ὑπομνήμασιν,
 ὧν οἶκος θν' μετέδωκε. Παρὰ ἀπολωνίου, τὸ
 ἐλδύθερον καὶ ἀναμφιβόλως ἀκύνδον. καὶ
 πρὸς μηδὲν ἄλλο ἀρβλέπειν, μηδὲ ἐπ' ὀλίγον,
 ἢ πρὸς τὸν λόγον. καὶ τὸ ἀεὶ ὁμοίον, γν' ἀλγυδ' ὁ-
 σιν ὁξείας, γν' ἀρβολῆ τέκνον, γν' μακράς νόσοις.

καὶ

καὶ τὸ ὑπὲρ πρᾶδείματ' ὄντ' ἰδεῖν γνῶ-
 ρῶς, οὗ δ' ὕναται ὁ αὐτὸς σφοδρότατ' εἶν, καὶ
 αἰεμέν'· καὶ τὸ γν' ταῖς δζηγήσεσι μὴ δ' οὐχεραν
 ἱκόν. καὶ τὸ ἰδεῖν ἀνθρώπου σαφῶς ἐλάχισον τ'
 ἑαυτοῖ καλῶν ἢ γ' ὁμῶς τὴν ἐμπειρίαν, καὶ τὴν γν'
 τρέχειαν τὴν πόλιν τὴν πρᾶδιδόναι τὰ θεωρήμα-
 τα. καὶ τὸ μαθεῖν πῶς δ' εἰ λαμβάνειν τὰς δοκῶ-
 σας χάριτας παρὰ φίλων, μήτε δζητῶμεν δ' ἴα
 ταῦτα μήτε ἀναιδῆτως πρᾶπέμποντα. Πα-
 ρὰ Σέξτω, τὸ θυμὸν καὶ τὸ πρᾶδιδεῖν τὸ οἶκον
 τοῦ πατρονομῶμεν. καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ κατὰ
 φύσιν ζῆν. καὶ τὸ σεμνὸν ἀπλάως. καὶ τὸ σο-
 χασικὸν τῶν φίλων κηδεμονικῶς. καὶ τὸ ἀνέκλικτον
 τῶν ἰδίων τῶν. καὶ τὸ ἀθώρητον τῶν οἰομένων. καὶ
 τὸ πῶς πάντας θυάρεμοτον, ὥς κε καλακίας μὴ
 πάσης προσκνίσαντα εἶν τῇ ὁμιλίᾳ αὐτοῦ, αἰ-
 δεσιμώτατον δὲ αὐτοῖς ἐκείνοις παρ' αὐτὸν ἐκεί-
 νοις τὸν καιρὸν εἶν. καὶ τὸ κατὰ ληπτικῶς καὶ ὁδῶ
 δ' ὁδὸν ἐκείνῃ καὶ τακτικῶς, τῶν εἰς βίον ἀναγ-
 καίων διλογμάτων. καὶ τὸ μὴ δὲ ἐμφασίμ ποτε
 ὀργῆς, ἢ ἄλλου ἱνὸς πάθους πρᾶσχειν. ἀλλὰ ἅμα
 μὴ ἀπεχθέςατον εἶν, ἅμα δὲ φιλοσοργότατον. καὶ
 τὸ δύφνημον, καὶ ὅσον ἀποφρονητὶ. καὶ τὸ πολυμα-
 θὲς ἀνεπιφάντως. Παρὰ Ἀλεξάνδρου τ' ἡ γραμ-
 ματικὸν τὸ ἀνεπίπληκτον. καὶ τὸ μὴ ὀνειδισι-
 κῶς ὑπὸ λαμβάνεσθαι τῶν βαρβαρῶν, ἢ σόλοικόν

ἡ, ἢ ἀπὸ πηγῆς προφνεγκαμλῶν, ἀλλ' ὑπὸ δειξίως αὐ-
 τὸ μόνον ἐκείνο, ὃ ἐδ' εἰ εἰρῆσθαι, προφέρεισθαι, γν'
 τρόπον ἀρκείσεως, ἢ συνεπιμαρτυρήσεως, ἢ
 συνδιδασκαλίας πρὸς αὐτοῦ τοῦ πράγματός,
 ἐχὶ πρὸς τοῦ ῥήματος, ἢ δι' ἐτέρους πρὸς τοιαύ-
 τῃς ἐμμελῶς πρὸς υπομνήσεως. Παρὰ φρόντι
 νος τὸ ὑποδείξαι οἷα ἡ τυραννικὴ βασιλεία, καὶ
 ποικιλία, καὶ ὑπόκρισις. καὶ οὕτως ἐπίπαν οἱ
 καλὸι μὲν οἱ παρ' ἡμῶν δι' ἀπαρτίδας, ἀσχετό-
 τήτοι πῶς εἰσὶ. Παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πλατω-
 νικοῦ, τὸ μὴ πολλάκις, μηδὲ χωρὶς ἀνάγκης λέ-
 γειν πρὸς τινα, ἢ γν' ὑπὸ τοῦ γράφειν, οὕτως ἀχολός
 εἰμι, μηδὲ εἴα τοιούτου τρόπου συνεχῶς πρὸς αὐτῶν
 τὰ ἡμέτεράς πρὸς τοῖς συμβιοῦντας χέσις καθή-
 κοντα, προβαλλόμεν τὰ πρὸς ἐσῶτα πράγμα-
 τα. Παρὰ Κατάρου, τὸ μὴ ὀλιγώρως ἔχειν φί-
 λου αἰτιώμενος ἡ, καὶ τὴν τύχην ἀλόγως αἰτιώμενος,
 ἀλλὰ πειρᾶσθαι καὶ ἀρκέσθαι αὐτὸν ὑπὸ τὸ σύν-
 θες. καὶ τὸ πρὸς τῶν διδασκαλῶν ἐκθύμως δύφει
 μιν, οἷα τὰ πρὸς Δομητίου καὶ Ἀθηνόδοτου ἀκρῆ-
 μον οὐδὲ μὲν. καὶ τὸ πρὸς τὰ τέκνα ἀληθινῶς ἀγα-
 πηλικός. Παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Σεουήρου,
 τὸ φιλοκίεον, καὶ φιλάληθες, καὶ φιλοδίκαιον. καὶ
 τὸ δι' αὐτὸν γινώσκειν Θρασέα, Ελβίδιον, Κάτω-
 να, Δίωνα, Βροῦτον. καὶ φαντασίαν λαβεῖν πολ-
 τίαν ἰσονόμον, κατὰ ἰσότητη καὶ ἰσηγορίαν δι-
 οικεμλῆς,

οικουμένης, καὶ βασιλείας τιμώσης πάντων μά-
 λιστα τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀρχομένων. καὶ ἐπὶ παρ'
 αὐτοῦ τὸ ἀμελὲς, καὶ ὁμόθυρον γὰρ τῇ τιμῇ τῆς φι-
 λосоφίας, καὶ τὸ δουποῦν, καὶ τὸ δυνεταῖο
 ἐκτενὲς, καὶ τὸ δύνειπν. καὶ τὸ πιδουῖν
 πρὸς τοῦ ὑπὸ τῇ φιλῶν φιλεῖν. καὶ τὸ ἀνε-
 πίκευπτον πρὸς αὐτὸ καταγνώσεως ὑπὸ αὐτοῦ
 τυγχάνοντας. καὶ τὸ μὴ δίδουσαι σοχασμοῦ αὐτὸν φί-
 λους αὐτοῦ πρὸς τοῦ τί θέλει, ἢ τί οὐ θέλει, ἀλλὰ
 δῖλθον εἶναι. Παράκλησις Μαξίμου, τὸ κρα-
 τεῖν ἑαυτοῦ, καὶ κατὰ μηδὲν πρὸς φόρον εἶ-
 ναι. καὶ τὸ δύνειπον γὰρ ταῖς ἄλλαις πόδεσσιν
 αὐτοῦ, καὶ γὰρ ταῖς νόσσις, καὶ τὸ δύνειπον τοῦ αὐτοῦ,
 καὶ μελίχιον, καὶ γόδαρον, καὶ ὁ χετλῶς κατὰ
 γαστρίον τῇ προκειμένῳ. καὶ τὸ πάντας αὐτοῦ
 πιδουῖν, πρὸς αὐτὸν λέγει ὅτι ὅπως φρονεῖ καὶ πρὸς
 αὐτὸν πράττει, ὅτι ὁ κακῶς πράττει. καὶ τὸ ἀθαύμαστον
 καὶ ἀνέκπληκτον, καὶ μηδὲν αὐτοῦ ἐπειγόμενον, ἢ ὁκνῶν,
 ἢ ἀμικανῶν, ἢ κατηφές, ἢ προσεσχερὸς, ἢ πάλιν
 θυμὸν, ἢ ὑποφωτισμὸν, καὶ τὸ δύνειπον, καὶ τὸ
 συγγνωμονικόν, καὶ τὸ ἀψιδουῖν καὶ ἀσφαδουῖν
 μάλλον ἢ διορθοῦν, φαντασίαν πρὸς αὐτὸν. καὶ
 ὅτι ὅτε αὐτὸς αὐτὸν ποτε τις ὑπερορᾷ ὑπὸ αὐτοῦ,
 ὅτε ὑπὸ αὐτοῦ κρείττονα αὐτοῦ αὐτὸν ὑπολα-
 βῶν καὶ τὸ δύνειπον πρὸς αὐτὸν. Παρὰ τὸ πατρὸς
 τὸ αὐτοῦ καὶ μεγάλῳ ἀγαλῶντος αὐτὸν τὸ ὅτι

τασμύως κριθνῆτων . καὶ τὸ ἀκενὸ δοξασθῆναι
 τὰς δοκῶντας τιμὰς, καὶ τὸ πολύπονον καὶ ἐνδελε-
 χές . καὶ τὸ ἀκτιστὸν τῶν ἐχόντων τι κοινωφελές
 εἰσφέρειν . καὶ τὸ ἀπὸ αὐτῆς πῶς εἰς τὸ κατ' ἀξίαν
 ἀκνημνητὸν ἐκείτω . καὶ τὸ ἐμπειροῦ, τοῦ μὲν
 χρεῖα ἐντάσεως, τοῦ δὲ ἀνέσεως . καὶ τὸ παῦσαι
 τὰ πόδι αὐτοῦ ὁρώτας τῶν μεираκίων . καὶ ἡ νοινο-
 νοημοσύνη καὶ τὸ ἐφείδαι τοῖς φίλοις μήτε στω-
 δειπνεῖν αὐτῷ πάντως, μήτε σωμαποδῆμῃν
 ἐπάναγκις· αἰεὶ δὲ ὁμοιοῦν αὐτὸν καταλαμβαίνε-
 δι· ὡς τῶν δὲ χρεῖας τινὰς ἀκλειφθῆναι . καὶ
 τὸ ζητητικὸν ἀκριβῶς ἐν τοῖς συμβουλίαις, καὶ
 ἐπίμονον, ἀλλ' οὐ τὸ προαπίεση τῶν ἐρδύνης ἀρε-
 σθεῖς ταῖς προχείροις φαντασίαις . καὶ τὸ δὲ αὐτο-
 ρητικὸν τῶν φίλων, καὶ μηδ' αὐτὸν ἀφ' ἑαυτοῦ, μηδὲ
 ὡς αὐτὰρ κίς ἐν παντί, καὶ τὸ παι-
 δέον, καὶ τὸ πύρρῳθεν προνοητικὸν, καὶ τῶν ἐλα-
 χίστων προδίοικητικὸν ἀφ' αὐτῶν γινώσκων . καὶ τὸ τὰς αὐτῶν
 βοηθεῖς, καὶ πᾶσαν κολακείαν ἐπ' αὐτῷ σαλῆσαι .
 καὶ τὸ φυλακτικὸν αἰεὶ τὸ ἀναγκαῖον τῆς ἀρχῆς . καὶ τῶν
 μισθωτικῶν τὸ χορηγίας, καὶ ὡς οὐκ ἐκ τῶν ἐν τῷ
 αὐτῷ τῶν ἀνδρῶν κατὰ τὴν ἀνάγκην . καὶ τὸ μήτε πόδι αὐτοῦ θεὸς
 δεισιδαιμόνιον, μήτε πόδι ἀνθρώπου δεισιδαιμό-
 νιον, ἢ ἀρεσκυλικὸν, ἢ ὀχλοχαρὲς, ἀλλὰ νῆφορ ἐν
 πᾶσι, καὶ βέλαιον, καὶ μηδ' αὐτὸν ἀπειρόκαλον, μη-
 ῆ λαοντομία καὶ τὸ τοῖς εἰς ὀνείρεσιν βίαν φέρου

οἷον, ὡς ἢ Τυχὸν παρέχει δ' αὐτὴν ἰλασάντων ἡμετέροισιν ἀν-
 φως ἅμα, καὶ ἀπροφασίστως, ὥς πρὸντων μὴ
 ἀνεπιτιμολύτως ἀπείδω, ἀπόντων δὲ μὴ δ' εἶδω.
 καὶ τὸ μήτε αὐτὴν εἰπεῖν μήτε οἷον σοφιστὴς, μή-
 τε οἷον οὐνοῦ ὑπὲρ ἀκλῶ, μήτε οἷον χολαστικὸς,
 ἀλλ' οἷον ἀνὴρ πέπεισθαι, τέλεισθαι, ἀπολάκνυσθαι,
 προεσάναι δυνάμει καὶ τῇ ἑαυτοῦ καὶ ἄλλων.
 πρὸς τοῖς δὲ καὶ τὸ ἡμετέροισιν τῇ ἀληθῶς φιλο-
 σοφόντων, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐκ δόξων ἐκείνων. ἔτι δὲ
 τὸ θυμολογῶν, καὶ θυχαρὶ ἐκ κατακρίσεως. καὶ τὸ τῷ ἰ-
 δίου σώματος ὑπὲρ ἡμετέροισιν ἐμμελῶς οὐτε ὡς
 αὐτὸς φιλόζωος, οὐτε πρὸς καλλωπισμὸν, οὐτε
 μὴ ὀλιγώρως· ἀλλ' ὥστε δὴ τὴν ἰδίαν προσ-
 χλῶν, εἰς ὀλίγιστα ἰατρικῶν χρίσεων ἢ φαρμάκων καὶ
 ὑπὲρ ἡμετέροισιν ἐκτός. μάλιστα δὲ τὸ πρὸς ἀχωρητικὸν
 ἀβασανῶν τοῖς δυνάμει ἡμετέροισιν ἐκείνων· οἷον
 τὴν φραστικὴν, ἢ τῇ τὴν δὲ ἰσορείας νόμον, ἢ ἑαυτὸν
 ἢ ἄλλων ἡμετέροισιν πραγμάτων· καὶ συσσωρευτικὸν
 αὐτοῖς, ἵνα ἐκείνοι καὶ τὰ ἰδία προτομήματα θυ-
 δοκιμῶσι. Πάντα δὲ καὶ τὰ πάτρια πράσων,
 ἐπὶ αὐτὸ ὅσον ὑπὲρ δὲ ἡμετέροισιν φαίνεται τὸ τὰ πάτρια
 φυλάσσειν. ἔτι δὲ τὸ μὴ θυμολογῶν καὶ ῥιπ-
 τικὸν, ἀλλὰ καὶ τοῖς καὶ πράγμασι τοῖς αὐτοῖς
 ἐνδὲξαι τῆς καὶ. καὶ τὸ μετὰ τοῦ παροξυσμοῦ ἐλ-
 φαλαλγίας, νεαρὸν θυμὸς καὶ ἀκμαῖον πρὸς τὰ
 σιωπῶν ὄργα. καὶ τὸ μὴ εἶναι αὐτῷ πολλὰ τὰ ἀπεί-
 ρ-

ἦν τὰ, ἀλλὰ ὀλίγιστα καὶ σπανιώτατα. καὶ τοῦτο
 ὡς τῶν νοινῶν μόνον. καὶ τὸ ἔμφρον καὶ μεμετρη-
 μένον γνῶντε θεωρῶν ὑπὸ τελέσει, καὶ ὀργῶν κατα-
 σκόναῖς, καὶ διανομαῖς, καὶ τοῖς τοιούτοις ἀνθρώ-
 ποις, πῶς αὐτὸ δὲ τὸ δέον πραχθῆναι διεδορκώ-
 τῃ, ὅτι πῶς τίτω ὑπὸ τοῖς πραχθεῖσι δοῦλοῖς. οὐκ
 γὰρ ἄωρεῖ λούσης. οὐχὶ φιλοκοδόμῃ. οὐ πόδιν
 τὰς ἐδωδίας ὑδινοντῆς, ὅτι πόδιν ἐδιδότων ὑφᾶς καὶ
 χρᾶς, οὐ πόδιν σωμαῖων ὥρας. ἢ ἄρ' ἡλεῖον σολῆ,
 ἀνάγουσα ἄρ' ἡλῆτῳ ἐπαύλειος, καὶ τῶν γὰρ λα-
 νοβίῳ τὰ πολλὰ. τῷ τελῶνι γὰρ τισσλοῖς πᾶσι
 τσμελῶ ὡς ἐχρῆσθαι, καὶ πᾶς ὁδοῖτ' ὅτι τρέπῃ.
 ὅτι γὰρ ἀπηνῆς, ὅτι μὲν ἀδυσώπητον, ὅτι δὲ λα-
 βρον, οὐδὲ ὡς αὐτὴν ἐπεῖν ποτε ἕως ἰσθῶ-
 τῃ. ἀλλὰ πάντα δειλημμένα λελογισθῆναι
 ὡς ὑπὸ χολῆς, ἀταράχως, τεταγμένως, ἐξῆρμε-
 νως, συμφώνως ἑαυτοῖς. Εὐφραμέσεις δὲ αὐτῶν
 τὸ πόρι τῷ Σωκράτῳ μνημονόμῳ, ὅτι καὶ ἀπέ-
 χειρὶ καὶ ἀκλαύειν ἐδιδάτο τούτων, ὡς πολλοὶ
 πρόσθε τὰς ἀρχὰς ἀδυνῶς, καὶ πῶς τὰς ἀκλαύ-
 σεις γινώσκων ἐχουσι. τὸ δὲ ἰχνεῖν καὶ ἐλκερτε-
 ρῃν καὶ γνήφειν ἐκατέρω, αὐτὸς δὲ τὴν ἀφ' ἑορῆς καὶ
 ἀσπῆτον ψυχὴν ἔχοντ' ὅτιον γὰρ τῇ νόσῳ τῇ μα-
 ξίμῃ, παρὰ τὴν θεῶν, τὸ ἀγαθὸς πάππος, ἀγαθὸς
 γονίας, ἀγαθὸν ἀδελφῶν, ἀγαθὸς διδασκά-
 λος, ἀγαθὸς οἰκίος, συγγενὲς φίλος, χεῖρον ἄ-
 παν-

παντασχειν. κὴ ὅτε πόριζέσθῃα αὐτῶν προέπεισ)
 πλημμελῆσαι ἔ, καὶ τοι διαθέσειμ' ἔχων τοιαύτω,
 ἀφ' ἧς, εἰ ἔτυχον, καὶ ἐπραξάμ' ἔτις. ἤ θεῶν ἢ θυ
 ποιία, ἤ μὴ δειμίαν συνδρομήν πρᾶγματ' ἡγνέ
 δι, ἢ τις ἐμελλε με ἐλέγξειν. κὴ τὸ μὴ πλέον ὑδὶ ἴρα
 φῆναι πᾶρά τῇ παλακῇ τοῖ παλ' ἴππου. καὶ τὸ
 τὴν ὥραν διασῶσαι. κὴ τὸ μὴ πρὸ ὥρας ἀνδρω
 θῆναι, ἀλλ' ἐτι κὴ ὑπ' ἡλαβείμ' τοι χρόνον. τὸ ἀρχόντι
 κὴ πατρὶ ὑποταχθῆναι, ὅς ἐμελλεν πάντα τὸν
 τύφον ἀφαιρήσειμ' με, καὶ εἰς γῆνοιαν ἄξιμ', τοι
 ὅτι δωατὸν ὅτι γ' αὐλῇ βιῶντα, μήτε διορυφο
 ρήσεωμ χρῆζειμ, μήτε ἐσθῆτων σημειωδῶμ, μήτε
 λαμπάδων κὴ ἀνδριαύτων τοιῶνδ' ἐτινων καὶ
 τοῖ ὁμοῖς κόμπω. ἀλλ' ἔξεσιμ' ἐγγυτὰ τω ἰδιώτῃ
 συσελθὲν αὐτόν, κὴ γὰρ δία τῶν ταπεινότητον ἢ
 ῥαθυμότοτον ἔχειμ πρὸς τὰ ὑπέρτατον κοινῶν ἢ γε
 μονικῶς πρᾶχθῆναι δέοντα. τὸ ἀδελφῶ τοιοῦτα
 τυχεῖν, δωαμὲν μὲν δὴ ἢ ἢς ἐπεγείραί με πρὸς
 ὑπ' ἐλπίαν ἐμαυτοῖ. ἀμαδίε κὴ τιμῇ κὴ σοργῇ θυ
 φραίνοντός με. τὸ παιδίά μοι ἀφ' ἧ μὴ γῆρ' ἔσθ',
 μὴδ' ἐκ τὸ σωμᾶτιον διασσοφα. Τὸ μὲν
 ἐπὶ πλέον με προκόψαι γ' ῥητορικῇ καὶ ποιητι
 κῇ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑδὶ τῇ δυνάμασι, γ' οἷς ἴσως
 αὐ κατεχέθλω, εἰ ὑδὸ μὲν ἐμαυτὸν θυόδως προ
 ἴοντα. τὸ φθάσαι τῶν φοφῆας γ' ἀξιώματι κα
 τασῆσαι, οὐδὲν ἐδ' ὅς ἐν μοι ὑδὶ θυμῷ, καὶ μὴ

ἀναβαλίδαι ἐλπίδι, τὸ μὲν ἐπεὶ νέοι ἐτι π
 σαυ, ὕσερον αὐτὸ πράξειν. τὸ γινῶναι Ἀπολλώ
 νιον, Ρόδικον, Μαξίμου. Τὸ φανταδῆναι πρὸς τῶ
 ν ἢ φύσιν βίου γνᾶργως ἢ πολλὰς, οἷον τις
 ὄσιν. ὥς ἐσορῶν ὡς τοῖς θεοῖς, καὶ ταῖς ἐκείθην δαδίο
 σεσι ἢ συλλήψεσι, ἢ ἐπινοίαις, μὴ ἢ κωλύειν ἢ
 εἶναι ἢ φύσιν βίου με. ἢ ἀρλεπέδι ἐτι τούτου
 πρὸς τὴν ἐμὴν αἰτίαν, ἢ πρὸς τὸ μὴ δατηρεῖν
 τὰς ἐκ τῶν θεῶν ὑπομνήσεις, ἢ μόνον ὅχι διδασ
 καλίας. Τὸ ἀντιχεῖν μοι τὸ σῶμα ὑπὸ τοσούτου
 γνᾶριστῶ βίῳ. Τὸ μὴ τε βονεδίκτης ἀφ᾽ αὐτοῦ, μὴ
 τε θεασίῳ. ἀλλὰ ἢ ὕσερον γνᾶριστικοῖς πᾶσι
 σι γνᾶριστῶ ὑγιᾶναι τὸ χαλεπώαντα πολλὰ
 αἰς Ροσίκῳ, μὴ δὲ πλεον πράξει, ἐφ᾽ ὅσον με
 τέγνωρ. Τὸ μέλλουσαν νέαν τελευτᾶν τὴν τελευ
 σαν ὅμως οἰκῆσαι μετ᾽ ἐμοῦ τὰ τελευτᾶν αἰτή.
 Τὸ ὁσάκις ἐβλήθην ὑπὸ τοσούτου ἡσυχασίῳ πρὸς με
 τ᾽, ἢ εἰς ἄλλο τι χεῖρον, μὴ δὲ ποτε ἀκούσαι με
 ὅτι ἐκ ἐμοῦ χεῖρον ὅσον γνᾶρισται. καὶ τὸ αὐτῷ
 ἐμοῖ χεῖρον ὁμοίαν ὡς παρ᾽ ἐτόρου μεταλαβεῖν,
 μὴ συμπεσεῖν. Τὸ τῷ γυναικῶν τοιαύτῳ εἶναι, ὅσον
 σίμῳ πειθήνιον, ὅσον δὲ φιλόσοφον, οὐτῶν δὲ
 ἀφελῶ. Τὸ ὑπὸ τοσούτου τροφῶν εἰς τὰ παιδία
 ὑπορεῖσαι. Τὸ δὲ ὁνειράτων βοηθήματα δοθῆ
 ναι ἄλλα τε καὶ ὡς μὴ πῦρ αἶμα. ἢ μὴ ἰλυ
 γιστῶν ἢ τούτου γνᾶριστῶ ὡς πρὸς χεῖρον. ὅπως

πῦρεθύμην φιλοσοφίας, μὴ ἐμπισθεῖν εἰς πῖνα
σοφιστῶν μηδὲ ἀρκαθίσαι ὑπὸ αὐτῶν συγγραφῆς. ἢ
συλλογισμὸς ἀναλύει· ἢ ποῦ τὰ μετεωρολογι-
κὰ καταγίνεαι. Πάντα γὰρ ταῦτα θεῶν βοηθῶν
ἢ τύχης δέεται.

Τὰ γινόμενα δὲ τοῖς πρὸς τῷ γράνοντι. α.

Ἐωθὸν προλέγειν ἑαυτῷ, σωτὴρ δύξομαι ποῦ
δρῶ, ἀχαιῶν, ὑβριστῶν, δολερῶν, βασκανῶν, ἀκαι-
ρονήτων. Πάντα ταῦτα συμβέβηκεν ἐκείνοις.
παρὰ τὴν ἄνοιαν τῇ ἀγαθῇ ἢ κακῇ. ἐγὼ
δὲ θεωρητικῶς τὴν φύσιν τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι κα-
λόν, καὶ τοῦ κακοῦ, ὅτι αἰσχρόν, καὶ τὴν αὐτὴν τοῦ
ἁμαρτάνοντος φύσιν ὅτι μοι συγγενὴς, οὐχὶ αἷμα
τῷ ἢ σπέρματι τῷ αὐτοῦ, ἀλλ' ἀνοῦ, καὶ θεῶς
ἀρμοίρας μέτεχον, οὐτε βλαβῆναι ὑπὸ τινὶ
αὐτῶν δύναμαι· αἰσχροῦ γὰρ με εἰς ποῦ βαλ-
λει, ὅτε ὀργίζεαι τῷ συγγενεῖ δύναμαι, ὅτε ἀπέχ-
θεαι αὐτῷ. γεγονός μὲν γὰρ πρὸς σωτηρίαν ὡς
πόδες, ὡς χεῖρες, ὡς βλέφαρα, ὡς οἱ σοῖχοι τῶν
αὐτῶν καὶ τῶν κάτω ὀδόντων. Τό οὖν ἀντιπράσ-
σειν ἀλλήλοις παρὰ φύσιν. ἀντιπρακτικόν δὲ
τὸ ἀγανακτεῖν καὶ ἀρσερέφειν. Ὅτι ποτε τοῦτο
ἐμὶ, ἁρκία ἐστὶ. καὶ πνευματικόν, καὶ τὸ ἡγεμο-
νικόν. ἄφες τὰ βιβλία, μηκέτι σῶς. ὃ δὲ δοταί,
ἀλλ' ὡς ἡδὴ ἀποθνήσκων τῶν μὲν σαρκίῳ κα-
ταφρόνησον λύθηται καὶ ὁσάετα, καὶ ἐροκύνφαντος

ἐκ νόσων, φλεβίων, ἀρτηριῶν πλεγματίου, θέα-
σαι δὲ καὶ τὸ πνεῦμα ὁποῖόν τι ἐστὶν· ἀνεμῶ,
ἐπεὶ αἶψά τοι αὐτὸ, ἀλλὰ πάσης ὥρας ὀξευμένῳ, καὶ
πάλιν ῥοφόμενῳ. τρίτον ὅμῳ δὲ τὸ ἡγεμονικόν. ὡς δὲ
ἐπονομένη. Τὸ δὲ εἰς μὲν ἐστὶν ἡ ἐκείνης δι-
αλύσας· μὲν ἐστὶ καὶ ὁρμῶν ἀκοινώνητον νόσον
απασκεδῆναι· μὲν ἐστὶ τὸ εἰμαρμένον, ἢ πρὸν δι-
χράναι, ἢ μέλλον ὑποδύναι. Τὰ τῶν θεῶν προ-
νοίας μεσά. τὰ δὲ τῆς τύχης ὅκινος φύσεως ἢ συγ-
κλώσεως, καὶ ὡς πλοκῆς τῶν προνοίας διοικον-
μένων. πάντ' ἐκείθεν ῥεῖ. πρόσσεσι δὲ τὸ ἀναγ-
κῶν, καὶ τὸ ἔξω ὅλων κόσμῳ συμφέρον, ὃ μέρθ
εἶ. Παντὶ δὲ φύσεως μέρει ἀγαθόν, ὃ φέρει ἢ τῷ
ἑαυτοῦ φύσει, καὶ ὃ ἐκείνης ὅσι σωσικόν. σώζουσι δὲ
κόσμον ὡς πόρ' αἱ τῶν στοιχείων ὅπως καὶ αἱ τῶν
συναριθμῶν μεταβολαί. ταῦτά σοι ἀρκείτω,
καὶ δίδυματά ἐσσι· τὴν δὲ τῶν βιβλίων δίδωμι
ρίπον, ἵνα μὴ γογγύω ἀποθανύης, ἀλλὰ ἴλεις
ἐλπιῶς, καὶ ἀπὸ λαοδίας δύ-

χάρις τοῖς

θεοῖς.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΩΚΡΑΤΟ
ρος τῶν εἰς ἑαυτὸν βιβλίων Β.

ΝΕΜΝΗΣΟ ἕκ πῶσου ταῦτά ἀνὰ
βάλλῃ, καὶ ὑποστάκεις προθεσμίας
λαβὼν πρὸ τῶν θεῶν οὐ χρεῖσταις·
δ' εἰ δὲ ἥδῃ ποτὲ αἰδέσθαι
τίνθ' κόσμῳ μέρθ' εἶ, καὶ τίνθ' διοικῶντ' ὁ
κόσμον ἀπόρροια ὑπέρσῃς· καὶ ὅπ' ὅρθ' ἐστὶ σοὶ
πόδι γε γραμμένθ' τῷ χρόνῳ· ὥ' εἰ μὴ ἀ-
παιθριάσαι χρεῖσται, οἰχῆσεταί, καὶ οἰχῆσθαι, καὶ αὐ-
θις ὅχ' ἤξεταί. Γάσῃς ὥρας φρόντισι βαρῶς ὡς
ρωμαῖος καὶ ἄρρητ' ὅ γ' ἡγεσθί, μετὰ τῷ ἀκριβῶς καὶ
ἀπλάστῳ σεμνότητ'· καὶ φιλοσοφίας, καὶ ἐλθου-
θιέας, καὶ δικαιοσύνηθ' πράσσειν, καὶ χολῶν σαυ-
τῷ ἀπ' πασῶν τῶν ἄλλων φαντασιῶν πορίζειν.
πορεῖς δὲ αὖ ὡς ἐχάτῳ τῷ βίῳ ἐκάστῳ πρᾶ-
ξι γνέσῃς ἀπυλαγμῶν πείσῃς εἰκαλότητ'·
καὶ ἐμπαθῶς ἀποστροφῇς ἀπ' τοῦ αἵρουντ' λό-
γῳ, καὶ ὑποκείσεως, καὶ φιλαυτίας, καὶ διυλα-
ρισήσεως πρὸς τὰ συμμειοισαμῶνα· ὅρας πῶς
ὀλίγα ἐστὶν ὧν κρατέας τις, δύναται δύνου
καὶ θεοδὴν βιώσαι βίον; καὶ γὰρ οἱ θεοὶ πλείον ἔ-
δερ ἀπαιτήσουσι παρὰ τῷ ταῦτα φυλάσσον-
τος. Ὑβρίζει ὕβριζε ἀντὶ τῷ ψυχῇ, τῷ δὲ πμῆσαι
σεαυτῷ ἔκτετι καὶ ὁρᾷ ἔξῃς, ὅ γ' ἂν ὁ βίῳ ἐκά-

σω, ὅτ' ὁ δέσποις χειρὶν διήνυσαι, μὴ αἰδομένῳ
 σεαυτῷ, ἀλλ' ὅτι ταῖς ἄλλων ψυχαῖς τιθεμένη τῇ
 σωθῆναι οὐ μοιραία. Πεισπᾶ τί σε τὰ ἔξωθεν ἐμ-
 πίπτοντα, καὶ χολῶν πάρεχε σεαυτῷ τὸ προσ-
 μαρτανεῖν ἀγαθόν τι, καὶ παύσαι ῥεμβόμηναι.
 ἥδη δὲ καὶ τὴν ἑτέραν πόδιφορὰν φυλακτῶν.
 ληρῶσι γὰρ καὶ δῖα πράξεων, οἱ κεκμηνότες ὅθι
 βίω, καὶ μὴ ἔχοντες σκοπὸν, ἐφ' ὃν πᾶσαν ὀρμὴν
 καὶ καθάπαξ φαντασίαν ἀποδυνῶσιν. Πα-
 ρὰ μὲν τὸ μὴ ἐφιστάνειν τι γν' τῇ ἄλλου ψυχῇ γί-
 γνεται, ὅτ' ἄδίκως τις ὤφθη καρδιακῶν. ὅς
 ἔστι τοῖς ἰδίᾳς ψυχῆς κινήμασι μὴ πρᾶνθλουθῶν
 τας, ἀνάγκη καρδιακῶν. Τῶν ἁπλῶν δὲ με-
 μνηδῷ. τίς ἡ τῶν ὅλων φύσις, καὶ τίς ἡ ἐμὴ. καὶ
 πῶς αὐτὴ πρὸς ἐκείνῳ ἔχουσα, καὶ ὁποῖόν τι μέ-
 ρει, ὁποῖον τοῖς ὅλοις. καὶ οὗτοι οὐδὲν ὁ βωλύνων
 τὰ ἀκόλουθα τῇ φύσει, ἥς μέρει εἶ, πράσσειν τε
 αἰεὶ καὶ λέγειν.

Φιλοσόφως ὁ Θεόφραστος γν' τῇ συγείκει τῇ
 ἁμαρτημάτων, ὡς αὖ τις κοινότηρον τὰ ποιαῦ-
 τα συγκεῖναι φησί· βαρύντορα εἶναι τὰ κατ' ἐπι-
 θυμίαν πλημμελέμμενα τῶν κατ' ἐπιθυμίαν. ὁ γὰρ θυ-
 μούμμεναι μετὰ τὴν λύπην καὶ λελυθῆσας συ-
 σολῆς φαίνεται τὸν λόγον ἀποστροφόμεναι· ὁ δὲ
 κατ' ἐπιθυμίαν ἁμαρτάνων, ἐφ' ἡδονῆς ἡτῶ
 μμεναι ἀνελαστότός πῶς φαίνεται, καὶ θηλύντε
 ρει.

ρθ' ὅν' ταῖς ἀμαρτίαις, ὁρθὸς ἔμ' ἢ φιλοσοφίας
 ἀξίως ἔφη, μέizon ἢ ἐγκλήματ' ἔχει τὸ μέ-
 ῖον ἢς ἀμαρτανόμῳ, ἢ πρὸς τὸ μετὰ λύπης. ὁ-
 λως τε ὁ μὲν προσηδικημένος μάλλον εἰσὶν, κατὰ
 ὅσα λύπῃ ἀναγκασμένος θυμωδῆναι. ὁ δέ, τῶ-
 πόθεν πρὸς τὸ ἀδικεῖν ὥρμηται. φερόμεν' ὡς
 τὸ πράξαι ἵνα κατ' ἐπιθυμίαν, ὡς ἢ δὴ διωατ'
 ὄντ' ὀξύνει τοὺς βίον, οὕτως ἑκάστη ποιῆται
 ὁρμητικῶς. Τὸ δὲ ὅτι ἀνθρώπων ἀπελθεῖν, εἰ μὴ
 θεοὶ εἰσι, οὐδὲν δ' εἰνόν. ἡ καὶ γὰρ σε ὅτι αὖ ποτε
 βάλοις, ἢ δὲ εἰ πούκ' εἰσι, ἢ οὐ μέλει αὐτοῖς τῶν
 ἀνθρώπων. τί μοι ζῶν ἢ κόσμῳ ἕκῳ θείῳ, ἢ
 προνοίας κενῶ. ἀλλὰ καὶ εἰσι, καὶ μέλει αὐτοῖς
 τῶν ἀνθρώπων. ἢ τοῖς μὴ κατ' ἀλήθειαν ἡ-
 καῖς, ἵνα μὴ πῶς πίπτει ὁ ἀνθρώπος, ἐπ' αὐτοῦ
 τὸ πᾶν ἐβλή. τῶν δὲ λοιπῶν εἰ τι κακὸν ἢ κατ'
 ὅσον αὐτοῖς προῖδον. ἵνα ἐπὶ πάντῃ τὸ μὴ πῶς
 πῆται αὐτοῖς. ὁ δ' ἐχέρω μὴ ποιῇ ἀνθρώπου, πᾶς
 αὐτοῖς βίον ἀνθρώπου χέρω ποιήσῃ; ὅτε δὲ
 κατ' ἄγνοιαν, ὅτε εἰδὴ μὴ, μὴ διωαμὴν δὲ
 προφυλάξαι, ἢ διορθώσῃ ταῦτα, ἢ τῶν ὁ-
 λων φύσις παρῆδεν αὐτῷ. ὅτ' αὐτῷ τηλικούτου ἡμαρ-
 τῆς ἢ παρ' ἀδιωαμίαν, ἢ παρ' ἀτεχνίαν,
 ἵνα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ἐπίσης τοῖς ἀγα-
 θοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς κακοῖς πεφυρμένως
 συμβαίνει. θανάτ' ὁ δὲ γὰρ καὶ ζῶν, δόξα

καὶ ἀδ' οἰξία, πόν' οὐ καὶ ἡδ' οὐκ, πλὴτ' οὐ καὶ πέν-
 νία, πάντα ταῦτα ἐπίσης συμβαίνει ἀνθρώ-
 πω τοῖς τε ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς, ὅτε καλὰ ὄν-
 τα, ὅτε αἰχρὰ, ὅτ' ἀγ' ἀγαθὰ, ὅτε κακὰ ὄν-
 τα. Πᾶς πάντα ταχέως γινώσκου, τοῦ μὲν κόσμου
 αὐτὰ τὰ σώματα. τοῦ ἡ αἰῶνι αἰμνήματα αὐτῶν,
 οἷα ὅτι τὰ αἰδοντὰ πάντα, καὶ μάλα τὰ ἡδ' οὐ
 ἡδ' οὐκ ἀφ' ὧν, ἡ τοῦ πόνου φοβόντα, ἡ τοῦ τυ-
 φώ σβηβεβομύνα. πῶς οὐτε λῆν καὶ οὐκαταφρό-
 νητα, καὶ ῥυπρὰ, καὶ οὐφθαλμα, καὶ νεκρὰ νο-
 ρᾶς δυνάμεως, ἐφιστάναι τί εἰσι οὐδ' οὐκ αἰ-
 λήψαι καὶ αἰφωναί. πλὴν οὐδ' οἰξία, τί εἰσι οὐ
 ἀποθανεῖν, καὶ ὅτι αὐτὸς αὐτὸν μόνον εἶδ' ἡ, καὶ τῶ
 μερισμῶν ῥι γινώσκας, δαλύνει τὰ ἐμφανταζόμε-
 να αὐτοῦ οὐκέτι, ἀλλότι οὐκ ἀφ' ὧν αὐτὸ εἶν
 ἡ φύσεως ὄργον. φύσεως δὲ ὄργον εἶτις φοβε-
 ται, παιδίον ὅτι. ὅσο μὲν τοῖς οὐ μόνον φύσεως ὄρ-
 γον εἰσι, ἀλλὰ καὶ συμφέρον αὐτῇ. Πῶς ἀπ' ἡ
 ται θεῶ ἀνθρώπων, καὶ ἡ τὴν τί αὐτὸν μέρ' οὐ. καὶ
 ὅταν πᾶς ἐκ δακύνται τὸ τὸ ἀνθρώπου ὅσο
 μόριον· ὅδε μὲν ἀβλιώτορον τὸ πάντα κύκλω ἐκ
 ποδιόρχομύνου, καὶ τὰ νέρθον γὰς φησιν ἐρδυνῶν
 τ' οὐ, καὶ τὰ γν' ταῖς ψυχαῖς τῶν πλυσίον δακύν-
 τας μάρσεως ζητῶντ' οὐ, μὴ αἰδομύνου δι' ὅτι ἀρκῆ
 πρὸς μόνον τοῦ γν' δυνάμεως αὐτὸν δαίμονι εἶν, καὶ τῶ
 ὅμ γνησίως θεραπύειν, θεραπεία δι' αὐτοῦ κα
 θαρόν

θάρσιν πάθους διατηρεῖν, καὶ εἰκαίοντες καὶ
 δυσαρρήστως ἐλπίως τὰ ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώ-
 πων γινόμενα. Τὰ μὲν γὰρ ἐκ θεῶν αἰδέσιμα δι'
 ἀρετῶν. Τὰ ὅμως ἀνθρώπων φίλα διασυνγγένειαν,
 εἰ δὲ ὅτε καὶ τρόπον ἑνὰ ἐλεεινὰ, δι' ἄγνοϊαν
 ἀγαθῶν καὶ κακῶν οὐκ ἐλάττωσιν ἢ πύρωσις αὐ-
 τῇ ἐσθλοισκύνῃ τοι διακρίνειν τὰ λούκα καὶ
 μέλαινα. Ἰὰν τρισχίλια ἔτη βιώσῃς μελ-
 λης, καὶ τοσαυτάκις μύρια, ὅμως μέμνησο, ὅτι
 οὐδ' εἰς ἄλλον ἀρβάλλει βίον, ἢ ἄλλο ὅν ζῇ· οὐδ' ἄλ-
 λον ζῇ, ἢ ὅν ἀρβάλλει. εἰς ἄλλο οὐκ ἀδίσταται τὸ
 μήκιστον τῷ βραχυτάτῳ. τὸ γὰρ πῶς, πᾶσι τῶν
 σοφῶν, εἰ καὶ τὸ ἀρβύλλῃ, οὐκ ἴσον, καὶ τὸ ἀρβαλ-
 λόμῃ, ὅπως ἀκαριαῶς ἀναφαίνεται. οὐτε γὰρ
 τὸ πῶς κηρύσσει, οὐτε τὸ μέλλον ἀρβάλλει αὐτὸς. ὁ
 γὰρ οὐκ ἔχει, πῶς αὐτὸς ἄλλο αὐτὸ ἀφείλειτο.
 τὸ τῶν οὐκ ἴσων τῶν δύο δ' εἰ μεμνηδαιένος μὲν, ὅτι
 πάντα ὅσα αἰδίου ὁμοειδίῃ, καὶ ἀνακνυκλόμενα,
 καὶ οὐδὲν διαφέρει, πότμον γὰρ ἐκαστὸν ἔπεισι,
 ἢ γὰρ διακοσίοις, ἢ γὰρ ἑξῆς ἀπείρῳ χρόνῳ τὰ αὐτὰ
 τις ὄψεται. ἑτέρου δὲ ὅτι καὶ ὁ πολυχρονιώτα-
 τος, καὶ ὁ τάχιστα τεθνησκόμενος, τὸ ἴσον ἀπο-
 βάλλει. Τὸ γὰρ πῶς ἐν μόνον ὅν ἐσθλοισκύνῃ μέλ-
 λει, ὅπου γὰρ ἔχει, καὶ ἄλλο μόνον. καὶ ὁ μὴ ἔχει τις,
 οὐκ ἀποβάλλει. Οὐ πᾶσι ὑπόληψις. δὴ καὶ
 μὲν γὰρ τὰ πῶς τὸν κυνικὸν μόνιμον λεγόμενα.

δ᾽ ἄλλον δὲ καὶ τὸ χροῖσιμον τοῦ λεγομένου. Εὰν πῶς
αὐτοῖς τὸ νόσιμον μέχρι τοῦ ἀληθοῦς δέχνηται, ὑ-
βείζει αὐτῶν ἢ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν μάστιγα μὲν,
ὅταν ἀπόσημα, καὶ οἶον φῦμα τοῦ κόσμου ὅσον
ἐφ' αὐτῷ γήνηται. τὸ γὰρ διυσεραίνειν τινὶ τῶν
γινομένων ἀπόστασις ὅτι ἐλφίνεως, ἢς γνῶμερα,
ἐκαστὸ τῶν λοιπῶν φύσεις ποδεύχονται. ἐπειτα
δὲ, ὅταν ἀνθρωπὸν τινα ἀρσεραφῇ, ἢ καὶ ἐναν-
τία φέρεται, ὡς βλάψα, οἷα εἰσι αἱ τῶν ὀργισ-
μένων. τρίτον ὑβείζει αὐτῶν, ὅταν ἡσᾶται ἡ-
δονῆς, ἢ πόνο. τέταρτον, ὅταν ὑποκείνηται,
καὶ ὑπὸ πλάσως, καὶ ἀναλῆθως τί ποιῇ, ἢ λέγει.
Πέμπτον, ὅταν πρᾶξιμῶν αὐτῶν καὶ ὀργμῶν, ἐπ'
ὁδὸν σκοποῦ ἀφίη, ἀλλὰ εἰκὴ καὶ ἀπὸ ἀκαλοῦ
τως ὁπῶν γένηται. δέον καὶ τὰ μικρότατα, καὶ τὰ
ὑπὸ τὸ τέλος ἀναφορὰν γίνεσθαι. τέλος δὲ λογ-
κῶν ζώων τὸ ἐπεδοῦ τῷ ἐλπί πόλεως καὶ πολιτείας
ἐλπί πρεσβυτάτης λόγῳ καὶ δεσμῶ.

Τοῦ ἀνθρώπου βίος, ὁ μὲν χρόνος, σιγμὴ ἢ δὲ
ἐσία, ῥέεσθαι ἢ δὲ αἰδοῖσις, ἀμυδρά ἢ δὲ ὅλου τοῦ
σώματος σύγκρισις, δύσνησις ἢ ἡ ψυχὴ, ῥομ-
βὸς ἢ δὲ τύχη, διυστέκμαρτον. ἢ δὲ φήμη, ἀ-
κρίτον. σωελόντι δὲ εἰπεῖν, πάντα, τὰ μὲν τοῦ
σώματος, ποταμός· τὰ δὲ ἐλπί ψυχῆς, ὄνειρος
καὶ τύφος. ὁ δὲ βίος, πόλεμος, καὶ ξένον ὑπὸ
δημῖα, ἢ ὑπεροφμῖα ἢ, λήθη. τί οὖν τὸ πρᾶξιμα
ψα

ψαλ δυνάμει· ἐν καὶ μόνον φιλοσοφία. ἴσως δ' ἐν
 ὧν ἔσθ' τρεῖς τὸν γνῶσιν δ' αἶμονα ἀνύβρισον, καὶ
 αἰσινῃ, ἡ δὲ δυνάμει καὶ πόνων ἰκρίσονται, μηδὲν εἰκῇ
 ποιοῦντα, μηδὲ διεψυγμένως καὶ μετ' ὑπο-
 κρίσεως· ἀντιδρῶν τῷ ἄλλω ποιοῦσά τι, ἢ μὴ
 ποιοῦσαι. ἔτι δ' ἐπὶ τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀρνημένα
 να δεχόμεθα, ὡς ἐκείθεν ποδοῖν ἐρχόμενα, ὅθεν αὐ-
 τὸς ἤλθεν. ὡς πᾶσι δὲ τὸν θάνατον ἴλην τῇ γνῶ-
 μη πόδευμένα. εἰς οὐδ' ἐν ἄλλοις λύσιμ' ἢ σο-
 χέων, ὅθεν ἑκάστην ζῶον συγκρίνεται. εἰ δὲ αὐ-
 τοῖς τοῖς σοχείοις μηδὲν δεινὸν γνῶσθ' ἑκάστην
 δίκην καὶ εἰς ἑτέρων μεταβάλλειν. εἴμ τι ὑπὸ
 δ' ἡ ταύτης τῶν πάντων μεταβολῶν καὶ
 διάλυσιμ; κατὰ φύσιν γὰρ· οὐδ' ἔν
 δὲ ἡσυχίᾳ κατὰ
 φύσιν.

Τὰ γὰρ Καρτὸν τῷ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ

ρος τῶν εἰς αὐτὸν Βιβλίων γ.

ΥΧΙ ὅσοι μόνον δεῖ λογίζεσθαι, οὐ
καθ' ἐκαστὴν ἡμέραν ἀπαναλίσκει
ται ὁ βίος, καὶ μέγας ἐλαττωρ αὐ
τῷ κατὰ λέπεται. ἀλλὰ καὶ κείνο
λογιστὸν, οὗ ἐν ᾧ πλέον βίωσις, ἐκείνῳ γὰρ ἄδ
λως, εἰ δὲ ἀρκέσει ὁμοία αὐτῷ ἡ διάνοια, πρὸς τὴν
σωτήσιν τῶν πραγμάτων, καὶ τῇ θεωρίας τῇ σω
τήριον σὺν εἰς τὴν ἐμπειρίαν τῶν τεθῆων καὶ τῶν αὐ
θροπείων. ἐὰν γὰρ πρᾶκτερ ἢ ἔξῃ, τὸ μὲν δια
πνεύσῃ, καὶ βίῃ φαντάσῃ, καὶ ὁρμᾷ, καὶ ὅσα
ἄλλα τοιαῦτα, οὐκ ἐνδεήσῃ. Τὸ δ' ἐαυτῷ χρῆσθαι, καὶ
ἐν τῷ καθήκοντος ἀριθμῶς ἀκριβοῦν, καὶ τὰ προ
φαινόμενα διαβροῦν, καὶ πᾶσι αὐτῷ τῷ εἰς ἡδ
ὲ ἀκτέον αὐτὸν ἐφιστάνειν, καὶ ὅσα τοιαῦτα λο
γισμοῦ συγγεγυμνασμένου πάνυ χρῆται, προσ
ποσβγίννυται. καὶ οὐ μόνον τῷ ἐγ
γυτὸρ τῷ θανάτῳ ἐκαστοτε γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ
διὰ τὸ τὴν γνῶσιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν πα
ρακολούθησιν, προαπολήγειν. καὶ καὶ τὰ τοιαῦ
τα πρᾶφύλασσειν. ὅτι καὶ τὰ ἐνδεήματα τοῖς
φύσει γινομένοις, ἔχει πρὸς ἄλλους καὶ ἐπαγωγόν.

οἶον

οὖν ἀφ' τοῦ ὀπίω μὲν παρὰ ῥῆγνυται πνα μέ-
 ρη. καὶ ταῦτα οὖν τὰ διέχοντα ὅτως καὶ ῥόπον
 πνα παρὰ τὸ ἐπάγγελμα τῆ ἀρτοποιίας ἔχον-
 τα, ὕδι πρέπει πως καὶ προθυμίαν πρὸς τὴν ῥο-
 φῶν ἰδίως ἀνακινεῖ. πάλιν τε τὰ σῦκα ὁπότε
 ὠραία τὰ ἴα ὅτι κέκηνεν. καὶ γὰρ ταῖς δρυπετέσι ἐ-
 λαίαις, αὐτὸ τὸ ἐγγὺς τῇ σήψει, ἰδιόμ τι κάλλος
 τῷ καρπῷ προστίθισιν. οἱ σάχνες δὲ κἄτω νό-
 ονίδου, καὶ τὸ τ' ἑλεονόρου ὑπὸ σκύνι, καὶ ὁ τ' συῶν ἐκ τ'
 σώματος ῥέων ἀφρός, καὶ πολλὰ ἑτέρω κατ' ἰδίαν
 εἴσις σκοποῖν, πότερ ὄντα τ' ὀνειδῆς, ὁμῶς δὲ τὸ
 τῆς φύσεως γινομένοις ἐπακολαθεῖν, σιωπεπιδό-
 μεν, καὶ ψυχαγωγεῖ. ὥστε εἰς τὸ ἔχει πάλιν καὶ
 γνῶναι βαθυτόραν πρὸς τὰ γὰρ τῷ ὅλῳ γινόμε-
 να, σχεδὸν ὅδε μὲν ἀχὶ δόξει αὐτῷ καὶ τῷ κατ' ἐπα-
 κολαθῆσιν συμβαινόντων ἡδέως πως διασω-
 σάσθαι. ὅπως δὲ καὶ θηρίων ἀληθῆ χάσματα, ὅχ-
 ῆτορ ἡδέως ὄψεται, ἢ ὅσα γραφεῖς, καὶ πλάσαι
 μιμούμενοι δεικνύσιν. καὶ γὰρ καὶ γέροντες
 ἀκμὴν ἵνα καὶ ὠραν, καὶ τὸ γὰρ παλαιὸν ἐπαφρό-
 διτον, τοῖς ἑαυτοῖς σώφροσιν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν
 διωθήσεται. καὶ πολλὰ τοιαῦτα ὅσα πάντι πιθανὰ,
 μόνον δὲ τῷ πρὸς τὴν φύσιν, καὶ τὰ ταύτης ὄργα
 γνησίως ὡκειωμένῳ προπεσῆται,

Ἰπποκράτης πολλὰς νόσους ἰασάμεναι, νοσή-
 σαις ἀπέθανεν. οἱ χαλδαῖοι πολλὰν θανάτους

προηγρόδυσαν. ἔτα καὶ αὐτὸν τὸ πεπρωμένον
κατέλαβον. Αλέξανδρον καὶ Γομπύον, καὶ
Γαίον Κάϊσαρ, ὅλας πόλεις ἀρδύων τοσαυτά-
κισ ἀνελόντες, καὶ γὰρ πρῶτά τας πολλὰς μυρια-
δας ἱππέων καὶ πεζῶν κατακόψαντες, καὶ αὐ-
τοί ποτε δὴ κληδονοῦν τῇ βίῃ. Ηράκλειτον, πόλιν τῇ
τῷ κόσμῳ ἐκπυρώσεως τοσαῦτα φυσιολογήσας,
ὅδατος τὰ γνῶντος πληρωθεὶς, βολβίτῃ καταπε-
χρισμένης ἀπέθανον. Δημόκριτον δὲ, οἱ φθῆρες.

Σωκράτῃ δὲ, ἄλλοι φθῆρες ἀπέκτειναν. τί
ταῦτα γνῶντες, ἐπιδύσας, κατήχθης; ἐκ βῆδι. ἃ
μὲν ἐφ' ἐτόρον βίον, οὐδὲν θείων κενὸν ὁδὲ ἐκῆ.
εἰ δὲ γὰρ ἀνακτιθῆς, παύσῃ πόνων καὶ ἡδονῶν
ἀνεχόμενον, καὶ λατρυῶν τοσούτω χείρονι ἔσθ'
ἀγγείῳ, ἢ πᾶσι τὸ ὑπερεπιδύμεν. τὸ μὲν γὰρ νῦν καὶ
δαίμων τὸ δὲ γὰρ καὶ λυθῆ. μὴ κατατρίψης
τὸ ὑπολιπόμην τῇ βίῃ μέρῳ γὰρ ταῖς πόλιν ἐτί-
ρων φαντασίαις, ὅποταν μὴ τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ
ἡ κρινωφίλεις ποιεῖ. ἢ τοὶ γὰρ ἄλλα ὄργου εἶρη, τα-
τίσι φανταζόμενοι. τί ὁ δὲ εἶνα πράττει, καὶ τί-
νθ' ὄνειρον, καὶ τί λέγει, καὶ τί γνῶνται, καὶ
τί τεχνάζεται, καὶ ὅλα ὅσα αὐτὰ ποιεῖ ἀπὸ ῥῆμ βε-
δῶν τῇ ἰδίῃ ἡγεμονικῇ πρᾶττειν. καὶ μὲν
οὐκ καὶ τὸ εἰκὴ καὶ μάτῃ γὰρ τῷ ἐρμῷ τῶν φαν-
τασιῶν πόλιν αὐτὰ πολὺν δὲ μάλιστα τὸ πᾶσι-
εργον, καὶ κατὰ τὸν καὶ ἐθισίον αὐτὸν, μόνον

φαν-

τὰς ἐδὰς πόδι ὡρ εἰς ἅφνω ἐπανέροιτο, τί νῦν
 ὁρᾷ, μετὰ παρρησίας πρᾶχῃμα αὐτὸ ἀποκρί-
 ναι, ὅτε τὸ καὶ τὸ. ὡς δὲ αὐτῶν θυδὺς δὴλα ἔιν,
 οὐ πάντα ἀπλᾶ καὶ ὀμιλῆ, καὶ ζώου κοινω-
 νῶν, καὶ ἀμελοῦντο ἡδονικῶν, ἢ καδὰ παφᾶ
 λαυσικῶν φαντασμάτων ἢ φιλονεικίας ἕνός, ἢ
 βασιλείας καὶ ὑποψίας, ἢ ἄλλου ἕνός, ἐφ' ὃ αὐ-
 τὸ ἐνδειάσεις δὴ γούμνιτο, ὅτε γνῶ αὐτὸ εἶχε.
 ὁ γὰρ τοῖς ἀνὴρ ὁδοῦτο, οὐκ εἰς ὑπερβίβητο
 τὸ ὡς γνῶ ἀρίστοις ἡδονῇ, ἱερδὺς εἰς καὶ ὑπεργός
 θεῶν, χροῖμνιτο καὶ τῷ γνῶσι δρυμνίῳ αὐτοῦ, ὃ
 πρὸς ἔχεται τὸν ἀνδρωπορ ἀχραῦτορ ἡδονῶν, ἄφω-
 ῖον ὑπὸ παντὸς πόνου, πάσης ὑβρείως ἀνέπα-
 φορ, πάσης ἀναιδελῶν πονηρίας. ἀθλητῶν ἄ-
 θλου τοῦ μεγίστου, τοῦ ὑπὸ μηδενὸς πάθους κατὰ
 βληθῆναι, δικαιοσύνης βεβαμνίον εἰς βάθος,
 ἀσπαζόμενῳ μὲν δὲ ὅλης τοῦ ψυχῆς τὰ συμβαίνον-
 τα, καὶ ἀπονεμόμενα πάντα. μὴ πολλάκις δὲ,
 μηδὲ χωρὶς μεγάλης καὶ κοινωφελούς ἀνάγκης
 φανταζόμενῳ, τί ποτε ἄλλο λέγει, ἢ πράσσει,
 ἢ ὁρᾷται. μόνον γὰρ τὰ ἑαυτοῦ πρὸς γνῶσιαν
 ἔχει. καὶ τὰ ἑαυτῶν ἐκ τῶν ὅλων συγκλωθόμενα
 διηλεκτῶς γνῶσι. ἡ δὲ κείνα μὲν, καλὰ πρὸς ἔχεται.
 ταῦτα δὲ ἀγαθὰ εἶναι πεπεισται. ἢ γὰρ ἐκαστὸν ἐμο-
 μὲν μοῖρα συνειφέρεται τε καὶ συνειφέρει.

μέμνηται δέ, καὶ οὗ συγγενὲς πατρὶς λογισμὸν
 καὶ οὗ ἐμύθευται μὲν πάντων ἀνθρώπων, καὶ ἡ
 τοῦ ἀνθρώπου φύσιν ἐσίμ. Δόξης δὲ οὐχὶ ἐπὶ πα-
 ρά πάντων ἀνδεκτίον· ἀλλὰ τῶν ὁμολογουμέ-
 νως τῇ φύσει βιούντων μόνον· οἱ δὲ μὴ οὕτως δι-
 ούντες, ὅποιοι ζῆνες οἴκοι τε καὶ ἔξω ἐπὶ οἰκίᾳ,
 καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, οἷοι μεθ' οἷων φύ-
 ρωνται, μεμνημένῳ διατελεῖ. οὐ τοίνυν οὐδέ
 τὸν παρὰ τῶν βιούντων ἔπαινον γν' λόγῳ τίθε-
 ται, οἷγε οὐδ' ἐαυτοῖς ἐαυτοῖς ἀρεσκονται. μήτε
 ἀκούσι· γνέργει, μήτε ἀκοινώνητ', μήτε ἀν-
 ξέτασθ', μήτε ἀνθελκόμηνθ', μήτε κομψείατ'
 διανοιᾶν σε καλλωπιζέτω. μήτε πολυρρήμον
 μήτε πολυπράγμων ἔσο. ἔτι δὲ ὁ γν' σοὶ θεὸς, ἐ-
 σω προσάτης ζωῆς ἀρ' ῥηνθ', καὶ πρεσβύτης, καὶ
 πολιτικοῦ, καὶ ῥωμαίου, καὶ ἀρχοντ', ἀνατίτα-
 χότ' ἐαυτῶν, οἱθ' αὖ εἰς τοὺς πόδας μὲν τῶν ἀνα-
 κλητῶν ἐκ τοῦ βίᾳ δύλυτ'. μήτε ὄρκου διό-
 μνηθ', μήτε ἀνθρώπου ζηνός μάρτυρεθ'. Εἰ δὲ τῶ
 παιδρὸν, καὶ τῶ ἀπροσδιέες ἐπὶ ἔξωθεν ἐπαίρε-
 σίας, καὶ τὸ ἀπροσδιέες ἡσυχίας, ὡς ἄλλοι πα-
 ρέχουσιν. ὁρθὸν ἔν ἐν χρῆ, ὅχι ὁρθὸν μὴ. εἰ μὴ κεῖ
 πῶρ ἐνρίσκες γν' τῶν ἀνθρώπων πίνω βίῳ δικαιοσύ-
 νης, ἀληθείας, σωφροσύνης, ἀνδρείας, καὶ καδά-
 παξ τοῦ ἀρεκείδαι ἐαυτῇ τῇ δ' ἀνοίαν σὲ γν' οἷς
 καὶ τὸν λόγον τὸν ὁρθὸν πρᾶσσοντά σε παρῆχε

ται, καὶ γὰρ τῇ ἐμαρμύνῃ, γὰρ τοῖς ἀπροαιρέτως ἀρ-
 νεμομένοις· εἰ τὸ τοῦ φημι ἡρεῖσθ' ὁρᾷς, ἐπ' ἐκεί-
 νο δὲ ὅλης τῆς ψυχῆς τραπομένη, τοῖς αἰεὶ σὺν
 σκομένῳ ἀπόλαυε. εἰ δὲ μηδὲν ἡρεῖσθαι φαίνεται
 αὐτῷ τοῖς ἐνὶ θυμῷ γὰρ σοὶ διαίμον, τὰς τε ἰ-
 δίας ὁρμὰς ὑποπεταχότ' ἑαυτῷ, καὶ τὰς φαν-
 τασίας ὀξετάζοντ', καὶ τῷ αἰσθητικῷ πεί-
 σωμ, ὡς ὁ Σωκράτης ἔλεγε, ἑαυτὸν ἀφελκνύ-
 ον, καὶ τοῖς θεοῖς ὑποπεταχότ' ἑαυτὸν, καὶ
 τῷ ἀνθρώπῳ προκηδομένη. εἰ τὸ τοῦ πάντα τὰ
 ἄλλα μικρότερα καὶ ὀυτελεῖς ὁρα εὐρίσκεις, μη-
 διὰν χώραν δίδου ἐτόρῳ, πρὸς ὃ ῥέψας ἀπαξ καὶ
 ἀρκύνεις, οὐκ ἐπὶ ἀποδυσίας τὸ ἀγαθὸν ἐκεί-
 νο τὸ ἴδιον, καὶ τὸ σὺν προτιμᾷ διωθήσῃ. ἀντικα-
 θέσθαι γὰρ τῷ λογικῷ καὶ ποιητικῷ ἀγαθῷ, ὃ θέ-
 μισ οὐδ' ὅτι οὐκ ἐτόρνευες. οἶον δὲ παρὰ πολ-
 λῶν ἐπαινον, ἢ ἀρχὰς, ἢ πλοῦτον, ἢ ἀρχαύσεις
 ἡδονῶν. πάντα ταῦτα, καὶ πῶς ὀλίγον γὰρ
 μόζην δίοξῃ, κατεκράτησεν ἄφρων καὶ πρῶτος γ-
 κεν. σὺ δὲ φημι ἀπλῶς καὶ ἐλδιδερίως ἐλοῦ τὸ
 ἡρεῖσθαι, καὶ τὸ τοῦ ἀντέχου. ἡρεῖσθαι δὲ, τὸ συμ-
 φέρον. εἰ μὲν τὸ ὡς λογικῷ, ὅσον τῆρε. εἰ δὲ τὸ ὡς
 ζῶν, ἀπόφηναι, καὶ ἀτύφως φύλασσε τὴν ἡρίσιν
 μόνον, ὅπως ἀσφαλῶς τὴν ὀξετάσιν ποιήσῃ, μὴ
 ἡμῶν ποτὲ ὡς συμφέρον σεαυτοῦ, ὃ ἀναγκά-
 σαι σε ποτὲ τὴν πίσιν πρὸς βῆναι, τὴν αἰσθῶ ἐγ

καταλιπεῖν, μισῆσαι τινά, ὑποπιδύσαι, κατε-
 ράσασθαι, ὑποκρίνασθαι, ὑδιδυμῆσαι τινος, βί-
 χων καὶ πρᾶπειτασμάτων διομνύνου. ὁ γὰρ ἴσθι
 ἑαυτοῦ νοῦν καὶ δαίμονα, καὶ τὰ ὄργανα τοῦ σώματος
 ἀρετῇ προελόμηνθαι, τραγωδίαν ὅποιε, ὅσονά
 ζεῖ. οὐκ ἐρημίας, οὐ πολυπληθείας δέσσεται. τὸ
 μέγιστον, ζῆσαι, μήτε διωκῶν, μήτε φθύνων. πό-
 τερὸν δὲ ὡς πλέον διασημα χρόνου τοῦ σώματος
 ποδμεχομνύνει τῇ ψυχῇ, ἢ ἐπ' ἑλαστον χράσεται,
 ὅστις ὅποιον αὐτῷ μέλει. ἵκται γὰρ ἡδὴ ἀπαλλάσσει
 ὅταν δέη, ὅπως δυνάτως ἀπεισιμ, ὡς ἄλλοι τῶν
 αἰδημόνων καὶ κδομῶν ἐνέργειαν διωκαμένων
 ἐνέργησιων. ὡς μόνον παρ' ὅλον τὸν βίον δυνά-
 βόμενθαι, τὸ τὴν διάνοιαν ἐν τῇ τῶν οἰκείων νοε-
 ρᾷ πολιτικῷ ζῶσι τροπῇ γημεῖν. οὐδὲν αὖ ἐν τῇ
 διανοίᾳ τοῦ λεκολασμενῆς, καὶ ἐκκεκαθαρμογῶν
 πυῶδες, ὅστις μὲν μεμολυσμένον, ὅστις ὑπουλον
 ὄρεσις. ὅστις ἀσυντελῆ τὸν βίον αὐτοῦ ἢ περὶ
 μὲν καὶ λαμβάνει, ὡς αὐτὸς ἐποιεῖ τὸν τραγωδῶν
 πρὸ τοῦ τελῆσαι καὶ διαδραματίσαι ἀπαλλάσσει
 ὅταν. ἐπὶ δὲ ὅστις δούλον, ὅστις κομψόν, ὅστις προσ-
 δεδμεγμένον, ὅστις ἀπειρισμένον, οὐδὲ ὑποδύθυον,
 ὅστις ἐμφωλδύον. τὴν ὑποληπτικὴν δυνάμιν σέ-
 βει. ἐν ταύτῃ τὸ πᾶν, ἵνα ὑποληψιστῷ ἡγεμονί-
 κῶ σιμηκῇ ἐγγήνητ' ἀνακόλυσθαι τῇ φύσει, καὶ τῇ
 λογικῇ ζῶσι κατὰ σκοπὸν. αὐτὴ ἡ ἐπαγγελία,
 ἀπρι-

ἀπροπῆυσίαν, καὶ τὴν πῶς ἀνθρώπου οἰκεί-
 σιν, καὶ τὴν τοῖς θεοῖς ἀκολουθίαν. πάντα οὖν
 εἰπὼς, ταῦτα μόνον τὰ ὀλίγα σιώχει, καὶ ἐν συμ-
 μαμόνδι, ὅτε μόνον ζῆε καὶ τὸ πῶς ἔσται, τὸ
 ἀκαριαῖον. τὰ δ' ἄλλα, ἢ βεβίωται, ἢ γὰρ ἀδύνατον.
 μικρὸν μὲν οὖν ὁ ζῆε καὶ τὸ πῶς γὰρ
 γωνίδιον, ὅπου ζῆε μικρὸν δὲ καὶ ἡ μικρὴ ὑστερο-
 φημία. καὶ αὐτὴ δὲ καὶ ἡ ἀδύνατος ἀνθρώπου πῶς
 τάχιστα τεθνησκόντων, καὶ ἐκείνῳ οὐδέ ἔστι
 εἶναι, ὅτε γὰρ τὸν πρόπαιλαι τεθνηκότα. τοῖς δὲ ἐν
 ρημῶσι πῶς ἡμῶσι γὰρ ἐν προσέσω, τὸ ὅσον ἢ
 ὑπογραφῶν αἰ ποιεῖται τὸ ὑποπῆτον φαν-
 τασθῇ, ὥστε αὐτὸ ὅποῖόν ἐστι κατ' ὅσιον γυνόν,
 ὅλον δὲ ὅλων διερρημῶν βλέπειν, καὶ τὸ ἴδιον
 ὄνομα αὐτῶ, καὶ τὰ ὀνόματα ἐκείνων ὅσων σαυ-
 κρίθῃ, καὶ εἰς ἀναλυθῆσεται, λέγειν παρ' ἑαυ-
 τῶ. ὅστις γὰρ ὅπως μεγαλοφροσύνης ποιητικόν,
 ὡς τὸ ἐλέγχειν ὁδὸν καὶ ἀληθείαν ἐκαστον τῶν τῶ
 βίῃ ὑποπῆτοντων δυνάμει, καὶ τὸ αἰετῶς εἰς
 αὐτὰ ὁρᾷ. ὥστε σινεπιβάλλειν, ὅποῖον ἐν τῶ
 κόσμῳ, ὅποιον ἐνὰ τῶν χρεῶν παρεχόμενον,
 τίνα μὲν ἔχει ἀξίαν ὡς πῶς τὸ ὅλον, τίνα δὲ
 ὡς πρὸς τὸν ἀνθρώπον, πολίτῳ ὄντα πόλι-
 ως ἐλάνωτάτης, ἥς αἱ λοιπαὶ πόλεις ὡσαυτε-
 κίαι εἰσιν.

Τί ἐστι, καὶ ἐκ τίνων συγκέκερται, καὶ πόσον χρόνον πέφυκε παρὰ μὲν Ἰῶν, ἢ τὴν φαντασίαν μοι νῦν ποιοῦν. καὶ τίν' ἄρεσι πρὸς αὐτὸ χρεία. οἷον ἡμερότητος, ἀνδρείας, ἀληθείας, πίσεως, ἀφελείας, αὐταρκειάς, πῶρλοιπῶν. διὸ δὲ ἔφ' ἐκαστου λέγειν, Ἰῶν μὲν παρὰ θεοῦ ἦκει. Ἰῶν δὲ καὶ τὴν σύλληψιν, καὶ τὴν συμμετρικὴν σύγκλωσιν, καὶ τὴν τοιαύτην σωτήριον τε καὶ τυχὴν. Ἰῶν δὲ παρὰ τοῦ συμφύλου καὶ συγενεὸς καὶ κοινωνοῦ. ἀγνοῶντος μὲν τοῦ οὗ τί αὐτὸς καὶ φύσιν ἐσίη. ἀλλ' ἐγὼ δὲ ἀγνοῶ. εἰς Ἰῶν χρεώμαι αὐτὸς καὶ τὴν κοινωνίαν φυσικὴν νόμον, δυνάως, καὶ δικαίως, ἅμα μὲν τοῦ κατ' ἀξίαν γινώσκοντος συσχεῖσθαι.

Εάν τ' παρὸν γινέσθῃς, ἐπὶ μὲν οὖν ὁρῶ λόγον ἑαυτοῦ διασπένδων, ἐξέρωμένως, δυνάμει, καὶ μηδὲν παρεμπόρδον, ἀλλὰ τὴν ἑαυτοῦ δαίμονα καθαρόν ἐς ὧτα τηρῆς, ὡς εἰ καὶ ἡδὴ ἀρδούναε δέοι, ἐάν Ἰῶν σιωπῇς μηδὲν ποδὶ μὲν, μηδὲ φθόνῳ, ἀλλὰ τῇ παρούσῃ καὶ φύσιν γινέσθῃς, καὶ τῇ ὥν λέγεις καὶ φθίγγῃ, ἡρωικῇ ἀληθείᾳ ἀρκέμεν, δυνάμει. ἐστὶ δὲ ὁ δὲ Ἰῶν ἡλυνῶσαι δυνάμεν. ὡς περ οἱ ἰατροὶ αἰετὰ ὄργανα καὶ σιδήρεια πρόχειρα ἔχουσι πρὸς τὰ αἰφνίδια τῶν θεραπευμάτων· ἔτω τὰ λόγματα σου ἔτοιμα ἔχει πρὸς τὸ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα εἰδέναι.

ναί. καὶ πᾶν κὴ τὸ μικρότατον ὅτι ποιῶν, ὡς ἔλ-
 ἄμφοτόρων πρὸς ἄλληλα συνδέσεως μεμνημέ-
 νον. ὅτε γὰρ ἀνθρώπινόν ἐστι αὐτὸν ἔλκεν τὰ θεῶν
 συναναφορᾶς δὲ πράξεις, ὅτε ἐμπαλιν. μεκίλει
 πλανῶ. ὅτε γὰρ τὰ ὑπομνημάτων σὺ μέλεις αὐτῶν
 γινώσκεις, ὅτε τὰς τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων καὶ
 Ἑλλήνων πράξεις, καὶ τὰς ἐκ τῶν συγγραμμά-
 των ἐκλογάς, ἃς εἰς τὸ γῆρας σαυτοῦ ἀπετίθ-
 σοι. ἀλλ' οὐδ' οὐκ ἐν τέλει, καὶ τὰς λεγόμενας ἐλπί-
 δας ἀφείδεις, σαυτοῦ βοηθεῖ, εἰς τοὺς μέλεις σεαυτοῦ
 ὡς ἐξεῖς. οὐκ ἴσασιν πόθεν σημαίνει τὸ λέγειν,
 τὸ ἀπείρειν, τὸ ὠνεῖσθαι, τὸ ἡσυχάζειν, τὸ ὁρᾶν τὰ
 πρακτέα, ὅσα ἐφθαλμοῖς γίνεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν
 ἐνὶ ὅψει. σῶμα, ψυχὴ, νῦν, σῶμα τὸ αἰδηθῆς,
 ψυχῆς ὄρμαι, νοῦ λόγματα. τὸ μὲν τυπῶσθαι
 φαντασικῶς, καὶ τῶν βοσκομένων. τὸ δὲ ἐνδύ-
 ροσπασεῖσθαι ὁρμητικῶς, καὶ τῶν θηρίων, καὶ τῶν
 ἀνδρογύνων, καὶ φαλαγγιδεῖν, καὶ Νέρων. τὸ
 δὲ τὸν νοῦν ἡγεμόνα ἔχειν αὐτὰ φαινόμενα καὶ
 δέχοντα, καὶ τῶν θεῶν μὴ νομιζόντων, καὶ τῶν
 πλὴν πατρίδα ἐγκαταλείπόντων, καὶ τῶν ποιούν-
 των ἐπειδ' αὐτὸν ἐλπίσασιν ἵνα θύσας. * εἰ οὐκ αὖτ' αὖτ'
 πάλαι οὐκ ἔστι πρὸς τὰ εἰρημνία, λοιπὸν τὸ ἰδίον
 ὅτι τὸ ἀγαθόν, φιλεῖ μὲν καὶ ἀσπάζεσθαι τὰ συμ-
 βαίνοντα καὶ συγκαλωθόμενα αὐτοῦ. τὸν δὲ γῆ-
 ρον γὰρ εἴη ἰδρυμένον διαίμονα, μὴ φύρειν,

μηδὲ δορυβῆν ὀχλῶ φαντασιῶν, ἀλλὰ ἰλεῶν
 δ' ἁγίων, κοσμίως ἐπὶ μύθον ὡς θεῶ. μήτε φθιγ-
 γόμενον ἢ παρὰ τὰ ἀληθῆ, μήτε γνέροντα
 παρὰ τὰ δίκαια. ἐπεὶ δὲ ἀπιστοῦσι αὐτῷ πάντες
 ἄνθρωποι, ὅτε ἀπλῶς ἐκ αἰδ' κμόνως καὶ θυθύμης
 βιοῖ, ὅτε χαλεπαίνει ἐνὶ τούτοις, ὅτε παραβίπει
 τοὺς φίλους καὶ ἀγύσσης ὡς πότμος, ἐφ' ὃ
 δεῖ εἰθεῖν καθαρόν, ἡσύχιον, θυλύτον, ἀβιάσως ἢ
 ἑαυτῷ μοῖρα σωτηρ μωσμενόν.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ-
 ρος τῷ εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον δι

Ο γνῶμον κυριότου, ὅταν ἴσῃ φθι-
 σιν ἔχει, ὅπως ἐσηκε πρὸς τὰ σῶ-
 βαίνοντα, ὥστε αἰεὶ πρὸς τὸ σω-
 τὴν καὶ διδλόμῃ μετατίθεσθαι
 δίως. ὅλως γὰρ ἀρετεταγμένῳ ὁδεμίαν φιλο-
 κλῆν οὐ μὲν πρὸς τὰ ἡγόμενα μὲν ὑπεξαί-
 σεως. τὸ δὲ ἀντισταγόμενον, ὅλως ἑαυτῷ ποιεῖ
 ὥστε τὸ πῦρ ὅταν ὑδὶ κρατῇ τ' ἐπεμπιπτόντων
 ἐφ' ὧν αὐτὸν μικρὸς ἢς λύνῃ ὁ βέδης. τὸ δὲ λαμ-
 πρὸν πῦρ, ταχίστα δ' ὠκείως ἐν ἑαυτῷ τὰ ὑδὶ φο-
 ρόμενα καὶ κατ' ἡνάλωσεν. καὶ δὲ αὐτῶν ἐκένωσεν ὡς
 μέζον ἤβη. μηδὲν γνέροντα εἰκῇ, μηδὲ ἀλλῶς ἢ
 ἐν τῇ θεώρημα συμπληρωτικὸν ἐν τῇ τεχνῇ γνέρον-
 τω. Ἀναχωρήσεις αὐτοῖς ζητοῦσι ἀγροικίας,

ἐ ἀγίαλός, ἐ ὅρη, εἰσθας δὲ χάσιν τὰ βιῶντα
 μάλισα ποθέειν. ὅλον ἃ ὅσον ἰδιωτικώτατον ὅσον.
 ὅσον ἢς αὐτῶν ὡρας ἐλθόντες εἰς ἐαυτὸν ἀναχωρεῖν.
 ἐλαμῶ γὰρ οὐτε ἡσυχιώτορον, οὐτε ἀπραγμὸν
 σιροῖ ἀνδρωπὸν ἀναχωρεῖ, ἢ εἰς τὴν ἐαυτοῦ ψυ-
 χὴν. μαλὶς δ' ὅστις ἐχει γνῶσιν βιῶντα, εἰς ἀγνύ-
 φας, γνῶσιν θυμαρῆα θυτὸς γίνεται, τὴν δὲ
 θυμαρῆαν ἐλθὲν ἄλλο λέγω, ἢ θυμοσμίαν. σὺν
 χῶς οὐκ δίδωσιν αὐτῷ ταύτῃ τὴν ἀναχώρησιν,
 καὶ ἀνὰ σὺν αὐτῷ. βραχὺ δ' ἐξωκτὶς σοιχείω
 δὲ, ἀ θυτὸς ἀπαντήσαντα, ἀρκασθεῖς τὸ πᾶσαν
 αὐτῷ αποκλύσαι, καὶ ἀποπῶμεν αἰσὲ μὴ δύσ-
 χειραίνοντα ἐκείνους ἐφ' ἃ ἐπασέρχη. τίτι γὰρ δύσ-
 χειραίνεις; τῇ τῷ ἀνθρώπῳ κακία; ἀναλογισά-
 μεν ὅτι κριμα, ὅτι τὰ λογικὰ ζῶα ἀλλήλων ὄν-
 κων γέγονον καὶ ὅτι τὸ ἀνέχεσθαι μετ' ὅτι δικαιο-
 σινης. καὶ ὅτι ἀκοντὸν ἀμαρτάνουσι, καὶ πόσοι ἢ δὲ
 διεχθρὸν αὐτῶν, ὑποπτεύσαντες, μισήσαντες;
 διαδοξαζέοντες, ἐκτεταται τῇ, τετέφρωνται, παύ-
 ποτε. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκ τῶν ὅλων ἀπονιμομένοις
 δυσχειραίνεις ἀνανεώσασθαι τὸ διεξδύμε-
 νον, ἢ τοὶ πρόνοια, ἢ ἄθμοι, ἢ δὲ ὅσων ἀπεδείχθη,
 ὅτι ὁ κόσμος ὥσαντι πόλις. ἀλλὰ τὰ σωματικὰ
 σου ἀφεται, ἐν γνῶσιν ὅτι ἐκ ὑπὸ μίγνυται λεί-
 ως ἢ τραχέως κινεμένη πυνύμαλ ἢ διαφνοια,
 ἐπειδὴν ἀπαφίαντὸν ἀρλάβη, καὶ γνωρίσῃ τῇ
 ἰδία μεδζούσιαν. καὶ λοιπὸν ὅτι περὶ πόνου καὶ

ἡδονῆς ἀκίκοας, καὶ συγκατέδου. ἀλλὰ τὸ δοῦν
 εἰδὼς σε πῶς παύσει, ἀπιδῶν εἰς τὸ τάχους ἢ
 πάντων λήθης, καὶ τὸ χαλῶν τ' ἐφ' ἐκείτορα ἀπέ-
 ρουαῖδων. καὶ τὸ κενόν ἢ ἀπηχέσεως, καὶ τὸ δυ-
 μετάβολον καὶ ἀκριβὲς τῶν ἐφ' ἡμῖν διοκούντων,
 καὶ τὸ σφόνδιον τὸ πᾶσι γινώσκον. ὅληται
 γὰρ ἡ γῆ σιγῇ, καὶ ταύτης πρὸς γωνίδιον ἢ καθεύ-
 κησις αὐτῆς, καὶ γνῶταίθα πόσοι, καὶ οἳ οἱ ἴνες οἱ
 ἐπαινεσόμενοι, λοιπὸν οὐκ ἐμνήσσομαι ὑποχω-
 ρήσεως ἢ ἄλλου τοῦ ἀρεθείδιον ἑαυτοῦ, καὶ πρὸ
 πάντων μὴ παῶ, μηδὲ κατηγνέιναι, ἀλλὰ ἐλθὼν
 ἢ ἐσο, καὶ ὅρα τὰ πράγματα ὡς αὐτὸς, ὡς αὐ-
 θρωπός, ὡς πολίτης, ὡς θνητὸν ζῶν. γινώσκεις
 προχειροτάτοις εἰς ἃ ἐγκύψεις ταῦτα ἐσωτὰ
 διῶ. ἐμὴν γὰρ τὰ πράγματα οὐκ ἀπῆται ἢ
 ψυχῆς, ἀλλ' ἐξω ἔστηκον ἀτρεμοῦντα. αἱ δὲ ὀχ-
 λήσεις, ἐκ μόνης ἢ γνῶσις ὑπολήψεως. ἐτόρυν
 δὲ ὅτι πάντα ταῦτα ὅσα ὁρᾷς, ὅσον οὐδέπω
 μεταβάλλει, καὶ οὐκ ἐτι ἔσαι. καὶ ὅσων ἡδονῶν
 μεταβολαῖς αὐτὸς παρὰ τετύχηκας, συνεχῶς
 θάνατον. ὁ κόσμος, ἀλλοίωσις. ὁ βίος, ὑπόλη-
 ψις. εἰ τὸ νοερόν ἡμῖν κοινόν, καὶ ὁ λόγος καὶ ὁ
 λογικὸς ἀμφοτέρω κοινός. εἰ γὰρ καὶ ὁ προστακτι-
 κὸς τῶν ποιητῶν, ἢ μὴ λόγος κοινός. εἰ γὰρ,
 καὶ ὁ νόμος κοινός. εἰ γὰρ, πολίται ἀμφοτέρω
 τοῦτο, πολιτεύματος τινὸς μετέχοντες εἰς τὸ
 ὁ κόσμος

ὁ κόσμος ὡς ἀνεί πόλις ἐστὶ. τίνθ γὰρ ἄλλου φή-
 σει πρὸς τὸ τῶν ἀνθρώπων παῶν γένος κοινὴ πολί-
 τεύματθ μετέχον; ἐκείθον ἢ ἐκ τῆ κοινῆς ταύτης
 πόλεως, καὶ αὐτὸ τὸ νοερόν ἐστι λογικόν καὶ νομι-
 κόν ἡμῖν, ἢ πόθον; Ὡσπερ γὰρ τὸ γινώσκον μοι ἀπὸ
 τινθ γῆς ἀρμεμείρεται, καὶ τὸ ὑγρόν ἀφ' ἐτέρου
 ποταμοῦ, καὶ τὸ πνευματικόν, ἀπὸ πηγῆς τινθ,
 καὶ τὸ θερμόν καὶ πυρρὸν, ἐκ τινθ ἰδίως πη-
 γῆς, ὅδε γὰρ ἐκ τοῦ μηδ' ἑνὸς ἐρχετ', ὡσπερ μὲν δὲ
 εἰς τὸ ὅτι ὅν ἀπέρχεται, ὅτω δ' ἢ, καὶ τὸ νοερόν ἢ καὶ
 ποθεῖν. ὁ θάνατθ τοῖς τθ, οἷον γῆνις, φύσεως
 μυσηρίον. σύγκρισις ἐκ τῶν αὐτῶν ποταμῶν, εἰς ταῦ-
 τὰ. ὅλως δὲ ἐκ τῶν ἀντιθέτων αἰσχυρθεῖν. ὅ γὰρ πρὸς
 τὸ ἐξῆς ἐστὶ νοερόν ζῶον, ὅδε πρὸς τὸν λόγον τῆ πα-
 ρασκοῦς ταῦτα ὅτως ὑπὸ τῶν τοιούτων πέφυ-
 κε γίνεσθαι ὅτι ἀνάγκης. ὁ δὲ τῆ τομῆς θέλων, θέλει
 τὴν συγκλίωσιν ὅσον μὴ ἔχειν. ὅλως δὲ ἐκείνο μέμνη-
 σθ, ὅτι ἐν τῷ ὀλιγίστῳ χρόνῳ, καὶ σὺ ἐστὶς τιθῆνθ
 ξέειδε μετὰ βραχὺ δε, ὅδε ὄνομα ὑμῶν ὑπολει-
 φθήσετ'. ἄρα τῆ ὑπόληψιν, ἢ τῆ τὸ βέβλαμ-
 μαί. ἄρα τὸ βέβλαμμαί, ἢ τῆ βλάβῃ. ὁ χείρῳ
 αὐτῆς αὐτῆς ἀνθρώπου ὅποιε, τῆ τομῆς δὲ τῆ βίῳ αὐ-
 τοῦ χείρῳ ποιεῖ, ὅδε βλάβῃ, ὅτε ἐξωθῆνθ, ὅτε ὀ-
 ρισθῆνθ. ἀνάγκησται ἢ τῆ συμφέροντθ φύσις τῆ
 ποιεῖν. ὅτι παῶν τὸ συμβαῖνον, δικαίως συμβαῖ-
 νει. ὅτι ἀνὰ ἀκριβῶς πρὸς φυλάσσει, ἐν ὑμῶν, ὅδε

γὰρ μόνον κατὰ τὸ ἐξῆς, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ δίκαιον,
 καὶ ὡς αὐτὸς ὑπότιν' ἀρετῆμοντος τὸ κατ' ἀξίαν.
 πρᾶφύλασσε δὲ ὡς ἤρξω, ἃ δ' οἱ παῖδες, σὺν
 τούτῳ ποίει, σὺν τῷ ἀγαθὸς εἶναι, καὶ ὁ νενόητος
 ἰδίως ὁ ἀγαθός, τοῦτο ἰδίᾳ πάσης ἐνέργειας σῶ-
 ζει. Μὴ τοιαῦτα ὑπολάβανε, οἷα οὐ βρίζωμ κεί-
 νει, ἢ οἷα σε κείναι βόλεται. ἀλλὰ ἰδίᾳ αὐτὰ, ὅ-
 ποια κατ' ἀλήθειαν ὄντι, δύο ταύτας ἐτοιμότη-
 τας ἔχειμ ἀεὶ δεῖ. Τῇ μὲν, πρὸς τὸ πρᾶξαι μόνον,
 ὅπερ αὐτὸς ὁ βασιλικῆς ἡ νομοθετικῆς λόγῳ
 ὑποβάλλει, ἐπ' ὠφελείᾳ ἀνθρώπων. Τῇ δ', πρὸς
 τὸ μεταθεῖσθαι ἐὰν ἄρα τις πρὸς διορθῶν καὶ μετὰ
 γὰρ ἀπό τιν' οἰήσεως. Τὴν μὲν μεταγωγὴν,
 αἰεὶ ἀπό τιν' πιθανότητος ὡς δικαίου, ἢ κοινῶ
 φιλεῖς γίνεσθαι, ἃ τὰ πρᾶπλήσια τοιαῦτα μόνον
 εἶναι δεῖ, ὅχ' ὅτι ἡδὺν ἢ ἐνδοξον ἐφάνη. Λόγον ἔ-
 χεις; ἔχω. τί δὲν ὁ χρεῖ; τούτου γὰρ τὸ ἑαυτῷ ποι-
 οῦντος, τί ἄλλο θέλεις; ἐνύπνευσε ὡς μέν' ὃν
 φανιδήσῃ τῷ γνηθῆναι. μάλλον δὲ ἀναλη-
 φθήσῃ εἰς τὸν λόγον αὐτῷ τ' ἀπερματικὸν κατὰ
 μεταβολῶν. πολλὰ λιβανωτοῦ βωλάρια αὐτῷ τοῦ
 αὐτοῦ βωμοῦ. τὸ μὲν, πρὸς κατέπεσον, τὸ δὲ ὑπε-
 ρον. διαφέρει δὲ τὸ δόν. ἐν τῷ δὲ καὶ ἡμερῶν, θεὸς
 αὐτοῖς δόξεις, οἷς ναῦ θείου καὶ πίθου, ἐὰν ἀ-
 νακάμψῃς ἰδίᾳ τὰ λόγματα, καὶ τὸν σεβασμὸν
 τῷ λόγῳ, μὴ ὡς μύρια μέλλωμ ἐτη ζῶν. τὸ χεῖρον
 ἐπὶ τῷ

ἐπαρτεται, ἕως ἥς, ἕως ἑξέσω, ἀγαθὸς γὰρ ὁ
 σὺν ἀρχολίαν κερδαίνει ὁ μὴ βλέπων, τί ὁ πλη-
 σίον εἶπεν, ἢ ἐπραξεν, ἢ διενόησεν· ἀλλὰ μόνον τί
 αὐτὸς ποιεῖ, ἵνα αὐτὸ τοῦτο δίκαιον ἢ καὶ ὅσιον,
 ἢ κατὰ τὸν ἀγαθὸν μὴ μέλαν ἦεν· ποῦ βλέπε-
 ῖς, ἀλλ' ὡς τὴ γραμμῆς τρέχειν, ὀρθόν, μὴ διεξ-
 ριμνύον. ὁ ποῦ τὴν ὑπεροφημίαν ἐπιομνύει
 ὁ φαντάζεται, ὅτι ἐκαστος τῶν μεμνημένων αὐ-
 τοῦ, τάχιστα καὶ αὐτὸς ἀρθάνεται· εἴτα πάλιν καὶ
 αὐτὸς ὁ ἐκείνον διαδέξασθαι, μέχρι καὶ παλαι-
 ᾶ μνήμης ἀποσβῆναι ἐπιομνύων καὶ σβεννυμέ-
 νων παλαιοῦ. Ὑπόθου δ' ὅτι καὶ ἀθάνατοι μὲν οἱ
 μεμνησόμενοι, ἀθάνατος δ' ἡ μνήμη, τί ὅν τοῦτο
 πρὸς σέ; ὅτι δὲ λέγω ὅτι πρὸς τὸν τεθνηκότα,
 ἀλλὰ πρὸς τὸν ζῶντα. τί ὁ ἔπαινε. πλὴν ἄρα
 δι' οἰκονομίαν τινὰ, πάρεστι γὰρ νῦν ἀκρίως τὴν
 φυσικὴν διόσιν, ἀλλὰ τινὸς ἐχρόνον λόγου λει-
 πόμ. πάντ' ὅν ὁπωσοῦν καλὸν ἔξ' αὐτῆς καλὸν
 εἶναι, ὅτι ἐφ' αὐτῇ κατὰ λήγην, ὅτι ἐχὼν μέρος αὐτῆς
 ἔπαινον· ὅτε γοῦν χεῖρον ἢ κρεῖττον γίνετ' τὸ
 ἐπαινόμενον. τὸ φημι καὶ ὑδὶ τῶν κοινότερον
 καλὸν λεγόμενον· οἷον ὡς τῶν ὑλικῶν, καὶ ἐπὶ
 τῶν τεχνικῶν κατασκευασμάτων. τὸ δὲ δὴ ὄν-
 τως καλὸν, τινὸς χρεῖαν ἔχει· οὐ μᾶλλον ἢ νόμος,
 οὐ μᾶλλον ἢ ἀλήθεια· οὐ μᾶλλον ἢ δύνοια,
 ἢ αἰδώς, τί τούτων διατρεφόμενα ἐπαινεῖται καλὸν

ὅτιν, ἢ ψεγόμενον φθείρεται. σμαράγδιον γὰρ ἐ-
 σωτ' χεῖρον γίνεται ἐὰν μὴ ἐπαινῇται· τί γ' χρυ-
 σός, ἐλέφας, πορφύρα, μαχαίριον, ἀνθύλλιον,
 δεινδρύριον; Εἰ δ' ἀμύλου σιμὰ ψυχὰς, πῶς αὐ-
 τὰς ὁ ζ' αἰδῖος χωρεῖ ὁ αἴψ· πῶς γ' ἢ γῆ χωρεῖ τὰ τ'
 ἐκ τοσούτου αἰῶνος θαπτομένων σώματα. ὥσπερ
 γὰρ γν'θάδε, ἢ τῶτων πῶς ἢρ πινὰ ἐπισταμο-
 νῶ μεταβολὴ καὶ διάλυσις χώραν ἄλλοις νε-
 κροῖς ποιῇ· ὅτως αἰ εἰς τ' αἴερα μεθιστάμεναι ψυ-
 χὰς, ἐπὶ πόσῳ συμμένασαι, μεταβάλλουσι, καὶ
 χέονται, καὶ ὁζ' ἀπὸνται, εἰς τ' ἔν' ὅλων σπέρμα
 τικὸν λόγον ἀναλαμβάνουσαι. καὶ τ' ὅρ' τ' ὅσῳ
 χώραν ταῖς πρῶτοις κίβοις παρέρχουσι. τ'
 ὅδ' αὖ τις ἀρκεῖν αἰτοῖ· ἐφ' ἑποδῖς τ' τὰς ψυ-
 χὰς δ' ἀμύνην. καὶ γ' μὴ μόνον γν'δυμείδ' τὸ πλῆ-
 θ' τ' θαπτομένων ὅτῳ σῶματι, ἀλλὰ καὶ
 τὸ τ' ἐκάστης ἡμέρας ἐδιομένων ζώων, ἐφ' ἡμῶν
 τε ὅτ' ἄλλων ζώων. ὅσος γ' ἀριθμὸς κατανα-
 λίσκεται, καὶ ὅτῳ σῶματι θάπτεται γ' τοῖς τ'
 τρεφομένων σώμασι, καὶ ὅπως δ' ἐχέται ἡ χώρα αὖ
 τῇ δ' αἰς ὁζ' αἰματώσεις, δ' αἰς εἰς τὸ ἀεὶ ὄδες,
 ἢ πυρρῶδες ἀλλοιώσεις. τίς ὑδὶ τῶτου ἢ ἰσχυρὰ
 τ' ἀληθείας; διαίσεις εἰς τὸ ὑλικόν, καὶ εἰς τὸ αἰ-
 τιῶδες μὴ ἀπορρέμεναι, ἀλλ' αὖ πᾶσις ὁρμῆς
 τὸ δίκαιον ἀποδιδόναι· καὶ αὖ πᾶσις φαντα-
 σίας σῶζειν τὸ κατὰ τὸ πικρόν. πᾶν μοι σωμα-
 μόνον,

μόζῃ, ὃ σοὶ θυάρεμόν δ' ἐστὶ ὡς κῶς με ἐδίδόν μοι πρόω-
 ρον, ἐδὲ ὄψιμον, τό σοι δύκαιρον· πᾶν μοι καρ-
 πός, ὃ φέρουσιν αἱ (αἰῶραι. ὦ φύσις, ἐκ σοῦ πάν-
 τα, σὺ σοὶ πάντα, εἰς σὲ πάντα, ἐκείνῳ μὲν φη-
 σι, πόλι φίλῃ Κέκροπ' ὅ, σὺ ἢ ἐκ' ἐρεῖς ὦ πόλι
 φίλῃ δ' ἰός; ὀλίγα πρῆσ' ἐφισιρ εἰ μέλλεις θυθυ-
 μήσει· μηδὲρ ἄμεινον ἤ ἀναγκαῖα πράσσει, ἢ
 ὅρα ὃ ἤ φύσ' πολιτικῶς ζῶς λόγος αἰρεῖ, ἢ ὡς αἰ-
 ρεῖ. ἤτοι γὰρ ἐ μόνον τῇ ἀπὸ ἤ καλῶς πράσσειν θυθυ-
 μίαν φέρει, ἀλλὰ ἢ τῇ ἀπὸ ἤ ὀλίγα πράσσει. τὰ
 πλεῖστα γὰρ ὧν λέγομεν πρᾶσομεν, ἐκ ἀναγ-
 καῖα ὄντα, ἐὰν τις πόδιέλκῃ, θυγολώτερ' ὅ καὶ ἂ
 ταρακτότερ' ἔσται. ὅθην δ' εἶ, καὶ παρ' ἐκαστῇ
 αὐτῇ ὑπομνήσκει, μή τι ἤ ὅ ἢ ἀναγκαῖον.
 Δεῖ ἢ μὴ μόνον πρᾶξαι τὰς μὴ ἀναγκαῖας πόδι-
 αρεῖν, ἀλλὰ καὶ φαντασίας· ὅτως γὰρ ἐδὲ πρᾶ-
 ξεις παρ' ἐλκονταὶ ἐπακολουθήσουσι. Γέραςον
 πῶς σοι χωρεῖ καὶ ὃ ἤ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου βίος·
 ἤ ἀρεσκονμῆνός μὲν τοῖς ἐκ τῶν ὅλων ἀπονέμομέ-
 νοις· ἀρεσκονμῆνός ἢ τῇ ἰδίᾳ πρᾶξαι δ' ἰκαίᾳ καὶ δ' α
 θέσει θυμῶν. ἐώρακας ἐκείνα, ἴδε καὶ ταῦτα. Σε-
 αὐτὸν μὴ τάρσας. ἀπλῶς σε αὐτόν. ἀμαρτῶν
 νει τις; ἐαυτῷ ἀμαρτανή. Συμβέβηκε σοι τί κα-
 λῶς, ἐκ τῶν ὅλων ἀπ' ἀρχῆς σοι συγκαθείμαρ-
 τῶν, καὶ σιωπῶν τοῦ πᾶν τοῦ συμβαῖνον. τὸ δ' ὅλον
 βραχὺς ὁ βίος· κερδαυτέον τὸ παρόν σὺν θυλῶ

γισία ἐ δίκη, νῦφε αὐτὸς γένος. ἢ τοι κόσμος δὲ ταγμένον, ἢ κυκλῶν, συμπεφορημένος μὲν, ἀλλὰ κόσμος. ἢ γὰρ σοὶ μὲν τις κόσμος ὑφίσταται διῶκα, γὰρ ἡ τοῦ παντὸς ἀκοσμία, καὶ ταῦτα, ὅπως παύτῳ δὲ κεκευμένον καὶ δακεχυμένον ἐ συμπαθῶν. μέλαν ἦθος, θῆλυ ἦθος, πότισκελές ἦθος, θηελώδες, βοσκηματῶδες, παιδαριῶδες, βλακῆρ, κίβδηλον, βωμολόχον, καπηλικόν, τυραννικόν. Εἰ ξένος κόσμος ὁ μὴ γνωρίζω τὰ γὰρ αὐτῶν ὄντα, ἔχῃ ἢ πῶς ξένος, καὶ ὁ μὴ γνωρίζω τὰ γιγνόμενα. φυγὰς ὁ φόβος καὶ τὸ πολιτικὸν λόγος. τυφλὸς ὁ κατὰ μύθον τῷ νοεῶν ὁμματι. πῶχός ὁ γνέσῃς ἐτέρου, καὶ μὴ πάντα ἔχων πρὸς ἑαυτὸν τὰ εἰς τὸ βίον χρήσιμα. ἀπόσημα κόσμος ὁ ἀφιστάμενος καὶ χωρίζω ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ κοινῆς φύσεως λόγος, δὲ τῷ δὲ ὑπαρεστῇ τοῖς συμβαίνουσιν. ἐκείνη γὰρ φέρει τὸ το, ἢ ἐπὶ σὲ ἡνεγκον. ἀπόχισμα πόλεως ὁ τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ τὸ λογικῶν ἀποσχίζω, μιᾶς ὅσης. ὁ μὲν χωρεῖς χιτῶν δὲ φιλοσοφεῖ, ὁ δὲ χωρεῖς βιβλίου, ἀλλὰ ὅπως ἡμίγυμνος. ἄρτος ὃν ἔχω φησὶ, ἐμμένω τῷ λόγῳ. ἐγὼ δὲ τροφὰς τὰς ἐκ μαθημάτων ὃν ἔχω, ἐμμένω. Τὸ τεχνίον ὃ ἐμαθες φίλος, οὕτως περὶ ἀναπαύσεως, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τὸ βίον δὲ ἐξελθεῖς θεοῖς μὲν ὑπὸ τῆς τροφῆς τὰ σεαυτὸν πάντα ἔξ ὅλης τῇ ψυχῆς. Ἀνθρώπων δὲ μικροῦς μὴτε τυραννον, μὴτε δολον ἑαυτὸν καθεστῆς. ὑπὸ νόσον λό

γυχαῖν αὖ ὡς οὐκ ἀσπασίαν καὶ καὶ ταῦ
 τα πάντα γαμουῦτας, παιδοφρονῆτας, νοσούν-
 τας, ἀποθνήσκοντες, πολεμῶντας, ἑορτάζοντες,
 ἑμπορομῆνους, γεωργοῦντας, κολακδύοντες, αὐ-
 θαλιζομῆνους, ὑποπιδύοντες, ὑπὸ βαλδύοντες, ἀ-
 ποθανεῖν τινὰς θυχομῆνους, γογγύζοντας ὡς φῆς
 παροῦσιν, ἐφθόντας, θυγαυρίζοντας, ὑπατίαις,
 βασιλείαις ὑπὸ θυμῶντας. οὐκ οὐκ ἐκείνῳ μὲν οὖν
 τῶν βίος, οὐκ ἐπὶ οὐδ' αὖ. πάλιν ὡς οὐκ αὖ καὶ οὐκ
 τραϊανῶν μετὰ βῆθι· πάλιν τὰ αὐτὰ πάντα. τέ-
 θνηκε καὶ ἐκείνῳ ὁ βίος. ὁμοίως καὶ τὰς ἄλλας ὑπὸ
 γραφὰς χρόνων· ὅλῳ ἐθῶν ὑπὸ θεῶν καὶ βλέ-
 πε πόσοι κατὰ γέντα θνήσκου, μετὰ μικρὸν ἔτι οὐκ,
 καὶ ἀνελύθηκα εἰς τὰ σοιχεῖα. μάλα δὲ ἀναπο-
 λητέον ἐκείνους οὓς αὐτὸς ἐγὼς καὶ ἀσπασίαν,
 ἀφθόντας ποιῶν τὸ καὶ τὴν ἰδίαν καὶ ἀσπασίαν, ὅ-
 θου οὐκ ἀπρίξ ἔχει, ὅθου ἀρκῶν. ἀναγκαῖον ἦ
 ὥστε τὸ μνησθῆναι. ὅτι καὶ ἡ ἐπιστροφὴ καὶ ἐκεί-
 νῃ πρᾶξι, ἰδίαν ἀξίαν ἔχει καὶ συμμετρίαν.
 ὅπως γὰρ οὐκ ἀποσιναιτῆσαι, εἰ μὴ ὡς πλὴ-
 ον ἢ πρὸς ἡκίκα πρὸς τὰ ἐλαίσω κατὰ γίνῃ. αἰ-
 πάλλαι σιναιτῆσαι λέξεις, γλωσσήματα νῦν. οὐ-
 τῶς οὐ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν πάλλαι πολυῦμνῃ
 τῶν, νῦν τῶν τινὰ γλωσσήματα ὅσιν. Κάμιλ-
 λος, Κάισω, Οὐόλεσος, Λιοννάτος· κατ' ὀλίγον
 ἦ καὶ Σκίπῳ, καὶ Κάτω, ἔτα καὶ Αὐγούστος, ἔ-

τα καὶ Ἀδριανὸς, ὁ Ἀντωνῖνος· ὁ δὲ πλάγιον παύ-
 τα, καὶ μιν θάσσεται χυρὸν γίνεσθαι. ταχὺ δὲ ὁ παύ-
 λης λήθη κατέχουσιν. ὁ ταῦτα λέγων ὡς τὸ θαυ-
 μασὸς πως λαμφάντων. οἱ γὰρ λοιποὶ ἅμα ἔσθ'
 ἐκπνέοντες, αἰετοὶ, ἄγριοι, τίς δὲ καὶ ὅλως τὸ ἀέ-
 μνησον· ὅλον κενόν. τί δὲ ὅτι πᾶσι δὲ ἀποδιδόν-
 εῖσφι εἰσφύρεσθαι; γὰρ τοῖς, διάνοια δίκαια, ὁ πρῶτος
 κοινωνικῶς, καὶ λόγος οἷος μήποτε δέξεται δύνανται, καὶ
 διάθεσις ἀπαρξομένη πᾶν τὸ συμβαῖνον ὡς ἀν-
 αγκαλίον, ὡς γνώριμον, ὡς ἀπ' ἀρχῆς θιγαύτης καὶ
 πηγῆς ῥέον· ἐκὼν σεαυτὸν τῇ κλωθοῖ σικνεπιδί-
 δει, πρὸς ἑαυτὸν σικνεπιδί, οἷς ποσὶ ποτε πράγμασι
 βόλεται· πᾶν ἐφ' ἡμέραν, ὁ τὸ μνημονόειον, καὶ τὸ
 μνημονόειον, θιγαύς διλωκῶς. πάντα καὶ με-
 ταβολὴν γινόμενα γίνεται. ὁ ἐθίζον γινόμεν, ὁ-
 τι ὁ δὲ φιλῇ ἢ τῷ ὅλως φύσις, ὡς τὸ, τὰ
 ὄντα μεταβάλλει, καὶ ποιῇ νέα ὁμοία. ἀπὸ γὰρ
 τῶν τρόπων τινὰ πᾶν τὸ ὅμ τι δὲ αὐτῷ ἐσομένη.
 σὺν δὲ μόνον ἀπὸ γὰρ φαντασίαι, τὰ εἰς γλῶσσαν, ἢ μὴ
 τραν κατεβαλλόμενα· τοῖς δὲ λίαν ἰδιωτικῶν,
 ἢ δὲ τεθνήσκον, ὁ ἔπειτα ὅτε ἀπλῶς, ὅτε ἀπὸ γὰρ,
 ὅτε αὐτὸς ποσὶ τῷ βλαβλῶσαι αὐτὸν ἐξωθῶν, οὐτε
 ἴλεως πρὸς πάντας· ὅτε τὸ φρονεῖν γὰρ μόνον τῷ
 δικαιοπραγεῖν πηδόμενον. τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῷ
 διαβλεπῶν, ὁ αὐτὸς φρονίμως, οἷα μὲν φέρουσιν,
 οἷα δὲ διακονοῦν. γὰρ ἀλλοφύων ἡγεμονικῶν κακῶν
 σφ

σὸν δὲ ὑφίσταται, ὅδε μὲν γὰρ πινι τροπὴ καὶ ἑτεροί-
 ῳσι τὸ πᾶν ἔχοντος. πᾶν δὲ ὅπως τὸ πᾶν κακῶν
 ὑπολαμβάνοι σοι δοξῇ, τὸ τοῦτο μὴ ὑπολαμβά-
 νειται, καὶ πάντα δι' ἐχθρὸν καὶ τὸ ἐγγυτάτω αὐτῷ τὸ
 σωματικῶν τέμνη, καὶ δὲ, δὲ πᾶν ἴσκηται, σὴ πῇ,
 ὁμοῦ τὸ ὑπολαμβάνοι πᾶν τῶν τῶν μόριον, ἢ σὺ
 χαρίζεται. τοῦτο δὲ. κενεῖται μήτε κακὸν τι εἶναι,
 μήτε ἀγαθόν, ὅτι πίστεως διώκεται κακῶ ἀνδρὶ καὶ
 ἀγαθῶ συμβαίνειν. ὁ γὰρ ὅτι καὶ φύσιν βίαιον
 ἐπίστεως συμβαίνει, ὅτε τὸ τοῦτο ἴσκηται φύσιν ὅτιν,
 τε πᾶν φύσιν. ὡς γὰρ ζωὴν τὸν κοσμον, μίαν ὅσιν,
 καὶ ψυχῇ μίαν ἐπέχον, συνεχῶς ὑπὸ νοῦν. καὶ πᾶν
 εἰς αἰὶν ἴσκηται μίαν, τὴν τῶν πάντων ἀναδίδω-
 ται. ὅτι πᾶν ὅτι μίαν πάντων πράσσει. καὶ πᾶν
 πάντων πάντων τῶν γινομένων συναίτια. καὶ οἷον
 τις ἢ σπινθήρ καὶ συμμύρουσι. ψυχὰς ἐκ βα-
 σίλειον νεκρῶν, ὡς ἐπὶ κτηνῶν ἐλεγχῇ. ὅτι γὰρ ὅτι κα-
 κόν, τοῖς γὰρ μετὰ βολῇ γινομένοις. ὡς ὅδε ἀγαθόν,
 ἐκ μεταβολῆς ὑφίσταμένοις, ποταμός τις ἐκ τῶν
 γινομένων καὶ ῥόονα βίαιον ὁ αἰών. ἅματε γὰρ
 ἔφθην ἐκαστον καὶ παρενέγκται, καὶ ἄλλο πᾶν ἀφίρε-
 ται, τοῦ γὰρ ἐνέχθεται. πᾶν τὸ συμβαίνειν ὅπως
 σπινθήρ ὅτι γνώριμον, ὡς τοῦ ῥόου γὰρ τῶν ἐκείν,
 ὅπως γὰρ τῶν θέρει. τοῦτο γὰρ καὶ νόσος, καὶ θά-
 νατος, καὶ βλασφημία ὅτι ἐπιβλήν, ὅτι ὅτι ὅτι
 ῥὸς ἐνφραίνει ἢ λυπῇ: τὰ ἐξῆς εἰς τοῖς πᾶσι

ὁμοῖοις οἰκείως ἐπιγίνεται. ὃ γὰρ οἶον κατελθ-
 μαίς τις ἐστὶν ἀπρητημένως, ὅ μόνον τὸ κατη-
 νακασμένον ἔχουσα. ἀλλὰ σιωπῶντα δὺλος,
 ὅ ὡς σιωπῶντα κτλ. σιωπῶντα κτλ. τὰ ὅ-
 πα. ὅπως τὰ γινόμενα ὃ δὲ δολιχῶς ψιλῶ, ἀλ-
 λὰ θαυμαστικῶς τινὰ οἰκείωτα ἐμφαίνῃ. αἰετὶ
 ἡρακλειτείου μεμνηδὲς. ὅτι γῆς θάνατος ὕδωρ
 γῆνέσθαι· καὶ ὕδατος θάνατος αἴρα γῆνέσθαι·
 καὶ αἴρας, πῦρ. καὶ ἔμπαλιν. μεμνηδὲς ἢ καὶ
 τοῦ ὑδίου θανομένου ἢ ἢ ὁδὸς ἀγχι. καὶ ὅτι ἢ
 μέλιστα διωκεῖς ὁμιλοῦσι λόγῳ, ὅτι τὰ ὅλα
 διοικουῦν, τούτῳ δὲ φέρονται. καὶ οἷς καθ' ἡ-
 μέραν ἐγκυροῦσι, ταῦτα αὐτοῖς ξγὰ φαίνε-
 ται. καὶ ὅτι ὃ δὲ ὡς καὶ δὲ δὲ δὲ ποιῶν
 καὶ λέγει. καὶ γὰρ τότε δολιχῶς ποιῶν καὶ
 λέγει. καὶ ὅτι οὐ δὲ παῖδας ὅτι καὶ ὡς τὸ
 ἐστὶ κατὰ ψιλὸν καὶ ὅτι παρὲλθοντα. ὡς
 εἰς σοὶ θεῶν εἰπὼν, ὅτι αὐτοῖς τεθνήξῃ, ἢ πάν-
 τως εἰς τρίτῳ, ὅτι καὶ αὐτὸν μέγα ἐποιοῦν, ὃ
 εἰς τρίτῳ μάλλον, ἢ αὐτοῖς, εἰ μὴ ἐχάτως
 ἀγνοῦντες εἰ. πόσοι γὰρ ὅτι τὸ μεταξὺ; ὅπως καὶ
 τὸ εἰς πολλοσὺν ἔθες μάλλον, ἢ αὐτοῖς, μὴ δὲ
 μέγα εἶναι νόμιζε. ἐννοεῖν σιωπῶντα. πόσοι μὲν
 ἱατροὶ ἀρτεθνήκασι, πολλάκις τὰς ὁφρῦς ὑπὲρ
 τῶν ἀρρώστων συσπᾶντες. πόσοι δὲ μαθημα-
 τικοί,

τικῶν, ἄλλων θανάτου; ὧς μέγα πθειπόντες;
 πόσοι δὲ φιλόσοφοι πόδ' ἔθανά τ' ἢ ἀθανασίας
 ἰνυρία σφαιδνάμενοι; πόσοι ἢ αἰετῆς πολλὰς ἀρ-
 κτέναντες; πόσοι ἢ τύραννοι ὄζουσι ψυχῶν
 μετὰ δεινοῦ φρεσὶ γματ' ὥς ἀθανάτοι κεχρη-
 μένοι; πόσαι δὲ πόλεις, ὅλαι ἰμ' οὕτως ἔσω,
 τεθνήκασι. Ελίκη, καὶ Γομπηίοι, καὶ Ηρακλά-
 νοι, καὶ ἄλλαι ἀναρίθμητοι. Επὶ δὲ καὶ ὅσους
 οἶδας, ἄλλοι ἐπ' ἄλλω. ὁ μὲν τῶτον κηιδύσας,
 ἔτα ὄζετ' ἄβη. ὁ δὲ, ἐκείνο. πάντα δὲ γνῶρα χεῖ,
 τὸ γὰρ ὅλα κατιδέειν αἰετὰ ἀνθρώπινα ὥς ἐφί-
 μερα καὶ δυντελῆ, καὶ ἰχθῆς μὲν μυξαλῆιον· αὐ-
 τοι δὲ τάειρος, ἢ τέφρα. τὸ ἀκαριαῖον δὲ τοῦ
 τῶ χρόνου κατὰ φύσιν διελθεῖν, καὶ ἥλιον
 καταλῦσαι, ὥς αὐτὴ ἰλαία πέπειρος γῆρομῆν,
 ἐπιπῆν, θυφίμοῦσ' αὐτὴν γνέγκῃσαν, καὶ χάειν
 εἰδ' ἣν ἔφ' φύσαντι δ' γνέσθω. ὁμοίον εἶναι τῇ
 ἄκρῃ, ἢ δινεῖκῶς τὰ κύματα προσεγγόσεται.
 ἢ δὲ ἔσθκε καὶ πόδ' αὐτὴν κοιμίζεται τὰ
 φλεγμέναντα τῶ ὕδατ'. ἀτυχὴς ἐγὼ δὲ
 τι τῶτό μοι σιμῆβη. οὐ μὲντοι, ἀλλ' ὀτυχὴς ἐ-
 γὼ, ὅτι τούτον μοι συμβεβηκός, ἄλυτ' ὅ-
 σφαιτῶ, οὔτε ὑπὸ πῆρόντ' ἱεραιόμεντ', οὔ-
 τε ἐπιὸν φοβούμεντ'. συμβεβῶαι μὲν γὰρ τὸ
 τοιοῦτο παντὶ ἐδυνάτο. ἄλυτ' δὲ ὅ παρ
 ὡδὶ τὸτ' αὐτὸ δινεῖλεσθαι. σφ' τι δὲ ἐκείνο μᾶλλον

ἐτύχημα, ἢ τὸ τοῦ τυχήματος. λέγεις ὅμως ἀτύχη-
 μα ἀνθρώπου. ὃ οὐκ ἐστὶν ἀπὸ πνεύματος φύσεως
 τῷ ἀνθρώπῳ. ἀπὸ τοῦ τυχήματος ὃ τῷ φύσεως τῷ ἀνθρώ-
 πῳ εἶναι σοὶ δοκεῖ, ὃ μὴ πρὸ τοῦ βούληματος τῷ φύ-
 σεως αὐτοῦ ὅτι. τί ἐν τῷ βούληματι μεμάθηκας; μή τι
 ἐν τῷ συμβεβηκὸς τῷ κωλύει σε δικαίον εἶναι; με-
 γαλόψυχον; σώφρονα; ἐμφρονα; ἀπρόπῳτον;
 ἀδελφάφθουτον; αἰδέημονα; ἐλδύθερον; τ' ἄλλα ἃ
 συμπρόσόντων ἢ φύσις ἢ τῷ ἀνθρώπῳ ἀπέχει ἰσ-
 δία. μέμνησο λοιπὸν ὕψι πάντος τῷ εἰς λυπλω-
 σε πτωχουμένης, βούτω χρηστὸς τῷ λόγῳ σου. ἔχῃ
 τι τῷ ἀτύχημα, ἀλλὰ τὸ φέρει αὐτὸ χροναίως,
 τυχήμα. ἰδιωτικὸν μὲν, ὅμως ὃ ἀνυψικὸν βοηθη-
 μα πρὸς θανάτου καταφρόνησιν, ἢ ἀναπόλη-
 σιν τῷ γλίχρως ἐνδραστηριότητων τῷ ζῶν. τί ἐν
 αὐτοῖς πλεον, ἢ τοῖς ἀώροις; πάντως πᾶν ποτε κεν-
 οῦ, Καδουκιανός, Φαβιανός, Ιουλιανός, Λέπιδος.
 ἢ εἰ τις τοιαύτος, οἱ πολλοὶ δὲ λυγροί, εἴτα δὲ λυγ-
 ροί. ὅλον μικρόν ὅτι τὸ διάστημα, καὶ τῷ δι' ὅ-
 σων, ὅτι μεθ' οἷον δὲ αὐτὸ λυγροί, καὶ γὰρ οἷον σωμα-
 τίων; μὴ ἐν ὧς πρᾶγμα. ἐλέπε γὰρ ὁπίσω τὸ ἀ-
 χάνεις τῷ αἰῶνι, ὅτι τὸ πρόσω ἄλλο ἀπειρον. γὰρ
 δὴ βούτω, τί διαφέρει ὁ τριήμερος τῷ τριήμερῳ.
 ὡς πᾶν σὺν τομῳ αἰ τρέχει. σὺν τομῳ δὲ ἢ ἢ
 φύσιν. ὥς κατὰ τὸ ὑγιαίνειν πᾶν λέγειν καὶ
 πράσσειν. ἀπαλλοτρίων γὰρ ἢ τοιαύτη πρόθεσις,
 καὶ πᾶν,

κώπων, καὶ στρατείας, καὶ πάσης οἰκονομίας καὶ
κομψείας.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

τοκράτορος ᾧ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον ι.

Ρθρο ὅταν δυσόκνως ὀξεγείῃ, πρὸ
χειρομ' ἔσω, ὅτι ὕδ' ἀνθρώπου ὀρ-
γομ' ἐγείρομαι. ἔτι δ' ὃν δυσκολαί-
νω εἰ πορδύομαι ὡτ' τὸ ποιῆν, ὥρ
γνέκν' ἐγὼνα, ὅτ' ὡρ χάριρ πρὸ ἡγμαι εἰς τ' κῶσ-
μορ. ἢ ὡτ' το κατεσκδύασμαι, ἵνα κατεκείμε
ν ὅτ' οἱς σρωματίοις ἑμαυτὸν θάλλω. ἀλλὰ τῷ-
τ' ἡδίου. πρὸς τὸ ἡδ' ἰδοὶ δ' ὃν γέγονας; ὅλως δὲ π
πρὸς ποιῆν ἢ πρὸς γνέγκν' ἡγμαι; ὅτ' βλέπεις τὰ φθ
τάλεια, τὰ σρωθάλεια, ὅτ' μύρμηκας, ὅτ' ἀράχνας,
τὰς μελίσσας, τ' καὶ ἅντας συγκοσμούςας κῶσ-
μορ. σὺ δ' ἐλεις τὰ ἀνθρώπινα ποιῆν; ὅτ' τρέχεις
ὕδ' τὸ ἡγ' τὴν σὺν φύσιν; ἀλλὰ δ' εἰ καὶ ἀναπά-
νειδα. δὲ. ἰδοὶ καὶ τὸ τ' μέτρα ἢ φύσις. ἰδοὶ
κε μὲν τοῖ καὶ τοῦ ἰδίου, καὶ πίνειν, καὶ ὁμῶς σὺ,
ὑπὲρ τὰ μέτρα, ὑπὲρ τὰ ἀρκοῦντα πρὸς ὡρ. γν
ταῖς πράξεσι, ὅτ' ἐκ π' ἀλλ' ὅτ' οἱς τῷ δύναντο. ὅτ'
γὰρ φιλεῖς σιαντόν, ἐπεί τοι καὶ τὴν φύσιν αὐ-

σου, ὅ τὸ βόλημα ταύτης ἐφίλεις. ἄλλοί τε τὰς
 τέχνας ἐαυτ' φιλοῦντες, συγκαταστήκοντες ὧς
 κατ' αὐτὰς ὁρῶσι, ἀλλοὶ δὲ ἀσπίδι σὺ τῇ φύσει
 τῇ σαρτ' ἐλασσορτιμᾶς, ἢ ὁτορνούτης τῇ θρυβυ-
 τικῇ ἢ ὁ ὀρχησῆς τῇ ὀρχησικῇ ἢ ὁ φιλάργυρος
 τὸ ἀργύριον ἢ ὁ κηνόδοξος τὸ δόξαλειον. ὅσοι
 ὅταν προαπατῶσιν, ὅτε φαγῶν, ὅτε κοιμηθῆ-
 ναι θέλῃσι μάλλον, ἢ ταῦτα σωαύξην πῶς
 ἀφίρονται. σοὶ ἡ αἰκονωνικὰ πρῶξις ὀυτε λεί-
 σιραι φαίνον, καὶ ἡ ἡσόνος ἀποδείξαι ἄξιαι, ὥς ὅτι
 λομ' ἀπώλαδι, ὅ ἀπαλῆσαι πᾶσαν φαντασίαν
 τῇ ὀχληρᾷ, ἢ ἀνοίκειον, ὅ ὕβρις γν' πάση γαλή-
 νῃ εἶν. Ἀξιὸν ἐαυτ' κρίνει πάντος λόγου καὶ ὁρῶν, ἢ
 καὶ φύσιν, ὅ μὴ σὲ πρὶ πάντων ἢ ἐπακοιοῦσθαι
 νῶν μέμψις, ἢ λόγος. ἀλλὰ εἰ καλὸν πεπραχθῆαι,
 ἢ εἰρηῶν, μὴ σεαυτ' ἀπαξίου. ἐκείνοι μὲν γὰρ ἰδίον
 ἢ γεμονικὸν ἔχουσι. ὅ ἰδίᾳ ὁρμῇ χρῶν. ὅ σὺ μὲν
 πᾶσι βλέπεις, ἀλλ' ὅ ὕβρις περὶ αὐτοῦ. ἀπολουδῶν
 τῇ φύσει τῇ ἰδίᾳ ὅ τῇ κοινῇ. Μία ἡ ἀμφοτερόων
 τῶν ἡ ὁδός. πορδύομαι δὲ τῇ καὶ φύσιν, μέχρι
 πεισὼν ἀναπαύσομαι, γν' ἀποπνύσας μὲν τῷ,
 ὅ ὅ καὶ ἡμέραν ἀναπνέω. πεισὼν ἡ πᾶσι τῷ, ὅ
 ὅ τὸ ἀπερμαῖτιον ὁ πατήρ με συνέλεξε, καὶ τὸ
 αἰμαῖτιον ἢ μήτηρ, ὅ τὸ γαλάκτιον ἢ βοφός. ὅ
 ὅ καὶ ἡμέραν ὅσους ἐτίσι βόσκομαι, καὶ ἀρ-
 σιεύομαι. ὅ φέρει με παύωτα, ὅ εἰς ὅλα ἅ-
 ποχρῶ

πορρωμύλιον ἑαυτοῦ. Δειμύτην δ' σὺ ἐκ' ἐχθροῖσιν θαν
 μάται· ἔστω ἄλλα ἔτορα πολλά, ἐφ' ὧν ἐκ' ἐχθροῖσιν
 πῶς, ὃ γὰρ πέφυκα. ἔκρινε δὲν πρὸς ἐχθρὸν, ἀπὸρ ὅλας
 οὐκ ἐν σοὶ τοῦ ἀκίβδ' ἡλθον, τοῦ σεμνόν, τὸ φερέπονον,
 τὸ ἀφιλῆστονον, τὸ ἀμεμψήμοισον, τοῦ ὀλιγοδ' εἶς,
 τὸ θυμῶν, τὸ ἐλδ' ἔθερον, τοῦ ἀπέριστον, τοῦ ἀφλύ
 αρον, τὸ μεγαλεῖον. ἐκ αἰδανῶν, πόσα ἦδ' ἡ πρὸς
 χεῖρ' ὀδυάμεθα, ἐφ' ὧν ὁ δ' ἐμὴ ἀφύϊας καὶ ἀνε
 πίησθαι σὺν τῇς πρόσφασιν, ὁμῶς ἔτι κάτω μῆρας
 ἐκώμην καὶ γογγύζειν, καὶ γλιχρύνεσθαι, ὅτι κολα
 κύνειν, ὅτι τὸ σωματίον κατατιγῶν, καὶ ἀρεσκε
 νῶν, καὶ πόρ πόρ ἐνέσθαι, ὅτι ἴσαυτα εἰρηάζεσθαι
 τῇ ψυχῇ, δὴ τὸ ἀφύϊας κατεσκευάσθαι ἀναγκά
 ζει, ὃ μὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ ἴστω μὲν πάλαι ἀπὸ κα
 λῶν εἶδωσθαι μόνον δὲ ἐς ἀρ' ὡς βραδύτε
 ρον, καὶ δ' ὑπαρκαλοσυνήτοτον κατὰ γινώ
 σκεσθαι. καὶ ἔτι ὅσον μὴ παρρηθιμουμέν
 νον, μηδὲ ἐμφιλοσυνήτην νοθεύει. ὁ μὲν τίς ὅστις,
 ὅταν τὶ διεξιὼν περὶ ἵνα πρῶτον, πρὸς χεῖρ' ὅσον
 λογίζεσθαι, αὐτοῦ τῇ χάριτι. ὃ γὰρ πρὸς ἔτι μὲν ὃ πρὸς
 χεῖρ' ὅσον, ἄλλως μὲν ὅσον πρὸς ἑαυτοῦ, ὡς πρὸς χεῖρ' ὅσον
 διανοεῖται, καὶ οἷον ὃ πεποίηκεν. ὁ δὲ τις
 τρόπον τινὰ ὃ δὲ οἷον ὃ πεποίηκεν· ἀλλὰ ὁμο
 ὅς ὅστις ἀμπέλοι βότρυον γνέγκουσιν, καὶ μηδὲν
 ἄλλο πρὸς ἐπιζητῶν, μετὰ τὸ ἀπαξ τὸν ἰ
 θίον παρὸν γνέγκουσιν, ἵπκον δ' ἀμαρὴν, κύνειν

ἔχοντάς, μέλι σά μέλι ποιῆσαι. αὐθροῦ δ' ὅ
 ὅ ποιήσας ἐκ ἐπιβοᾷται· ἀλλὰ μεταβαίνει ἐφ'
 ἑτερον ὡς ἄμπελ' ὡς τὸ πάλιν γὰρ τῇ ὥρᾳ τ'
 βότρω γνέγκει. γὰρ τούτοις δὲ δίδειν, τοῖς τρό-
 ποις ἵνα ἀπὸ πρᾶκτου θήτως αὐτὸ ποιῶσι· ναὶ. ἀλλ'
 αὐτὸ τούτο, δὲ πρᾶκτου θείμ. ἴδιον γὰρ φησι
 τῷ κοινωνικῷ, τὸ αἰδιανέει ὅτι κοινωνικῶς γνέ-
 ργει. καὶ νῦν δὲ βλάπτει, καὶ τὸ κοινωνικὸν αἰδέ-
 εται. ἀλλ' ἔστι μὲν ἐστὶν ὁ λέγει· τὸ δὲ νῦν λεγόμενον
 παρεκδίδει. δὲ τῷ ἑστὶν εἰς ἐκείνων, ὡς πρότε-
 ρον ἔπειμνήδω. καὶ γὰρ ἐκείνοι, λογικῇ τινι πι-
 θανότητι πρᾶττονται. ἐὰν δὲ θελήσῃς σωεῖναι
 τί ποτέ ἐστι τὸ λεγόμενον, μὴ φοβῶ, μὴ πρᾶτ-
 τω πρᾶλίστης τὸ ὄργον κοινωνικόν. θυγὴν Ἀθωαί-
 ων, ὕσον, ὕσον ὡς φίλε ἴδ' ἡτ' ἰδ' ἄρσας ἰδ' Ἀθη-
 ναίων καὶ τῶν πεδίων. ἢ τοι δὲ δίδει ὅλχεαι, ἢ ὅπως
 ἀπλῶς ἐλθὺν θέλεις. Ὅποιόν ἐστι τὸ λεγόμενον,
 ὅτι σωέταξεν ὁ ἀσκληπιδὸς τούτῳ ἱππασίαν·
 ἢ ψυχολογίαν, ἢ ἀνυποδογίαν. τοῦτόν ἐστι καὶ
 τὸ σωέταξεν τούτῳ ἢ τῶν ὁλῶν φύσις, νόσον, ἢ
 πῆρῳσιμ, ἢ ἀρβολὺν, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων. καὶ
 γὰρ ἐκὶ τὸ σωέταξεν τοῦτόν τισημαίνει. ἔτα-
 ξε τῷ πρὸς τῷ, ὡς κατὰ ληθρον εἰς ὑγίαν.
 καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ συμβαίνειν ἐκαστὸν τέτακται
 πρὸς αὐτὸ κατὰ ληθρον εἰς τὴν ἐμαρμέν-
 νῳ. ὅπως γὰρ καὶ συμβαίνειν αὐτὰ ἡμῖν λέγο-
 μεθα

μὲν. αἷς καὶ αὐτὸς τετραγώνος λίθος ἐν τοῖς τέχε-
 σι, ἢ ταῖς πυραμίσι σύμβαίνεν· οἱ τεχνῖται λέ-
 γουσι, σωαρμοζοντας ἀλλήλοις τῇ ποιεῖσιν σωθέ-
 σθαι. ὁλως γὰρ ἁρμονία ἐστὶ μία. καὶ ὡς πόρ' ἐκ παύ-
 των τῶν σωμάτων ὁ κόσμος τοῦτο τοῦ σώματος συμ-
 πληρῶνται, ἔτ' ὡς ἐκ πάντων τῶν αἰτιῶν ἡ ἡμετε-
 ρὴ πειαύτη αἰτία συμπληρῶνται. νοῦσι δὲ ὁ λέ-
 γω, καὶ οἱ τέλει οἱ ἰδιῶται. φασὶ γὰρ ἴσθ' ἐφεργν
 αὐτῷ. οὐκ οὐρ τῷ τοῦ τῷ ἐφέρετο. καὶ ἴσθ' τοῦ
 τῷ σωετάρητο. δεχόμεθα οὐρ αὐτὰ, ὡς ἐκείνα
 ὁ ἀσκληπιοὺς σωετάρη. πολλὰ γοῦν καὶ ἐν ἐκεί-
 νοις ὅτι τραχέα. ἀλλὰ ἀσπασόμεθα τῇ ἐλπίδι τῆς
 ὑγείας. τοῦτο γὰρ ἡ σοὶ διοικέτω, αὐτοὺς καὶ σωτέ-
 λεια τῶν τῇ κοινῇ φύσει διοκούντων, οἷον ἡ σὴ ὑ-
 γία. καὶ ἔτ' ὡς ἀπαύξω παῦρ τὸ γινόμενόν, ἡμῶν ἀπὸ
 νείσορον διοκῆς, δὲ τὸ ἐκείν' ἀγειν, ὡς τὴν τῷ κόσ-
 μῳ ὑγίαν, καὶ τὴν τῷ διὸς δυοδίας καὶ δυοπρά-
 γίαν. ἔτ' γὰρ αὐτῷ τῷ π' ἐφ' ὅσον, εἰ μὴ τῷ ὅλῳ σωε-
 φερν. ἔτ' γὰρ ἡ τυχεῖα φύσις φέρει, ὅ μὴ τῷ
 διοικεμένην ἀπὸ αὐτῇ κατ' ἀλλήλομ' ὅτι. ἐκδὲ καὶ
 πὰρ δύο λόγους εἰργεῖν καὶ τὸ σύμβαίνον σοι.
 κατ' ἑνὰ μὲν, ὅτι σοὶ ἐγίνετο, καὶ σοὶ σωετάρη-
 το, καὶ πῶς σὲ πῶς εἶχον ἀνώθεν ἐκ τῶν πρεσβυ-
 τάτων αἰτίων συγκλωθόμενον. κατ' ἑτέρον, ὅτι
 τῷ τὸ ὅλον διοικῶντι τῷ δυοδίας καὶ τῆς σωτελεί-
 ας, καὶ νῦν δὲ τὸν συμμονῆς αὐτῇ αἰτίον ὅτι, πῶς

τὰ γὰρ τὸ ὑλόκληρον, εἰς καὶ ὅλιν διακόψῃς
 συναφείας καὶ συνεχείας ὡς περ τῶν μορίων, ὅ-
 τω δὲ καὶ τῶν αἰτίων. διακόψεις δὲ ὅσον ὑπὸ σοί,
 ὅταν διυλίσῃς, καὶ τρόπον τινὰ ἀνακρίῃς· μὴ
 σιχαίνεαι, μηδὲ ἀπαυδᾷς, μηδὲ ἀκρουασεῖν,
 εἰ μὴ καταπύκνουταί σοι τὰ ἀκρογμάτων ὀρ-
 θῶν ἕκαστα πράσσειν, ἀλλὰ ἐκκρουᾷν, πάλιν
 ἐπανιέναι, καὶ ἀσμενίζεαι εἰς τὰ πλείω ἀνθρώπων
 κώτορα, καὶ φιλεῖς ἴδω, ἐφ' ὃ ἐπανέρχῃ. καὶ μὴ
 ὡς πρὸς παιδαγωγὸν τινὶ φιλοσοφίαν ἐπανιέ-
 ναι. ἀλλ' ὡς οἱ ὀφθαλμιῶντες πρὸς τὸ ἀπογύμνα-
 σθαι τὸ ὥρον ὡς ἄλλος πρὸς κατάπλασμα, ὡς πρὸς
 καταιόνησιν. ὅπως γὰρ ὁ δὲ ἐκδολεῖται τὸ πειθε-
 ρεῖν τῷ λόγῳ, ἀλλὰ προαναπαύσῃ αὐτῷ. μέμνη-
 σο ὅτι φιλοσοφία μόνον θέλει ἢ ἡ φύσις σε θέλει.
 σὺ ἢ ἄλλο ἢ θελόν σου ἢ φύσιν. τί γὰρ τῶν προ-
 σωπείερον; ἢ γὰρ ἡδονὴν ἔχει εἰς ἴσος σφάλμα; ἀλλὰ
 θύεσσαι, εἰ προσωπείερον μεγαλοψυχία, ἐλευθε-
 ρία, ἀπλότης, ἀγνοησιμότης, ὁσιότης. αὐτὸ γὰρ φρε-
 νήσεως τί προσωπείερον; ὅταν τὸ ἀπαιεῖται καὶ ἀ-
 ρεῖται ἐν πάσι τῇ πενητολογικῇ καὶ ὑψημονικῇ
 διωάμεως ἐνθυμητικῇ. τὰ μὲν πράγματα ἐν τῷ
 τῇ νότῳ ἐν ἀεὶ καλῶς ὄντι, ὡς φιλοσόφοις ἐκ
 ὀλίγοις ὃ ἢ τοῖς τυχεῖσιν ἔδοξε ἢ παύσασθαι ἀνα-
 τάλῃ πᾶσι, πλὴν αὐτοῖς γε τοῖς Στωϊκοῖς διύσκει
 τάλῃ πᾶσι διοκεῖ, καὶ πᾶσι ἢ ἡμετέροις συγκατάθε-
 σις,

οὐς, μετὰ πῶτῃ, ποῦ γὰρ ὁ ἀμετὰ πῶτῃ. μετὰ
 πίνυμι ἐπὶ αὐτὰ τὰ ἀποκείμενα, ὡς ὀλιγόχρονα,
 καὶ ὅτε λῆν, καὶ δυνάμει ἐκλήσει λιναὶ δὲ, ἢ
 πόρνης, ἢ ληστῶν. μετὰ ἔσθω ἐπιθὶ ὡτὶ τὰ τὸ συμ-
 βῶντων ἢ θῆ, ὡς μόλις ὅτι καὶ τοῦ χαρῆς ἐκ τῶ ἀν-
 οχέως, ἵνα μὴ λέγω ὅτι καὶ ἐαυτὸν ἵς μόλις ἀπο-
 μινδ. Εἰς τὸ τῶ ἐν ζῳῳ, καὶ ῥύπων καὶ τοσαύτη ῥῆ-
 σι τὸ τεσσάρων, καὶ τοῦ χρόνου, καὶ τῶ λινοῦσεων, καὶ τῶ
 λινοῦμενων, τί ποτ' ὅτι ἐκλεμῖναι, ἢ τὸ ὅλως
 ἀποδιδῶναι δυνάμει, ὅδ' ὡς νοῦ. τὸν ἀντίον
 γὰρ δὲ πρᾶμνὸς μὲν ἐαυτὸν ποδὲ μινδ. τὸ φύσι-
 κῶς λύσις, καὶ μὴ ἀχάλλειν τῇ διατριβῇ, ἀλλὰ τὸ
 τοῖς μόνοις προσαναπαύειν. γὰρ μὴ ὅτι οὐδὲν
 συμβῆσε ταί μοι, ὅδ' ἐκ τὰ τῶ τῶ ὅλων φύσις
 ἐσίμ. ἐτόρῳ δὲ, ὅτι ἐξεί μοι μὲν πρᾶσιν πρᾶ-
 σιν ἐμὸν θεὸν καὶ διαίμονα. ὅδ' οὐ γὰρ ὁ ἀναγκά-
 σιν ἔσθω πρᾶσιν. πρὸς τί ποτε ἀρὰ νῦν χρῶ-
 μα τῇ ἐμῶν τῇ ψυχῇ; πρὸ ἐκαστοῦ ἔσθω ἐπανερῶ
 τῶ ἐαυτὸν, καὶ δὲ τὰ ζῆμι, τί μοι ὅτι νῦν ἐν τοῦ
 τῶ ὅτι μοι, ὅδ' ἐκ τῇ γέμονι καλῶσι; καὶ τί-
 νῃ ἀρὰ νῦν ἐκ τῇ ψυχῇ, μή τι παιδίσ; μή τι μέρα
 κίς, μή τι γυναικαίου, μή τι τυραννοῦ, μή τι ἐκ τῇ
 νους; μή τι θηρίου; ἀποῖα τίνα ὅτι τὰ τοῖς πολ-
 λοῖς δοκοῦντα ἀγαθὰ, καὶ ἐν τεῦθον λαλῶμε.
 εἰ γὰρ τις ὡς νοήσιν ἀπαρχοντα τίνα ὡς ἀ-
 ληθῶς ἀγαθὰ, ὅτι φρόνησις, σωφροσύνη,

δικαιοσύνην, ἀνδρίαν, ὅκ αὐ τοῦτα προεπινοή-
σας, ἐπ' ἀκούσαι διωθήητι. ὑπὸ τῷ ἀγαθῷ
γὰρ ἐφαρμόσει. τὰ δ' ἐγὼ τοῖς πολλοῖς φαινόμενα
ἀγαθὰ προεπινοήσας τίς ὀζανούσεται, καὶ ῥα-
δίως διέξεται, ὡς ὑκείως ὑπ' ἀλεγομένη τὸ ὑπὸ τῷ
λωμηνῷ εἰρημνίον, ὅτως καὶ οἱ πολλοὶ φαντάζον-
ται τῷ δ' αὖτορ. ὁ γὰρ αὐτὸς μὲν ὁ προσεί-
πην καὶ ἀπ' ἐξουῆς. ὁ δὲ ὑπὸ τῷ πλάτῳ καὶ τῷ
πρὸς τρυφῇ ἢ δ' ὄξαν ὀκνημάτων πρὸς διχό-
μεθα, ὡς ἰκνουμένης καὶ ἀσείως εἰρημνίον. πρὸς
θι οὐκ καὶ ἐρώτα, εἰ τιμητέον καὶ ἀγαθὰ ὑπολα-
πύοντα τοιαῦτα, ὡς προεπινοηθέντων οἰκείως
αὐτὸς ὑπ' ἀφ' ἑαυτοῦ, τὸ τῷ ἐκ τῆς ἐμῆς αὐτῆς
πορείας, ὅκ ἐχειν ὅποι χεῖρη.

Ἐξ αὐτῶν δὲ καὶ ὑλικῶς σωῖσκη. ὁ δ' ἐτόρον
δὲ τῶν τῶν εἰς τὸ μὴ ὄν φθαρήσεται. ὡς αὖτε ὁ δὲ ἐκ
τῶν μὴ ὄντων ὑπ' ἀπ' ἐξουῆς. οὐκ οὐκ κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς πᾶν
μὲν τῶν ἐμῶν, ἢ μεταβολὴν εἰς μὲν τῶν τῶν κόσ-
μου. καὶ πάλιν ἐκείνο εἰς ἐτόρον μὲν τῶν κόσμου
μεταβαλεῖ. καὶ ἡ δὲ εἰς ἀπειρον ἢ τοιαύτῃ δὲ
μεταβολῇ καὶ γὰρ ὑπ' ἀπ' ἐξουῆς. καὶ οἱ ἐμὲ γρηγόσαν-
τες, καὶ ἐπανιόντι εἰς ἄλλο ἀπειρον. ὁ δὲ γὰρ καὶ
λύνει ὅπως φάναι, καὶ ἂν ἢ τῶν ποδῶν πεπερασμέ-
νης ὁ κόσμος διοικῆται.

Ο λόγος καὶ ἡ λογικὴ τέχνη διδάμεις εἰς
ἐαυτῶν ἀρκῶμεθα, καὶ τοῖς κατ' ἐαυτὰς ὄργοις.
ὁ γὰρ τῶν μὴ ὄντων ἂν ἢ οἰκείας ἀρχῆς. ὁ δὲ δύνει

ἥ εἰς τὸ προκείμενόν τέλος. καθὼ καὶ θρωσκίαις αἰθε-
 αῖται πράξεις ὀνομάζονται, τῇ ὁρθότητι ἐλπίδι
 σημαίνουσαι. ἐλπίς γὰρ τῶν ῥητέων ἀνθρώπων, καὶ ἀν-
 θρώπων καθὼ ἀνθρώπος ἐστίν, ἐκ ὑπὸ βάλλει. ἐκ ἐσὶν
 ἀπαιτήματα ἀνθρώπων, οὐδὲ ἐπαγγέλλεται αὐ-
 τὰ ἢ τῷ ἀνθρώπῳ φύσις. ἐλπίς τελευτήκτις ἐστὶ
 ἐλπίς τῷ ἀνθρώπῳ φύσεως. ἐλπίς γὰρ τὸ τέλος
 ἐν αὐτοῖς ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ κείμενόν. ἐλπίς γὰρ συμ-
 πληρώσει τὸ τέλος τὸ ἀγαθόν. ἐπὶ ἐπὶ τῶν
 ἢ ὑπὸ βάλλοντι ἀνθρώπῳ, ἐκ αὐτὸ τοῦ ὑπερφρο-
 νῆν αὐτῶν, καὶ κατεξάνισσάται, ὑπὸ βάλλοντι. ἐ-
 λπίς ἐπαυνετὸς ἢ ὁ ἀπροσδιεῖν τῶν ἐαυτοῦ πα-
 ρεχόμενον. οὐδὲ αὐτὸ ἐλαττωμένους ἐαυτοῦ ἐν τῇ
 τῶν ἀγαθῶν ἢ, εἰς τὸ ταῦτα ἀγαθὰ ἢ. νῦν
 εἰ ὅσω πόρ πλείω τις ἀφαιρῶν ἐαυτοῦ τούτων,
 ἢ τῶν ἐλαττωμένων, ἢ καὶ ἀφαιρῶν ἄτι τῶν
 ἀνέχεται, ὅσῳ δὲ μᾶλλον ἀγαθὸς ἐστίν. οἷα αὐτὸ πολ-
 λάκις φαντασθῆς, τῶν αὐτῶν σοι εἶσαι ἢ διάνοια.
 βάπτεται γὰρ ὡς τῶν φαντασιῶν ἢ ψυχῇ. βά-
 πτε οὖν αὐτῶν, τῇ συνεχείᾳ τῶν τῶν φαντα-
 σιῶν. οἷον, ὅτι ὅπως ζῶ ἐστίν, ἐκεῖ καὶ οὐ ζῶ. ἐν αὐ-
 τῷ δὲ ζῶ ἐστίν, ἐστὶν ἄρα καὶ οὐ ζῶ ἐν αὐτῷ. Καὶ
 πάλιν, ὅτι οὐ πόρ γινέσθαι ἐκαστον κατεσκευάσθαι.
 πῶς ὁ δὲ κατεσκευάσθαι, πῶς ὅσον φέρεται. πῶς
 ὁ φέρεται δὲ, ἐν τῶν τὸ τέλος αὐτοῦ. ὅπως δὲ
 τὸ τέλος, ἐκὼ καὶ τὸ συμφέρον, καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐ-

κάτα τὸ ἀγαθὸν τοῦ λογικοῦ ζώου, κῆρυξ.
 ὅτι γὰρ πρὸς κοινωνίαν γεγονάμεν, πάλαι διεδί-
 κται. ἢ οὐκ ἔγωγε ἀρχῆς, ὅτι τὰ χεῖρω τῇ κρείττω-
 κω ἔνεκον. τὰ δὲ κρείττω ἀλλήλων, κρείττω ἢ τῇ
 μὲν ἀψύχῳ, τὰ ἐμψύχα τῶν δὲ ἐμψύχων, τὰ
 λογικά. τὸ τὰ ἀδύνατα διοικεῖν, μανικόν. ἀδύ-
 νατον δὲ τὸ εὖ φάυλος μὴ ποιεῖν τὰ τινὰ παῖδες.
 οὐδὲν ὁδοῖν συμβαίνει, ὅ ουχὶ ἐκείνο πᾶν φρονεῖ
 φέρει αὐτῷ, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ συμβαίνει. καὶ ἡτοι-
 ἀγνάων οὐ συμβέβηκεν, ἢ ὑπὸ δεικνύμεν. με-
 γαλοφροσύνην δις αἰθεῖ, καὶ ἀνάκωτθ' ἰμνείει. δε-
 πόμ' οὐρ ἄγνοια καὶ ἀρεσκείαν ἰχυροτόρας εἰς
 φρονήσεως, τὰ πράγματα αὐτὰ εὖ ὅπως ἴδω
 ψυχῆς ἀπῆται. ὅδε ἔχει εἰσόδον πρὸς ψυχὴν. ὅ-
 δε τρέφει, ὅδε κινῆσαι ψυχὴν δύνάται. τρέφει
 δὲ καὶ λινεῖ αὐτὰ ἐαυτῶν μόνη. καὶ οἶον αὐτὴν κριμα-
 τῶν καταξιώσῃ ἐαυτῶν, ποιεῖν αὐτῇ ποιῆ-
 τὰ προσυφεισῶτα. καθ' ἑτέρον μὲν λόγον ἡμῶν
 ὅτι οὐκ οἰκεία τοῦ ἀνθρώπου, καθ' ὅσον οὐ ποιε-
 τέον αὐτῶν καὶ ἀνεκτέον. καθ' ὅσον δὲ γίνονται
 ἴσους εἰς τὰ οἰκεία ὄργανα, ὅτι τῶν ἀδυσφόρων μοι
 γίνεται ὁ ἀνθρώπου. οὐχ ἥσυχον ἢ ἡλιθίον, ἢ ἀνε-
 μον, ἢ διεύρομ. ὑπὸ τούτων δὲ γίνεσθαι μὲν ἴσους
 ἐμποδισθεῖν αὐτῶν. οὐ μὲν δὲ καὶ διαβέβησας, ἢ γίνε-
 ται ἐμπόδια δὲ τῶν ὑπεξαίρεσιν, καὶ τῶν πᾶσι
 πλὴν, ποιεῖ τρεῖς γὰρ καὶ μετὰ τρεῖς πᾶσι τὰ ὅτι ἐν-

καργίας κώλυμα ἢ διάνοια εἰς τὸ προσηγμένῳ. καὶ
 πρὸ ὀργῆς γίνεται τὸ τῷ ὀργῇ τούτου ἰφικλινόμε-
 νῳ πρὸ ὁδοῦ, τὸ ἐπὶ ὁδοῦ ταύτης ἐνσταλινόμεν. τῶν ἐν
 τῷ κόσμῳ τὸ κρείσσον τίμα. ἐστὶ δὲ τῶν, τὸ πᾶσι
 χρομῶν, καὶ πάντα διέπομ. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἐν
 σοὶ τὸ κρείσσον τίμα. ἐστὶ δὲ τῶν, τὸ ἐκείνων ὁμο-
 γηίς. καὶ γὰρ ὑπὸ σὺ τὸ τοῖς ἄλλοις χρομῶν, τῷ τῷ
 ὅτι. καὶ ὁ σὸς βίβλῳ, ὑπὸ τούτῳ διοικεῖται.

ὁ τῇ πόλει ὅκ ἐστὶ βλαβερόν, ὅδε τὸν πολίτην
 βλάπτει. ὡς πᾶσις ἐπὶ τῷ βεβλάφθαι φαντα-
 σίας, τῶν ἐπαγχι τῶν κανόνων. εἰ ἡ πόλις ὑπὸ τῷ
 τῷ βλάπτεται, ὅδε ἐγὼ βίβλαμμαι. εἰ δὲ ἡ
 πόλις βλάπτεται, ὅκ ὀργισέον τῷ βλάπτοντι
 πῶν πόλιν. τί τὸ προσηγμένῳ. πολλάκις ἐνθυμῶν, τὸ
 τῷ ἐπὶ προσηγμένῳ καὶ ὑπεξαγωγῆς τῶν ὄν-
 των τε καὶ γιναιμένων. ἢ τε γὰρ ὅσιν οἶον ποτα-
 μὸς ἐν διηγεῖται ῥύσῃ. καὶ αἱ ἐνέργειαι ἐν σιωπῇ
 μεταβολαῖς. καὶ τὰ αἷμα ἐν μυελαῖς τροπαῖς,
 καὶ χεῖλον ὅδε ἐν ἐσῷ, καὶ τὸ πρὸ γένος. τὸ δὲ ἄ-
 περον τῷ τε προσηγμένῳ καὶ μέλλοντι ἄχα-
 νίς, ὡς πάντα ἐνφανίζεται. πῶς ὅν οὐ μωρός, ὅ
 ἐν τούτοις φουσάμει, ἢ σπώμει, ἢ χετλια-
 ζομ, ὡς ἐν ἡνι χρόνῳ καὶ ὑπὸ μικρόν ἐνὸς χρόνου.
 μέμνησο ἐπὶ σύμπαντος ἐσῷ, ἢς ὀλίγῃς μετέ-
 χης, καὶ τῷ σύμπαντος αἰῶνος, ὅ βραχὺ καὶ ἀκαρ-
 αῖον σοὶ διάστημα ἀφώρῃσαι, καὶ ἐπὶ ἐμαρμῶν,

ἢς πόντον εἰ μέρθ. ἀλλ' ἁμαρτανεῖ τίς ἐμὲ
 ὄψεται, ἰδίαν ἔχει διωθεσίμην, ἰδίαν γνῆρυγαν. ἐ-
 γὼ νῦν ἔχω ὅ με δέλει νῦν ἔχειν ἢ κοινὴ φύσις. καὶ
 πράσσω ὅ με νῦν πράσσειν δέλει ἢ ἐμὴ φύσις.
 Τὸ ἡγεμονικὸν καὶ κυριότατον τῆς ψυχῆς σου μέρος,
 ἀπρεπὸς ἐσὼ, ὑπὸ τῇ γνῆ τῆς σαρκὸς λείας ἢ τρα-
 χείας κινήσεως. καὶ μὴ συγκεινέδω, ἀλλὰ πόδι
 γράφετω αὐτὸ, καὶ πόδι οὐρῇ τὰς πείσεις ἐ-
 κείνας γνῆ τοῖς μορείοις, ὅταν διὰ ἀναδιδῶνται κα-
 τὰ τὴν ἐτόρην συμπαθείαν εἰς τὴν διάνοιαν, αἶ-
 γν' σφύματι ἐνωμῶν, τότε πρὸς μὲν τὴν αἰδέ-
 σιν, φυσικὴν οὐρανὸν, ὅπως πειρατὸν ἀντιβαίνειν. τῇ
 ἢ ὑπόληψιν, τῇ ὡς πόδι ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ μὴ προσ-
 ἔθετω τὸ ἡγεμονικὸν δὲ αὐτῷ. Συζῶ θεοῖς. Συζῶ
 ἢ θεοῖς ὁ συνεχὴς δεικνύς αὐτοῖς τὴν ἑαυτοῦ ψα-
 χὴν ἀρετοκομῆν μὲν τοῖς ἀρετοκομῆνοις, ποιεῖ-
 σάν ἢ ὅσα βόλεται ὁ δαίμων, ὅρ' ἐκείνῳ προσέ-
 τλω καὶ ἡγεμόνα ὁ ζῶνς ἐδωκεν, ἀπόσπασμα ἐ-
 αὐτῷ. ὅτ' ἔστιν, ὁ ἐκείνῳ νοῦς καὶ λόγος. τῇ
 γράσωνι μὴ οὐ γίγνη; μὴ τῷ ὀξυδῶνι οὐ γίγνη; τί
 σοὶ ποιήσει, τοιοῦτον σῶμα ἔχει, τοιαύτης μάλας
 ἔχει, ἀνάγκη τοιαύτῳ ἀκφορὰν ἀπὸ τοιούτων
 γίνεσθαι. ἀλλ' ὁ ἀνδρῶπιος λόγος ἔχει φησί, καὶ
 διώκεται σωνοεῖν ἐφιστάμεν τί πλημμελεῖ. εἴ
 σοὶ γῆμοιτο. τοιγαρὲν καὶ σὺ λόγος ἔχεις, βίη-
 σον λογικῇ διαθέσει, λογικῇ διαδίδειν δ' αἶψα
 καὶ

ὑπόμνησόν ἐστι, γὰρ ἐπαίει, θόρα πύσεις, καὶ ὁ χρεῖα
 ὀργῆς, οὐτε τραγωδίας, οὐτε πόρνη. ὡς δὲ ἐλθὼν
 Ἰωάννου, ὅπως ἐνταῦθα Ἰωάννης. Εάν δὲ μὴ
 ᾤτρυνώσῃ, τότε καὶ τὸ Ἰωάννης, ὅπως μάλιστα,
 ὡς μὴ δὲ καὶ πάλιν. καὶ καπνὸς ἐστὶ, ἀπὲρ χο
 μαί, τί αὐτὸ πρᾶγμα διοκῆς. μέχρι δὲ μετοῖστον
 εἰς τὸν δῶκε, μὴ ὡς ἐλδύθεσθαι. καὶ εἰς μετὰ
 λύνει. ποιεῖν ἂν δέλω. δέλω δὲ ἢ φύσιν τοῦ λόγου
 καὶ κοινωνικῶς ζῶσθαι.

Οὗτο δὲ οὗτος, κοινωνικός. πεποίηκε γὰρ τὰ
 χεῖρα τῶν ἐρετήνων ἐνεκόν. καὶ τὰ ἐρετήνων ἀλλή
 τοις σιωπῆμοσιν. ὅπως πῶς ὑπὲρ ταξί, σιωπῆτα
 ξι, καὶ τὸ κατ' ἀξίαν ἀπὸ γένεσιν ἐκείνοις, καὶ τὰ
 ἐρετὶς δύνανται εἰς ὁμόνοιαν ἀλλήλων σιωπῆσαι.
 πῶς προσεγγίνεσθαι μέχρι νῦν θεοῖς, γονόσι, ἀ
 δελφοῖς, γυναικί, τέκνοις, διδασκαλοῖς, ἱεροδο
 σι, φίλοις, οἰκείοις, οἰκέταις, εἰ πῶς πάντας σοι
 μέχρι νῦν ἐστὶ τὸ μὴ τέτινα ῥέξαι ἐξαίσιοι, μὴ τε
 ἀπὲρ; ἀναμνηστικῶς, καὶ δὲ ὅτιον διελθόντας,
 καὶ οἷα ἤρεσκες ὑπομῆναι. καὶ οἷα πλήρης ἡδονῆς
 σοι ἰσοῦσα τὸ βίον, καὶ τέλει ἡ λειτουργία καὶ
 πόρα ὡπῆαι καλὰ, καὶ πόσων μὴ ἡδονῶν καὶ πό
 ρων ὑπερεῖδον; πόρα δὲ ὅτιον ἡδονῶν, εἰς ὅ
 σος δὲ ἀγνώμονας ὁ γινώμων ἐγγίσι; Διὰ τί συγ
 χέσιν ἀτεχνοὶ καὶ ἀμαθεῖς ψυχὰς ἐντεχνον καὶ
 ἐπιστήμονα; τίς οὖν ψυχὴ ἐντεχνῶν καὶ ὑπερῆμων;

ἢ εἰδὼς ἀρχὴν ἢ τέλος· ἢ τὸν δι' ἐλπίδας
 διήκοντα λόγον, καὶ οὗτος πάντας τοὺς αἰῶνας κα-
 τὰ πόδεσσιν τετάγμενους οἰκονομῶντα τὸ παῦ-
 ρον οὐδὲ πω ἀποδός, ἢ σκέλεται, καὶ οὗτοι ὄνο-
 μα, ἢ οὐδὲ ὄνομα. τὸ δὲ ὄνομα, ψόφου καὶ ἀπὸ
 χημα. τὰ δὲ ἐν τῷ βίῳ πολυτίμητα, κενὰ, καὶ
 λαμπρά, καὶ μικρά, καὶ κυνίσια διαδιακνάμμενα,
 ἢ παιδία φιλόνεκα, γελῶντα, ἢ τὰ θυτὸς ἐλα-
 ῶντα. πῖσις δὲ καὶ αἰδώς, καὶ δίκη, καὶ ἀλήθεια,
 πρὸς Ὀλυμπον, ἀπὸ χθονὸς θυρυοδείης. τί οὖν ἐν
 τῷ γένει κατέχοι, εἴγε τὰ μὲν αἰσθητὰ, εὐμε-
 τὰ βλητὰ, ἢ οὐχέ τι. τὰ δὲ αἰσθητὰ, ἀ-
 μνηστὰ καὶ ἐν πᾶσι τῷ πᾶσι. αὐτὰ δὲ τὸ ψυχαι-
 σιον, ἀναδυμένας ἀφ' αἵματός. τὸ δὲ ἐν δακ-
 μῇ πρὸς τοῖς, κενόν. τί οὖν πόδεσσιν; ἴλασε
 πᾶσι εἴτε σβέσιμ, εἴτε μετὰ σπιν. ἕως δὲ ἐκείνης
 ὁ λαὸς ἐφίσταται, τί ἀρκεῖ; τί δ' ἄλλο ἢ θεοὺς
 μὴν σέβειν καὶ θυφνέειν; ἀνθρώπους δὲ εὖ ποι-
 εῖν. καὶ ἀνέχεσθαι αὐτῶν καὶ ἀπέχεσθαι. ὅσα δὲ
 ἐκτὸς ὅρων τοῦ λευκαδίου, καὶ τοῦ πινδυματίου,
 ταῦτα μεμνησθαι μήτε σὰ ὄντα, μήτε ὑπὸ σοί-
 στωσσαι αἰεὶ εὐροεῖν, εἴγε καὶ ὁρίδην, εἴγε καὶ
 ὁδὸν ὑπολαμβάνειν, καὶ πρῶτα δὲ δύο ταῦτα
 ποιῶν, τῆτε τοῦ θεοῦ, καὶ τῆ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ
 πάντας λογικοῦ ζώου ψυχῆ, τὸ μὴ ἐμποδίζεσθαι
 ἑαυτὸν ἄλλου. καὶ τὸ ἐν τῇ δικαίᾳ οὐδὲν εἶναι
 πρῶτα

πρῶξι ἔχειν τὸ ἀγαθόν. καὶ σὺ ταῦτα τῷ ὄρι-
 ξιν ἀκλήγειν. εἰ μήτε κακία δὲ ἴδῃ ἐμὴ, μήτε
 ἔργεια ἢ κακία ἐμὴ· μήτε τὸ λαινὸν βλά-
 βηται, τί ὑπὲρ αὐτοῦ διαφέρωμαι; τίς δὲ βλά-
 βη τοῦ λαινοῦ; μὴ ὁλοχερῶς τῇ φαντασίᾳ συναρ-
 πάζεσθαι· ἀλλὰ βοηθεῖν μὲν ἢ δυνάμει ἢ λατ-
 ρίᾳ, ἢ εἰς τὰ μέλας ἐλαττωθῇ. μὴ μάλιστα
 βλάβῃ αὐτὸ φαντάζεσθαι. κακὸν γὰρ ἐστὶν. ἀλλ'
 οἷς ὁ γέρον ἀπελθὼν τὸν τοῦ θρέπῃς ῥόμβον
 ἀπύτει μνησθῇ ὅτι ῥόμβος· οὕτως οὐρὶ καὶ
 ὡς· ἐπεὶ οὖν γίνῃ λαλῶν ἐπὶ τῶν ἐμβόλων. αὐ-
 θρωπεῖ ἐπελῶδον τί ταῦτα ἦν; καὶ, ἀλλὰ τού-
 ταις ποδὶ ἀποδάσκει. διατρεφὶ οὐρὶ καὶ σὺ μωρὸς
 γάρ; ἐγὼ μὲν ποτὲ ὁπουνδῆ ποτὲ λαταλε-
 φθεὶς δὺ μοιρῶν ἀνδρωπῶν. τὸ δὲ δὺ μοιρος ἀγα-
 θὸν μοῖραν σεαυτῷ ἀπονέμας. ἀγαθαὶ
 ἢ μοῖραι, ἀγαθαὶ προπαῖ ψυχῆς.
 ἀγαθαὶ ὁρμαὶ, ἀγαθαὶ
 πράξεις.

ΤΩΝ ὅλων ὁσία, διπείδης, καὶ δι-
 τρεπῆς· ὁ δὲ ταύτῳ διοικῶν λό-
 γος ὁδεμίαν ἑν' αὐτῷ αἰτίαν ἔχ-
 οῖ κακοποιεῖν, κακίαν γὰρ ὅτι ἔχ-
 οῖ δι' ἐπικακῶς ποιεῖ· ὁ δὲ βλάπτειται τι ὑπὸ ἐκεί-
 νου. πάντα δὲ κατ' ἐκείνου γίνεται, καὶ πορεύε-
 ται. μὴ διαφέρει πτόροισι γινώσκων, ἢ θαλπόμενοι
 τὸ πρὸς πτωχοῖς. καὶ πτόροισι νυσάζων, ἢ ἰκα-
 νῶς ὑπὸν ἔχων. καὶ πτόροισι κακῶς ἀκούων, ἢ δι-
 φημύμενοι. καὶ πτόροισι ἀκροάσασθαι, ἢ πρᾶξι
 τί ἀλλοῖον. μία γὰρ τῇ βιωτικῇ πρᾶξι καὶ αὐ-
 τῇ ὁδῇ, καὶ τῇ ἀκροάσει κοινῇ. ἀρκεῖ οὖν καὶ ὑπὸ
 ταύτης τὸ πρὸς διδασκαλίας. ἐσὼ βλέπε. μηδ' ἄλλος
 πρᾶγματ' ἢ μήτε ἢ ἰδίᾳ ποιότητος, μήτε ἢ ἀξία
 πρᾶξεσθαι σε. πάντα τὰ ὑποκείμενα τάχιστα
 μεταβάλλει, καὶ ἢ τοι ἐκθυμιάσεται, εἴ πορ ἢ-
 νώται ἢ ὁσία, ἢ σκεδαιώσεται. ὁ διοικῶν λόγος
 οἷός ἐστι πᾶσι διακρίνει, καὶ τί ποιεῖ, καὶ ὑπὸ τί-
 νος ὕλης. ἀφ' ἧς τὸ πρὸς τὸ ἀμύνεσθαι, τὸ μὴ
 δεξιμοῦσθαι. ἐνὶ τόρπῳ, καὶ προσαναπαύσει, τῷ
 ἅπῃ πρᾶξις κοινῇ μεταβαίνειν ὑπὸ πρᾶ-

ξιν ἡβριωνικῶν σὺν μνήμῃ θεῶ. Τὸ ἡγεμονικόν
 ἐστὶ, τὸ ἐαυτὸ ἐγείρον καὶ τρέπον, καὶ ποιοῦν μὲν
 ἐαυτὸ οἶον αὐτὸ καὶ δέλναι ποιεῖν δὲ ἐαυτῷ φαίνε-
 σθαι πᾶν τὸ συμβαῖνον οἶον αὐτὸ δέλναι. καὶ τὴν
 τῶν ὁλῶν φύσιν ἔκαστα πορεύεται. ὅ γάρ καὶ ἄλ-
 λων γένηα φύσιν, ἢ τοι ἐξωθεν πορεύουσιν, ἢ ἐμ-
 περιεχομένῳ γένει, ἢ ἐξω ἀπικτημένῳ, ἢ τοι
 λυκῶν, καὶ ἀντεμπλοκῇ, καὶ σκεδιασμός. ἢ γνῶ-
 σις καὶ τάξις, καὶ πρόνοια. εἰ μὲν οὖν τὰ πρότε-
 ρα, τί καὶ ὑπὸ θυμῷ εἰκαίῳ συγκεῖματι, καὶ φυρ-
 μῷ τοιούτῳ γνῶσθαι τρίβειν, τί δὲ μοι καὶ μέλει ἄλ-
 λου ἑνὸς, ἢ τοι ὁπώσποτε αἰῶν γίνεσθαι; τί δὲ καὶ
 ταράσσομαι; ἢ ξει γὰρ ἐπ' ἐμὲ ὁ σκεδιασμός, ὅτε
 αὐτοὶ ποιεῖ. εἰ δὲ θάτορά ἐστι, σέβω καὶ δύνεισθαι, καὶ
 θαρρύνω θεῷ διοικῶντι. ὅταν ἀναγκαδῆς ὑπὸ τῶν
 ποδὲς ἡκούτων, οἷον εἰ διαταραχθῆναι, ταχέως ἐ-
 πάνιθι εἰς ἐαυτὸν, καὶ μὴ ὑπὲρ τὰ ἀναγκαῖα διέ-
 πασο τοι ῥυθμόν. ἔση γὰρ ἐγκρατέστερος. ἢ ἄρμό-
 νιας θεῷ συνεχῶς εἰς αὐτὸν ἐπανέρχεται. εἰ μη-
 τρυαίν τε ἅμα ἔχῃ καὶ μητόρα, ἐκείνῳ τ' αὐτὸ ἐθε-
 ράπδνδν, καὶ ὅμως ἢ ἐπαύσιός σοι πρὸς τὸν μη-
 τόρα συνεχῆς ἐγίνετο. τὸ τὸ σοι νῦν ἐστὶν αὐτὴ,
 καὶ φιλοσοφία. ὡς δὲ πολλάκις ἐπάνιθι, καὶ προ-
 βλεπόμενος ταύτην, δι' ἡμῶν καὶ τὰ ἐκεί σοι ἀνεκτὰ
 φαίνεται, καὶ σὺ γὰρ αὐτῆς ἀνεκτός. οἶον δ' ἢ τὸ φαν-
 τασίαν λαμβάνειν ὑπὸ τῶν ὁλῶν, καὶ τῶν τοιούτων

των ἐδωδίμων· ὅτε νεκρὸς ἔτ' ἰχθύς, ἔτ'
 δ' ἐνεκρὸς ὄρνιθς, ἢ χοῖρον. καὶ πάλιν ὅτε ὀφά-
 ληνς, χυλαίριον ἐσι σαφυλίσ· καὶ ἡ πόδι πόρ-
 φυρς, τριχία προβατίου αἵματιον λόγχης διε-
 δ' οὐμνία καὶ ὑπὲρ τῶν ἡπ' ἑστ' σωσσίαν, γν' ὁρίσ-
 ῃς ἀτρίψις, καὶ μετὰ ἔλινς πασμοῦ μυσταί-
 ἐκκρισις. οἶον δὲ αὐταὶ εἰσιρ αἱ φαντασάσαι κα-
 θικνύμεσαι αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ διεξιῶ-
 σαι δι' αὐτῶν, ὥσ' ἂν ὁρᾷς ἄτινα ποτ' ἐσίμ· ἔτις
 δὲ πρὸς ὅλον τὸν βίον ποιεῖν καὶ ὅπερ λίαν ἀξιο-
 πιστότατα πράγματα φαντάζεται ἀργυμνῶν
 αὐτὰ, καὶ τὴν εὐτέλειαν αὐτῶν καθοραῖν, καὶ τὴν
 ἰσορίαν ὑφ' ἣ σμενύνεται πόδιαίρις. δεινὸς γὰρ
 ὁ τυφς πρᾶλογισῆς, καὶ ὅτε δοκῆς μάλιστα
 πόδι τὰ πασδ' αἶα καταγίνεσθαι, τότε μάλιστα
 καταγοητεύει. ὅρα γοῦν ὁ κράτης, τί πόδι αὐτῷ
 τοῦ Ξυνοκράτους λέγει· τὰ πλείστα ὧν ἡ πληθὺς
 θαυμάζει, εἰς γηρικότατα ἀνάγεται, τὰ ὑπὸ ἐ-
 ξίως ἢ φύσεως συνεχόμενα· λίθους, ξύλα, συκᾶς,
 ἀμπέλους, ἐλαίας· τὰ δὲ ὑπὸ τῷ ὀλίγω μετριο-
 τέρων, εἰς τὰ ὑπὸ ψυχῆς. οἶον, ποίμνας, ἀγέλας·
 τὰ δὲ ὑπὸ τῷ ἐπὶ χαριεσέρων, εἰς τὰ ὑπὸ λογι-
 κῆς ψυχῆς, ὅ μὲντοι καθολικῆς, ἀλλὰ καθὸ τεχ-
 νικῆς, ἢ ἄλλως πως γν' τρεχῆς, ἢ ἡπ' ψιλοῦ, ἢ πλῆ-
 θς αὐθραπόδων λεκτῶσαι. ὁ δὲ ψυχικῶ λογι-
 κῶ καθολικῶ καὶ πολιτικῶ πρῶτον, οὐδ' ἔτι

ἐπὶ τῶν ἄλλων ὑδιστρέφεται. πρὸ ἀπάντων δὲ τῶν
ἐκ τῆς ψυχῆς λογικῶς καὶ κεινωνικῶς ἔχουσιν,
καὶ κινηθῆναι διασώζει. καὶ τῷ ὁμογενεῖ εἰς αὐτὸν
συνεργεῖ. τὰ μὲν ἀσπύδιαι γίνεσθαι, τὰ δὲ ἀσπύ-
διαι γέγονέναι. καὶ τοῦ γινομένου δὲ ἥδη τὸ
ἐπίσβη. ῥύσεις καὶ ἀλλοιώσεις, κἀνανεοῦ σε
τὴν ἀπειρομαχονατὸν κόσμον διηγηκῶς, ὡς περ
ἐκ τοῦ χρόνου ἀδίαλει πῆθ' ἄνεον αἰὲ παρ-
χεται. Ἐν δὲ τούτῳ θεὸς ποταμῶν, τί αὖ τις τού-
τῳ παραθεόντων τῶν ἐκλήσεις, ἐφ' οὗ σῆσαι
ἐκείσεις. ὡς περ εἰ τις πτωχὸν παρὰ πετομῶν
στραβίῳ φιλεῖν ἀρῶν, τὸ δὲ ἥδη δὲ ὀφθαλμῶν
ἀπελθῆναι. τοιοῦτον δὲ καὶ αὐτὴν ἡζὼν ἐκ-
σον, οἷον ἢ ἀφ' αἵματός ἀναθυμίας, καὶ ἢ ἐκ
τοῦ αἵματος ἀνάπνους, ὅποῖον γὰρ ὅτι τὸ ἀ-
παξέλκυσαι τὸν αἶμα καὶ ἀρδύναται, ὅπου πα-
ρεῖκασον ποιεῖται, τοῦτο δὲ καὶ τὸ πᾶσαν
ἀνάπνους καὶ δυνάμει, καὶ χεῖς καὶ πρῶτον
ἀρτεχθεῖς ἐκτῆσω, ἀρδύναται ἐκεί, ὅθεν τὸ πρῶ-
τον ἐσπασας. ὡς τὰ φυτὰ τίμιον οὐτε τὸ δια-
πνέειν, ὅτε τὸ ἀνάπναι ὡς τὰ βοσκήματα καὶ
τὰ θηρία. ὅτε τὸ τυπῶναι καὶ φαντασίαν. ὅτε
τὸν δυροσπασεῖν καὶ ὀρμῶν, ὅτε τὸ συναγίλα-
ζεῖν, ὅτε τὸ βίβειν. ὡς γὰρ ὁμοῖον τῷ ἀρκέειν
τὰ πόσι πώματα. ὅτι βοφῆς τί οὐν τίμιον, τό κρε-
τῶναι, οὐχὶ οὐκ οὐκ οὐδὲ τὸ ἐπὶ γλωσσῶν

ἰροῦται δ' αἱ γὰρ πρὸς τῶν πολλῶν ὀφειμῖαι, καὶ
 πρὸς γλωσσῶν. ἀφῆκας οὖν καὶ τὸ δοξάσιον, τί
 καταλείπεται τίμιον; δοκῶ μὲν τὸ ἱστῆσαι ἰδίαν
 κατασκευὴν κινεῖσθαι, καὶ ἰσχεῖσθαι. ἐφ' ὃ καὶ αἱ ὑπὸ
 φέλλαι ἀγοῦσι καὶ αἱ τέχναι. ἢ τε γὰρ τέχνη πᾶ
 ρα ἥτοι σοφάζεται. ἵνα τὸ κατασκευαζόμενον ὑπὸ τῆς
 εἰσῆς ἔχῃ πρὸς τὸ ὄργον πρὸς ὃ κατεσκευάσ-
 ται. ὅτε φυτουργὸς ὁ ὑπὸ μελῶν καὶ τῶν ἀμπελῶν
 καὶ ὁ πωλοδίαμνος, καὶ ὁ τοῦ κυνὸς ὑπὸ μελῶν
 νος ἥτοι ζητῇ. αἱ δὲ παιδιαγωγίαι, αἱ δὲ διδασκα-
 λίαι ὑπὸ τῶν παιδιδουσι. ὥστε οὖν τὸ τίμιον. καὶ
 ἥτοι μὲν αὐτὸ ἔχῃ, ὅτι τῶν ἄλλων πᾶσι ποιήσῃ
 σεαυτοῦ. ὅτι πᾶσι καὶ ἄλλα πολλὰ ἔμμεν; οὐτ'
 οὖν ἐλδύβριον ἔσῃ, ὅτε ἀντάρκης, ὅτε ἀπαθής.
 ἀνὸ γὰρ γὰρ φθονεῖν, ζήλοτυπῶν, ὑφορᾶσθαι ἥτοι
 ἀφελῆσθαι ἐκείνα διωκόμενους. ὑπὸ βουλῶν τῶν
 ἔχουσιν τὸ ἔμμεν ὑπὸ σῶ. ὅπως πεφύρβαι ἀνάγ-
 κη τὸν ἐκείνων κυνὸς ἐνδεῖν. προσέτι δὲ πολλὰ καὶ
 τοῖς θεοῖς ἐμμεν. ἢ δὲ τῶν ἰδίας διανοίας αἱ
 δὲ καὶ ἔμμεν, σεαυτοῦ τε ἀρετὴν σε ποιήσῃ, καὶ
 τοῖς κοινωνικοῖς θυάρεσιν. καὶ τοῖς θεοῖς σύμ-
 φωνον, τουτέστιν, ἐπαυνοῦντα ὅρα ἐκείνοι δια-
 μουσι καὶ διατιτάχασιν, ἀνὸ καὶ τῶν, καὶ κλῶ φα-
 ραί τῶν σοικίῶν. ἢ δὲ τῶν ἀρετῶν κίνησις ἐν ὅτι
 μετὰ τούτων, ἀλλὰ θεοτόρον τι, καὶ ὅτι δὲ διυσεπ-
 τοῦ τῶν προῖσθαι δοδεῖ. ὅτι οὐκ ἐστὶ ὁ παρὲς τῶν. ἥτοι μὲν
 ὑπὸ

ἂν τ' αὐτ' χρόνῳ, ὃ μετ' ἐαυτ' ζῶντες ἀνθρώπους δι-
 φημί, ὃ θέλω σπ. αὐτοῖς ἢ ὑπὸ τ' μεταγχεύειν δι-
 φημὴν βῶναι, οὐς ὅτε εἶδον ποτὲ, ὅτε ὄψον), πο-
 πολλὰ ποιοῦντες. τ' το δὲ ἐγγύς ὅτι τῷ λυπηθῶναι
 αὐ, ὅτι ὅχι καὶ οἱ πλοῦτοι πορίσασθαι λόγους διφ-
 φημὴς ἐποιοῦντο. μὴ ἐπὶ αὐτοῖς σοι δυσκαίρια πένθη
 τ' ἀνθρώπων ἀδύνατον ὑπολαμβάνειν. ἀλλ' εἴ τι
 ἀνθρώπων δύναται ὃ οἰκῆον, τ' ὃ σεαυτ' ἐφικτὸν
 νόμιζε. γὰρ τοῖς γυμνασίοις ὃ ὄνυξι κατέδρα φέτις,
 καὶ τῇ κεφαλῇ ἐξέρχεται, πληγὴν ἐποιοῦσιν. ἀλλ' ὅ-
 τε ὑπὸ σπ. αὐτοῖς ποιοῦνται, ὅτε πλοῦτοι ποιοῦνται,
 ὅτε ὑπο-
 ρώμεθα ὑπερὸν ὡς ἐπίβουλον, καὶ τοῖς φυλαττόμε-
 να, ὅτι μὴ τοῖς ὡς ἐχθροῖς. ὃ δὲ μετ' ὑποψίας, ἀλλ' ἐκ-
 κλίπτως διμύει. τοῖς τὸν τοῖς γινώσκω, ὃ γὰρ τοῖς τοῖς
 ποῖς μέρεσι τ' βίβ. πολλὰ πρὸς γινώσκωμεθα τῷ οἴον
 πρὸς γυμνασίου. ἐξεσι γὰρ ὡς ἐφύω ἐκκλίνειν,
 καὶ μὴ δὲ ὑποπτόμεθα, μὴ δὲ ἀπὲρθεῖ. εἴ τις με ἐλέγ-
 ξαι ὃ πρὸς ἡμῶν μοι, ὅτι ὅτι ὅτι ὑπολαμβάνω,
 ἢ πρὸς ὡς, διώκω, χαίρω μετὰ δόξομαι. ζῆτω γὰρ
 τῷ ἀληθῆς, ὑφ' ἧς ὅτι πῶποτε ἐβλάβη. ἐλάττω
 τῷ ὃ ὡς μὴ ὡς ὡς τ' ἐαυτ' ἀπάτης καὶ ἀγνοίας.
 ἐγὼ ὃ ἐμαυτοῖς καθῆκον ποιοῦ. τὰ ἄλλα με ὃ πο-
 σω, ἢ τοῖς γὰρ ἀψυχα, ἢ ἀλογα, ἢ πεπλανημένα, καὶ
 τῷ ὅτι ἀγνοῶντα. τοῖς μὴ ἀλόγοις ζῶοις, καὶ καθό-
 λα πρᾶγμασι καὶ ὑποκρίματα, ὡς λόγον ἔχω, λό-
 γον μὴ ἔχοντες ὡς μεγαλοφρόνως ὃ ἐλδοθεῖρος. τοῖς

ἢ ἀνθρώποις, ὡς λόγον ἔχουσι χρόνῳ κοινονικῶς. ἐφ'
 ἅπασιν ἢ θεὸς ὑπὸ καλῶν, καὶ μὴ διαφέρειν πρὸς τὸ
 πόσω χρόνῳ ταῦτα πράξει. ἀρκούσι γὰρ ἃ τρεῖς
 ὥραι βίᾳ τοῦ Αλέξανδρου· ὁ Μακεδὼν, ἃ ὁ ὅριον
 κόμῳ αὐτῷ ἀρκούνοντες εἰς τ' αὐτὸ κατέστησαν. ἢ
 τοὶ γινώσκοντες εἰς τοὺς αὐτοὺς τὸ κόσμον σπειρα-
 τικούς λόγους· ἢ διεσπείδαν ὁμοίως εἰς τὰς
 ἀτόμους. Ενθυμήθητι πόσα ἤτι τ' αὐτὸ ἀκέραια
 χρόνον ἐν ἑκάστῳ ἡμέρᾳ γίνεται. σωματικὰ ὁ-
 μῶν καὶ ψυχικὰ, καὶ ὅπως ὁ θαυμάσιος εἰς πολλὴν πλείω,
 μάλλον ἢ πάντα τὰ γινόμενα ἐν τῷ ἐνί τε ἃ σὺν
 πάντι, ὃ δὲ κόσμον ὀνομάζομεν, ἅμα ἐνυφίσταται.
 εἰάν τις σοὶ πρὸ βάλει πῶς γράφεται τὸ Αντωνίνα
 ὄνομα; μή τι κατεντείνόμενος πρὸς ἑκάστην τῶν
 στοιχείων; τί ἐν ἐαυτῷ ὀργίζωνται, μή τι ἀνθρῳγίῃ; μή τι
 ἐκ δὲ χειρὸς μῆτι, πράως, πρὸς ἑκάστην τῶν γραμ-
 μάτων; ἔτι ὅτι ἐν ἑκάστῳ μέμνησο, ὅτι πᾶσι κα-
 θήκοι δὲ ἀειμῶν τινῶν συμπληρῶν. τότε δὲ
 τηρουῦντα, ἃ μὴ θεωρεῖσθαι, μηδὲ τοῖς διυχεραί-
 νουσι ἀντιδιυχεραίνοντα, πρὸς αἰνῶν ὁδῶν τὸ πρὸ-
 κείμενον. πῶς ὁμῶν δὲ μὴ ὑπὲρ ἐπερὶ τοῖς ἀνθρώποις
 ὁρμῶν ὑπὸ τὰ φαινόμενα αὐτοῖς οἰκεία ἃ συμφέρον
 τα. καὶ τοὶ βρόχον τινὰ ὁ συγχωρεῖς αὐτοῖς τῷ ποι-
 εῖν, ὅταν ἀγανακτήσῃς ὅτι ἀμαρτάνουσι. φέρονται γὰρ
 πάντως ὡς ὑπὸ οἰκεία καὶ συμφέροντα αὐτοῖς. ἀλλ'
 ἐκ ἐχθρότης. ἐκ τοῦ διδασκαί, ἃ δέκνυν, μὴ ἀγα-
 νακτῇ.

νακτὶ θάνατον ἀνὰ πάλαν αἰδουμένης ἀντιτυ-
 πίας, ὁρμητικῆς νόσου πασείας, καὶ θανατοῦ καὶ
 διεξόδου, καὶ τὸ πρὸς τῇ σάρκι λειτουργίας. αἰχρὸν
 ἐκ γὰρ ὧν βίω τὸ σῶμα σοι μὴ ἀπολαύσῃ, γὰρ τότε τῇ
 ψυχῇ πῶς παύσῃ. Οὐ μὴ ἀπὸ καὶ βαρύνῃς, μὴ
 βαρύνῃς. γίνετο γὰρ τῇ σαρτί σου ἀπλοῦν, ἀγα-
 θόν, ἀκέραιον, σεμνόν, ἀκρόμακρον, τὸ δικαίον φίλον,
 θεοσεβὴν, θυμικόν, φιλοσοφικόν, ἐξ ἑρμηνείας πρὸς τὰ
 πρέποντα ἔργα ἀγωνίζεσθαι, ἵνα πειθῇς συμμέ-
 νῃς, οἷόν σε ἡδέλῃς ποιῇσαι φιλοσοφία. αἰδοῦ
 θεοὺς, σώζεαι ἀνθρώπους, ἐραχὺς ὁ βίβας, εἰς καρ-
 πὸς τῇ ὑψηλοῦ ζωῆς διάθεσις ὅσπερ, καὶ πρῶ-
 ταις κρινόμεναι. πάντα ὡς Ἀντωνίνου μαθητής.
 τὸ ὑπὲρ τῇ κατὰ λόγον πρακτικῶν δυνάμεων
 ἐκείνου, καὶ τὸ ὁμαλὲς πανταχοῦ, καὶ τὸ ὁσιον,
 καὶ τὸ θυόσιον τῷ προσώπῳ, ὁ μείλιχον, ὁ
 τὸ ἀκρόμακρον καὶ τὸ πρὸς τὴν καὶ ἀλλοτρίαν τῇ
 πραγμάτων φιλοτιμον. καὶ ὡς ἐκείνῳ ἔκαστος
 ὅπως παρῇ, μὴ πρότερον δὲ μάλα καλῶν,
 καὶ λαφῶς νοήσας, καὶ ὡς ἐφείρῃ ἐκείνῳ ὅτι ἀ-
 δικῶς αὐτὸν μεμφομένους μὴ αὐτὸ μεμφομένῳ.
 καὶ ὡς ἐπ' οὐδὲν ἔσπευδεν, καὶ ὡς διαβο-
 λὰς οὐκ ἐδίεχτο. καὶ ὡς ἀκριβὴς καὶ δέξασ-
 τὴς ἡθῶν καὶ πράξεων καὶ ἵνα ἰναιδιστὴς, ὁ ψο-
 φιδεὴς, οὐκ ὑπόπτης, ὁ σοφιστὴς καὶ ὡς ὀλίγοις
 ἀρκουμένῳ, οἷόν σε, σφωμνῇ, ἐδῇ, τροφῇ,

ἢ ἀνθρώποις, ὡς λόγον ἔχουσι χρόνῳ κοινονικῶς. ἐφ'
 ἅπασιν ἢ θεὸς ὑπὸ καλοῦ, καὶ μὴ διαφέρειν πρὸς τὸ
 πόσω χρόνῳ ταῦτα πράξει. ἀρετῶσι γὰρ ἔτι τρεῖς
 ὥραι τοιαῦται. Ἀλέξανδρῳ δὲ ὁ Μακεδὼν, ἔτι ὁ ὅρην
 νόμῳ αὐτῷ ἀφ' ὀνόματός τοι εἰς τ' αὐτὸ κατέστησαν. ἢ
 τοι γὰρ ἐλήφθησαν εἰς τοὺς αὐτοὺς τῷ κόσμῳ ἀπερμα-
 τικὸν λόγους. ἢ διεσκοινοῦσιν ὁμοίως εἰς τὰς
 ἀτόμους. Ενθymήθητι πόσα ἤτι τ' αὐτῷ ἀκαταῖστων
 χρόνον γὰρ ἐκαστὴν ἡμῶν ἅμα γίνεται. σωματικὰ ὁ-
 μῶς καὶ ψυχικά, καὶ ὅπως ὁ θαυμάσιος εἰς πάλιν πλείω,
 μᾶλλον ἢ πάντα τὰ γινόμενα γὰρ τῷ γνί τε ἔτι σύμ-
 παντι, ὃ δὲ κόσμον ὀνομάζομεν, ἅμα γινώσκῃς.
 εἰ αὖ τις σοι πρὸ βάλῃ πῶς γράφεται τὸ Αντωνίνα
 ὄνομα; μή τι κατεντείνοντος πρὸς ὅσον ἕκαστον τῶν
 στοιχείων; τί ὅν ἐὰν ὀργίζωνται, μή τι ἀνθρῶπῳ; μή τι
 ἐκ δὲ χειρὸς σου, πράως, πρὸ ὧν ἕκαστον τῶν γραμ-
 μάτων; ὅπως ὅν ἔτι ἀδελφὸς μέμνησο, ὅτι πᾶσι κα-
 θήκοι δὲ ἀειμένων τινῶν συμπληροῦται. τότε δὲ
 τηροῦντα, ἔτι μὴ θορυβᾶμεν, μηδὲ τοῖς διυχεραί-
 νουσι ἀντιδιυχεραίνοντα, πρὸ αἰνέειν ὁδῶν τὸ πρὸ
 κείνων. πῶς ὁμῶς ὅτι μὴ ὑπὲρ ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις
 ὁρμῶν ὑπὸ τὰ φαινόμενα αὐτοῖς οἰκεία ἔτι συμφέρον
 τα. καὶ τοι πρόσωπον τινὰ δὲ συγχωρεῖς αὐτοῖς ἔτι ποι-
 εῖν, ὅταν ἀγαπηταῖς ὅτι ἀμαρτάνουσι. φέρουσι γὰρ
 πάντως ὡς ὑπὸ οἰκεία καὶ συμφέροντα αὐτοῖς. ἀλλ'
 ἐκ ἐχθρότης. ὅπως δὲ διδάσκει, ἔτι δὲ κινῶ, μὴ ἀκα-
 ταῖ.

νακτ. θάνατ' ἀνὰ παυλα αἰδοητικῆς ἀντιτυ-
 πίας, ὁ ὀρμητικῆς νόδρου πασείας, καὶ δανοητικῆς
 διεξόδου, καὶ τ' πρὸς τ' σάρα λαίβεργίας. αἰχρὸν
 ἐπὶ γ' ὡς βίω τ' σῶμα σοι μὴ ἀπαυδῇ, γν' ὅτι τ' τῇ
 ψυχῇ πῶς παυδ' αὖ. Ὁρα μὴ ἀπκαίερα θῆς, μὴ
 βαφῆς. γίνε' γ' γ' τῇ σαρὶ ἐν σεαυτ' ἀπλοῦ, ἀγα-
 θόν, ἀκέραιον, σεμνόν, ἀκομψόν, τ' δικαίον φίλον,
 θεοσεβῆ, θυμολῆ, φιλόσορον, ἐρῶμελόν πρὸς τὰ
 πρέποντα ἔργα ἀγώνισαι, ἵνα πειθὸς συμμεί-
 νης, οἷόν σε ἠδὲ λησε ποιῆσαι φιλοσοφία. αἰδοῦ
 θεοὺς, σώζε ἀνθρώπους, βραχὺς ὁ βί' οὐ, εἰς καρ-
 πὸς τ' ὑψηλοῦ ζωῆς διάθεσις ὅσπερ, καὶ προ-
 ξεις κοινωνικά. πάντα ὡς Ἀντωνίνου μαθητῆς.
 τὸ ἴατε τῇ κατὰ λόγον πρασομελίῳ δὲ πνον
 ἐκείνου, καὶ τὸ ὁμαλὲς πανταχρῶ, καὶ τὸ ὅσιον,
 καὶ τὸ θυόδιον τῷ πρὸς ὧν, ὁ τὸ μειλίχιον, ὁ
 τὸ ἀκροδόξον· καὶ τὸ πρὸς τὴν κατὰ λαίβεργίαν τῇ
 πραγματοῦν φιλότιμον. καὶ ὡς ἐκείν' οὐκ αὐτὶ
 ὅλως παρῆκον, μὴ πρότερον δὲ μάλα καλὴ δῶν,
 καὶ λαφῶς νοήσας, καὶ ὡς ἐφίργον ἐκείν' οὐκ ἀ-
 δίκως αὐτὸν μεμφομένους μὴ αὐτὸν μεμφομένον.
 καὶ ὡς ἐπ' οὐδ' ἐπ' ἐσπευδεν, καὶ ὡς διαβο-
 λὰς οὐκ ἐδίδετο· καὶ ὡς ἀκριβὲς ὡς ὄξετα-
 τῆς ἠδὲ καὶ πρᾶξεων· καὶ οὐκ ἐνεδίδετο, ὅτι
 φροδὲς, οὐκ ἰσότης, ὅτι σοφιστής· καὶ ὡς ὀλίγοις
 ἐρκουμένον, οἷόν, οἰκίσαι, σρωμνῇ, ἐδῆν, τροφῇ,

ὑπερησία. καὶ ὡς φιλόπονθ, ἢ μακρόθυμθ, ἢ
 οἶθ, μὲν γν' τῷ μέχρι ἐσπέρας δὲ τῇ λιτῇ διαίτῃ,
 μηδὲ τ' ἀρκείνῃ τὰ πόδι τῶματ' αὐτὰ τῇ σωτήρῃ
 ὥραν χρῆζωρ, καὶ τὸ βέβαιον ἢ ὁμοιον γν' ταῖς φιλί-
 ας αὐτ' καὶ τὸ ἀνέχεσθ' ἀντιβαινόντων παρρησια-
 στικῶς ταῖς γνώμας αὐτ'. ἢ χείρην, εἰς δὲ δ' ἐκνύοι
 κρείττον. ἢ ὡς θεοσεβὴς χωρεῖς δὲ σοδαμονίας, ἢ
 ἔτως ὅσιν σιωπιδήτω σοι ὑπὸ τῇ ἡ τελευταία ὥρα
 ὡς ἐκείνῳ. ἀνάνηφι: ἢ ἀνακαλῶ σε αὐτ', καὶ ὅσιν
 θείεις πάλιν ἢ γνῶσας ὅτι ὄνοιροί σοι ἡνώχλου,
 πάλιν ἐξηγορῶς βλέπει ταῦτα ὡς ἐκείνῳ ἐβλε-
 πες ἐκ σωματίου, εἰμὴ καὶ ψυχῆς. ἢ μὲν δὲν σαρμά-
 τῳ, πάντα ἀδιάφορα. ὅδε γν' δυνάτῃ δὲ φέρεισθ'.
 τῇ δὲ διαύοια ἀδιάφορα, ὅσα μὲν ὅσιν αὐτῆς γνέργῃ
 ματα. ὅσα δὲ γε αὐτ' ὅσιν γνέργήματα, ταῦτα
 πάντα ἐπ' αὐτῇ εἰσι. καὶ τῶν μὲν τοῖς ἀπὸ μόν-
 νομ τὸ πρῶτον πραγματίζεσθ'. τὰ γὰρ μέλλοντα ἢ
 πρῶτον χηρότα γνέργήματα αὐτ', καὶ αὐτὰ ἡδὴ ἀδι-
 άφορα. ὅκ' εἰσι ὁ πόνθ τῇ χερεῖ, ὅδε ἢ ποδὶ πρῶτον
 φύσιν, μέχρις αὐτῶν τοῖς ὅδε τὸ τ' ποδός. ἢ ἡ χεῖρ
 τὰ τ' χερός ὅπως δὲ ὅδε ἀνθρώπῳ ὡς ἀνθρώπῳ πα-
 ρὰ φύσιν ὅσιν ὁ πόνος, μέχρις αὐτῶν τοῖς ἀν-
 θρώπο. εἰ δὲ πρῶτον φύσιν αὐτῶν ὅδε εἰσι, ὅδε καὶ ἡδὴ
 εἰσι αὐτῶν. ἢ λίκας ἡδὴ ὅσιν ἡδὴσαν λησαι, κίωαι
 οἱ, παρὰ λαοῖα. ἢ ὅσιν ὅσιν πῶς οἱ βάνανσοι
 τεχνίτῃ ἀρμόζον) μὲν ἄξι τινός πῶς τοῖς ἰδιώταις,
 ὅδε ἡδὴ ὅσιν μὲν τοῖς ἀντίχον) τ' λόγῳ τ' τέχνης, καὶ

τὸ τοῦ ἀρχιῶναι ἔχ' ὑπομονήσιν; ὃ δὲ νὸν εἰ ὁ ἀρχιῶν
 κτῶν, καὶ ὁ ἰατρὸς μᾶλλον αἰδέσθον) τ' τ' ἰδίαις τέχνης
 λόγον, καὶ ὁ ἀνθρώπος τ' ἑαυτ', ὃς αὐτῷ κοινός ἐστι
 πρὸς αὐτὸ θεὸς, καὶ ἀσία, καὶ θυρώπων, γωνία τ' κόσμος,
 πᾶν πέλαγος, αἰγῶν τ' κόσμος, Ἀθῶς βωλάειον τ'
 κόσμος. πᾶν τὸ γινέσθαι τ' χρόνος, σιγμὴ τ' αἰὼν Θ'.
 πάντα μικρὰ. εὐφροσύνη, γνῶσις, ἀφροσύνη, πάντα
 ἐκείθην ὀρχή, ἀπ' ἐκείνου τ' κοινὸν καὶ γινόμενον ὁρμή
 σκάντα, καὶ κατ' ἐπακολούθησιν. καὶ τὸ χάσμα ἐν τ'
 λέοντος, καὶ τὸ διηλεκτικόν, καὶ πᾶσα κακοεργία,
 ὡς ἀκάνθα, ὡς ἐόρβος, ἐκείνων ἐπιγρημάτα. τ'
 σεμνῶν καὶ καλῶν. μὴ ἐν αὐτὰ ἀλλοφροσύνη τὸ τοῦ
 ἐξ φαυλίστου. ἀλλὰ τ' πάντων πενήτων ἐπιλογίξω. ὃ
 τὰ νῦν ἰδίῳ, πάντα ἐώρακην, ὅρα τε ὅτι αἰδίστο γέ
 νητο, καὶ ὅρα εἰς τὸ ἀπρόσμενον. πάντα γὰρ ὁμογενῆ
 καὶ ὁμοειδή. πολλὰ καὶ γινόμενα τῶν ὑποσυνδύσειν
 πάντων τ' ἐν ὅτῳ κόσμῳ, ὅτι καὶ πρὸς ἀλλήλα.
 τρόπον γὰρ τίνα πάντα ἀλλήλοις ἐπιπέπλεκται,
 καὶ πάντα καὶ τὸ φίλα ἀλλήλοις ἐστίν. ὅτι ἄλλω ἐξ
 ἧς ὅτι ὅρα, ὅτι τ' τοῦ πενήτων κόνησιν ὅτι σύμπτωσιαν,
 ὅτι τ' γινώσκον τ' ὁσίας, οἷς συγκακλήρωσαι πρὸς
 μασί, τὸ τοῦ σωφροσύνης σεαυτ'. ὅτι οἷς σωφροσύνης
 ἀνθρώποις, τὰ τοῦ φίλου, ἐλλ' ἀληθινῶς. ὅργανον,
 ἐργαλείον, σκῆπτρον, πᾶν, εἰ πρὸς ὁ κατεσκευάσας
 ποιῇ, ἐν ἐχθρῷ. καὶ τοῖς ἐκείῳ κατεσκευάσας ἐκ πο-
 δῶν. ὅτι ὅτι τ' ὑπὸ φύσεως σωφροσύνης, γινόμενον

ὅτι, ὅτι πρῶτον ἡ κατασκευάζουσα δυνάμις καὶ
 ὁ μαλὸν αἰδεῖται αὐτὴν δ' εἰ καὶ νομίζω, εἰ καὶ καὶ
 ὁ βούλημα ταύτης ἐχῇ καὶ διεξαγάγῃς ἐχθροὶ πάν-
 τα καὶ νοῦν. ἔχει δὲ ὅπως καὶ ὅτι πάντι καὶ νοῦν
 τὰ αὐτοῦ. ὅτι αὐτὸν τῶν ἀποαιρέτων ὑποστήσῃς αὐ-
 τὸν ἀγαθόν, ἢ κακόν, ἀνάγκη καὶ τὴν πόρῃ πῶσιν
 τῶν τοῦ κακοῦ ἢ τῶν ἀποτευξίμων τῶν τοῦ ἀγαθοῦ,
 μέμφεσθαι σε θεοῖς, καὶ ἀνθρώποις δὲ μισῆσαι αὐ-
 τοῖς ὄντας, ἢ ὑποπτεύουσιν ἐσεῖς τὸ ἀρετὴν
 ξίως, ἢ τὸ πόρῃ πῶσῃς. καὶ ἀδικῶντες ἢ πολλὰ, δὲ
 τῶν πῶς ταῦτα διαφύγειν. εἰ καὶ ἡ μόνη τὰ ἐφ' ἡμῖν
 ἀγαθὰ ὅτι κακὰ κινῶντες, ὅδε μία αἰτία καταλεί-
 πεται, ὅτε θεῶν ἐγκαλέσαι, ὅτε πῶς ἀνθρώπων σὺ
 ναὶ σάσι πελεμῖς. πάντες εἰς τὸν ἀρετὴν σωμα-
 τισμῶν. οἱ μὲν εἰδότες καὶ πρῶτον ἀποδοτικῶς; οἱ
 δὲ αὐτὸ πιστάτως. ὡς περ καὶ αὐτὸ καὶ οὐδὲν οἶμαι
 ὁ Ἡράκλειτος ἐργάτας τῶν λέγει, καὶ σωεργούς τῶν
 καὶ ὅτι κόσμῳ γινόμενον. ἀλλ' ὅτι καὶ ἄλλο σω-
 εργῇ, ἐκ πόρῃ πῶσῃς δὲ καὶ ὁ μεμφομένη, ὅτι αὐ-
 ταβαίνειν πρῶτον, καὶ ἀναιρεῖν τὰ γινόμενα.
 καὶ γὰρ τοῖς τοῖς ἐχθροῖς ὁ κόσμος. λοιπὸν εἰς σὺν-
 ὄντος εἰς τίνες αὐτὸν κατατάσῃς. ἐκείνους μὲν γὰρ
 πάντως σοὶ καλῶς χρεῖται ὁ τὰ ὅλα διοικῶν.
 ἐν πρῶτον ἐξετάσει σε εἰς μέγας π. τῶν σωεργῶν καὶ
 σωεργητικῶν. ἀλλὰ σὺ μὲν τοῖς τοῖς μέρος γλῆψ. οἷος
 ὁ οὐτελής καὶ μετρίως εἰχθῶν τῶν δρᾶματι, οὐ
 χρύσιος

Χρῦσι πᾶσι μέμνηται. μήτι ὁ ἡλιος τὰ ἥματα
 ἀξιοὶ ποιεῖν; μήτι ὁ Ἀσκληπιοὺς τὰ ἔτι κατεποφό-
 ρα; τί δὲ τῶν ἄστρον ἐκαστον. οὐχὶ διάφορα μὲν, σω-
 υργὰ δὲ πῶς ταυτῶν. εἰ μὲν ὅν ἐβουλόσαντο ποῦ εἰ
 μὲν καὶ τῶν ἐμοὶ συμβῶναι ὀφειλόντων οἱ θεοί, κα-
 λῶς ἐβουλόσαντο. ἄβαστον γὰρ θεόν, ὃ δὲ ὑπὸ νοῦν (καί
 ῥά διον) κακοποιῆσαι δ' ἐμὲ δὴ τίνα αἰτίαν ἐμὲ λ-
 λον ὄρμαν. τί γὰρ αὐτοῖς ἢ τοῦ κοινῶς ὁ μάλιστα πῶς
 νοοῦνται, ἐκ τούτου ποῦ ἐγὼ γίγνομαι; εἰ δὲ μὴ ἐβου-
 λόσαντο κατ' ἰδίαν ποῦ ἐμοῦ, πόριγε τῶν κοι-
 νῶν πάντως ἐβουλόσαντο, οἷς κατ' ἐπακολού-
 θησιν καὶ ταῦτα συμβαίνοντα, ἀσπάζεσθαι καὶ εὖ-
 γειν ὀφείλω. εἰ δ' ἄρα ποῦ μεδ' ἐνός βουλευόντα,
 πιστεύειν μὲν οὐχ ὅσιον. ἢ μὴ δὲ θύω μὲν, μὴ δὲ θυχά-
 μεθα, μὴ δὲ ὑμνούμεθα, μὴ δὲ τὰ ἄλλα πράσσω-
 μεθα, ἄπορ' ἐκαστα ὡς πῶς παρόντας καὶ συμβιῶν-
 τας αὐτῶν θεοὺς πράσσομεθα. εἰ δὲ ἄρα ποῦ μὴ δι-
 νός τῶν καθ' ἡμῶν βουλευόντα ἐμοὶ μὲν ἔξεστι πε-
 εἰ ἐμαυτῷ βουλευέσθαι. ἐμοὶ δ' ἐστὶ σκέψις ποῦ τοῦ
 συμφέροντος. συμφέρον δ' ἢ ἐκείνων, ἢ κατὰ τῆς αὐ-
 τοῦ κατασκοπούμεν φύσιν. ἢ δὲ ἐμὴ φύσις λογικὴ
 καὶ πολιτικὴ· πόλις καὶ πατρίς, ὡς μὲν Ἀντωνίνω
 μοι ἢ Ρώμῃ. ὡς ἢ ἀνθρώπων, ὁ κόσμος. τὰ ταῦς πό-
 λισιν ὅν ταύταις ὠφέλιμα μόνον ἐστὶ μοι ἀγαθὰ.
 Ὁ γὰρ ἐκείνων συμβαίνει, ταῦτα τοῦ ὅλου συμφέρον.
 ἢ καὶ ὅτι, ἀλλ' ἐτι ἐκείνο ὡς ἐπίπαν ὅτι παρὰ-

φύλαξας, ὅσα ἀνθρώπων ἢ ἐτόροισ ἀνθρώποις. καὶ
νότορον ἢ νῦν τὸ συμφέρον ὑπὲρ τῆ μέσων λαμβανέ-
διω. ὡς περ πρὸς ἑαυτοὶ τὰ ἀμφὶ τοῦ θεᾶτος, ὅ-
τε ἴσθις χωρίοις, ὡς αἰ τὰ αὐτὰ ἐρώμενα, καὶ τὸ
ὁμοφθες πρὸς κορὴν τῆς θεᾶς ποιεῖ. τῷ καὶ ὑπὸ ὅλο τῷ
βίῳ πάχην. πάντα γὰρ ἄνω κάτω τὰ αὐτὰ, καὶ ἐκ
τῷ αὐτῷ. μέχρι τίνος ἐν; γινώκει σιωπῶς παντοῖς ἀν-
θρώπων, καὶ παντοῖων μὲν ὑπὲρ δ' οὐμάτων, παύση-
διαπῶν ἢ ἐν ᾧ τῆς ἐνέως. ὡς καὶ γινώκει τῷ μέ-
φι λισίωνος ὅτι φοίβη, ὅτι οὐρανίωνος. μέτιθι νῦν
ὑπὲρ τὰ ἄλλα φύλα. ἐκεῖ δὲ μεῖα βαλεῖν ἡμᾶς δὲ,
ὅπως τοσοῦτοι μὲν διανοὶ ἔσθις, τοσοῦτοι ἢ σεμνοὶ φι-
λόσοφοι, Ἡράκλεις, Πυθαγόρας, Σωκράτης. το-
σοῦτοι ἢ ἡρώεις πρότερον. τοσοῦτοι ἢ ὑπερομ σφάτῃ γοῖ,
τύραννοι. ὑπὲρ τῶν τοῖς ἑὺδοξος. Ἰππαρχος, Ἀρχι-
μήδης, ἄλλα φύσεις ὀφθαλμοί, μεγαλόφρονες, φιλό-
πονοι, παντοῦργοι, αὐθαδέες, αὐτῷ τῷ ὑπὲρ καὶ ἐ-
φημέρος τῶν ἀνθρώπων ζωῆς χλιδασαί, ὅσοι με-
νιωπος, καὶ ὅσοι τοῖς τοῖς. πόθεν πάντων τῶν τῶν γι-
νώκει ὅτι πάλαι κέντου. τί ἐν τοῖς δεινὸν αὐτοῖς;
τί δ' αἰ τοῖς μὴ δὲ ὀνομαζομένοις ὅλως. γὰρ ὡς
πολλὰ ἄξιον, τὸ μετ' ἀληθείας καὶ δικαιοσύ-
νης θυμῶν τοῖς ψυχῆς ὅτι ἀδίκους διαβίου. ὅταν
θυφραῖναι σεαυτὸ θέλῃς γινώμῃ τὰ πρὸς τῇ μαῖα
τῶν συμβιόντων. ὅσοι τῷ μὲν, τὸ δραστικόν. τῷ τὸ
αἰδῆμόν. τῷ ἢ τὸ θυμῶν τοῖς, ἄλλος ἢ ἄλλό τι. ὅ-
τε γὰρ ἔτως θυφραῖναι, ὡς τὰ ὁμοιωμάτα τῷ ἀρετῇ

ἐμφαινόμενα ὅτις ἡδεῖσι τὸ συνζώντων, ἢ ἀδρόα ὡς
οἰοῦντε συμπίπτονται. διὸ ἢ πρόχειρα αὐτὰ ἐκτέ-
ρον μῆτι δυνχεραίνεις ὅτε τοσῶν διέτινων λιθῶν εἰ,
ἢ ὅτι αἰκοσίωρ; ὅτω δὲ ἢ ὅτι μέχρι τοσῶν δέ ἐτ' βι-
ωτέον σοι, ἢ ὅτι μέχρι πλέονθ'. ὥστε γὰρ τ' οὐσί-
ας, ὅσον ἀφώρισαί σοι σέργοις, ὅτως ἢ ἐπὶ τῷ χρο-
νῷ πρὸς δὲ πάλιν αὐτὸς. Πράττει ἢ ἢ τῷ ἀκον-
τῶν, ὅταν τ' δικαιοσύνης ὁ λόγος ὅτως ἀγν. εἰάν
μὲν τοι βία τις προαχρώμενος γνίσσηται, μετὰ βαίνει
ἐπὶ τὸ θυάρετον ἢ ἀλυπον, ἢ συγχρῶ εἰς ἄλλω
ἀρετῶν τῇ κωλύσθ'. ἢ μέμνησο ὅτι μετ' ὑπεξαίρε-
σιως ὁρμᾶς, ὅτι ἢ τ' ἀδωάτων ἐκ ὁρέγου. τίνθ'
δὲ; τ' τοιαῦσδ' ἐτίνθ' ὁρμῆς. τὸ τὸ δὲ τυγχάνεις,
ἐφ' οἷς προήχθημεν, ταῦτα γίνετ'. ὁ μὲν φιλόδο-
ξος ἀλλοθίαν γνέσθην ἰδίον ἀγαθὸν ὑπολαμβάνει
νθ'. ὁ δὲ φιλήδονος ἰδίαν πῆσιν. ὁ δὲ νοῦν ἔχων ἰδίαν
πράξιν. ἔξει πορὶ τὸ τὸ μὲν ὑπολαμβάνειν, ἢ
μὴ ὀχλεῖται τῇ ψυχῇ. αὐτὰ γὰρ τὰ πράγματα ἐκ
χει φύσιν ποικτικῶν τ' ἡμετέρων κρίσεων. ἐδι-
σσομεν αὐτὸ πρὸς τὸ ὑφ' ἐτόρσ λεγομένην γίνεσθαι
ἀπαρενδυμένης, καὶ ὡς οἰοῦντε γν' τῇ ψυχῇ τὸ λέ-
γονθ' γίνου. τὸ ὅθ' σμῆναι μὴ συμφέρον, ἐδ' ἐπὶ
μελίαςτ' συμφέρει. εἰ κυβερνῶντ' οἱ ναῦτ', ἢ ἰατρῆ-
νοντ' οἱ κάμνοντες κακῶς ἔλεγον, ἄλλω τίνι αὐ-
πλοσεῖχον, ἢ πῶς αὐτὸς γνέσθην, τ' τοῖς ἐμπλεῖσιν
σωτήρι, ἢ τ' τοῖς θεραπείας μὲν ὑγιεινόν; πόσας

μεθ' ὧν εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον ἥδη ἀπεκλήθη
 σὺν ἱκτεριῶσι, τὸ μέλι πικρὸν φαίνεται, ὃ λυσο
 δὴκτοῖς τὸ ὕδωρ φοβερόν· καὶ παιδίοις τὸ σφαι
 εῖον καλόν. τί δὲν ἐργίζομαι, ἢ δοκῆσαι ἔλαστον
 ἐχέειν τὸ διεψιδουμένον, ἢ τὸ χολίον ὅθι ἱκτεριῶν
 τι, καὶ ὁ ἴος τῷ λυσοδὴκτῷ, καὶ τὸν λόγον ἐλπίσῃς
 φύσεως, βιοῦν σε εὐδαιμονώσιν. πρῶτον τὸν λόγον
 ἐλπίσῃς φύσεως εὐδαιμονώσιν συμβήσεται. οἷοί εἰ
 σιν οἷς θέλουσιν ἀρίσκειν, καὶ δὲ οἷα ποιεῖν ὁμο
 να; καὶ οἷα οἷον γινώσκουσιν; ὡς ταχέως ὁ αἰὼν
 πάντα καλύψει, καὶ ὅρα ἐκεί
 νη, λυψὲν ἥδη.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ
 τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν
 Βιβλίον ζ.

Ἰδοὺ κακία; φύτ' ἐσιν ὁ πολὺς καὶ
 δίδω, καὶ ἂν παντὸς ἡ τὸ συμβαίνειν
 ὅς πρόχρησιν ἔχει, ὅτι τὸ ἐσιν ὁ πολ
 λάκις εἰδὼν. ὅπως αὖτε καὶ τὰ αὐ
 τὰ ἐν ῥήσιν, ὡς μετὰ αἰετοῖς αἰ παλαιαί, αἰ μέ
 λαι, αἰ ὑπόγειοι, ὡς νῦν μετὰ αἰ πόλεις, καὶ οἰκίαι,
 εὐδὲν καινόν· πάντα καὶ συνήδη ὀλιγοχρόνια. τὰ δὲ
 γμάττα πῶς ἄλλως δυνάτ' νικῶν δυνάμει, εἰ μὴ αἰ
 καὶ τὰ πάλαι αὐτῶν φαντασίαι σβενδῶσιν, ὡς δὴ
 καὶ

πῶς ἀναζωπυρεῖν, ὑδὶ σοὶ ἐστὶ. δυνάμει περὶ τὸτα
 ὁ δέῃ ὑπολαμβάνει· εἰ δυνάμει, τί τὰ κράσσομαι;
 τὰ ἔξω τ' ἐμῆς θύρατος ὅθεν ὅλως πρὸς τὴν ἐμὴν
 διανοίαν. ὅσον πάθει, καὶ ὁρθὸς εἰ. ἀναβιδῶναί σοι ἔξε-
 σιν. ἴδτε πάλιν τὰ πράγματα ὡς εἴρας· γν' ὅτω γὰρ
 τὸ ἀναβιδῶναί. πομπῆς κρηνοῦ δία, ὑδὶ σκλῆρας
 θράμα, ποίμνιαν, ἀγέλας, θάλασσαν, κυνι-
 δίοις ὁσάριον ἐρρίμμενον, ψωμίον εἰς τὰς τ' ἰχθύων
 δεξαμενὰς· μυρμήκων ἱαλαπώρια, καὶ ἀχθοφορεῖ-
 αι. μὴ δὲ ὡς ἐπὶ τοῖς θάλασσαν. σιγίλλαια
 νύκτωρ ἀσπόμενα. χρεὶν ἔν γν' ὅτωις θυμῶν μετὰ καὶ
 μὴ φρυαγόμεν' ἐσάναι. πρὸς ἀποδοῖν μετὰ, ὅτε
 σὺν ἄξιός ἐκασὸς ἐστὶν, ὅσοι ἄξιά ἐστι ταῦτα ποδο-
 ἄνωσθαι ἀκρῶν. δέῃ ἔτι λέγειν πρὸς ἀποδοῖν τοῖς λεγο-
 μένοις, ὅτι καθ' ἑκάστην ὁρμὴν τοῖς γινόμενοις. ὅτι
 πᾶσι τ' ἐτόρσεν, ὅθεν ὁρμῶν ὑδὶ τῖνα σηπὸν ἢ ἀνα-
 φορὰ. ὡς ἡ τ' ἐτέρη πρὸς ἀφυλάσσειν τί τὸ σημαίνον
 μὲν. πτότορον ὁζαρκῆ ἢ διανοίαν μετὰ πρὸς ὅσον, ἢ ὅ-
 τι μετὰ ὁζαρκῆ, χρωμα αὐτῇ πρὸς τὸ ἔργον ὡς ὁργάν-
 ναι πρὸς τ' ὅλων φύσεως διοδότη. εἰ ἡ μὴ ὁζαρ-
 κῆ, ἢ τοι πρὸς ἀχωρῶ τ' ἔργον ὅτι δυνάμει κρεῖττον
 ὑδὶ ἐλέγει, ἐὰν ἄλλως ὅσον μὴ καθήκει· ἢ πρὸς ὅσον
 ὡς δυνάμει πρὸς πρὸς ἀλαβὸν τ' δυνάμει ἔτι πρὸ
 χρεσιν τῷ ἐμοῦ ἢ γεμῶνικὸν ποιῆσαι τὸ εἰς τὴν
 κρινωνίαν νῦν καίριον καὶ χρεσίμον. ὅτι γὰρ αὐτὸ δὲ
 μακρῶς, ἢ σὺν ἄλλω ποιῶ, ὅθεν μόνον χρεὶν σωτήριον,
 εἰς τὸ κρινῶν χρεσίμον καὶ θυμῶν. ὅσοι μετὰ πο-

λυϋμνητοι γινόμενοι, ἥδη λήθη παραδίδοντα.
 ὅσοι δὲ τούτους ὑμνήσαντες, πάσαι ἐκ ποδῶν. καὶ
 αἰχμὴ βομβήματος. πρόσθε γὰρ σοι γνέρεαι τὸ
 ὑδιβάλλον, ὡς στραπὼν τὴν τοιχομαχίαν. τί ἐν ἐαυ-
 τῷ μὴ χαλαίνων ὑδὶ τῷ παλῆϊ ἀναβλῶμαι μό-
 νος μὴ δυνῶ, σὺν ἄλλῳ δυνάτῃ ἢ τῷ το. τὰ μέ-
 λοντα μὴ ταρασσέτω. ἡξίς γὰρ ἐπὶ αὐτὰ ἐὰν δε-
 ῖσθαι, φέρων τὸ αὐτὸ λόγον, ὡς νῦν πρὸς τὰ πρῶντα
 ἡξί. Πάντα ἀλλήλοις ἐπιπλέκεται. καὶ ἡ σωδῶσις
 ἑρὰ, καὶ σχεδόν τι ὁ δὲ ἀλλότριον ἄλλο ἄλλω. συγ-
 κατὰ τέλει γὰρ ὁ συγχομῆς τὸ αὐτὸ νόμον. κόσ-
 μος τε γὰρ εἰς δὴ ἀπάντων, καὶ θεὸς εἰς δὴ πάν-
 των, καὶ ὅσα μία ὁ νόμος εἰς. λόγος κοινὸς πάν-
 των τῶν νοερῶν ζώων, καὶ ἀληθὲς μία. εἶγε ὁ τελεί-
 οτης μία τῶν ὁμογενῶν, καὶ τὸ αὐτὸ λόγου μετεχόν-
 των ζώων. πάντῃ γένεσιν, ὡς φανίξει τῇ ἀχίσει τῇ
 ὅλων ὅσα. ὁ πᾶν αἵτιον, εἰς τὸ ὅλων λόγον τάχι-
 σε ἀναλαμβάνει. ὁ πάντων μνήμη τάχιστα ἐγ-
 καταχώννυται τῷ αἰῶνι. τῷ λογικῷ ζῳῇ ἡ αὐτὴ
 πρᾶξις καὶ φύσις ὅτι, καὶ ἡ λογὸν ὀρθὸς, ἢ ὁρδ-
 μῶν. οἷον εἰσι γὰρ ἡνωμένοις τὰ μέλη τῷ σώμα-
 τος, τῷ τοιχομαχίαν τὸν λόγον γὰρ διεσῶσι τὰ λογικά,
 πῶς μίαν τινὰ συνειργίαν κατεσκόδασμα.
 μάλλον δὲ σοι ἢ τῷ νόμῳ πῶς πῶς, ἐὰν πῶς
 ἐαυτὸν πολλάκις λέγῃς, ὅτι μέλος εἰμὶ τῷ ἐκ τῷ λο-
 γικῷ συνήμαρτος. ἐὰν δὲ δὴ τῷ ὅτι εἰς τοιοῦτον μέ-

ρος εἶν' ἐαυτ' λέγης, ὅτω ἀπὸ καρδίας φιλεῖς αὐτὸν
 θρώπυος· ὅπως καταληπτικῶς δύφραίνει τὸ θυε-
 ρεῖν. ἐπὶ ὧς πρὸς αὐτὸν ψιλοῖ ποιῆς· ὅπως
 αὐτὸν ποιῶν. ὃ δὲ λήξω δὲ προσπιπτέτω τοῖς
 παθεῖν ἐκ τῆς πτωχότητος ταύτης διωαμένοις.
 εἶνα γὰρ ἐὰν θελήσῃ μὲν ψεῖς τὰ παθόντα. ἐγὼ
 ἵνα μὴ ὑπολάβω ὅτι κακὸν τὸ συμβεβηκός, ὅ-
 πως βέβλαμμαι. ἔξεισι δέ μοι μὴ ὑπολαβεῖν. ὅτι
 αὐτὸς ποιῶν ἢ λέγει, ἐμὲ δὲ ἀγαθὸν εἶν'. ὡς αὖ ἐ-
 χυσὸς ἢ ὁ σμάραγδος, ἢ ἢ πορφύρα αὐτῶν ἀείλει
 γῆν, ὅτις αὐτὸν ποιῶν, ἢ λέγει, ἐμὲ δὲ σμάραγδον εἶν',
 καὶ ἐμαυτὸν χρῶμα ἔχειν. τὸ ἡγεμονικόν, αὐτὸν ἐαυ-
 τὸν ὅχ' ὀνόματι. οἷον λέγω, ὅ φοβεῖται αὐτὸν εἰς ὑπὸ θυ-
 μίαν. εἰ δὲ τίς ἄλλος αὐτὸν φοβῆσαι ἢ λυπῆσαι
 διώκει, ποιέτω. αὐτὸν γὰρ ἐαυτὸν ὑποληπτικῶς οὐ
 τρέφει εἰς τοιαύτας προπάς. τὸ σωματικὸν μὴ πά-
 θῃ, αὐτό μερμυνάτω εἰς διώματα, καὶ λέγει αὐτὸν
 πάχει. τὸ ἢ ψυχαιόν, τὸ φοβεῖσθαι, τὸ λυπού-
 μενον, τὸ πᾶσι τῶν ὅλων ὑπολαμβάνον, ὅδε
 μὴ πάθῃ. ὅ γὰρ ἐξίς αὐτὸ εἰς κελσιν τοιαύτων. ἀ-
 πωσθεῖς δὲ ὅσον ἐφ' ἐαυτὸν, τὸ ἡγεμονικόν, ἐ-
 ἀν μὴ ἐαυτὸν ὀνόματι ποιῶν. κατὰ ταυτὰ ἢ καὶ ἀτά-
 ραχον, καὶ ἀνέμποδισον, ἐὰν μὴ ἐαυτὸν ταρασσῇ καὶ
 ἐμποδίσῃ. θυδαιμονία δὲ, δαίμων ἀγαθός, ἢ ἀ-
 γαθός. τίς ὅν ὡς ποιῆς ὡς φαντασία. ἀπέρχῃ αὐ-
 θιός σοι, ὡς ἄλθεις, ὅ γὰρ χρῆζω σοι. ἐλθ' ἄνδρες ἢ καὶ

τὸ ἀρχαῖον ἔθος. ὃ καὶ ἐργίζομαι σοι. μόνον ἄπιθι. φε-
 βῆτοί τις μεταβολῶν. τί γὰρ δυνάτῃ χωεῖς μετα-
 βολῆς γῆνέαδ; τί δαὶ φίλτορον ἢ οἰκειότορον τῇ
 τ' ὅλων φύσει; Σὺ ἡ αὐτὸς λάβας δυνάσσει, εἰάν μὴ
 τὰ ξύλα μετὰβάλλῃ; τραφῆναι ἡ δυνάσσει, εἰάν μὴ
 τὰ ἐσιώδημα μετὰβάλλῃ; ἄλλο δὲ ἔτι τῶ χρησίμων ἀν-
 νατῇ σωτηριεδυνάσαι χωεῖς μετὰβολῆς; ὃ καὶ ὁρᾷς ὅτι
 ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ σε μεταβαλεῖν ὁμοιόμ' ἐστίν, ὅμοιως
 ἀναγκαῖον τῇ τ' ὅλων φύσει· ὅτι τ' ὅλων ὑσίας,
 ὡς ὅτι χημάρου διεκπορεύετ' πάντα τὰ σώμα-
 τα, τῷ ὅλῳ συμφυῇ καὶ σωεργῇ, ὡς τὰ ἡμέτερα
 μέρη ἀλλήλοις. πόσους ἡδὴ ὁ αἰὼν Χρυσίππου, πό-
 σους Σωκράτους, πόσους Ἐπικτήτους καταπέτω-
 κεν; τὸ δ' αὐτὸ ὅτι πάντες ἐπινοοῦν σοι ἀνδρῶν
 πατέρα καὶ πράγματ' ὅτι πασιπῆνται. ἐμὲ γὰρ μόν-
 νομ ποδῶν, μή τι αὐτὸς ποιήσω, ὃ ἢ κατασκόβῃ
 τ' ἀνδρῶν ὅτι θέλει, ἢ ὡς ὅτι θέλει, ἢ ὅτι νοῦν ὅτι θέλει.
 ἐγγὺς μὲν ἢ σὴ ποδῶν πάντων λήθη. ἐγγὺς δὲ
 ἢ πάντων ποδῶν σου λήθη. Ἰδίῳ ἀνθρώπου
 φιλεῖν καὶ τοῦ παλίντα. τοῦτο δὲ γίνεται,
 εἰάν συμπασιπῆν σοι, ὅτι καὶ συγγενεῖς, καὶ δι' ἄ-
 γνοιαν, καὶ ἄκοντες ἀμαρτάνουσι, ὅτι ὡς μετ' ὀλίγον
 ἀμφοτέρω τε θνήσκετε. καὶ πᾶσι πάντων, ὅτι ὃ καὶ
 βλαψέ σε. ὃ γὰρ τὸ ἡγεμονικὸν σου χεῖρον ἐποίη-
 σεν, ἢ πρόδιν' ἔτι. ἢ τῷ ὅλων φύσει, ἐκ τ' ὅλης ἐσ-
 ας, ὡς κηρὸς, νοῦ μὲν ἰππᾶειον ἐπλάσε, συγχέασα

δε ἴσως, εἰς δ' ἡνέδρου φύσιν σωτηροῦσατο τῇ ὕλῃ
 αὐτῇ· εἴτα εἰς ἀνθρώποιον; εἴτα εἰς ἄλλό τι. ἱ-
 κασον δὲ τούτων πῶς ὀλίγισον ἴσως. δυνάμει
 δὲ οὐδὲν τὸ διαλυθῆναι τῷ κιβωτίῳ· ὡσαύτως
 καὶ τὸ συμπαγῆναι· τὸ ἐπικρατεῖν τῷ προσώ-
 που λίαν πρὸ φύσιν, ὅταν πολλάκις γνῶσθῃ
 σκῆψις ἢ πρόσημα. ἢ ὅτε λούταῖον ἀπὸ βίβλου, ὡς
 ὁλοῦς ὁζαφθῆναι μὴ δύνασθαι. αὐτῷ γε τότε πρὸς
 κολουθεῖν περὶ, ὅτι πρὸς τὸν λόγον. εἰ γὰρ καὶ
 ἡ συναίδησις τῷ ἀμαρτανέει οἰχέσεται, τίς
 εἴτι τῷ ζῴῳ αἰτία; πάντα ὅσα ὁρᾷς, ὅσοι οὐρανὸν
 μεταβαλεῖ ἢ τὰ ὅλα διοικοῦσα φύσις, καὶ ἄλλα
 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀντὶ τῆς ποιήσεως. καὶ πάλιν ἄλλα ἐκ
 τοῦ ἐκείνων οὐρανοῦ, ἵνα αἰεὶ νεαρός ᾖ ὁ κόσμος.
 Ὅταν τις ἀμαρτῇ τι εἰς σέ, θυμὸς γνῶμοῦ τῷ
 ἀγαθῷ ἢ κακῷ ὑπολαβὼν ἡμαρτεῖ. ἴσως γὰρ
 ἰδὼν, ἐλεήσει αὐτόν, καὶ οὕτως θαυμάσεις, οὕτως
 ὀργισθήσῃ. ἥτοι γὰρ καὶ αὐτὸς τὸ αὐτὸ ἐκείνῳ ἀ-
 γαθὸν ἐπὶ ὑπολαμβάνεις, εἰ ἄλλο ὁμοειδές. δὲ
 εὐὺ συγγινώσκειν. εἰ δὲ μηκέτι ὑπολαμβάνεις
 τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ καὶ κακὰ ῥᾶον δυνάμεις ἴσως
 τοῦ παρορῶντι. μὴ τὰ ἀπόντα γνῶναι ὡς ἡδὴ ὄν-
 τα· ἀλλὰ τῶν πρῶτων τὰ διεξιώτατα ἐκλογίζε-
 σθαι, ὅτε τούτων χάρις ὑπομιμνήσκεισθαι, ὡς αὐτῷ
 ζητεῖς, εἰ μὴ πρῶτον ἅμα μὲν τοῖς φυλάσσει, μὴ δὲ
 ὅπως ἀσμενίζειν αὐτοῖς, ἐθίσις ἐκλεμῶν αὐτὰ, ὡς
 καὶ ποτε μὴ πρὸς ταραχθῆσαι. εἰς ἐν τῷ συνήλθαι

φύσιν ἔχει τὸ λογικὸν ἡγεμονικόν, ἐαυτῷ ἀρκέ-
 ας δίκαιο πρᾶγουσι, καὶ παρ' αὐτὸ ὅσον γαλήνῳ
 ἔχοντι. ἀλλὰ τὴν τὴν φαντασίαν. εἴσονται τὴν νο-
 ρωπασίαν. πρὶν γὰρ τὸ γνῆσθαι τὸ χρόνον, γνῶ-
 ρισιν τὸ συμβαῖνον, ἢ σοὶ, ἢ ἄλλω, διέλει καὶ μερι-
 σον τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ αἰτιώδες καὶ ὑλικόν. καὶ
 νόσον τὴν ἐσχάτῳ ὥραν. τὸ ἐκείνῳ ἀμαρτηθῆναι,
 ἐκείνῳ κατὰ λῆπε, ὅπου ἡ ἀμαρτία ὑπέστη. συμπερι-
 τείναι τὴν νόσον τοῖς λεγομένοις. εἰς δ' ὅσον τὸν
 νοῦν εἰς τὰ γινόμενα καὶ ποιούμενα. φαίδριον σε-
 αὐτὸν ἀπλότητι καὶ αἰδοῖ. καὶ τῇ πρὸς τὸ ἀνὰ μέ-
 σον ἀρετῇ καὶ κακίᾳς ἀδιαφορία. φίλησον τὸ αὐ-
 θρώπινον γένος, ἀκολουθήσον θεῷ. ἐκείνῳ μὲν
 φησιν, ὅτι πάντα νομίζω. ἐπὶ εἰς δαίμονα τὰ σοι-
 χεῖα. ἀρκέει ἡ μεμνηδὶς, ὅτι τὰ πάντα νομίζω ἔχει, ἢ
 δηλῶν ὀλίγα. Περὶ θανάτου, εἰς κτεδασμός, ἢ ἀ-
 ῖμοι, ἢ κρήσεις, ἢ τοι σβέσεις, ἢ μετὰ σάσεις. Περὶ
 πόνου τὸ μὲν ἀφόρητον, ἀνάγκη. τὸ δὲ χρονίζον, φο-
 ρητόν. καὶ ἡ διάνοια τὴν ἐαυτῇ γαλήνῳ καὶ ἀπό-
 ληψιν διαθήρῃ, καὶ ὁ χεῖρον τὸ ἡγεμονικόν γέροντι.
 τὰ δὲ κακόμενα μέρη ὑπὸ τοῦ πόνου, εἰς δυνάμει
 πρὸς αὐτὸ ἀκρῶς ἀδῶ. Περὶ δόξης ἴδτε τὰς δια-
 νόας αὐτῶν, οἶαι. ὅτι οἶα μὲν φύγουσαι, οἶα ἡ δὴ
 καὶ. καὶ ὅτι ὡς αἰθῆρες ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ὑψι-
 φορέμεναι κρύπτουσι τὰ πρότερα· οὕτως καὶ ἡ
 βίω, τὰ πρότερα ὑπὸ τῇ ἐπιγενεθέντων τάχιστα
 ἔκα-

ἐπαλύνθη. Πλατωνικὸν ὅτι οὐκ ἔχει διάνοια
 μεγαλοπρεπῆς, καὶ θεωρεῖα παντὸς μὲν χρόνου,
 πάσης δὲ οὐσίας, ἄρα οἷε τὸ τῷ μέγα ἔλδοκῃ
 εἶναι τὸν ἀνδρώπινον βίον; ἀδυνάτομ, ἢ δ' ὅς. οὐ-
 κῶν καὶ θανάτομ οὐ δεινόν τι ἡγήσεται ὁ ποι-
 οῦντος; ἢ κισάγε. Ἀντιδενικόν. Βασιλικὸν μὲν δὲ
 πράττειν, κακῶς δὲ ἀκούειν. ἀχρόν δ' ἐπὶ τὸ μὲν
 πρόσωπομ ὑποκῶν εἶναι καὶ χηματίζειν, καὶ
 κατὰ κοσμεῖσθαι ὡς λελοῦς ἡ διάνοια, αὐτὸν δ'
 ὑφ' ἑαυτοῦ μὴ χηματίζειν καὶ κατὰ κοσμεῖσθαι,
 τοῖς πράγμασι γὰρ, οὐχὶ θυμοῦ δα χρεὼν. μέλει
 γὰρ αὐτοῖς οὐδὲν. ἀθανάτους τε θεοῖς, καὶ ἡμῖν
 χάρματα δόις. βίον θορίζειν ὡς σελεύριμον
 εὐχυν. καὶ τὸ μὲν εἶναι, τὸ δὲ μὴ εἶναι ἡμελήθῃ ἐκ
 θεῶν καὶ πατρὶς ἐμῶν, ἐχθρὸν λόγον καὶ ἴσθαι. τὸ γὰρ δὲ
 μετ' ἐμῶ καὶ τὸ δίκαιον. μη συνεπιθελῶμεν μὴ
 σφύζειν.

Πλατωνικά.

Εἰ γὰρ ὁ ἴσθαι δίκαιον αὐτὸν λόγον ἀντίποιμι ὅτι
 οὐ καλῶς λέγεις ὡς ἀνδρῶν, εἰ οἷε δειν
 λίνδυνον ὑπολογίζειν τῷ ζῶντι, ἢ τεθνάναι ἀν-
 δρα, ὅτου τι καὶ σμικρόν ὄφελος. ἀλλ' οὐκ ἐκείνο
 μόνον σκοπεῖν ὅταν πράττει, πόττον δίκαια ἢ
 ἀδίκῃ πράττει. καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ. οὐ
 τῷ γὰρ ἔχει ὡς ἀνδρὸς Ἀθηναῖοι τῇ ἀληθείᾳ, οὐ αὖ

πὺς αὐτὸν τάξῃ ἡ γῆ σέ μιν ὁ Βέλτερον εἶναι, ἢ ὑ-
 πέρχοντ' ὁ ταχὺν, γνῶταί τε ὡς ἐμοὶ δοκεῖν μέ-
 νοντα κινδυνεύειν, μηδὲν ὑπολογιζόμεν, μήτε
 θάνατον, μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ αἰχροῦ. ἀλλ'
 ὁ μακάριε, ὅρα μὴ ἄλλο τι τὸ γυναικίον, καὶ τὸ ἀ-
 γαθόν, ἢ τὸ σώζειν τε καὶ σώζεσθαι. μὴ γὰρ ὅσο
 μὲν τὸ ζῆν ὁ πόσον δὴ χρόνον τ' γε ὡς ἀληθῶς αὐ-
 θραϊατέον ὀδοῖ, καὶ οὐ φιλοψυχητέον, ἀλλ' ὑπὲρ
 ψαύτα πόδι τούτων τῷ θεῷ, καὶ πῖς δύσαντα
 ταῖς γυναιξίν, ὅτι τὴν ἐμαρμυρίαν ἐν δαίσις αὐτῶν
 φύγοι. τὸ ὑπὸ τούτῳ σκεπτόμεν, τίνα αὐτὸν τρέπον
 ὅσοι μὲν μέλλει χρόνον βιώσαι ὡς αἰσθεῖς βιώσῃ. πόδι
 σκοπεῖν ἄστρον δρόμους, ὥσπερ συμποδισθέντα
 καὶ τὰς τῶν σαχείων εἰς ἀλλήλα μεταβολὰς σω-
 χῶς γινώσκῃ. ἀρεκθαίρουσι γὰρ αἱ τούτων φαντα-
 σίαι τὸν ῥύπον τοῦ χαμαὶ βίου. καλὸν τὸ τοῦ πλά-
 τωντ' καὶ δὴ πόδι ἀνθρώπων ὅσοι λόγους ποιού-
 μεν, ὥσπερ πῖς δ' αἱ καὶ τὰ ἐπίγεια, ὥσπερ πο-
 θῇ αὐθιγὴ καὶ ἀγέλας, στρατόμαχα, γεωργία,
 γάμος, δαλύνσις γῆς, θανάτος, δικαστηρίων
 θόρυβος, ἐρήμους χώρας, βαρβάρων ἔβνη ποικίλα,
 ἑορταί, θρήνησες, ἀγοραί, τὸ παμμιγὲς καὶ τὸ ἐκ τ'
 γνῶντίων συγκοσμέμεν τὰ προγεγονότα ἀναθε-
 ωρεῖν. τὰς ἰσοσάφεις τὴν ἡγεμονίαν μετὰ βολὰς ἐ-
 ξεῖσι καὶ τὰ ἐσόμενα προεφοραῖν, ἐμοὶ δὲ καὶ γὰρ πάν-
 τως ἔσαι, καὶ ὁχλοῖον τε ἐκβῆναι τὸ ῥύθμῳ τῶν νῦν

γινομένων. ὁθεν καὶ ἴσον, τὸ πρὸς ἀρκούντα ἔπι-
 σιν ἰσορῆσαι τὸν ἀνθρώπινον βίον, τῷ ὑδὲ ἔτι
 μύρια. τί γὰρ πλείον ὄψαι· καὶ τὰ ἐκ γῆς μὲν φῖν
 τα, εἰς γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθέρος βλαστῶντα γῆν,
 εἰς αἰθέριον πάλιν ἤλθε πόλον. ἢ ὅσον διάλυσιν
 τῶν γν' ταῖς ἀτόμοις ἀντεμπελοῦμεν, καὶ τοιοῦτός
 τις σκερπισμός τῶν ἀπαθῶν σοικείων, καὶ οἱ τοιοῖς
 καὶ πότοις, καὶ μαγανδύμασι πρεκτρεποντες
 ὄχετον, ὥς μὴ θανεῖν· θεόθεν δὲ πυνέοντ' οὐρορ
 ἀνάγκη τλῆναι καμάρτοις ἀνοδύρεσι. οὐκ ἔστιν
 ἀρχὴ ὅσον, ἀλλ' ἢ ἀνωτόρω τῷ πῶ τῷ πλατῶνικῶν
 στωαφῆς. καββαλιώτορος, ἀλλ' οὐχὶ κοινωονικότε-
 ρος, ὃ δὲ αἰδ' ἡμονέσερος, ὃ δ' ὕψακτότορος ὑπὸ τοῖς
 συμβαίνουσιν, ὃ δὲ ὕμνυέσερθ' πῶς τὰ τῷ πλη-
 σίον προράματα, ὅπου ὄργον ὑπὸ τελεῶν διώα-
 ται καὶ τὸν κοινὸν θεοῖς καὶ ἀνθρώποις λόγον
 ἐκείνῳ δεινόν· ὅπου γὰρ ὠφελείας τυχεῖν ἔξει,
 εἴα τὸν ὀδοδούσης, καὶ καὶ τὴν κατὰ σκόλῳ προ-
 ἰούσης γνέργείας ἐκείνῳ οὐδεμίαν βλάβην ὀφορα-
 τέον. πανταχοῦ καὶ διηνεκῶς ὑπὸ σοὶ ὅτι καὶ τῇ
 προύσῃ συμβάσει θεοσεβῶς εὐαρεσῆν, καὶ τοῖς
 προῦσιν ἀνθρώποις καὶ δικαιοσύλῳ προσφέ-
 ρεσθαι καὶ τῇ οὐσῃ φαντασίᾳ ἐμφιλοτεχνεῖν, ἵνα
 μή τι ἀκατάληπτον πρῆσεν. μὴ ποτε βλέπου
 ἀλλότρια ἡγεμονικά· ἀλλ' ἐκεῖ βλέπε κατ' ἐν-
 δὺ, ὑδὲ τίσε ἡ φύσις ὁδὸν γῆς. ἢ τε τοῖς ὅλοις εἴα τῶν

συμβαινόντων σοι, καὶ ἡ σὴ δὲ τῶν πρακτέων
 ὑπὸ σοῦ πρακτέον δὲ ἐκάστω τῷ ἐξῆς τῇ κατὰ-
 σκδύῃ κατεσκόδῃσαι δὲ τὰ μὲν λοιπὰ, τῶν λο-
 γικῶν γένεσιν, ὡσαυτε καὶ ὑπὸ παντὸς ἄλλου τὰ χεί-
 ρω τῶν κρείττωνων γένεσιν· τὰ τῷ λογικῇ ἀλλήλων
 γένεσιν. τὸ μὲν οὖν προηγουμένον γὰρ τῇ τοῦ ἀνδρῶ-
 που κατὰ σκόδῃ τὸ κοινωνικὸν ὅτι· δ' οὐτόρου δ'
 τὸ ἀνγνῶστον πρὸς τὰς σωματικὰς πείσεις, λο-
 γικῆς γὰρ καὶ νοεῖας λινήσεως ἴδιον ποδιορίζει
 ἑαυτῶν, καὶ μέποτε ἡτῆσθαι μήτε αἰσθητικῆς
 μήτε ὀρμητικῆς λινήσεως· ζωώδους γὰρ ἐκείνου.
 ἡ δὲ νοεῖα ἐθέλει πρωτισθεῖν, καὶ μὴ κατὰ κρα-
 τεῖσθαι ὑπὸ ἐκείνων δικάως γε. πέφυκε γὰρ χρῆ-
 σικὴ πᾶσι ἐκείνοις. τρίτον γὰρ τῇ λογικῇ κατὰ-
 σκόδῃ τὸ ἀπρόπῳτον καὶ ἀνέξαπᾶπτον. τού-
 των οὖν ἐχόμενον τὸ ἡγεμονικὸν οὐδέα πᾶσαι
 τω, καὶ ἔχει τὰ ἑαυτοῦ, ὡς ἀρτεθνηκότα δίδει καὶ
 μέχρι νῦν βεβιωκότα, τὸ λοιπὸν ἐκ τοῦ ποδιόν[θ]
 ἵσσαι[θ] τῇ φύσει. μόνος φιλεῖ τῷ ἑαυτῷ συμβαῖ-
 νοι[θ] συγκλωθόμενον; τί γὰρ ἀρμοδιώτορον ἐφ' ἐκά-
 στο συμβάμα[θ] ἐκείνους πρὸ ὁμμάτων ἔχειν, οἷς
 τὰ αὐτὰ σωδῆβαινον. ἐπειτα ἤχθοντο, ἐξενίζοντο.
 ἐμῆμφοντο. νῦν ἔρ' ἐκείνοι ποῦ, οὐ διαμοῦ. τί ἔρ' ἡ
 σὺ θέλεις ὁμοίως, οὐχὶ δὲ τὰς μὲν ἀλλοτρίας τρε-
 πὰς κατὰ λιπῆρ[θ] τρεῖς ποῦσι καὶ τρεῖς πεμλίοις,
 αὐτὸς δὲ ποδὶ τὸ πᾶς χρῆσθαι αὐτοῖς ὅλ[θ] γίνεσθαι.

ἤρσθη γὰρ παλῶς, καὶ ὕλη σου ἔσαι, μόνον πρόσ-
 χε καὶ θέλει σε αὐτῷ καλὸς εἶναι, ὑπὲρ πάντων τῶν πρά-
 σεως. καὶ μέμνησθαι ἀμφοτέρων, ὅτι καὶ δίσφορον
 ἐκ' οὗ ἡ πράξις γινώσκον βλέπει. γινώσκον ἡ πηγὴ τοῦ
 ἐγκαθοῦ, καὶ αἰεὶ ἀναβλύειν διωκαμένη. ἰαν αἰεὶ
 σκέπη. δὲ καὶ τὸ σῶμα πεποιηγῆναι, καὶ μὴ
 διεργάζεσθαι, μήτε γινώσκου, μήτε γινώσκει. οἷον
 γὰρ τι ὑπὲρ τοῦ προσώπου πρὸς ἑχέτης ἡ δίσφορία, σινε
 τὸ αὐτὸ καὶ δύχνημον σινετηροῦσα, τριούβη καὶ
 ὑπὲρ οὐλοῦ τοῦ σώματος ἀπαιτεῖται. πάντα δὲ
 ταῦτα σινε τοῦ ἀνεπιτηδύτου φυλακτέα. ἡ
 βιωτικὴ τῇ παλαιεῖ καὶ ὁμοιοτότῃ ἡ πόρ τῇ ὀρχη-
 σικῇ. καὶ τὸ πῶς τὰ ἐμπύπνοντα καὶ οὐ προεγ-
 νωσμένα, ἐτοιμὰ καὶ ἀπὸς ἑστάναι. σινεχῶς
 ἐφιστάναι, τίνες εἰσὶν οἱ ὑφ' ὧν μαρτυρεῖσθαι θέ-
 λεις. καὶ τίνα ἡγεμονικὰ ἔχουσιν. οὐτε γὰρ μέμ-
 νη τοῖς ἀκουσίως πάλαιουσιν, οὐτε ὑπὲρ μαρτυρή-
 σεως διέσκη, εἰ βλέπων εἰς τὰς πηγὰς τῆς ὑπολῆς
 ψεως καὶ ὀρμῆς αὐτῶν. πᾶσα ψυχὴ ἀκουσά φη-
 σιν, εἴρεται ἀλκείας. οὕτως οὐκ καὶ δικαιοσύ-
 νης καὶ σωφροσύνης, καὶ δυνάμειας, καὶ πάντων
 τοῦ τοιούτου. ἀναγκαῖοτάτη δὲ τὸ διπνεκὸς τού-
 του μεμνηθῆ. ἔση γὰρ πῶς πάντας πράττειν.
 ὑπὲρ μὲν πάντος πόνου, πρόσχειρον ἔστω ὅτι οὐκ αἰ-
 χρὸν. οὐδὲ τὴν δ' ἰκάνοιαν τῇ λυβερνῶσιν χεῖρα
 πνίει. οὐτε γὰρ καὶ δὲ ὑλικὴ ὅση, οὐτε καθ' ὅσον

νική διαφθείρει αὐτῷ. ὑπὸ μάλιστα τῶν πλείων πέ-
 νων, καὶ τὸ τοῦ Ἐπιφάνους σοὶ βοηθεῖτω. ὅτι οὐκ
 ἀφόρητον, οὔτε αἰνί). εἰάν τῳ ὄρωρ μνημονόνης,
 καὶ μὴ προσδοξάσης. καὶ κένου δὲ μέμνησο, ὅτι
 πολλὰ πόνω τὰ αὐτὰ ὄντα, λαυθάνει δισχερα-
 νόμω. οἷον τὸ νυστάζειν. καὶ τὸ λαυματίζειν. καὶ
 τὸ ἀνδρεκτεῖν. ὅταν ἐνυλινι τούτων δισχερεσις,
 λέγει αὐτῷ. ὅτι πόνω γινώσκω. ὅρα μήποτε τοιοῦ-
 τος πάθης πρὸς τοῖς ἀπανθρώποις, οἷον οἱ ἄνθρω-
 ποι πρὸς τοῖς ἀνθρώποις. πόθον ἰσμὲν εἰς τελευ-
 γης Σωκράτης, καὶ διάθεσιν ἡρεῖσθαι ἡμῶν. οὐ γὰρ
 ἀρκεῖ εἰς Σωκράτους γινώσκοντορ ἀπέθανον, καὶ γὰρ
 τρεῖς εἴδη σοφισαῖς διελέγετο, καὶ καρτερ-
 κώτορ γὰρ τῷ πάγῳ διενυκτέροιν. καὶ τὸν Σα-
 λαμίνιον καλεῖσθαι αἰγῶν, γηυνικώτορ ἐλε-
 ξον ἀντιβῆκα. καὶ γὰρ τοῖς ὁδοῖς ἐβρεχθῆντο. πόθον
 καὶ μάλιν' αὐτὸς ὑπὸ ἡσέειν εἰπὸν ἀληθες ἡμῶν. ἀλλ'
 ἐκείνο δὲ σκοπεῖν, ποίαν ἡνὰ τῷ ψυχῶν εἶχε Σω-
 κράτης. καὶ εἰ ἐδυνάτο ἀρκεῖσθαι τῷ δίκαιῳ εἶναι τὰ
 πρὸς ἀνθρώπους, καὶ ὅσοι τὰ πρὸς θεοὺς. μήτε εἰ-
 κῆ πρὸς τὴν κακίαν ἀγανακτῶν, μηδὲ μὲν δι-
 λούων ἡνὸς ἀγνοία. μήτε τῶν ἀρνημοιούων ἐκ
 τοῦ ὅλου ὡς ξυγνῆ διελόμεν. ἢ ὡς ἀφόρητον ὑπὸ
 μόνων. μήτε τοῖς τοῦ Ἀρκιδίου πάθεισιν ἐμπρὶν
 χωρ συμπαθῆν τῶν νοῦν, ἢ φύσις οὐχ ὅπως σω-
 κέρασε τοῦ συγκρίματος, ὡς μὴ ἐφείδαι ποιοῦ-
 ρον

ζειν ἑαυτόν, καὶ τὰ ἑαυτοῦ ὑφ' ἑαυτῷ ποιεῖν δα.
 λίαν γὰρ γινώχεται θεῖον αὐδρα γημέδνα, καὶ
 ὑπὸ μηδ' ἑνὸς γνωριῶναι. τοῦτο μεμνησοῦ αἰ, καὶ
 εἰς κείνου, ὅτι γν' ὀλιγίστοις κείτου τ' οὐδ' αἰμόνως
 βιδῶσαι. καὶ μὴ ὅτι ἀπ' ἡλπίας διαλεκτικός καὶ
 φυσικός ἐσεῖται, δια τῶν ἀργονῶς καὶ ἐλάνθους,
 καὶ αἰδύμων, καὶ κοινωνικός, καὶ δυνειθὺς θεῶ.
 ἀβιάσως διαζῆσαι γν' πλείους θυμηδία, καὶ παύ
 τας κατὰ βοῶσιρ ἄλινα βύλονται. καὶ τὰ θερία
 διαπαῖ τὰ μελὺδρια τοῦ ποδὶ τεθραμμένον τὸ τῶ
 φουράματ' . τί γν' κωλύει γν' πᾶσι τοῖς τῶ δια
 τοιαν σῶζειν ἑαυτῷ γν' γαλήνη, καὶ ἐρ' ὅτι τῇ ποδὶ
 τῶν ποδιστηνῶν ἀληθεῖ, καὶ χηρῶσι τῶν ὑπο
 βεβλημένων ἐτοίμη. ὥς τῷ μὲν κείσιν λέγειν
 τῷ προσωπίπῳ, τῶν ὑπάρχουσιν κατ' ὅσιαν, καὶ
 τῷ δ' ὅσαν ἀλλοῖον φανῇ. τῷ ἡ χηρῶσι λέγειν τῶ
 ὑποπίπῳ, σε ἐξήτεμ. αἰ γὰρ μοι τ' πῶν, ὑ
 ληρεῖ λογικῆς καὶ πολιτικῆς. καὶ τὸ σῶλον τέ
 χνης ἀνθρώπων ἡθεῖ. πᾶν γν' τ' συμβαῖνον, θεῶ ἡ
 ἀνθρώπων ὀζοικεοῦται, καὶ οὐτε καινόν, οὐτε
 διυσιμεταχείρισον, ἀλλὰ γνώριμον καὶ διερ
 γίς. τῶν ἔχει ἡ τελειότης τοῦ ἡδους, τ' πᾶ
 ραν ἡμῶν ὡς τελουταίαν διεξάγειν, καὶ μή
 τε σφύζειν, μήτε ναρκᾶν, μήτε ὑποκρίνε
 σθαι. οἱ θεοὶ ἀθανάτοιο ὄντων, οὐ διυσιχερᾶ
 νοσιρ, ὅτι γν' τοσούτῳ αἰῶνι διέσει αὐτὸς παύ

ὥς αἰθεριούτων ὄντων καὶ θούτων φαύλων αὐτῶν
 χειρὶ. προσέτι δὲ, καὶ κινδύνονται αὐτῶν πανθίως.
 σὺ δὲ ὅσοι οὐδ' ἐπωλύγειν μέλλων ἀπαυδάς, καὶ
 ταῦτα εἰς ὧν τῶν φαύλων, γελοῖόν ἐστι τὴν μὲν ἰ-
 δίαν κακίαν μὴ φύγειν, ὃ καὶ δυνάτοί ἐστι τὴν ἡ-
 τῶν ἄλλων φύγειν, ὃ πρὸ ἀδυνάτου. ὃ αὖτ' ἡ λογικὴ
 καὶ πολιτικὴ δυνάμις εὐείσκη, μήτε νοερόν, μή-
 τε κοινωνικόν, ὀυλόγως ἢ ἰδέεσθαι ἐαυτὴν κα-
 νει· ὅταν σὺ δὲ πεποικκῶς ᾖς, καὶ ἄλλ' ὅτε πε-
 πονθῶς, τί ἐν ζητῆς τρίτον πρὸ ταῦτα ὡσαυτε-
 ροί· ἢ καὶ δόξαι δὲ πεποικκῆναι, ἢ ἢ ἀμοιβῆς
 ἴνχαι, ὅτε εἰς καμνὴ ὠφελόμενός, ὠφέλεια ἢ πρὸ
 ξις ἢ φύσιν. μὴ ἔμκαμνι ὠφελόμενός, γὰρ ὡ-
 φελῆς. ἢ τοῦ ὅλου φύσις ὡς τὴν κοσμοποιίαν ὁρ-
 μισσιν, νῦν δὲ ἢ τοῖς πᾶσι τὸ γινόμενόν κατ' ἐπεκτα-
 θησιν γίνεται, ἢ ἀλόγισται καὶ τὰ κυριώτατά ἐ-
 σιν, ἐφ' ἃ ποιεῖται ἰδίαν ὁρμὴν τὸ τοῦ κόσμου ἢ
 γεμονικόν. εἰς πολλὰ σε γαλιωτόφρον
 ποιήσῃ, ὥς μνημο-
 νοδόμῳ.

τοκράτορος τῷ ἐς ἑαυτὸν

Βιβλίον η.

ΑΙ ἴδω πρὸς τὸ ἀκνόδοξον φέρει,
ὅτι ἔκ ἐπιθυμίασαι τὸν βίον ὅλον,
ἢ τὸν γε ἀπὸ νεότητος φιλόσοφον
βεβιωκέναι· ἀλλὰ πολλοῖς τε ἄλ-
λοις, καὶ αὐτὸς σεαυτῷ δὴλόν γε γέγονας, πόρρω
φιλοσοφίας ὤμ. πύφυσσαι οὖν, ὥς τε τὴν μὲν δό-
ξαν τὴν τῷ φιλοσόφου κτήσασθαι, οὐκ ἐλπίσιν ἔσθ
δύοι. ἀνταγωνίζεται δὲ καὶ ἡ ὑπόδειξις. εἴ πορ
οὖν ἀληθῶς ἐώρακας ποῦ κεῖται τὸ πρᾶγμα, τὸ
μὲν τί δόξεις, ἄφες· ἀρκέσθητι δέ, εἰ ἴαμ τὸ λοι-
πὸν τῷ βίῳ ὅσον δ' ἡποτε ἢ σὺ φύσις θέλει βιῶ-
σαι. κατανόησον οὖν τί θέλει, καὶ ἄλλο μηδ' ἐν
πόδι παύσῃ. πεπείρασαι γὰρ πόδιν πόδα πλανη-
θεῖς, οὐδ' αὖ μοῦ ἐνέρεθαι τὸ δὴ ζῆν. οὐκ ἐν συλλογισ-
μοῖς, οὐκ ἐν πλούτῳ, οὐκ ἐν δόξῃ, οὐκ ἐν ἀκλαύ-
σει, οὐδ' αὖ μοῦ· ποῦ οὖν ὅστις ἐν τῷ ποιῆν, ἂν ὑδίζῃ
τῇ ἢ τῷ ἀνθρώπου φύσις. πῶς ἔμ ταῦτα ποιῇ
σει; ἐπ' αὖν λόγματα; ἔχει ἀφ' ὧν αἱ ὕρμαι καὶ αἱ
πράξεις. τίνα λόγματα; τί πόδιν ἀγαθὴν καὶ κα-
κῶν. ὥς οὐδ' ἄλλος μὲν ἀγαθὸν ὄντ' ἀνθρώπων,
ὃ οὐκ ἐποιεῖ δίκαιον, σώφρονα, ἀνδρῶν, ἐλαδ-

θεοῖς, ὁ δὲ γινώσκων ὅτι κακὸν ὃ οὐχὶ ποιεῖ τὰναντία τοῖς
 εἰρημνίοις· καὶ ἐκαστὸν πρᾶξι ἐρώτα σεαυτὸν,
 πῶς μοι αὕτη ἔχει. μὴ μετανοήσω ἐπ' αὐτῇ, μι-
 κρόν καὶ τέθνηκα, καὶ πάντ' ἐκ μέσου. τί πλεον
 ὑπὸ ζῆλῳ, εἰ τὸ πρὸν ὄργον ζώον νοεροῦ καὶ λεινοῦ
 νικοῦ καὶ ἰσονόμου θεῷ. Αλέξανδρος δὲ καὶ Γα-
 ῖος, καὶ Πομπηΐος τί πῶς Διογένη, καὶ Ηράκλει-
 τον, καὶ Σωκράτην. οἱ μὲν γὰρ εἶδον τὰ πράγμα-
 τα, καὶ τὰς αἰτίας, καὶ τὰς ὕλας, καὶ τὰ ἥγμε-
 νικὰ τῶν αὐτῶν ταῦτά. ἐκεῖ δὲ ὅσων πρόνοια, καὶ
 διαλεία πύσων, ὅτι οὐδὲν ἤτηον τὰ αὐτὰ ποιή-
 σθαι, ἡμᾶς δὲ διαφύλαξαι. τὸ πρῶτον μὴ ταρασθῶ.
 πάντα γὰρ ἢ τὴν τοῦ ὅλου φύσιν, καὶ ὀλίγου
 χρόνου, ὁ δὲ διαμοῦ ἐσθ. ὡσαύτως δὲ Ἀδριανός,
 ὁ δὲ Ἀνγύστος. ἔπειτα ἀτηνίσας εἰς τὸ πρᾶγμα,
 εἶδε αὐτὸν καὶ συμνημονεύσας, ὅτι ἀγαθὸν σε αὐ-
 θρωποῦ εἶναι δεῖ, καὶ τί τοῦ ἀνθρώπου ἢ φύσις ἀπα-
 τῇ, πρᾶξον ὅσον ἀμετατρέπῃ, καὶ εἰπέ ὡς δι-
 καίότατον φαίνεταί σοι, μόνον θυμένως, καὶ αἰ-
 σθημόνως, καὶ ἀνυποκρίτως, ἢ τῶν ὅλων φύσις
 ὅσον ὄργον ἔχει. τὰ ὡς ἐνταῦθα ἐκεῖ μεταβιβῆναι,
 μεταβάλλειν, αἶρειν γνῶσιν καὶ ἐκεῖ φέρειν. πάν-
 τα τροπαί. οὐχ ὥς φοβηθῆναι, μὴ καὶ καινόν. πάν-
 τα σωθήναι. ἀλλὰ καὶ ἴσαι αἰ ἀρνημήσεις. ἀρκεῖ
 πᾶσα φύσις σεαυτῇ δουλεύειν. φύσις ἢ λογικὴ δου-
 λεί, γνῶμὴ φαντασίαις, μήτε ψυδουλείᾳ μήτε ἀδου-

λω συγκαταβιβμένη. τὰς οἰκίας δὲ ὑπὲρ τὰ κρινω
 νικὰ ὄργανά μόνον ἀπὸ δυνάμεως, τὰς οἰκίας δὲ καὶ
 τὰς ἐκκλίσεις τῶν ἐφ' ἡμῖν μόνον πεποιτημένη.
 ἐν δὲ ὑπὸ τῇ κρινῆς φύσεως ἀρνημόδιον, πᾶν ἀ-
 παρομνήν. μέντοι γὰρ αὐτῇ ὅστις. ὡς ἡ τοῦ φύλλου
 φύσις ἐπὶ τοῦ φυτοῦ φύσεως. πλὴν ὅτι ἐκεί μὲν ἡ
 τοῦ φύλλου φύσις, μέντοι ὅτι φύσεως καὶ ἀνακιδῆ
 του, καὶ ἀλόγου, καὶ ἐμποδίζεσθαι διωκμένης.
 καὶ δὲ τοῦ ἀνθρώπου φύσις, μέντοι ἐπὶ ἀνεμποδί-
 σον φύσεως καὶ νοεῖας καὶ δικαίας. εἰ γὰρ ἴσους καὶ
 κατ' ἀξίαν τοῦ μερισμοῦ χρόνων, ὁσίας, αἰτίου,
 ἐνέργειας, συμβάσεως, ἐκαστοῖς ποιεῖται. σκόπε
 δὲ, μὴ ἐν τῷ πᾶσι τῷ ἴσους ἐν ἴσους ἐπὶ πάντας.
 ἀλλὰ εἰ συλλήβδην τὰ πάντα. τοῦ δὲ πρὸς ἀ-
 θροῦ τὰ τοῦ ἐτοῦ ἀναγινώσκον ἐκ ἑξέσι· ἀλλὰ
 ὑβρίων ἀνείργειν ἑξέσι, ἀλλὰ ἡδονῶν καὶ πόνων
 καὶ θυπυρτόρειν ἑξέσι· ἀλλὰ τοῦ διοξαλείου ὑπε-
 ράνω εἶναι ἑξέσι· ἀλλὰ ἀνακιδῆ τοῖς καὶ ἀχαρίστοις
 μὴ θυμῷ, προσέτι κήδεσθαι αὐτῶν ἑξέσι. με-
 κέτισον μηδὲς ἀκούσθαι καταμεμφομένη τὸν γὰρ
 αὐτῇ βίον. μηδὲ σὺ σεαυτοῦ. ἡ μετανοοῖα ὅστις ἐ-
 πίληψις ἐαυτοῦ, ὡς χρησιμὸν ἢ πρὸς ἑαυτῷ. τὸ
 δὲ ἀγαθὸν χρησιμὸν ἢ δὲ εἶναι, καὶ ὑπὲρ μελετήσαν
 αὐτοῦ ὅτι ἀγαθὸν καὶ καλὸν ἀνδρῶν. οὐδέ τις δὲ αὐ-
 καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ μετανοήσας, ὑπὲρ ἢ ἡ-
 δονῶν ἢ πρὸς ἑαυτῷ, ὅτι ἀγαθὸν καὶ χρησιμὸν, ὅτι ἀ-
 γαθὸν ἢ δονῶν. ὅσον τί ὅστις αὐτὸ καὶ ἑαυτοῦ τῇ ἰδίᾳ

κατασκοδῆ. τί μὲν τὸ οὐσιώδες αὐτῷ καὶ ὑλικόν
τί δὲ τὸ αἰσιώδες. τί δὲ ποιεῖ γὰρ τῷ κόσμῳ πό-
σον δὲ χρόνον ὑφίσταται. ὅταν δὲ ὑπνον διυσχέ-
ρως ἐγείρῃ, ἀναμνησκού, ὅτι καὶ τὴν κατα-
σκοδὴν σου ὅσι, καὶ καὶ τὴν ἀνδρωπικὴν φύσιν,
τὸ πρᾶξις κρινωνικὰς ἀρδιδιόνασι. τὸ δὲ καθό-
δισιν, κοινόν καὶ τῷ ἀλόγων ζώον. ὃ δὲ καὶ τὴν φύσιν
ἐκείνην, ὅσον οἰκειότορον καὶ προσφύσειςερον, καὶ
δὴ καὶ προσσηνέσειρον. διηνεκῶς καὶ αὐτὴ πάσης
εἰ οἷόν τε φαντασίας. φυσιολογίαν, παθολογίαν,
διαλεκτικὴν δὲ αὐτῇ ὡς αὐτῇ γυμνάσιον. οὐδὲν σαυτῇ
πρόλεγε. ἕτος, τίνα δόγματα ἔχει πρὸ ἀγαθῶν
καὶ κακῶν. καὶ γὰρ πρὸς ἡδονῆς καὶ πόνου καὶ τῷ ποιη-
κῶν ἐκατέρω, καὶ πρὸς δόξης, ἀδοξίας, θανάτου, ζω-
ῆς. ὅτι δὲ τίνα δόγματα ἔχει πρὸ θαυμασίου καὶ
ἐξῆς μοι δόξας, εἰ αὐτὰ ἵνα ποιῇ. καὶ μνησσομαι,
ὅτι ἀναγκάζει ἕτως πονεῖν. μνησσομαι, ὅτι ἀ-
ναγκάζει ἕτως ποιεῖν. μνησσο ὅτι ὡς αἰχ-
ρὸν ξενίζεαι, εἰ ἡσυχῇ σὺ κατέχεις, ἕτως εἰ ὁ κόσ-
μος τὰ δὲ ἵνα φέρῃ, ὡς ἐσι φάρος. καὶ ἰατρῶν. καὶ
κυβερνήτην, αἰχρὸν ξενίζεαι εἰ πεπύρεχον ἕτος
εἰ αὐτίπνοια γεγονέν. μνησσο ὅτι καὶ τὸ μίαντι
θεῖον καὶ ἐπεῖθαι ὅτι διορθοῦντι, ὁμοίως ἐλδι-
θερόν ἐσι. σὴ γὰρ γένεσις καὶ τὴν σὴν ὁρμὴν καὶ
ἡρίσιν, καὶ δὴ καὶ καὶ τὴν νοῦν τὸν σὸν πόρρινομῶν
εἰ μὲν αὐτὸ σοί, τί αὐτὸ ποιεῖς, εἰ δὲ ἐπ' ἄλλω, τί
ἐμμεμφε; ταῖς ἀτόμοις, καὶ τοῖς διωῖς, ἀμφοτέρω

μανιώδῃ· οὐδ' οὐκ ἐμὲ μῆτιρον. εἰ μὲν γὰρ δυνάσασαι,
 διόρθωσον τόδε πρᾶγμα αὐτό. εἰ δὲ ὥς μὲν
 δυνάσασαι, πῶς τί ἐν σοὶ φέρει τὸ μίμνασθαι; εἰ καὶ
 γὰρ οὐδὲν ποιητέον. ἔξω τῷ κόσμῳ τὸ ἀρθάνον
 οὐκ ἐστίν. εἰ ὥς μὲν καὶ μεταβάλλει, ὥς δὲ καὶ
 διαλύεται εἰς τὰ ἴδια. ἂν σοιχεῖα δὲ τῷ κόσμῳ,
 καὶ σά. καὶ αὐτὰ δὲ μεταβάλλῃ, καὶ οὐ γογγύζῃ.
 ἔκαστον πρὸς ἡ γέγονε, ἵππος, ἄμπελος, τί θαν
 μάξας; καὶ ὁ ἥλιος ἔρει πῶς τί ὄργον γέγονα, καὶ
 αἱ λοιποὶ θεοὶ. σὺ οὖν πῶς τίς τὸ ἥδε δὲ; ἰδίᾳ εἰς αὐτὴν
 χεῖται ἡ γῆνοια. ἡ φύσις ἐσχάσας ἐκείνου. οὐδὲν
 ἡ ἐλαστον ἐπὶ ἀρλήξεως, ἢ ἐπὶ ἀρχῆς τε καὶ διε-
 ξαγωγῆς. ὥς ὁ ἀναβάλλων τὴν σφαῖραν. τί οὖν
 ἀγαθὸν ἐπὶ σφαιρίῳ ἀναφερομένη, ἢ κακὸν κα-
 ταφερομένη, ἢ καὶ πεπρωμένον; τί δὲ ἀγαθὸν τῇ
 πομφόλυγι σωσιώσῃ, ἢ κακὸν διαλυθείσῃ. τὰ
 ὁμοία ἢ καὶ ὡς λύνῃ. ἐκτρέφον, καὶ θάσσαι οἷόν τι-
 σι, γηράσας ἢ οἷον γίνεσθαι, νοσήσας ἢ, πορνεύσας,
 βραχύνειν δὲ, καὶ ὁ ἐπαινῶν, καὶ ὁ ἐπαινούμενος,
 καὶ ὁ μνημονεύων, καὶ ὁ μνημονδύμενος. προ-
 σέλι δὲ καὶ γῆ γονία τούτου τῷ κλίματι, καὶ
 οὐδὲ γῆ ταῦτα πάντα συμφωνοῦσι, καὶ οὐδὲ
 αὐτὰς ἡ ἐαυτῶν. καὶ ὅλη δὲ ἡ γῆ σιγῇ. πρόσ-
 χε τῷ ὑποκειμένῳ, ἢ τῷ λόγῳ, ἢ τῇ γνέσσει,
 ἢ ἐπὶ σημαίνοντι. δικαίως ταῦτα πάχας. μά-
 λον δὲ θέλεις ἀγαθὸς αἰεὶ γῆν ἡ σέμι-

ρον εἶν' πράσσω τί; πράσσω ἐπ' ἀνθρώπων ὄντων
 ἴαν ἀναφέρω. συμβαίνει τί μοι, δέχομαι, ὕπνῳ
 θεοῦς ἀναφέρειν, καὶ τῶν πάντων περὶ γὰρ, ἀφ'
 ἧς πάντα τὰ γινόμενα συμμικρύνεται. Ὅπως
 σοι φαίνεται τὸ λυεῖσθαι, ἔλαιον, ἰδρῶς, ῥύπον,
 ὕδωρ, γλοιῶδες, πάντα σικχαντὰ. τοῖς τοῖς πᾶσι
 μέρθ' τοῖς βίσι, καὶ πᾶν ὑποκείμενον. Ἀσκιλλὰ εἶ-
 ρον, εἶτα λυεῖσθαι σικχαντὰ, Μάξιμον. εἶτα σικ-
 δία, ὕπνῳ γὰρ Διόλιμον, εἶτα ὕπνῳ γὰρ
 φαντασίαν, Ἀντωνίνου. εἶτα Ἀντωνίνου τοιαῦτα
 πάντα. κελερ, Ἀδριανόν. εἶτα κελερ. οἱ ἡδριμεῖς
 ἐκείνοι, ἢ προγνωστικοί, ἢ τετυφωμένοι, πᾶσι οἷον
 δριμεῖς μὲν, χάραξ καὶ Δημήτριος ὁ Πλατωνι-
 κός, καὶ Εὐδαιμόν, καὶ εἰς τοῖς τοῖς. πάντα ἐ-
 φήμερα, τεθνηκότα πάλαι. γῆνοι μὲν ὅτι ἐπ' ὅλε-
 γον μνημονοῦντες τῶν. οἱ δὲ εἰς μύθους μεταβαλόν-
 τες. οἱ δὲ ἡδονὴ καὶ ἐκ μύθων δέξινται. τῶν τοῦ
 μεμνημένων ὅτι δέξινται ἡτοι σκεδασθῆναι τὸ συγ-
 κριμμένον σου, ἢ σκεδασθῆναι τὸ πνευματικόν, ἢ με-
 ταστῆναι, καὶ ἀλλαχῶς καταταχθῆναι. ὁ φροσῶν
 ἀνθρώπου, ποιεῖν τὰ ἴδια ἀνθρώπου. ἰδίῳ ἡ ἀνθρώ-
 πῳ ὄνομα πρὸς τὸ ὁμόφυλον. ὑποδράσεις τῶν
 αἰδηλικῶν κινήσεων. διάκρισις τῶν πιθανῶν
 φαντασιῶν, ὑπερῶς τῶν ὅλων φύσεως,
 καὶ τὰ κατ' αὐτῶν γινόμενων. ῥεῖς ἡσυχίας. ἢ μὲν πρὸς
 τὸ αἰτιον τὸ πνευματικόν. ἢ ἡ πρὸς τῶν θείων αἰτίαν,
 ἀφ' ἧς συμβαίνει πᾶσι πάντα. ἢ ἡ πρὸς αὐτὸν συμ-

Βιῶντας ὁ πόντος ἥτοι βῆ σώματι κακόν, ἐκδρ
 ἀρφαίνει ὡς ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ἐξισιμαὺ τῇ τῇ ἰδίᾳ
 αἰθερίᾳ ἐγαλήνῳ διαφυλάσσει, καὶ μὴ ὑπο-
 λαμβάνῃ ὅτι κακόν. πᾶσα γὰρ κρίσις, καὶ ὄρμη,
 καὶ ὄρεξις, καὶ ἐκκλισις, γνῶσις, καὶ ὁδὸς κακόν ὦ-
 δε ἀναβαίνει. ἀξάλειφε τὰς φαντασίας, σιωχῶς
 σεαυτῷ λέγων. νῦν ἐπ' ἐμοί ὁδὸς, ἵνα γνῶμαι τῇ
 ψυχῇ μηδεμίαν πονηρίαν, μηδ' ἐυθυμίαν, μηδ' ἐ-
 ὅλως ταραχὴν τις· ἀλλὰ βλέπων πάντα ὅποιά ἐ-
 σιν, ἡρώμαι ἐκάστω κατ' ἀξίαν. μέμνησο ταύτης
 τοῦ ὁδοῦ, καὶ φύσιν λαλεῖν, καὶ γὰρ συγκλήτω,
 καὶ πρὸς πάντ' ὄντιν' ἐμ' ἡσυχίᾳ. μὴ πῶς τράνωσε
 ὑγιᾶ λόγῳ ἡρώδῃ. αὐτὴν Αὐγύστη, γυνή, θυγάτηρ,
 ἑγγονοί, πρόγονοι ἀδελφεὶ, Αἰγύπτιος, συγγενεῖς,
 οἰκέοι, φίλοι, ἀφῆτος, Μακεδόνες, ἰατροί, θύτῃ, ὅλης
 αὐτῆς θάνατος. εἴτα ἐπιθί τὰς ἄλλας, μὴ καθ' ἑνὸς
 ἀνθρώπου θάνατον· οἶον Γομπηίων. καὶ κένο ὅτι
 ὑπὸ γράφοι μὲν τοῖς μνήμασι, ἔχοντες τὸ ἰδίον
 γένος ὡς ἐγγίξουσιν. πόσις ἐπαλάσσειται πρὸς αὐ-
 τὴν ἵνα διαδόχον τινὰ καταλίπωσιν. εἴτα, ἀνάγ-
 κη ἔχοντες τινὰ γένος. πάλιν ὡς ὅλου γένους
 θάνατον συυτιθῆναι δεῖ τὸν βίον, καὶ μίαν πρᾶ-
 ξιν. καὶ εἰ ἐκάστη τὸ ἑαυτῇ πρᾶξει ὡς οἶον τε ἀρκέ-
 σαι. ἵνα δ' ἐπὶ τὸ ἑαυτῇ ἀπέχῃ, ὅδε εἰς σε καλῶσαι
 δυνάται. ἀλλὰ σήσεταί τι ἐξωθεν; ὅδε εἰς γε τὸ
 δικαίως καὶ σωφρόνως καὶ δολογίως. ἄλλο δὲ

ἡ ἰσως ἐνέργειά σου κωλυθήσεται· ἀλλὰ τῇ πρὸς
 αὐτὸ τὸ κώλυμα ὀυαρεσθήσῃ, καὶ τῇ ὑπὲρ τὸ διδόν
 μὲν ὀυγνώμονι μεταβάσῃ ὀυδὺς ἄλλη πρᾶξις
 ἀντικαθίσταται. ἐν ἀρμόσει (αἰς τῇ) σωῖθῃσιμ πόδι
 ἔσ ὁ λόγος. ἀτύφωσ μὲν λαβεῖν, ὀυλύτως ἡ ἀφ᾽
 ἡ. ἔσ ποτε εἶδες χεῖρα ἀρκετομυλῶν, ἢ πόδια ἢ
 κεφαλὰς ἀρτεμυλῶν χωρὶς τοῦ ποτε ἀρτῆ
 λοιποῦ σώματος κμυλῶν, τοιοῦτον αὐτὸν ποιεῖ,
 ὅσον ἐφ' αὐτοῦ ὁ μὴ θέλων τὸ συμβᾶν, καὶ
 ἀρσίζων αὐτὸν· ἢ ὁ ἀνοινώνη τὸν ἡ πρᾶσων
 ἀπὲρ ῥῖναι πᾶσι ποτε ἀρτῆ φύσιν ἐνώσεως· ἐ-
 πεφύκει γὰρ μέρος. νῦν σε αὐτὸν ἀπὲρ ὀυφας. ἀλλ'
 ποτε κομψὸν ἐκείνο, ὅτε ἐξεί σοι πάλιν ἐνδῶσαι
 σε αὐτὸν, ὅσον ἄλλω μέρει ὀυδὸνι θεὸς ἐπέβλεψεν, χω-
 ρισθῆναι, καὶ διακοπέντι, πάλιν συνελθεῖν. ἀλλὰ
 σκέψαι τῇ χρηστότητι, ἢ τετίμηκε τὸν αὐθροπῆ.
 καὶ γὰρ ἵνα τῇ ἀρχῇ μὴ ἀρρῆρα γῆ ἀρτῆ τοῦ ὀου, ἐπ'
 αὐτοῦ ἐποίησε· καὶ ἀρρῆρα γῆ πάλιν ἐπανελθεῖν
 καὶ συμφῦναι, καὶ τῶν τοῦ μέρους τάξιμ ἀπολα-
 βῆν ἐποίησεν. ὡς περ τὰς ἄλλας δυνάμεις ἐκα-
 στε· τῇ λογικῶν χειρὶ ὅσον ἢ τῇ λογικῶν φύ-
 σις. οὕτως καὶ ταύτῃ πᾶσι αὐτῇ εἰλήφραμι.
 ὁμ τρόπον γὰρ ἐκείνη πᾶσι τὸ ἐνίσταμην καὶ ἀντι-
 βαῖνον, ὑπὸ πᾶσι τρέπει, καὶ κατατάσσει εἰς τὴν
 ἐμαρμυλῶν, καὶ μέρει αὐτῇ ποιεῖ, οὕτως καὶ
 πᾶσι λογικῶν ζῶν, δυνάται πᾶσι κώλυμα, ὅλῳ
 αὐτοῦ

ἑαυτ' ποιῆμ. κὴ χρῆδι αὐτῷ ἐφ' ὅσον αὐτὴν ὥρμησε.
 μὴ σε συγχέτω ἡ τοῦ ὄλου βίου φαντασία. μὴ
 συμπυκνῶσι ἐπιποναῖα κὴ ὄρα πιθάνον ὑπὸ γο-
 γνηῖσθαι. ἀλλὰ καὶ ἔκαστον τῶν πηρόντων, ἐπεὶ ὥ-
 σπερ αὐτὸν, τί τοι ὄργου τὸ ἀφόρητον καὶ ἀνύ-
 ποιστον. αἰσχυρῶς γὰρ ὁμολογῆσαι. Ἐπειτα ἀνὰ
 μίμνησκε σεαυτὸν, ὅτι οὐτε τὸ μέλλον, οὐτε τὸ
 πρῶτον βαρεῖ σε; ἀλλὰ αἰετὸν πῆρόν. ἴσθι δὲ κα-
 τασμικρύνεται, ἵαν αὐτὸν μόνον πόθοις, καὶ
 ἀπελέγχῃς τὴν διάνοιαν, εἰ πῶς ἴσθι φιλοῦν αὐ-
 τέχει μὴ δυνάσται. μή τι νῦν πρᾶκτέον τῇ τοῦ
 λυαίου σοφῶ, πάνθεια, ἢ πῆρα γαμῶ, τί δ' ἐπὶ τῇ Α-
 φριανοῦ, χαυρίας καὶ Διότῃ; γελοῖον. τί δ' ἐπὶ
 πρᾶκτέον, ἐμελλον αἰδιανέσθαι; τί δ' ἐπὶ ἡδονῶ-
 νοντο, ἐμελλον ἡδονέσθαι; τί δ' ἐπὶ ἡδονῶν, ἐ-
 μελλον οὐτοι ἀθάνατοι εἶναι; οὐ καὶ τούτους πρᾶ-
 κτον μὴν γράας καὶ γέροντας γηρέσθαι οὕτως βί-
 μαρτο, εἴτα ἀρθάνειν, τί οὐκ ὑμεῖς ἐμελλον ἐκεί-
 νοι ποιῆμ τούτων ἀρθάνόντων. γράσωμ πάντων
 τῶν, καὶ λυθρον γν' θυλάκω. εἰ δυνάσται ὅξυ βλέ-
 πειν, βλέπειν ἱερῶν φησὶ σοφώτατοις διηαι-
 σιῶν κατ' ἐξανατακτικῶν ἀρετῶν οὐχ ὁρῶ γν' τῇ τοῦ
 λογικοῦ ζώου κατασκυλῆ. ἡδονῆς ἢ ὁρῶ, τὴν ἐγ-
 κράτειαν. ἵαν ἀφελῆς τὴν σὺν ὑπόληψιν πόθου
 τοῦ λυπῆν σε διοκύνει, αὐτὸς γν' ὅτι ἀσφαλε-
 στέον ἐσθῆς. τίς αὐτός, ὁ λόγος. ἀλλ' οὐκ εἰμὶ

λόγῳ. ἔσω. ὑνκοῦν ὁ μὲν λόγος αὐτὸς ἑαυτῶν μὴ
 λυπέτω. εἰ δὲ τι ἄλλο σοι κακῶς ἔχει, ὑπολα-
 βέτω αὐτὸ ποῦ ἀντ'. ἐμποδισμὸς αἰδῆσεως,
 κακὸν ζῶντικῆς φύσεως. ἐμποδισμὸς ὁρμῆς ὁμοί-
 ως κακὸν ζῶντικῆς φύσεως. ἐσι δ' ἔτι ἄλλο ὁμοίως
 ἐμποδιστικὸν καὶ κακὸν τ' φυλικῆς κατασκευῆς. ὅ-
 πως τοίνυν ἐμποδισμὸς νῦν, κακὸν νοεράς φύσεως.
 πάντα δὲ ταῦτα, ὑπὸ σεαυτῷ μετὰ φερε. πόνος,
 ἡδονὴ ἀπ' ἑταίρου. ὅψις ἡ αἰδῆσις ὁρμήσαντι
 ὄνημα ἐγγύς· εἰ μὲν ἀνυπεξαίρετως ὄνμας ἡδῶ
 ὡς λογικῷ κακὸν. εἰ δὲ τὸ κοινὸν λαμβάνεις ὅπως
 βέβλαψαι, ὁ δὲ ἐμπεπόδισαι. τὰ μὲν τοῖσι τοῦ
 ἰδίου ὁ δὲ εἰς ἄλλῳ εἰσὼν ἐμποδίζειν. τότε γὰρ, ὅ
 πῦρ, ὅ σίδηρος, ὅ τυραννὸς, ὅ βλασφημία, ὅ
 ὄλεθρος ἀπ' ἑταίρου ὅταν γήνηται σφαῖρος, κυκλοτρεῖς
 μὲν. ὅκ εἰ μὴ ἀξιῶ ἑμαυτῶν λυπεῖν, ὁ δὲ γὰρ ἄλ-
 λου πῶς ὅτε ἐκὼν ἐλύπηται. θυφραίνει ἄλλον, ἄλ-
 λ' ἐμὲ δὲ ἐάν τις ἐγὼ τὸν ἡγεμονικόν, μὴ ἀρσεν
 φόμῳ, μήτε ἀνθρωπίνῳ ἴνα, μήτε τῷ ἀνθρώποις
 συμβαινόντων· ἀλλὰ πᾶν θυμολογισμὸν ὀφθαλμοῖς
 ὁρῶντα, καὶ δεχόμενον, καὶ χρώμενον ἐκείνῳ κατ' ἀ-
 ξίαν. ὅσον ἰδὲ τὸν χρόνον σεαυτῷ χάρισαι. οἱ τῷ
 ὑπεροφηνίαν μάλλον δ' ὠκιστῶν, ὅ λογίζονται,
 ὅτι ἄλλοι τοῖς τοῖς μέλλουσιν ἐκείνοι εἶναι, οἷοι εἰσὶν ὅ
 τοῖς ὅσβαρῶνται. καὶ ἐκείνοι δ' ἐθνητὶ. τί δὲ ὅπως
 πρὸς σὲ αὐτοὶ ἐκείνοι φωνᾷς τοιαύτους ἀπηχῶσιν,
 ἢ ὑπὸ-

πῶς ἀτρίβηται. τί οὖν ὅταν καὶ μετὰ λόγου πόδι
 σκεμνύως κρίνη πόρι' ἔνθ'. δὲ αὖτε ἀκρόπολις
 ὅστις ἡ ἐλδύθρα παθὼν διάνοια. οὐδὲν γὰρ ὀχυρῶ
 πόρον ἔχει ἀνδρωπῶ, ἐφ' ὃ καταφυγὼν ἀνάλω
 τῶ λαιπὸν αὐτῆς. ὁ μὲν οὖν μὴ ἐωρακῶς αὖτε, ἀ-
 μαθῆς ὁ δὲ ἐωρακῶς καὶ μὴ καταφύγων, ἀπο-
 χῆς. Μηδὲν πλὴν σαυτῶν λέγει, ὡς αἱ προηγούμε-
 ναι φαντασίαι ἀναγγέλλουσιν. ἡγγελλται ὅτι ὁ δὲ
 να σε κακῶς λέγει. ἡγγελλται αὖτε. τὸ δὲ ὅτι βί-
 βλαψαι, οὐκ ἡγγελλται. βλέπω ὅτι νοσεῖ τὸ παι-
 δίον. βλέπω. ὅτι δὲ κινδυνολύει, οὐ βλέπω. οὐ-
 τως οὖν μὲν αἰεὶ ὑπὸ τῶ πρώτῳ φαντασιῶν,
 καὶ μετὰ αὐτὸς γνῶσθαι ἐπίλεγε. καὶ οὐδὲν σοι
 γίνετο. μάλλον δὲ ἐπίλεγε ὡς γνωρίζωμ' ἐκαστα
 τῶ γὰρ τῷ κῆσμῳ συμβαινόντων. σίκυθ' πικρὸς,
 ἄφες. βάτοι γὰρ τῇ ὁ δὲ, ἐκκλινον. ἀρκῆ. μὴ πῶ-
 σε πείπης. τί δ' αὖ καὶ ἐγένετο ταῦτα γὰρ τῷ κῆσ-
 μῳ. ἐπεὶ καταγελαδίσθη ὑπὸ ἀνθρώπου φυσιο-
 λόγου, ὡς αὐτὸ καὶ ὑπὸ τέκτονος καὶ σκυτέως γε-
 λαδείης, καταγινώσκων ὅτι γὰρ ἐργαστηρίῳ
 ξίσματα καὶ ποδὶ τμήματα τῶ κατασκευάζο-
 μένων ὁρᾷ. καὶ τοὶ ἐκείνοι γε ἔχουσι ποῦ αὐτὰ
 εἰσφέρειν. ἡ δὲ τῶ ὅλων φύσις, ἐξ ὧν οὐδὲν ἔχει, ἀλ-
 λά τὸ θυμαστὸν τῇ τέχνῃ τούτῃς ὅστις, ὅτι ποδὶ
 εἰσελάττει αὐτῶν, παῦν τὸ γνῶσθαι διαφθείρεσθαι καὶ
 γηράσκειν καὶ ἀχρηστὸν εἶναι διοκοῦν, εἰς αὐτῶν με-
 ταβάλλει.

ταβάλλει. καὶ ὅτι πάλιν ἄλλα νεαρὰ ἐκ τούτων
αὐτῶν ποιεῖ· ἵνα μήτε οὐσίαις ἐξωθῇ χρῆσθαι, μήτε
ὅπου ἐκβάλλει τὰ ἀπρότορα προσδίδεται. ἀρ-
κεῖται οὐκ καὶ χώρα τῇ ἑαυτοῦ, καὶ ὕλη τῇ ἑαυτοῦ,
καὶ τέχνη τῇ ἰδίᾳ· μήτε γὰρ ταῖς πράξεσι μὴ σὺ
ρεῖν, μήτε γὰρ ταῖς ὁμιλίαις φύρειν· μήτε γὰρ ταῖς
φαντασίαις ἀλλοδαπὰ· μήτε τῇ ψυχῇ καθάπαξ
σιμωλεῖσθαι, ἢ ἐκθόρνυθαι, μήτε γὰρ βίῳ ἀ-
χολῆσθαι· κτείνουσι, κρεανομεῖσι, κατάρταις ἐλαύν-
ουσι. τί οὖν ταῦτα πρὸς τὸ τίμω διάνοιαν μέλειν
καθαρεῖν, φρενῆσιν, σώφρονα, δίκαιαν; οἷον εἰ τις
πῆσας περὶ τῆς διαγωγῆς, καὶ γλυκείας, βλασφη-
μοῖα αὐτῇ, ἢ δὲ ὅτι πάντοτε πότμον ἀναβλύσκει.
καὶ πηλοῖ ἐμβάλλει καὶ ποτρίαν, τάχιστα διασκι-
δάσει αὐτὰ καὶ ἐκκλύσει, καὶ ὁ διαμῶς βαφθήσεται.
ὡς ὅτι περὶ τῆς ἀγνῆς ἐξείας, καὶ μὴ φρέαρ; φύσσε
αὐτὴν πάσης ὥρας εἰς ἐλευθερίαν, μετὰ τὸ δομε-
νός, καὶ ἀπλῶς, καὶ αἰδημένως. ὁ μὲν μὴ εἰδώς
ὅτι ἐστὶ κόσμος, οὐκ οἶδεν ὅπου ἐστὶν. ὁ δὲ μὴ εἰ-
δώς πρὸς ὅτι περὶ φύσιν, οὐκ οἶδεν ὅτις ἐστὶν. ἐν-
δεῖν δὲ τὸν κόσμον. ὁ δὲ γὰρ τούτων ἀρχιπῶρ, ὁ δὲ
πρὸς ὅ, καὶ αὐτὸς περὶ φύσιν εἴποι. τίς οὖν φαίνεται
οὐκ ὅτι τῶν κροτάντων ἐπαυνοῖ φθόγων ἢ δῖων,
ἢ οἱ οὐδὲ ὅπου ἐστὶν, οὐτε οἱ τινὲς εἰσι γινώσκου-
σιν. ἐπαυνοῖ δὲ δέλεις ὑπὸ ἀνθρώπῳ, τρεῖς τῶν
ὥρας ἑαυτοῦ καταρωμένου. ἀρεσκείν δέλεις ἀν-

θρώπων, ὅς ἐκ ἀρέσκει ἐαυτοῦ; ἀρέσνδ' ἐαυτῷ μὴ
 Τανοδρὲφ' ἀπασι γέδ' οἷς πράσσει. μὴ κέ' ἔλ' μόν'
 συμπνέῃ μ' ἐλ' ποδεύχοντι ἀέρι, ἀλλὰ ἥδη καὶ συμ-
 φρονέῃ μ' τῷ ποδεύχοντι πάντα νοεῶ. ὃ γὰρ ἡ π' ἢ
 τῷ νοεῖ ἀδυνάμει πάντῃ κέχυται καὶ ἀπαφοίτηκε
 σπᾶσαι δυναμγῶν, ἡ π' ἢ ἀερώδ' ἡς τῷ ἀναπνέου-
 σαι δυναμγῶν· γενικῶς μὲν ἡ κακία ἐδ' ἐν βλα-
 πῆσι τὸν κόσμον· ἡ δ' ἐκ τῆς μέσης ἐδ' ἐν βλάπῃ τ'
 ἐτόσον· μόνῳ δὲ βλαβερά ἐστι τὸ τῶν, ὃ ὑδιτ' ἴσθαι
 πῆαι καὶ ἀπηλαλῆσαι αὐτῷ, ὅποταν πρώτῃ ἔ-
 τως βελήσῃ. τῷ ἡμῶν προαιρετικῷ τὸ πᾶσι
 προαιρετικῶν ἐπίσης ἀδιὰφορὸν ὄσιν, ὡς καὶ τὸ
 πνέον μάτιον αὐτῷ, καὶ τὸ σαρκίδιον· καὶ γὰρ εἰ δὲ
 μάλιστα ἀλλήλων ἔνεκον γέγονα μὲν ὁμῶς τὰ ἡ-
 γμονικὰ ἡμῶν, ἐκαστὸν τῶν ἰδίων κυρίαν ἔχει· ἐ-
 πίθει ἐμελλον ἡ τ' πλησίον κακία ἡμῶν κακοῦ εἶναι,
 ὅπου ἐκ ἐδόξε τῷ θεῷ, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλλῳ ἢ τῷ ἐμῷ
 ἀτυχεῖν. ὁ ἡλίου κατὰ κεχύνθ' δ' οἰεῖ, καὶ πάντῃ
 γὰρ κέχυται, ὃ μὲν ἐκ κέχυται· ἡ γὰρ χύσις αὐτὶ ἴα-
 σίς ὄσιν· ἀκτῖνες γὰρ αἱ αὐγαὶ αὐτῷ, ἀπ' τοῦ ἐκ-
 τείνεσθ' λέγονται· ὅποῖον δὲ τι ὄσιν ἀκτῖς, ἴσοις
 αὐτῷ ἐδιὰ τινος σφῆς ἐὶ ἀσκησμογῶν ὄσιν τὸ ἀφ'
 ἡλίου φῶς εἰσδιόμην θεᾶσαι. γίνεται γὰρ κατ'
 εὐθὺν· καὶ ὡς αὐτὸν διαρεῖται διὰ πᾶσι τὸ σφῆ-
 νιον· ὅτι αὐτὸ ἀπαντήσῃ διείργον τὸν ἐπέκεινα ἀ-
 ἔρα· γνῶταὺς δὲ ἐσθ', καὶ ὃ κατὰ λῆσιν, ἐδ' ἐπὶ

σε. τοιαύτῳ οὐκ τὴν λύσιν καὶ διάχυσιν τῆς δια-
 νοίας εἶναι, μετὰ μὲν ἐκχυσιν· ἀλλὰ τάσιν, καὶ
 πρὸς τὰ ἀπαντῶντα ἐκλύματα, μὴ βίαιον, μη-
 δὲ ῥα γὰρ αἰωνίῳ ἐπέρεισιν ποιεῖσθαι· μηδὲ μὲν
 καταπίπτειν, ἀλλὰ ἰσαδί, καὶ ὑπὸ λάμπειν τὸ δε-
 χέμεν. αὐτὸ γὰρ αὐτὸ σερήσει τὸ αὐγῆς τὸ μήποτε
 εἰς πέμψον αὐτῶν. ὁ τὸν θάνατον φοβόμενος,
 οἱ αὐαῖς αἰδοῦσιν φοβεῖται, ἢ αἰδοῖσιν ἐτορο-
 ῖαν, ἀλλ' εἴτε οὐκέτι αἰδοῖσιν, οὐδέ κεκοῦ τι-
 νθ' αἰδοῖσιν, εἴτε ἄλλοις τέραν αἰδοῖσιν ὑπὸ
 σθ', ἀλλοῖς ζῶοντες, καὶ τοῖς ζῶν οὐ παύσει.
 ἡ ἀνθρωπὸς γεγονάσιν ἀλλήλων ὄντων. δι-
 δασκεῖται, ἢ φέρε. ἄλλως βέλθ', ἄλλως νῆς φέ-
 ρεται. ὁ μὲν τοῖς νῆς καὶ ὅταν ὑλαβῆται, καὶ ὅ-
 ταν πρὸς τὴν σκέψιν εἰσέφηται, φέρεται κατ'
 οὐδὲν οὐδὲν ἢ ἦτορ καὶ ὑπὸ τὸ προκείμεν' εἰσιέναι
 εἰς τὸ ἡγεμονικὸν ἐκάσθ'. πρὶν δὲ καὶ ἐτε-
 ρῶ πάντ' εἰσιέναι εἰς τὸ ἑαυτοῦ
 ἡγεμονικόν.

τοκράτορος τῷ εἰς αὐτὸν

βιβλίον θ.

ἀδικῶν, ἀσεβεῖ. τὸ γὰρ τῷ ὅλῳ φύ-
σεως κατὰ φύσιν ἀκῆας τὰ λογικὰ
ζῶα ἔνεκν ἀλλήλων, ὥς ἐφελέρ-
μην ἀλλήλα κατ' ἀξίαν, βλάβῃ
δὲ μηδ' αὐτῶν, ὁ δὲ βούλημα ταύτης πρὸς βαίνωμ
ἀσεβεῖ διηλονότι εἰς τὴν πρεσβυτάτῃ τῷ θεῷ
ἢ γὰρ τῶν ὅλων φύσις, ὄντων ὅτι φύσις, τὰ δὲ γι-
νόμενα πῶς τὰ ἐπάρχοντα πάντα οὐκ εἰς ἔχει.
ἔτι δὲ καὶ ἀλήθεια αὐτῇ ὀνομάζεται, καὶ τῶν ἀ-
ληθῶν ἀπάντων πρώτη αἰτία ἐστίν. ὁ μὲν οὖν ἐ-
κὼν ψυδιδόμην ἀσεβεῖ, καθόσον ὅσα πατέρ
ἀδικεῖ· ὁ δὲ ἄκων, καθόσον ὅσα φωνεῖ τῇ τῶν ὅλων
φύσει, καὶ καθόσον ἀκρομῆ, μαχόμεν τῇ τῶ
κῆσμον φύσει. μάχεται γὰρ ὁ αὐτὸς τὰναντία τοῖς
ἀληθέσι φερόμεν παρ' ἐαυτοῦ. ἀφορμὰς γὰρ πᾶς
εἰλήφει πρὸς τὴν φύσεως. ὅν ἀμελήσας οὐχ οἷός τί
ὅτι νῦν διακρίνειν τὰ ψυδιδὴ ἀπὸ τῶν ἀληθῶν. ὅ
μὲν ὁ τὰς ἡδονὰς ὡς ἀγαθὰς διώκων, αὐτὸς δὲ πό-
νους ὡς κακὰ φεύγων, ἀσεβεῖ. ἀνάγκη γὰρ τῷ
οὕτῳ, μέμφεσθαι πολλὰς τῆς κωνῆ φύσει, ὡς
παρ' ἀξίαν ἢ ἀκρνεμόσῃ τοῖς φάουλαις καὶ τοῖς

παουδαίοις. δὲ τὸ πολλάκις αὐτὸ μὲν φαύλους γὰρ
 ἡδοναῖς εἶναι, καὶ τὰ ποικιλικὰ τούτων ὑπερβαίνειν
 αὐτοὺς δὲ παουδαίους, πόνοι, καὶ τοῖς ποικιλικαῖς τῶν
 τὸν πότον πίπτειν. ἐπὶ δὲ ὁ φοβούμενος αὐτὸν πότους,
 φοβηθήσεται ποτε τῶν ἐσομένων τι γὰρ ὅτι κῶσ-
 μα. ὅσοι δὲ ἡδὴ ἀσεβῆς. ὅτε δὲ ἰώκων τὰς ἡδονὰς,
 οὐκ ἀφ' ἑξέταται αὐτὸ ἀδικεῖν. ὅσοι δὲ γὰρ γὰρ ἀσε-
 βῆς. καὶ δὲ πρὸς ἃ ἡ κοινὴ φύσις ἐπίσης ἔχει, ὅ γὰρ
 ἀμφοτέρω ἀποίει, εἰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρω ἐπίσης
 ἔχει, πρὸς ταῦτα καὶ αὐτὸς τῇ φύσει βουλομένους
 ἐπεδιδάκται, ὁμογνώμονας ὄντας ἐπίσης δὲ ἀδικεῖν.
 οἷσις οὖν πρὸς πότους καὶ ἡδονὰς, ἢ θάνατον καὶ
 ζῶν, ἢ δόξαν ἢ ἀδοξίαν οἷς ἐπίσης ἡ τῶν ὅλων
 φύσις χρῆται, αὐτὸς οὐκ ἐπίσης ἔχει, διὸ καὶ ὡς
 ἀσεβῆς. λέγω δὲ τὸ χρῆσθαι τοῖς ἐπίσης τῇ κοι-
 νῇ φύσει. ἀντί τῶ ἧς τὸ συμβαίνειν ἐπίσης κα-
 τὰ τὸ ἐξῆς γινόμενοις καὶ ὑπὸ γινόμενοις ὁρμῇ
 νι ἀρχαία τῇ προνοίας, καὶ ὡς ἀπό τινος ἀρχῆς
 ὁρμησθαι ὑπὸ τῶν δὲ τῶν δὲ ἀδικήσασθαι, συλλαβῶ-
 ναῖς λόγους τῶν ἐσομένων, καὶ διωόμενους γονί-
 μους ἀφορίσασθαι, ὑποσάσεωμ τε, καὶ μεταβολῆς
 καὶ ἀδολοχῶν τοιούτων. χαλεπὸν μὲν ὡς αὐ-
 τοὺς ἀγνοεῖν τὴν ἀδολογίαν, καὶ πάσης ὑπο-
 κείσεως καὶ τρυφῆς καὶ τύφου γηρόμεν, ἀλλ' αὐ-
 θρώπων ἀπελθεῖν. τὸ δ' οὖν ἡδοναῖς ἀπὸ τῶν
 τῶν ἀκπνύσασθαι, δ' ὅτι τὸ πλοῦς ἢ πτωχεύειν

πλοσηθεῖν δὲ τῇ κακίᾳ· καὶ ἔπωσεν οὐδὲ ἢ πᾶ-
 ρα πείθει φθύνει· ἐκ τοῦ λαιμοῦ· λαιμὸς γὰρ διαβα-
 ρὰ διανοίας πολλῶν γε μᾶλλον, ἢ πόρ ἢ τοῦ ποδὸς
 χυμῶν τούτου. πνύματα τοιαῦτά ἐστις δυσκρα-
 σία καὶ τροπή αὐτῆ· μὲν γὰρ ζῶον λαιμὸς καὶ οὐ
 ζῶα. ὅστις ἐκείνῃ ἢ τῷ κατὰ αὐτὸν ποίεισιν. μὴ
 κατὰ φρόνιν θανάτῳ, ἀλλὰ ὁδὰς ἐξ αὐτῶ, ὡς καὶ τὸ
 τῶν ὄντων, ὡς ἢ φύσις ἐθέλει. οἷον γὰρ ὅτι τὸ κἄ-
 σαι, καὶ τὸ γηράσκει, καὶ τὸ αὐξήσκει, καὶ τὸ ἀκμα-
 σαι, καὶ ὁδόντας, καὶ γήριον, καὶ πολιὰς γνέγειν,
 καὶ ἀπείραι, καὶ λυσοφρεῖναι, καὶ ἀρκευῖναι, καὶ
 τὰ ἄλλα τὰ φυσικὰ γνέγνυματ᾽, ὅρα αἰ τοῦ σοῦ
 βίον ὥραι φέρουσιν, τοιούτῳ καὶ τὸ διαλυθῆναι. ὥστε
 μὴ ἐν κατὰ ἀνθρώπου ὅτι λελογισμένον, μὴ ὁλο-
 χερῶς, μηδὲ ὡςικῶς, μηδὲ ὑπερκαυῶς πρὸς τὸν
 θάνατον ἔχει. ἀλλὰ ποδὸς μὲν ὡς μίαν τὴν φυσι-
 κῶν γνέγειν. ὡς νῦν ποδὸς μὲν, πότε ἐμβρυον
 ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς γυναικὸς σὺ δὲ ἐλθῇ, ὅπως ἐκδὲ
 χεῖται τὴν ὥραν γὰρ ἢ τὸ ψυχαιόμην σὺ τοῦ ἐλύνειν
 τούτου ἐκπεσῇται. εἰ δὲ καὶ ἰδιωτικὸν πρὸς ἀπὸ
 μα ἀφικέσθαι θέλεις, μάλιστα σε δύσκολον πρὸς
 τὸν θάνατον ποιήσεις, ἢ ἐπίστασις ἢ ὑπὸ τὰ ὑπο-
 κείμενα, ὡς μέλας ἀφίσταται. καὶ μετ' οἷον ἢ ὡς
 ἐκείνηται ἢ ἐμπεφυρεμένη. προσκόπεται μὴ
 γὰρ αὐτοῖς ἢ κίσει δέ, ἀλλὰ καὶ κήδεσθαι, καὶ
 πρώτως φέρειν. μεμνησθαι μὴ τοῦ ὅτι οὐκ ἀπ' ἀν-
 θρώπων

θρόνων ὁμοδογματούντων μοι ἢ ἀπαλλαγῆ-
σαι. ἴδω γὰρ μόνον εἶπορ ἄρα ἀνθείλκην αὐ καὶ
ἡατέιχην γνὶ τῷ ζῶν, εἰ συζῶν ἐφείθε τοῖς τὰ τοιαῦ-
τα δόγματ' ἀποδιδέχουσιν. οὐ γὰρ ὅραται ὅ-
σοι οὐ κόπον γνὶ τῇ διαφωνίᾳ τῇ σύμβιωσιν,
ὥς ἐπεὶ, διὰ τὸν ἑλθόντα θάνατον, μή ποτε καὶ αὐ-
τὸς ὑπὸ λάθῃ μαρτυρηθῇ.

Ο ἁμαρτανῶν ἐαυτοὶ ἁμαρτανεῖ. ὁ ἀδικῶν
ἐαυτὸν κακοῖ, κακὸν ἐαυτὸν ποιεῖ. ἀδικεῖ πολ-
λάκις ὁ μὴ ποιῶν τι, ὅν μόνον ὁ ποιῶν τι. ἀρκῆ
ἢ πρὸς τὴν ἀντιλήψιν κατὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ ἢ πρὸς
τὴν ἀξίαν κοινωνικὴν καὶ ἢ πρὸς τὴν διάθεσιν ὅσα
ρευστικὰ πρὸς τὸν πρὸς τὸ ἐκ τῆς αἰτίας συμβαῖ-
νον, ὁ δὲ λαβεῖν φαίνεται, εἴησιν ὁρμηλὴ, σβε-
σαι ὁρμηλὴν, ἐφ' ἑαυτῷ ἔχει τὸ ἡγεμονικόν. εἰς μὲν
τὰ ἀλογαζῶν, μία ψυχὴ διίκεται. εἰς δὲ τὰ λο-
γικὰ μία νοερὰ ψυχὴν μεμείρισται. ὥσπερ καὶ
μία γῆ ὅλην ἀπάντων τῶν γεωδῶν, καὶ γνὶ
φωτὶ ὁρμηλὴν. καὶ γὰρ αἶρα ἀναπνεύουσα, ὁ-
σα ὁρατικὰ καὶ ἐμφυχὰ πάντα, ὅσα κοινοῦ
τίνος μετέχει, πρὸς τὸ ὁμογενὲς ἀσύνδετα.

Ἰσὺ τὸ γεωδὲς πάντες ἔπει ὑπὸ γῶν, τὸ ὑγρὸν πάν-
τ' ὁρμηλὸν, τὸ ἀερῶδες, ὁμοίως. ὥστε χρῆζειν
τῶν διειργόντων καὶ βίαις. τὸ πῦρ ἀνωφε-
ρὲς μὲν, διὰ τὸ φοιχῶν ὅλην τῶν, παντὶ δὲ

πλοσκαθῆναι τῇ κακίᾳ· καὶ ὅπως οὐδὲ ἢ πα-
 ραπέθει φεύγειν ἐκ τοῦ λαιμοῦ· λαιμὸς γὰρ διαβα-
 ρὸς διανοίας πολλῶν μαλῶν, ἢ πόρ ἢ τοῦ πόδα
 χυμλίου τῆτον. τὸν δὲ ματῶ τοιάδ' ἐπὶ τις δυσκρα-
 σία καὶ τροπή αὐτῆ· μὲν γὰρ ζῶων λαιμὸς καθύ-
 ζῶα· ὅστις ἐκείνη ἢ ἄνω καὶ ὁ αὐθροποὶ εἰσι· μὴ
 κατὰ φρόνδ' θανάτου, ἀλλὰ ὁδὰρ ἐς αὐτῶ, ὡς καὶ τὸ
 τῶνος ὄντος, ὡς ἢ φύσις ἐθέλει. οἷον γὰρ ὅστις τὸ νεῖ-
 σαι, καὶ τὸ γηράσαι, καὶ τὸ αὐξῆσαι, καὶ τὸ ἀκμα-
 σαι, καὶ ὁδόντας, καὶ γήμιον, καὶ πολιὰς γνέγειν,
 καὶ σπείραι, καὶ λυσοφορῆσαι, καὶ ἀρκυῖσαι, καὶ
 τὰ ἄλλα τὰ φυσικὰ γνέγνυματ', ὅσα αἰ τοῦ σου
 βίου ὦραι φέρεσι, τοιούτῳ καὶ τὸ διαλυθῆναι. ὥστε
 μὴ ἐν ἡτ' αὐθροπορ ὅστις λελογισμένον, μὴ ὁλο-
 χερῶς, μηδὲ ὡςικῶς, μηδὲ ὑπερφανῶς πρὸς τὸν
 θάνατον ἔχει. ἀλλὰ ποδὲ μὲν ὡς μίαν τὴν φυσι-
 κῶν γνέγειν. ὡς νῦν ποδὲ μὲν εἰς, πότε ἐμβρυον
 ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς γυναικὸς σε ὀξέλθῃ, ὅπως ἐκδὲ
 χεῖται τὴν ὥραν ἐν ἣ τὸ ψυχάειόν σε τοῦ ἐλύτρου
 τούτου ἐκπεσεῖται. εἰ δὲ καὶ ἰδιωτικὸν πρὸς ἀπην-
 μα ἀφικάρδιον θέλεις, μάλιστα σε δυνήτορ πρὸς
 τὸν θάνατον ποιήσει, ἢ ἐπίστασις ἢ ὑδὶ τὰ ὑπο-
 κείμενα, ὡς μέλλεις ἀφίστασθαι. καὶ μεθ' οἷον ἢ ὡς
 ἐκπέσαι ἢ ἐμπεφυρμένη. προσκόπεται μὴ
 γὰρ αὐτοῖς ἢ κισαδί, ἀλλὰ καὶ κήδεσθαι, καὶ
 πρώως φέρειν. μεμνηδὲ μὴ τοῦ ὅτι οὐκ ἀπ' αὐ-
 θρώπων

Θρώπων ὁμοδογματούντων σοὶ ἢ ἀπαλαγνέ-
σαι. ὅσοι γὰρ μόνον εἰπὼν ἄρα ἀνθέλκην αὐτῇ καὶ
ἡγεῖσθαι ἐν τῷ βίῳ, εἰς συβίῳ ἐφείθε τοῖς τὰ βίαι-
τα δόγματα πᾶσι πεποιημένοις. νῦν δὲ ὅρα εἰ ὁ-
σοὶ ὁ κόπος ἐν τῇ διαφωνίᾳ τῇ σύμβιωσιν,
ὥστε εἰπεῖν, θάπην ἐλθης ὡς θανάτε, μή ποινὴ καὶ αὐ-
τῷ ὑπὸ λάθωμαι ἐμαυτοῦ.

Ο ἁμαρτανῶν ἐαυτοῦ ἁμαρτανῆς. ὁ ἀδικῶν
ἐαυτὸν κακῷ, κακὸν ἐαυτὸν ποιῶν. ἀδικεῖ πολ-
λάκις ὁ μὴ ποιῶν τι, οὐ μόνον ὁ ποιῶν τι. ἀρκεῖ
ἢ πρῶτα ὑπόληψις καὶ τακτική, καὶ ἢ πρῶ-
τα πρᾶξις κοινωνική· καὶ ἢ πρῶτα διὰ δεξις δύνα-
μις πρὸς πάντας τὰς ἐκ τῆς αἰτίας συμβαί-
νον, ὁ ἀλλεῖλαι φαντασίαν, εἰσῆσαι ὁρμῶν, σβέ-
σαι ὁρεξιν, ἐφ' ἐαυτῷ ἔχειν τὸ ἡγεμονικόν. εἰς μὲν
τὰ ἄλογα ζῶα, μία ψυχὴ διέρεται. εἰς δὲ τὰ λο-
γικὰ μία νοερά ψυχὴ μεμείρισται. ὥστε καὶ
μία γῆ ὅσον ἀπάντων τῶν γεωδῶν, καὶ ἐνὶ
φωτὶ ὁρῶμεν. καὶ ὅσα ἀέρα ἀναπνέομεν, ὅ-
σα ὁρατικά καὶ ἐμφυχα πάντα, ὅσα κινου-
ντα μετέχει, πρὸς τὸ ὁμογενὲς ἀπὸ δυνάμει.

Ἐπεὶ τὸ γεῶδες πάντες εἰπεῖν ὑπὸ γῆ, τὸ ὑγρὸν πάν-
τος ὕδατος, τὸ ἀερώδες, ὁμοίως. ὥστε χρῆζειν
τῷ διεργόντων καὶ βίας. τὸ πῦρ ἀνωφε-
ρὲς μὲν, εἰς τὸ στοιχεῖον δὲ πῦρ. παντὶ δὲ

πνεῖ γν'ταῦθα πρὸς τὸ σωεξαπ'ιδαι ἔβιμον.
 οὕτως, ὥς τε καὶ πᾶν τὸ ὑλικὸν τὸ ὀλίγω ξηρότε-
 ρον, θυέξαπ'ον εἶν, διὰ τὸ ἔλαπ'ον ἐγκεκρωῖσαι
 αὐτῷ, τὸ ἐωλυλικὸν πρὸς ἔξαψιμ. καὶ βίνυρ πᾶν
 τὸ κοινῆς νοεράς φύσεως μέλ'ον, πρὸς τὸ συγ-
 γρῆς ὁμοίως ἀπ'δ'ει, ἢ καὶ μάλλον ὅσω γὰρ δε-
 κρεῖθ'ον πρὸς τὰ ἄλλα, β'οσύτω καὶ πρὸς τὸ συγ-
 κρεῖν'αῖσαι τῷ οἰκείῳ καὶ συγγεῖν'αῖσαι ἔβιμότ'ον.
 οὕτως γοῦν ὑπὸ μὲν τῶν ἀλόγων εὐρέθ'η σμήνη,
 καὶ ἀγγελαί, καὶ νεοασοτροφίαί, καὶ οἷον δ'ῶτα, καὶ
 ψυχὰς γὰρ ἡδὴ ἦσαν γν'ταῦθα. καὶ τὸ σωμαγω-
 γόν γν' τῷ κρεῖθ'ονι ὑπὸ τεινόμεν' ἐυείσκειτο. οἷον
 οὕτε ὑπὸ φυτῶν λῶ, οὕτε ὑπὸ λίθων, ἢ ξύλων. ὑπὸ
 δὲ τῶν λογικῶν ζώων, πολιτεῖαι, καὶ φιλίας, καὶ
 οἰκοί, καὶ σύλλογοι. καὶ γν' πολέμοις σιωθῆσαι
 καὶ ἀνοχαί. ὑπὸ δὲ τῶν ἐπὶ κρεῖθ'όνων, καὶ ἐκδιε-
 σπικότων τρόπον πινὰ γνῶσις ὑπ'εση, οἷα ὑπὸ
 τῶν ἄσρων. οὕτως ἢ ὑπὸ τὸ κρεῖθ'ομε ἐπαναβα-
 σις συμπάθειαν καὶ γν'διεσῶσιμ' ἐργαζέσθαι ἐ-
 δυνάτο. ὅρα οὖν τὸ νῦν γινόμεν' ἴκονα γν' τὰ νο-
 ρὰ νῦν ὑπὸ λείλυσαι τῇ πρὸς ἁλλήλα ἀπουδίῃς καὶ
 σιωπῇ οὐσίας. καὶ τὸ σύρ'ρον ὥδε μόνον οὐ βλέ-
 πεται. ἀλλ' ὅμως καὶ β'ιφ'ον γοντ'ον πόδεκα τα-
 λαμβάνονται. κρατῇ γὰρ ἡ φύσις. ὅψι δὲ ὁ λῆ-
 γω παρ'αφυλάσσω. θάσσω γοῦν ἐύροί τις αὐ-
 γνῶσις ἡ μηδ'ονός γνῶσ'ους προεπ'ήρ'ον, ἢ πρὸ
 αὐθ'ον

ἀνδρωπορ ἀνθρώπου ἀπεχισμῶν). φέρει καρπὸν
 καὶ ἀνδρωπορ καὶ θεός, ὁ ὁ κόσμος, γὰρ ταῦς οὐ
 κείας ὥρας ἐκείας φέρει. εἰ ἡ συνήθεια κυρίως
 τέττιφον ἐπὶ ἀμπέλου ὅτι ὁμοίωρ οὐδὲν τῷ
 ὁ λόγος διὰ καὶ κοινόν καὶ ἴδιον καρπὸν ἔχει.
 καὶ γίνεται ὅθεν αὐτὸν τοιαῦτ' ἐπὶ τῷ, ὁ ποῖός τ' αὐ-
 τὸς ὅστις ὁ λόγος. εἰ μὴ δυνάσασαι, μεταδίδασκα-
 εἰ δὲ μὴ, μέμνησο ὅτι πρὸς τοῦτο ἡ δυνάμις αἰσθάνεται
 δοταί. καὶ οἱ θεοὶ διὰ δυνάμεις τοῖς τοιούτοις εἰσὶν.
 εἰς γὰρ διὰ καὶ συνεργοῦσιν, εἰς ὑγίειαν, εἰς πλῆ-
 θος, εἰς δόξαν, οὕτως εἰς ἰσχύος. ἔξισθι καὶ σῶσαι.
 εἰ ἐπὶ, τίς ὁ κωλύνων; πάντες μὴ ὡς ἄβλιος, μηδὲ
 ὡς ἐλεεῖν αὐτὸν ἢ θαυμάζειν δὲ λαόν. ἀλλὰ μόνον ἐν-
 θέλει, κινεῖν καὶ ἰσχεῖν αὐτὸν, ὡς ὁ πολυτελής λόγος
 ἀξιοῖ. σήμερον ὅθεν ἡλθοι πάσης πόδισσας, μᾶλ-
 λον διὰ ὅθεν βαλὼν πᾶσαν πόδισσας. ἔξω γὰρ ὅθεν
 ἔξω, ἀλλὰ ἐνδομὸν γὰρ ταῦς ὑπολήψειςι. πάντα
 ταῦτα συνήθη μὴ τῇ πείρᾳ, ἐφ' ἡμέρᾳ ἡ τῇ χρό-
 νῳ ῥυπαρὰ διὰ τῇ ὑλῇ. πάντα νῦν οἷα ἐπ' ἐκεί-
 νων, οὓς κατεθάψαμεν. τὰ πρῶτα ἔξω θυ-
 ρῶν ἐσηκον, αὐτὰ ἐφ' αὐτῶν μὴ δὲ μὴτε εἰσὶν
 πόδι αὐτῶν, μὴτε ἀρφαίνονται. τί οὖν ἀρφαί-
 νεται πόδι αὐτῶν; τὸ ἡγεμονικὸν οὐκ ἐν πείρᾳ, ἀλλ'
 ἐνέργεια τὸ τῷ λογικῷ πολιτικῷ ζῶον κατὰ
 καὶ ἀγαθόν. ὡς οὐδὲ ἡ ἀρετὴ καὶ κακία αὐ-
 τῷ ἐν πείρᾳ, ἀλλὰ ἐνέργεια. τῷ ἀνὰ ῥυθμὸν ἡ δὲ

Θω εἰς κακὸν ὃ κατενεχθῆναι· εἰς ἀγαθὸν τὸ
ἀνενεχθῆναι.

Διέλθε ἔσω εἰς τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν, καὶ ὅσαι
τίνας λιριτάς φοβῆ, οἷους καὶ ποδὶ αὐτῶν ὄντας λι-
τάς· πάντα ἐν μεταβολῇ. καὶ αὐτὸς σὺν δι-
νεκαὶ ἀλλοιώσει, καὶ ἡγίλι φθορᾷ. καὶ ὁ κόσμος
δὲ ὅλος, τὸ ἄλλου ἀμάρτημα. ἐκεῖ δὲ καταλι-
πεῖν. ἐν ἐργασίᾳ ἀπόληξιν, ὁρμῆς, ὑπολήψεως
παῦλα, καὶ οἷον θάνατος, εἰς κακὸν. μέτιθι νῦν
ὑπὸ ἡλικίαν, οἷον τὴν παιδικὴν, τὴν τοῦ μερα-
κίου, τὴν νεότητα, τὸ γῆρας. καὶ γὰρ τὸ τῶν πα-
τρὶ μεταβολὴ θάνατος, μήτι δεινόν; μέτιθι νῦν
ὑπὸ βίον τὸν ὑπὸ τῶν πατέρων, εἴτα τὸν ὑπὸ τῆς
μητρὶς, εἴτα τὸν ὑπὸ τῶν πατέρων. καὶ ἄλλας δὲ
πολλὰς διαφορὰς καὶ μεταβολὰς καὶ ἀπλήξεις ἐν
εἰσῳγῇ, ἐπὶ τῷ σῶματι μὴ δεινόν, ὅπως οἱ
νῦν εἰς τὸ ὅλου σῶμα βίου λήξιν, καὶ παῦλα, εἰ
μεταβολῇ. τρέχε ὑπὸ τὸ σῶμα τὸ ἡγεμονικόν, καὶ
τὸ τῶν ὅλων, καὶ τὸ τῶν. τὸ μὲν σῶμα. ἵνα νῦν
δικαίον αὐτὸ ποιήσῃς. τὸ δὲ τῶν ὅλων, ἵνα συμ-
μνημονούσῃς τίνος μέρος εἶ. τὸ δὲ τούτου, ἵνα
ὑπὸ τῆς πότρου ἀγνοία, ἢ γνώμη. καὶ ἀμαρ-
γία ὅτι συγγενὸς· ὡς αὐτὸς σὺ πολυλίαν
συμπληρωτὴς συμπληρωτικὸς εἶ, οὕτως καὶ πᾶσι
πρᾶξις σου συμπληρωτικὴ ἐσωζῶνς πολυλίαν.
ὥς εἰν νῦν πρᾶξις σου μὴ ἔχει τὴν ἀναφορὰν,
εἶπ

ἔτι προσεχῶς, ἔτε πόρρωθεν ὡς τὸ κῶινωτηκὸν
 τέλος, αὐτῇ διασπᾶ τὸν βίον, ὅσον κ' ἔα ἦν αὐτῇ
 καὶ σασιώδης ὁδὸν, ὥσπερ γὰρ δὴ μὲν ὁ τὸ κατ' αὐ-
 τὸν μέρϑ' δι' ἰσάμελϑ'. ἀλλ' ἐλθὼν αὐτῆς συμφω-
 νίας παιδίων ὀργαί, καὶ παίγνια, καὶ πονδύμα-
 ῖα, νεκροὺς βασάζοντα. ὥστε γνέρι γίερον προσ-
 πεσῇ τὸ ἐλθὼν κύναι. ἴθι ὡς τὸν ποιούτητα τῶ αἰ-
 τίου. καὶ ἀλλ' τῶ ὑλικοῦ αὐτὸ πᾶσι γράψας θεία-
 σαι, ἔτα καὶ τὸν χρόνον πᾶσι βίον ὅσον πλε-
 ον ὑφίσταται πείθει, ὅσον τὸ ἰδίως ποιόν. ἀνι-
 τλῆς μυρία, δὲ τὸ μὴ ἀρκέειν τῶ σῶ ἡ γμο-
 νικῶ, ποιοῦντι ταῦτα οἷα κατεσκόδαςαι· ἀλ-
 λά ἄλλος.

Ὅταν ἄλλος ψέγῃ σε, ἢ μισῇ, ἢ τοιαῦτα ἴνα
 ἐκφωνῶσι, ὁρῶν ὡς τὰ ψυχάεια αὐτῶν. δέλθῃ
 ἔσω, καὶ ἴδῃ ποῖοι ἴνδον εἰσίν. ὅφει, ὅτι ὅν δέ σε
 παῖδα, ἴνα τούτοις τί ποτε πᾶσι σοῦ διοκῇ. οὐ
 νοῖμ' ἐγὼ τοῖς αὐτοῖς δέει φύσει γὰρ φίλοι. καὶ οἱ θεοὶ
 ἢ παντοίως αὐτοῖς βοηθοῦσι, δι' ὁνείρων, ἔλα μαν-
 τειῶν, πᾶσι ταῦτα μὲν οἱ πᾶσι αἰετοῖς διαφέρου-
 νται, ταῦτα δὲ τὰ τῶ κόσμου ἐγκύκλια, αὐτῶν
 τῶ, ὅσον αἰῶν ἔς αἰῶνα. καὶ ἡτοιμασθὲν ὀρ-
 μᾶ ἢ τῶ ὅλον διάνοια ὁπὸρ εἰς εἰς, ἀλλ' ἔχῃ τὸ ἐ-
 κείνης ὀρμητὸν, ἢ ἀπαξ ὀρμησε. τὰ δὲ λοιπὰ,
 κατ' ἐπακρολούησιμ· καὶ τί ἦν τίνι. τρόπον
 γὰρ, τινὰ ἔτομοι, ἢ ἀμερῇ, τὸ δέ ὅλον, ἔτι

θεός οὐχὶ πάντα. εἴτε τὸ εἰκῆ, μὴ καὶ σὺ εἰκῆ.
 ἥδη πάντας ἡμᾶς γῆ καλύψει. ἔπειτα καὶ αὐ-
 τὴ μεταβαλῆ. λακκῖνα εἰς ἀπειρομ μεταβαλῆ.
 καὶ πάλιν ἐκείνα εἰς ἀπειρομ. τὰς γὰρ ὑδῖκυμα-
 τώσεις τῶ μεταβολῶν καὶ ἀλλοιώσεων σὺνδυμᾶ
 μινός τις, καὶ τὸ ταχέως, πάντος δυνατὸ κατα-
 φρονήσει. χειμῶνους ἢ τῶ ἔλῳν αἰτία, πάντα
 φέρει. ὡς θυτελῆ δὲ καὶ τὰ πολιτικὰ ταῦτα, καὶ
 ὡς οἶται φιλοσόφως πρακτικὰ ἀνδρώπειαν
 ξέρμεθα. ἀνδρῶπι, τί ποτε ποίησον, ὃν ὦν ἢ φύ-
 σις ἀπαιτεῖ ὀρμησὸν ἐὰν διδῶται. καὶ μὴ πῶτα
 βλέπων εἰς εἴσεται. μηδὲ τῶ Πλάτωνος πο-
 λιτείαν ἐλπίζει, ἀλλὰ ἀρετῶν, εἰς τὸ βραχύτατον
 πρόεισι. καὶ τότε αὐτὸ τῶ ἐκ βασιμ, ὡς οὐ μι-
 κρόν τι ἐσὶ δεινοῦ. δόγμα γὰρ αὐτῶ τίς μετα-
 βάλλει; χωρὶς δὲ δολογμάτων μεταβολῆς, τί ἄλ-
 λο, ἢ δουλεία σενόντων, καὶ πείθεσθαι προσποι-
 ουμένων. ὦτα γενῶν καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ Φί-
 λιππον, καὶ Δημήτριον τὸν Φαληρέα μοι λέγε.
 ὄφονται εἰς εἶδον τί ἡ κοινὴ φύσις ἠθέλε, καὶ ἐαν-
 ὶς ἐπαιδευγῶνται. εἰ ἢ ἐτραγῶδηται, ὅτις
 μελιστακάκρικε μιμῆσθ. ἀπλοῦρ ὅδε καὶ αἰδῆμα
 τὸ φιλοσοφίας ὄργον. μή με ἀπαγεῖ ὑδὶ σεμνο-
 τυφίαν ἀνῶθεν ὑδὶ θεωρεῖν ἀγέλας μυρίας, καὶ
 τελετὰς μυρίας, καὶ πλοῦν παντοῖον, σὺν χειμῶσι
 ἐ γαλίαναι, καὶ σφοδρὰς γινομένων, συγγινο-
 μῶν.

μύλων, ἀργινομύλων. ὑδινούδ δὲ καὶ τὸν ἑπ' ἀλ-
λων παλαι βιβιωμύλων βίον, τὸν μετὰ σεβιωθῶ
σόμεν, καὶ τὸν νῦν γὰρ τοῖς βαρβάροις ἐβνέσι βιῶ-
μεν. καὶ ὅσοι μὲν ἐδὲ ὄνομα σου γινώσκουσιν, ὅ-
σοι δὲ τάχιστα ᾠδήσονται. ὅσοι δὲ ἐπαινοῦντες
ἴσως νῦν σε τάχιστα ψέξουσιν. καὶ ὡς ὄντε ἡ μνή-
μη ἀξιόλογόν γε, οὐτε ἡ δόξα, ὅτε ἄλλοι τὸ σῦν-
παν. ἀταραξία μὲν πόδι τὰ ἀπ' ἑκτὸς αἰτίας
συμβαίνοντα. δικαιοῦς δὲ γὰρ τοῖς πρὸς τὴν ἐκ
σῶν αἰτίαν γνέργουμένοις. τουτέστιν ὁρμὴ καὶ πρά-
ξις, καταλήγουσα ἐπ' αὐτὸ τὸ κοινωνικῶς πρά-
ξαι, ὡς τοῦτο σοὶ καὶ φύσιν ὅμ. πολλὰ πόδεσσά πε-
ριεῖν τῶν γνόχλωντων σοὶ διώσασαι, ὅλα ἐπὶ τῇ
ὑπολήψει σου ἐκίμνα. καὶ πολλὰ δὲ ὀδυνηρὰ
πόδι ποιήσεις. ἡ δὲ σεαυτοῦ τὸν ὅλον κόσμον πόδι
εὐκρίνειναι τῇ γνώμῃ, καὶ τὸν ἴδιον αἰῶνα πόδινο-
ειν, καὶ τὴν τῇ καὶ μέρεσιν ἐκάστου πράγματι
ταχῆσαν μεταβολὴν ᾠδοῖν. ὡς βραχὺ μὲν τὸ
ἀπ' ἡμέρας μέχρι διαλύσεως, ἀχανὲς δὲ τὸ πρὸς
ἡμέρας, ὡς καὶ τὸ μετὰ τὴν διάλυσιν ὁμοί-
ως ἀπειρον.

πάντα ὅσα ὁρᾷς τάχιστα φθάρησεται, καὶ οἱ
φθειρόμενα αὐτὰ ὑποδιδόντες τάχιστα καὶ αὐτοὶ
φθαρῇσονται. καὶ ὁ ἰσχυρότερος ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς
ἴσον κατασῇσεται ἢ πρὸς ὅτι. τίνα τὰ ἡγεμονι-
κὰ τούτων, καὶ πόδι ὅτι ἰσχυροῦς εἶσθε, καὶ δι-

οἷα φιλοῦσι καὶ τιμῶσι. γυμνά νόμιζε τὰ ψυχάρ-
 ρια αὐτῶν. ὅτε διοκοῦσι βλάβην ψέγοντες, ἢ ὠ-
 φελῆν ὀφειλόντες, ὅς ἐστι οἰκιστὴς. ἢ ἀρβολὴν οὐδὲν
 ἄλλο ὄσιν, ἢ μεταβολὴν, τὸ τῷ δὲ χαίρει ἢ τῷ ὀλῳ
 φύσις, καὶ ὡς πάντα καλῶς γίνεται. ὁ δὲ αἰδῶν
 ὁμοειδῶς ἐγίγιντο, καὶ εἰς ἀπερομῆα ὡς ἐτόρρε-
 σαι. τί ὅρ λεγέας ἐπὶ ἐγίγιντο τε πάντα ὃ καὶ πάντῃ
 αἰὶ κακῶς εἶσαι, καὶ ὁ δὲ μία ἀφ' αὐτῶν εἰς τοσού-
 τοις θεοῖς ὁ δὲ οὐδέποτε ἢ διορθώσεται ταῦτα, ἀλ-
 λά κατὰ κεκαίρη ὁ κόσμος ἐν ἀσφαλείῃ τοῖς κακῶς
 συνῆχεσθαι. τὸ λατρεῖν τὴν ἐκείνῃ ὑποκειμένης ὑ-
 λης, ὡς δὲ κύνες, ὅς τε κύνες, γράσθαι. ἢ πάλιν, πῶ-
 ροι γῆς, τὰ μάρμαρα, καὶ ὑποσέθαι, ὁ χρυσὸς, ὁ
 ἀργυρῶν, καὶ τριχία ἢ ἐδάς. καὶ αἶμα ἢ πορφύ-
 ρα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ ὡς. καὶ τὸ πνέ-
 ματινὸν δὲ, ἄλλο τοιοῦτον. καὶ ἐκ τούτων εἰς
 ταῦτα μεταβάλλοι. ἀλλὶς τῷ ἀδελφίῳ βίου, καὶ
 γογγυσμοῦ, καὶ πιθηκισμοῦ. τί τὰ τὰ ὡς, τί
 τούτων καινόν; τί σε ὀφείλῃ; ἢ αἰτιον; ἴδε αὖ-
 τῷ. ἀλλ' ἢ ὡς; ἴδε αὖ τῷ. ἔξω δὲ τούτων οὐδὲν ἔ-
 σιν. ἀλλὰ καὶ πῶς αὖθις θεοὺς ἢ δὲ ποτε ἀπλού-
 σεθαι καὶ χρυσότορον γηροῦ. ἴσθι ἢ ἐκ τῶν ἑ-
 σιν, καὶ τῶν τρισὶ ταῦτα ἰσορῆσαι. εἰ μὲν ἡμεῖς τε,
 ἐπεὶ τῶν κακῶν. τάχα δ' οὐχ ἡμεῖς τε. ἢ τοῖς ἀπ-
 μῶς πηγῆς νοεῖας πάντα ὡς ἐνὶ σώματι ὑπὸ
 συμβαίνῃ, καὶ ὁ δὲ τῶν μέσθαι τοῖς ὑπὲρ τοῦ ὅλου γι-
 νομένων

νομίζουσιν μέμφεισθαι, ἢ ἄθρομοι, καὶ ὅδ' ἂν ἄλλο, ἢ κυ-
 κλῶν καὶ σκεδασμός. τί οὖν ταράσσει; τῷ ἡγεμό-
 νικῶ λέγεις, τί θνηκας; ἐφθαρσαι; ὑποκρίνη, συ-
 ταγέλας; βόσκη; ἢ τοι ὅδ' ἂν δυνάμει τοι βίωσι ἢ θηρε-
 ωσαι, δύνανται. εἰ μὴ ἔρ μὴ δύνανται, τί δύχης; εἰ δὲ
 δύνανται, τί μὴ τὸ γὰρ μάλλον δύχης, διδόναι αὐτοῖς,
 τὸ μήτε φοβεῖσθαι πι τούτων, μήτε ἀνθυμῆναι
 τοῖς τούτων; μήτε λυπεῖσθαι ἐπὶ τούτων, μήτε
 μάλλον ἔρ μὴ πρῆναι τούτων, ἢ ἔρ πρῆναι.
 πάντως γὰρ εἰ δύνανται συνεργῆναι ἀνθρώποις,
 καὶ εἰς ταῦτα δύνανται συνεργῆναι ἀλλὰ ἴσως ἐρεῖς,
 ὅτι ἐπ' ἐμοὶ αὐτὰ οἱ θεοὶ ἐποίησαν ἔτα, ὃ κερῆσ-
 σιν χρῆσθαι τοῖς ὑπὸ σοὶ μετ' ἐλδοφρείας, ἢ διαφθ-
 ρεῖσθαι πρὸς τὰ μὴ αὐτὸ σοὶ μετὰ δουλείας καὶ τα-
 πεινότητος; τίς δὲ σοὶ εἶπεν, ὅτι οὐχὶ καὶ εἰς τὰ
 ἐφ' ἡμῖν οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσιν. ἀρξαι γοῦν
 ποῦ τούτων δύχεσθαι, καὶ ὅφει. οὐτ' οὐ δύχεσθαι
 πρὸς καὶ μὴ μετ' ἐκείνης. σὺ πῶς μὴ ἀνθυμῆ-
 τω τοὶ καὶ μὴ θῆναι μετ' ἐκείνης. ἀλλ' οὐ, πῶς σε-
 ρηθῶ ἐκείνου; σὺ πῶς μὴ χηρῶ τοὶ σερεθῆναι.
 ἔλλ' οὐ πῶς μὴ ἀρβώλω τὸ τεχνίον; σὺ, πῶς μὴ
 ροβθῶ ἀρβωλῆν; ὁλως εἶδε ἐπίτρεψον πᾶς θύ-
 ρας, καὶ θεώρει τί γίνεται. ὁ ἑπὶ κούρ' λέγει,
 ἡ γὰρ τῇ νόσῳ οὐκ ἔχω μοι αἰόμυλαι ποῦ τῇ
 τῷ σωματίου παθῶν. οὐδὲ πρὸς αὐτὸ εἰσόντας
 ῥαυτὰ ὑναφῆσιν ἐλάλσιν. ἀλλὰ τὰ προηγόμενα

φυσιολογῶν διετέλουμ. ἢ πρὸς αὐτῷ τέττα ἔρ,
 πῶς ἡ διάνοια συμμεταλαμβάνουσα τῷ γνῶσι
 λαρκιδίῳ ποιούντων λινήσεω ἀταρακτεῖ, τὸ ἰ-
 διομ ἀγαθὸν τηροῦσα, οὐδὲ τοῖς ἰατροῖς ἐμπρὲ-
 χον φησὶ κατὰφράττειν, ὥς τι ποιούσιν. ἀλλὰ
 ὁ βίῃ ἤρετο δὴ καὶ καλῶς. ταῦτα οὐμ ἐκείνῳ γνῶ-
 νόσω ἐὰν νοσῆς, καὶ γνῶσι ἄλλῃ τινὶ πόδισάσει. τὸ γνῶ-
 μὴ ἀφίσταται φιλοσοφίας γνῶσι οἷς διήποτε τις
 προσεπίπλουσι, μηδὲ ἔρ ἰδιώτη καὶ φυσιολόγῳ
 συμφλυαρεῖν, πάσης αἰρέσεως κοινὸν. πρὸς μέ-
 νῳ ἔρ νῦν πρασομελῶ ἐῖν, καὶ ἔρ ὀργασθῆναι δι-
 οῦ πράσσει. ὅταν πινος ἀναγκυρῆται προσκόπῃς,
 θυθὺς πυνθάνου σεαυτῷ. δυνάμει οὐμ γνῶσι
 κῶσ μὴ ἀναγκυρῆται μὴ ἐῖν; οὐ δυνάμει. μὴ οὐμ
 ἀπαιτεῖ τὸ ἀδυνάτομ. εἰς γὰρ καὶ οὗτῃ ἐσίρει-
 κένων τῷ ἀναγκυρῆται, οὐς ἀνάγκη γνῶσι κῶ-
 μῳ ἐῖν. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑδῖτι πλανούργου, καὶ ὑπὲρ
 τῷ ἀπίσου, καὶ παντὸς τῷ ὁποῦν ἀμαρτανόσ-
 τῃ, ἐσω σοι πρόχειρον, ἀμα γὰρ τῷ ὑπομνηδῆ
 ναι ὅτι τὸ γνῶσι τῷ ποιούντων ἀδυνάτομ ὅτι μὴ
 ὑπάρχειν, θυμῷ ἐσερῇ ἐση πρὸς αὐτὸ καθεστῆ. δι-
 χησὸν δὲ λακείνο θυθὺς γνῶσι, τίνα ἐδωκεν ἡ
 φύσις ἔρ ἀνθρώπῳ ἀρετῶν πρὸς αὐτῷ τὸ ἀμαρ-
 τημα. ἐδωκε γὰρ, ὥς ἀντιφάρμακον, πρὸς μὴ
 τὸ ἀγνώμονα τῶν πράσσει. πρὸς δὲ ἄλλῳ,
 ἀλλὰ τίνα δυνάμει, ὅλως δὲ ἐξεῖς σοι μεταδι-
 δασκαρ

δ' αὖτε καὶ τὸν πεπλανημένον. πᾶς δὲ ὁ ἁμαρτανῶν
 ἰσχυρὸς ἀφ' ἁμαρτανῶν τῷ προκείμενῳ, καὶ πεπλανη-
 νῆται. τί δὲ καὶ βέβλαται; εὐρήσεις γὰρ μηδ' ἑνὶ
 τούτων πῶς οὖς προξυῖν, πεποιηκῶτα τί τοιῷ
 τῷ, ὃς οὐκ ἔστι διανοιᾶσθαι χεῖρων ἐμελεγεργήσεσθαι.
 τὸ δὲ κακὸν σου καὶ τὸ βλαβερόν, ἡ ταῦτα πᾶ-
 ρα τὴν ἑσπέραν σου ἔχει. τί δὲ κακὸν ἢ ξένον γέ-
 γονεν, εἰ ὁ ἀπαιδίδυτος ἰὰ τὸ ἀπαιδίδυτον πράσσει.
 ὅρα μὴ σαυτῷ μακρὰ ἐγκαλεῖν ὀφείλεις, ὅτι ὁ προ-
 σεδόκησας ἑσέα, ἑσέα ἁμαρτήσεσθαι. σὺ μὲν γὰρ καὶ
 ἀφορμὰς ἐκ τῶν λόγων ἔχεις πῶς τὸ ἐνθυμηθῆναι ὁ-
 λώως ὅτι ἑσέα ἁμαρτήσεσθαι. καὶ ὁ μὲν ὡς ἔλα-
 βόντες θανάτους εἰς ἡμάρτηκε. μάλιστα δὲ ὅταν
 ὡς ἀπίστω, ἢ ἀχαρίστω μέμνη, εἰς ἑαυτὸν ὠδιστέ-
 ρον. προσδήλως γὰρ σὸν τὸ ἁμάρτημα, εἴτε ποῦ
 τῷ ποιῶντι τὴν διάθεσιν ἔχοντες ἐπίσδους
 ὅτι τὴν πίσιν φυλάξει, εἴτε τὴν χάριν διδόνους,
 μὴ καταληκτικῶς ἐδῶκας, μηδὲ ὥς ἐξ αὐτῶν
 σὴς πράξεως ὅτι οὐκ ἀπειληφέναι πάντα τὰ κα-
 τὰ τὸν νόμον. τί γὰρ πλεονάζεις δι' ὁποιήσας ἄνθρωπος;
 ἔνθα ἀρεκαῖ σοι; ἢ τὴν φύσιν τὴν σὴν τί ἐπραξας,
 τούτου μισθὸν ζητεῖς. ὡς εἰ ὁ ὀφθαλμὸς ἀμυβλῶ
 ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι βλέπει ἢ οἱ πείδου, ὅτι βαδίζουσιν.
 ὡς γὰρ ταῦτα πρὸς τὸ δέ τι γέγονεν, ἀπὸ
 ἡττοῦ τὴν ἰδίαν κατασκευάσας ἐνέργουσαν ἀπ' αὐτοῦ
 τοῦ ἰδίου, οὕτως καὶ ὁ ἄνθρωπος οὕτως γὰρ

πεφυκώς, ὁπόταν ἡ δουρεργητικὸν, ἡ ἄλλως εἰς τὰ
μέλα, σωεργητικὸν πράξει, πεποίηκε πρὸς ὁκα-
πσκοδύνας, καὶ ἔχει ἑαυτοῦ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-
τοκράτορος τῷ ἑαυτοῦ
Βιβλίον ι.

ΣΗ ποτὲ ἄρ' ὦ ψυχὴ, ἀγαθὴ, καὶ
ἀπλὴ, καὶ μία, καὶ γυμνὴ, φανερω-
τῶν τοι ποδικοιμνίου σοι σώμα-
τῶ; γούση ποτὲ ἄρα τὴ φιλη-
κῆς καὶ σεργητικῆς διαθέσεως; ἔση ποτὲ ἄρα πλή-
ρης καὶ ἀνενδεής, καὶ ἐνδὲν ὑπὸ ποδοῦ ἑαυτῆς
ὑπὸ θυμοῦσα οὐδισινος, οὐτε ἐμψύχο οὐδὲ ἀ-
ψύχου πρὸς ἡδονῶν ἀρλαυσεις; οὐδὲ χρόνου γι-
ῶ ὑπὸ μακρότορον ἀρλαύσεις; οὐδὲ τόπου, ἡ χά-
ρας, ἡ αἰρων δὲ καρείας· οὐδὲ ἀνθρώπων ὀναρμα-
σίας. ἀλλὰ ἀρεκιδήσῃ τῇ πρῶνσῃ κατασάσει, καὶ
ἡδύσῃ τοῖς πρῶνσι παῖσι, καὶ συμπαίσεις σεαυ-
τῷ, ὅτε πάντα σοι πάρεσι· πάντα σοι δὲ ἔχει.
καὶ πρὸ τῇ θεῶν πάρεσι. καὶ δὲ ἔξῃ ὅρα φίλον
αὐτοῖς, καὶ ὅσοι μέλλουσι δῶσιν ὑπὸ σωτηρίας τοῦ
τελείου ζώου. τοῖ ἀγαθῶν, καὶ δεκαίου, καὶ καλῶν,
καὶ γυνῶντῶ πάντα καὶ σωέχοντῶ, καὶ πε-
ρίχοντῶ, καὶ ποδικοιμνίου τῶ, διαλυνόμενα εἰς

γρή-

γνέσιν ἐπὶ ὧν ὁμοίω, ἔσθ' ὡς τε ἀρα βιάσθῃ,
 οἷα θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις οὕτω συμπολιτεύε-
 σθαι, ὥς μήτε μέμφεσθαι αὐτοῖς, μήτε καταγι-
 νώσκειν ἅπα' αὐτῶν; πρῶτα γὰρ τί σου ἡ φύσις ἔστι
 ζητεῖ, ὥς ὑπὸ φύσεως μόνον διοικουμένου. ἔπειτα
 ποῖαι αὐτὸ καὶ προσέειπες, εἰ μὴ χεῖρον μέλλεις ἁπα-
 τίθεσθαι σου ἢ ὡς ζῶον φύσις. ἔξῃς δὲ πρῶτα πρῶ-
 τιον, τί ἔστι ζητεῖς σου ἢ ὡς ζῶον φύσις. καὶ πᾶν ἔσθ' ὅ-
 πρ' ἀλλήλων, εἰ μὴ χεῖρ) μέλλεις ἁπατίθεσθαι, ἢ ὡς ζῶον
 λογισθῆναι φύσις. ἐπεὶ δὲ τὸ λογισθῆναι οὐ καὶ πο-
 λυῖον. τοῦτοισι δὲ κανόνισι χρῶμεθα μηδὲν ποτε
 ἐργάζου, πᾶν τὸ συμβαῖνον, ἥτοι ὅπως συμβαί-
 νει, ὥς πέφυκας αὐτὸ φέρειν, ἢ ὥς οὐ πέφυκας
 αὐτὸ φέρειν. εἰ μὲν οὖν συμβαίνει σοι ὡς πέφυκας
 φέρειν, μὴ διυχέραινε· ἀλλ' ὡς πέφυκας φέρε. εἰ
 ὅμως μὴ πέφυκας φέρειν, μὴ διυχέραινε, φθαρεῖ
 σιτα γὰρ σε ἀπαναλώσας. μέμνησο μὲν οὖν ὅτι
 πέφυκας φέρειν πᾶν, ποτε δ' οὐ ὑπὸ τῇ ὑπολήψει
 ὅτι τῇ σῇ φορητῇ καὶ ἀνεκτῇ αὐτὸ ποιεῖσαι, καὶ
 φαντασίαν τοῦ συμφέρειν ἢ κατὰ φύσιν σεαυτοῦ
 ἔσθ' ποιεῖν. εἰ μὲν σφαλλῇται διδασκαλὴν ἐν-
 μηνῶς, καὶ τὸ πρῶτον μὲν διεικνύειν. εἰ δὲ ἀδύ-
 νατ' εἰς σεαυτὸν αἰτιάσθαι, ἢ μὴ δὲ σεαυτὸν ὅτι
 αὐτοὶ συμβαίνει, τοῦτό σοι ὅτι αἰτῶν πῶς κα-
 τὰ φύσιν ἔσθ' ὡς καὶ ὑπὸ πλοκῇ τῶν αἰτίων σω-
 κλωθεῖ, τὴν τε σὺν ὑπόστασιν ὅτι αἰδίου, καὶ τὴν

τούτου σύμβασις· εἴτε ἄνθρωποι, εἴτε φύσεις, πρῶ-
 τος κείδω ὅτι μέρῳ εἰμι τοῦ ὅλου ὑπὸ φύσεως
 διοικουμένην. εἴπειτα, ὅτι ἔχω πως οἰκείως πρὸς
 τὰ ὁμογενῆ μέρη. τούτων γὰρ μεμνημένη, καθόλου
 μὲν μέρῳ εἰμι, οὐδὲν διυλαρεῖσθω τῷ ἐκ τοῦ ὅ-
 λου ἀρνημομένῳ. οὐδὲν γὰρ βλαβερόν τῷ μέ-
 ρει, ὃ τῷ ὅλῳ συμφέρει. οὐ γὰρ ἔχει τί τὸ ὅλον, ὃ
 μὴ συμφέρει ἑαυτῷ. πασῶν μὲν φύσεων κοινόν
 ἔχουσῶν ᾧδε· ὅτι δὲ τοῦ κόσμου πᾶσι ληφύας,
 τὸ μὴ δὲ ὑπότινθ' ἐξωθῆναι αἰτίας ἀναγκάζεσθαι
 βλαβερόν ἐστιν ἑαυτῇ γυναικί. καὶ μὲν δὴ τὸ μεμνη-
 ῶντα ὅτι μέρῳ εἰμι ὅλου τοῦ τοιοῦτου, διαρεῖσθω
 παντὶ τῷ ἀρβαίνοντι. καθόσον δὲ ἔχω πως οἰ-
 κείως πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη, οὐδὲν πράξω ἀκοι-
 νῶν ἡμῶν. μάλλον δὲ στοχάζομαι τῷ ὁμογενῶν, καὶ
 πρὸς τὸ κοινῇ συμφέρον πᾶσαν ὁρμὴν ἑμαυτῇ
 ἄξω, καὶ ἀπὸ τούτου ἀπαξω. τούτων δὲ οὕτω
 πόραιοι μὲν, ἀνάγκη τὸν βίον εὐροῖν. ὡς αὖ
 καὶ πολίτου βίον εὐροῖν ὑπὸ νοήσεως προϋπάρχοντι
 εἰς ἀπράξιν τοῖς πολίταις λυσιτελῶν. καὶ ὁ πόρ-
 αὖ ἡ πόλις ἀρνήσθαι, ᾧδε ἀσπαστομένου. τοῖς μέρει-
 σι τοῦ ὅλου, ὅσα φημι πόλις ἐστὶ ὑπὸ τοῦ κόσμου,
 ἀνάγκη φθείρεσθαι. λεγέτω δὲ ᾧδε σημαντικῶς
 τοῦ ἀλλοιοῦ ὄντος. εἰ δὲ φημι κακόν τι, καὶ ἀναγ-
 καστόν ἐστι ᾧδε αὐτοῖς, οὐκ αὖ τὸ ὅλον καλῶς διεξά-
 γοιτο, τῷ μέρει εἰς ἀλλοτρίωσιν ὄντων. καὶ πρὸς

τὸ φθίρειν ἀπὸ ἀσφόδρου κατεσκόλασμεν ὡς πό-
 τρον γὰρ ἐπεχίρηνσεν ἡ φύσις αὐτὴ τὰ ἑαυτῇ μί-
 ρη κακοῦν, καὶ πόδι πῶλικὰ τῷ κακῷ, καὶ δὲ ἀνὰ
 γὰρ ἐμπῶτα εἰς τὸ κακὸν ποιοῖν, ἢ ἔλαθον αὐ-
 τὴν τοιαύτῃ ἡνίοχον; ἀμφοτέρω γὰρ ἀπίστα
 να. εἰ δὲ τις καὶ ἀφ' ἐμὲ τῇ φύσει, καὶ τὸ πε-
 φυκέναι ταῦτα δὲ κακοῖς, καὶ ὡς γελοιότατον. ἅμα
 μὲν φᾶναι πεφυκέναι τὰ μέρη τῷ ὅλου μεταβάλλ-
 λειν. ἅμα δὲ ὡς ἐπὶ λινὴν πρὸς φύσιν συμβαί-
 νοντα θανατοῦν, ἢ διυχεραίνειν. ἄλλως τε καὶ τῇ
 ἀσφάλυσεως εἰς ταῦτα γινομένης, δὲ ὡς ἐκαστον
 σωίζεται. ἢ τοι γὰρ σκεδιασμός σοχείων, δὲ ὡς
 σιωκρίθην, ἢ τροπὴν, τὸ μὲν σερεμνίου εἰς τὸ γε-
 δεῖν, τὸ δὲ πονδύμαλινον, εἰς τὸ αἰετῶδες. ὥς τε
 ταῦτα ἀναληφθῆναι εἰς τὸν τῷ ὅλου λόγον. ἔτι
 καὶ πόριον ἐκ πυροῦ μύλου, ἔτι αἰδίους ἀμοι-
 βαῖς ἀνανεοῦ μύλου, καὶ τὸ σερεμνιον δὲ, καὶ τὸ
 πονδύμαλινον μὴ φαντάζον τὸ ἀπὸ τῇ γήρσεως.
 πάντων γὰρ ἄνθρωποι ἐχθροί, καὶ τῷ τῷ ἡμέραν, ἐκ τῷ σι-
 τίων καὶ ἐλκομένων αἰετῶν τὴν ἐπὶ ῥόλῳ ἔλα-
 βον. ἄνθρωποι οὐκ ἔλαβον, μεταβάλλει, οὐχ ὅτι μήτηρ
 ἔτεκον. ἄποθου δὲ ὅτι ἐκείνο σε λίαν προσπλε-
 κει τῷ ἰδίῳ ποιοῦ. οὐδὲν ὅτι οἶμαι πρὸς τὸ νῦν
 λεγόμενον. ὀνόματα θέμεν τῶν ταῦτα, ἀγα-
 θος, αἰδύμων, ἀληθής, ἐμφρων, σύμφρων, ὑπερ-
 φρων, πρόσχε μήποτε μετονομάζω, καὶ ἀπὸ τῶν

τούτου σύμβασιν· εἴτε ἄθμοι, εἴτε φύσεις, πρὸς
 τὴν κείδω ὅτι μέρεθ' εἰμι τοῦ ὅλου ὑπὸ φύσεως
 διοικουμένην. ἐπειτα, ὅτι ἔχω πῶς οἰκείως πρὸς
 τὰ ὁμογενῆ μέρη. τούτων γὰρ μεμνημένη, καθόλου
 μὲν μέρεθ' εἰμι, οὐδὲν διυλαρесеῖσθω τῷ ἐκ τοῦ ὅ-
 λου ἀρνημομένω. οὐδὲν γὰρ βλαβερόν τῷ μέ-
 ρει, ὃ τῷ ὅλῳ συμφέρει. οὐ γὰρ ἔχει τί τὸ ὅλον, ὃ
 μὴ συμφέρει ἑαυτῷ. πασὼν μὲν φύσεων κοινὸν
 ἔχουσιν ἴσθ'· ὅτι δὲ τοῦ κόσμου περσειληφύιας,
 τὸ μὴ δὲ ὑπότινθ' ἐξωθῆναι αἰτίας ἀναγκάζεσθαι
 βλαβερόν τι ἑαυτῇ γηναῦ. καὶ μὲν δὴ τὸ μεμνη-
 ῖσθαι ὅτι μέρεθ' εἰμι ὅλου τοῦ τοιούτου, δυαρесеῖσθω
 παντὶ τῷ ἀρβαίνοντι. καθόσον δὲ ἔχω πῶς οἰ-
 κείως πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη, οὐδὲν πρᾶξω ἀκοι-
 νῶν ἡθῶν. μάλλον δὲ σοχάσομαι τῷ ὁμογενῶν, καὶ
 πρὸς τὸ κοινῇ συμφέρον πᾶσαν ὁρμὴν ἑμαυτῷ
 ἄξω, καὶ ἀπὸ τούτου ἀπάξω. τούτων δὲ οὕτως
 περαιομένων, ἀνάγκη τὸν βίον ὑπερθεῖν. ὥς αὖ
 καὶ πολέου βίον ὑπερθεῖν ὑπὸ νόησεως προϊόντι
 εἰς πρᾶξεων τοῖς πολίταις λυσιτελῶν. καὶ ὁ πόρ
 αὖ ἡ πόλις ἀρνήσεται, ἴσθ' ἀσπαστομένων. τοῖς μέρε-
 σιν τοῦ ὅλου, ὅσα φημι πρὸς ἔχεται ὑπὸ τοῦ κόσμου,
 ἀνάγκη φθίρεσθαι. λεγέτω δὲ ἴσθ' σημαντικῶς
 τοῦ ἀλλοιοῦσθαι. εἰ δὲ φημι κακόν τι, καὶ ἀναγ-
 καζόν ὅτι ἴσθ' αὐτοῖς, οὐκ αὖ τὸ ὅλον καλῶς διεξά-
 γοιτο, τῷ μέρει εἰς ἀλλοτρίωσιν ὄντων. καὶ πρὸς

τὸ φθείρει δὲ ἀδελφός φόρως κατεσκόβασμένῳ. πό-
 τερον γὰρ ἐπεχίρεισεν ἢ φύσις αὐτὴ τὰ ἑαυτοῦ μέ-
 ρη κακῶν, καὶ πόδι πῶλον κατὰ τὸ κακῶ, καὶ δὲ ἀνὰ
 γὰρ ἐμπῶτα εἰς τὸ κακὸν ποιεῖν, ἢ λαθὼν αὐ-
 τὴν τοῖα δ' ἔλινά γηρόμηναι; ἀμφοτέρω γὰρ ἀπίστα
 να. εἰ δέ τις καὶ ἀφ' ἐμὲ Θ' εἰ φύσεως, καὶ τὸ πε-
 φυκῆναι ταῦτα δὲ κακοῖς, καὶ ὡς γελοῖον. ἅμα
 μὲν φᾶναι πεφυκῆναι τὰ μέρη τ' ὅλου μεταβάλλ-
 λειν. ἅμα δὲ ὡς ἐπὶ λινὴ τῷ πρὸ φύσιν συμβαί-
 νοντι θαυμάζειν, ἢ διυχεραίνειν. ἄλλως τε καὶ εἰ
 ἀσθενείας εἰς ταῦτα γινομένης, δὲ ὥρ' ἡσυχίαν
 σωίζεται. ἢ τοι γὰρ σκεδασμὸς σοιχείων, δὲ ὥρ
 σιωπῆς, ἢ τροπῆς, τὸ μὲν σερεμνίου εἰς τὸ γε-
 δεῖν, τὸ δὲ πονδύμαλκον, εἰς τὸ ἀερωδεῖν. ὥς τε
 ταῦτα ἀναληφθῆναι εἰς τὸν τῷ ὅλου λόγον. εἴτε
 καὶ πόριον ἐκ πυρρῶν, εἴτε αἰδίους ἀμοι-
 βάς ἀνενουμνίου, καὶ τὸ σερεμνίου δὲ, καὶ τὸ
 πονδύμαλκον μὴ φαντάζον τὸ ἀπὸ εἰς γηρόσεως.
 πᾶν γὰρ ὅσον ἐχθεῖς, καὶ βίττω ἡμέραν, ἐκ τῶν σι-
 τίων καὶ ἐλκῶν ἀεὶ τὴν ἐπὶ ῥοὴν ἔλα-
 βον. ὅσον οὖν ὅ ἐλαβε, μεταβάλλει, οὐχ ὅ ἡμέτης
 ἔτεκον. ἔσθ' οὖν δὲ ὅτι ἐκ ἐνὸς σε λίαν προσπλέ-
 κει τῷ ἰδίῳ ποιῶ. οὐδὲν ὄντι οἶμαι πρὸς τὸ νῦν
 λεγόμενον. ὀνόματα θέμεν Θ' σαυτῷ ταῦτα, ἀγα-
 θός, αἰδέμιον, ἀληθὴς, ἐμφρων, σύμφρων, ὑπερ-
 φρων, πρόσσεχε μήποτε μετονομάξῃ, καὶ ἀρλῶ

εἰς ταῦτα τὰ ὀνόματα. καὶ ταχέως ἐπανύειπ' αὐ-
 τὰ. μέμνησο δέ, ὅτι τὸ μὲν ἔμφρον, ἐβούλετό σοι
 σημαίνει τὴν ἐφ' ἡμετέρας δόξης πικρὴν ἐπίτασιν,
 καὶ τὸ ἀπρόφρονον. τὸ δὲ σύμφρον, τὴν ἐκού-
 σιον ἀπόδεξιν τῇ ὑπὸ τοῦ θεοῦ φύσεως ἀρνε-
 μομένῳ. τὸ δὲ ὑπέρφρον, τὴν ὑπέρτασιν τοῦ
 φρονῶντος μορίου ὑπὲρ λείαν ἢ τραχείαν κίνησιν
 τοῦ σαρκῶς, καὶ τὸ διοξείριον, καὶ τὸ θάνατον καὶ ὅσα
 τοιαῦτα. εἰάν ἔμ' ἀπὸ τῶν σεαυτὸν ἐν τούτοις τοῖς ὀ-
 νόμασι, μὴ γλιχόμεναι τὴν ἑαυτοῦ καὶ ταῦτα
 ὀνομάζειαι, ἐσθ' ἐτόρτο. καὶ εἰς βίον ἐσελεύσῃ ἐτα-
 ρον. τὸ γὰρ ἐπιτοῦτον εἶναι οἱ μέγιστοι γίγονας,
 καὶ ἐν βίῳ τοιούτω ἀπαράσσειαι καὶ μολύνειαι, λίαν
 ὄσον ἀναίδητ' καὶ φιλοψύχῃ, καὶ ὁμοίῳ τοῖς ἡμιβρώ-
 τοις θεοπομάχοις. οἱ ἰνδὺ μεσοί φανμάτων καὶ λυ-
 θρῶ, πρὸς ἀναλυσιν ὁμῶς εἰς τὴν αἰώνιον φυλαχθῆ-
 ναι, πρὸς ἀβληθσόμενοι τοιοῦτοι, τοῖς αὐτοῖς ὄντι
 καὶ δόγμασι. ἐμβίβασον ἔμ' σαυτὸν, εἰς τὰ ὀλί-
 γα ταῦτα ὀνόματα. καὶ μὲν ἐπ' αὐτὴν μὲν εἰς δι-
 νη μὲν ὥστε εἰς μακάρων ἱνὰς νησος μετ' ὀκισ-
 μέναι. εἰάν ᾗ αἰδῶς ὅτι ἐκπύπης, καὶ ὁ πόδι κρατῆς,
 ἀπὸ τοῦ θαλάσσης εἰς γωνίαν ἱνὰ, ὅπου κρατῆσθης. καὶ
 παντὰ πασιμ' ἐξίθι τὴν βίον. μὴ ὑργιζόμενος, ἀλλὰ
 ἀπλῶς καὶ ἰσχυρῶς, καὶ αἰδομένως. γινέσθαι μόνον
 τοῦ πράξαις ἐν τῇ βίῳ, τὸ ὅπως δὲ ἐλθεῖν πρὸς μὲν
 τοῖς τὸν ἑαυτοῦ ὀνόματι, μετὰ τὴν συλλήψιν

καὶ σοι, τὸ μεμνηῖσθαι θεῶν καὶ οὗ ποῦ ἔκαστος ἐκλακόν
 ὄντα ἔχει θέλῃσιν. ἀλλὰ ὁμοιοῦσθαι αὐτοῖς τὰ λο-
 γικὰ πάντα. καὶ εἶναι, τὴν μὲν συνκλῆναι τὰ συνκῆς
 ποιῶσιν. τὴν δὲ κύναι, τὰ κυνός. τὴν δὲ μελίῃσαν,
 τὰ μελίῃσης. τὴν δὲ ἀνθρώπων, τὰ ἀνθρώπωνμίμος
 πῆλοιοι, πῆλοια, νάρκα, δολία, καὶ ἡμέραν ἀπὸ
 λείπειται σὺ τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα λόγματ' αὐτοῦ, ὅτι ἐκ
 σπολογητὸς φαντάζει καὶ πᾶσι πέμπεις. δεῖ γὰρ πᾶσι
 ὅτι βλέπειν καὶ πράσσειν, ὥστε καὶ τὸ ποδὶ καὶ κῶμ
 ἁμασυντελεῖσθαι, καὶ ἁμα τὸ θεωρεῖν καὶ κῶμ ἐργεῖσθαι.
 καὶ τὸ ἐκ τῆς ποδὶ ἐκείνων ὑδισμῆς αὐτὰ διδοῖ σὺ
 ζεῖσθαι. λαμβάνον, ἔχει κρυπτόμενον. πότε γὰρ ἀπλότῃ
 τῷ ἀπλάσει. πότε δὲ σεμνότητι. πότε γὰρ τὸ
 ἐφ' ἐκείνου γνώσεως, τί τέστιν κατ' ἐσῖαν καὶ τί
 θαλάσσαν ἔχει γὰρ τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτὸ πόσον πᾶσι
 καὶ ὑφίστασθαι καὶ ἐκ τίνων συγκεκρίται. καὶ τίσι δυνά-
 ται ὑπάρχειν. καὶ τίνος δυνάμει αὐτὸ διδόναι τε
 καὶ ἀφαιρεῖσθαι. ἀρχὴν καὶ μέγαν καὶ ἀρχὴν, μετὰ ἀφρο-
 νεί. ἀλλ' οὐ γὰρ λαγύδι, ἀλλ' οὐ γὰρ ὑποχρῆσθαι. ἀλλ'
 οὐ γὰρ συνίδια. ἀλλ' οὐ γὰρ ἀρκῆς ἄλλος Σαρμάτας.
 ὅτοι γὰρ ὁ λησὴρ αὐτὰ λόγματ' αὐτοῦ, πῶς
 εἰς ἄλληλα πάντα μεταβάλλει, θεωρεῖν καὶ μέ-
 θοδον κτῆσαι. καὶ διανεκῶς πρόσθε, καὶ συγ-
 γυμνάσθαι καὶ ποδὶ ὅτι τὸ μέγαν. οὐδὲ γὰρ γὰρ οὐ-
 τως μεγαλοφροσύνης ποιητῶν. δεῖ δὲ ὅσα το-
 τὸ σῶμα. καὶ γινώσκεις, ὅτι ὅσον οὐδέπω πάν-
 τα τὰ πάντα καὶ ἀλλὰ πᾶσι πᾶσι τὰ ἀνθρώπων.

δεήσῃ, ἀνῆκον ὁλομέαντ', δικαιοσύνη μάλιστα ὑφ'
 ἑαυτῷ ἐνεργούμενα. ἐν δ' ἐ τοῖς ἄλλοις συμβαί-
 νουσι, τῇ τῶ ὅλων φύσει. τί δ' ἐρεῖ τις ἢ ὑπολῆ-
 ψεται πῶς αὐτῷ, ἢ πράξει κατ' αὐτῷ, οὐδ' εἰς
 τοῦ βάλλεται. δύο του τοῖς ἀρκούντων αὐτός,
 δικαιοπραγεῖν τὸν ὅν πρᾶσόμεν, καὶ φιλεῖν τὰ
 ὅν ἀρνεόμενον ἑαυτῷ. ἀχολίας δ' ἐπάσας καὶ
 ἀποουδ' ἀσφῆκον. καὶ οὐδ' ἐν ἄλλο βούλεται, ἢ δι-
 δῆαν πόρρηνειν δὴ τοῦ νόμου. καὶ διδῆαν πε-
 ραίνοντι ἐπεδοῦ τῷ θεῷ. τίς ὑπονοίας χρεία, πα-
 ρὸν σκοπεῖν τί δὲ πρᾶχθῆναι. καὶ μὴ σιωρᾶς
 θυμνωῶς, ἀμετασρεπῆ ταύτη χωρεῖν. ἐὰν ἢ μὴ
 σιωρᾶς, ἐπέχειν, καὶ συμβούλοις τοῖς αἰετοῖς
 χρῆσθαι. ἐὰν δὲ ἑτέρα ἵνα πρὸς ταῦτα ἀντιβαί-
 νει, προΐεναι καὶ τὰς πρὸς αὐτὸς ἀφορμὰς λελογισ-
 μέως, ἐχόμεν τοῦ φαινομένου δικαίου. ἀριστὸν
 γὰρ κατατυγχάνειν τούτου. ἐπεὶ τοι ἡγε ἀπό-
 πῃσις ἀπὸ τούτου. ἐσω, χολαῖον καὶ ἀμαδουκί-
 νητόν ἐστι, καὶ φαιδρὸν ἄμα, καὶ σιωπῆτος ὁ τῷ
 λόγῳ κατὰ πᾶν ἐπόμενον. Πυνθάνεσθαι αὐτῷ,
 διθύς δ' ὕπνου γινόμενον μή τι διοίσεις σοι, ἐ-
 ἀν' ὑπὸ ἄλλου γένηται τὰ δίκαια καὶ καλῶς ἐ-
 χοντα; οὐ διοίσεις. μή τι ὑβλήλῃσαι, ὅτι οὐ τοι οἱ
 ἐν τοῖς πῶς ἄλλων ἐπαίνοις καὶ φόβοις φρεναπῶ-
 μένοι. τοιοῦτοι μὴ ὡς κλίνης εἰσὶ, τοιοῦτοι δὲ
 αὐτῷ πρᾶξις, οἷα δὲ ποιῶσι, οἷα ἢ φθονο-
 σιν,

σιμ, οἷα δὲ διώκουσιμ, οἷα δὲ κλέπῃουσιμ, οἷα
 δὲ ἀρπαζουσιμ, οὐ χερσὶ καὶ ποσὶμ, ἀλλὰ τῷ ἡ-
 μωτάτῳ ἐαυτὸ μέρει, ὡ γίνετῃ ὅταν θείῃ, πίσις,
 αἰδώς, ἀλήθεια, νόμος, ἀγαθος δαίμων. τῇ πάντῃ
 δι. δλουσῃ καὶ ἀρλαμβανούσῃ φύσει, ὅτι πα-
 ρουσία καὶ αἰδότης λέγει. διος ὁ θέλεις. ἀπὸ
 λαβῆς ὁ θέλεις. λέγει δὲ ὅτι οὐ καταδρασινόμε-
 νος, ἀλλὰ περὶ αρχῶν μόνον καὶ ἐννοῶν αὐτῇ. ὁ-
 λόγον ὅτι τὸ ὑπολαβόμενον ὅτι. ἵκον ὡς γνῶρις.
 οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἐκείνῳ ὡς ἐαυτὶς πανταχοῦ
 ὡς γνῶρις τῷ κόσμῳ. ἰδέτωσαν, ἰσορροπία-
 ρα οἱ ἄνθρωποι, ἄνθρωπον ἀληθινόν, καὶ φύσιν
 ζῶντα. εἰ μὴ φέρουσιμ, ἀρκετὴν ἀτῶραμ. κρεῖττον
 γὰρ ἢ οὕτως ζῶν. μηκέτι ὅλως πᾶσι τῷ οἷον ἵνα εἴ-
 τὸν ἀγαθὸν ἀνδρα διαλέγεσθαι. ἀλλὰ εἴν τοιοῦ-
 τον τοῦ ὅλου αἰῶνος, καὶ ὅτι ὅλης οὐσίας συνε-
 χῶς φαντασία. καὶ ὅτι πάντα τὰ καὶ μέρη, ὡς
 μὲν πρὸς οὐσίαν κυχραμῖς. ὡς δὲ πρὸς χρόνον,
 τρυπάνου πᾶσι φέρει. εἰς ἐκαστὸν τῶν ὑποκει-
 των ἐφιστάτα. ὑπὸ νοῦν αὐτὸ ἢ διὰ διαλυόμενον. ὅ-
 γν μεταβολῇ καὶ οἷον σφύει ἢ σκεδάσει γινό-
 μενον. ἢ καθόλου ἐκαστὸν περὶ φύσιν ὡς περὶ θνήσκον
 οἷοι εἰσιμ, ἐδιδόντες, καθύδιδόντες, ὁχλόντες,
 ἀρπατῆντες, τὰ ἄλλα. εἴτα οἷοι ἀνδρονόμοι-
 νοι, καὶ γαυροῦμενοι, ἢ χαλεπαίνοντες, καὶ ὅ-
 ὑπὸ ροχῆς ὑπὸ πληθύνοντες. πᾶσι γὰρ ὅτι ὅλως

πόσοις, καὶ δι' οἷα. καὶ μετ' ὀλίγον, γν' τοιούτοις
 ἔσοντα. συμφέρει ἐκάσῳ, ὀφείρει ἐκάσῳ ἢ τῷ ὁ-
 λῳ φύσις. καὶ τότε συμφέρει, ὅτε ἐκείνη φέρει,
 ἐξᾶ μὲν ὄμβρεσ γαῖα. ἐξᾶ δὲ ὁ σεμνὸς αἰθήρ· ἐξᾶ
 δὲ ὁ κόσμος ποιῆσαι ὃ αὐτὸ μέλλει γίνεσθαι. λέγω
 οὖν τῷ κόσμῳ ὅπσοι συμφέρῃ. μή τι δ' οὐτῶ καὶ
 κἔνο γίνεται καὶ λέγεται, ὅτι φιλεῖ ὅσῳ γίνεσθαι
 ἦτοι γν' ταῦτα ζῆς, καὶ ἡδὴ εἰθικας, ἢ ἔξω ὑπα-
 γεις, καὶ ὅσῳ ἡθελόν. ἢ ἀποθνήσκεις, καὶ ἀπελθ
 τέρησας. παρὰ δὲ ταῦτα εὐδὴν. ἔκδμ θυθύμεθ.
 γν' ἀργεὺς ἔσω αἶ, τὸ ὅτι τοιούτο ἐκἔνο ὁ ἀχρὸς ἔ-
 σι. καὶ πῶς πάντα δὴ τὰ αὐτὰ γν' θάδε τοῖς γν'
 ἄκρῳ θρ' ὄρει, ἢ ὑπὸ τῷ αἰγιαλῷ, ἢ ὅπου θέλεις.
 αὐτὸς γὰρ εὐρήσεις τὰ τ' ἐλάτωνθ, σηκὸν γν'
 ὄρει φήσι πῶδε βαλλόμεθ. καὶ βάλλειν βλή-
 ματα. τί ἐσί μοι τὸ ἡγεμονικόν μου. καὶ ποῖόν τι
 ἐγὼ αὐτὸ ποιεῖν νῦν καὶ πῶς τίποτε αὐτῷ νῦν
 χρῶμαι. μή τι κενόν νῦν δέ; μή τι ἀπόλυτον καὶ ἀ-
 πεσπασμένον κοινωνίας; μή τι προστετηκὸς καὶ ἀ-
 νακεκραμγόνον θρ' Ἀρκεδῶν, ὥς ἐ τῷ τῷ συμφέρε
 αἶ. ὁ τὸν κύριον φεύγων, δραπέτης. κύριθ δὲ
 ὀνόμθ. καὶ ὁ παρανομῶν, δραπέτης. ἅμα καὶ ὁ
 λυπόμενθ ἢ ὀργιζόμενθ ἢ φοβούμενος ὁ βύλε-
 ται τι γινόνεαι, ἢ γίνεσθαι, ἢ γινέσθαι, τ' ὑπὸ τοῖς
 ταῖς πάντα διοικῆντος τεταγμένων, ὅς δέ τι νόμθ.
 νέμωμ, ὅα ἐκάσῳ ὑπὸ βάλλει. ὁ ἄρα φοβούμεθ,
 ἢ λυπόμενθ, ἢ ὀργιζόμενθ, δραπέτης.

Σπέρμα εἰς μήτραν ἀφ' ἧς ἀπεχώρησέ, καὶ λοι-
 πὸν ἀλλήλαιτία πῆρα λαβῶσα, ἐργάζεται, καὶ ἄρ-
 πλῆει βρέφει. ὁ δ' οἶον, οἶον. πάλιν τροφὴν δὲ φέ-
 ρει γὰρ ἀφ' ἧς, καὶ λοιπὸν ἀλλήλαιτία πῆρα λαβῶ-
 σα αἰδομένη, καὶ ὁρμῇ, καὶ τὸ ὅλον ζῶον καὶ ῥώ-
 μιν, καὶ ἄλλα ὅσα καὶ οἷα ποιεῖ. ταῦτα οὖν τὰ γν-
 ταιώτα ἐγκαλύνει γρηγόρῃ. καὶ τὴν
 διώκει μὲν ὅπως ὁρᾷ, ὡς καὶ τὴν βρέθουσαν. καὶ τῇ
 ἀνωφερῇ ὁρμῇ, οὐχὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλ' οὐχ
 ἢ τὸν γνῶσιν. συνεχῶς ὑπνοῖν, πῶς πάντα τοῖς
 αὐτὰ ὅποια νῦν γίνεται, καὶ πρόδιν ἐγίνετο,
 καὶ ὑπνοῖν γενησόμενα, καὶ ὅλα δράματα καὶ
 σκηνὰς ὁμοειδέας, ὅσα ἐκ πείρας τῆς σῆς, ἢ τῆς
 πρεσβυτοῦρας ἐσθ' εἰας ἐγνως, πῶς ὁμμάτων τί-
 θεῖται, οἶον αὐτὴν ὅλῳ Ἀδριανῷ, καὶ αὐτὴν ὅλῳ
 Ἀντωνίνῳ, καὶ αὐτὴν ὅλῳ Φιλίππῳ, Ἀλεξάνδρῳ.
 Κροίσου, πάντα γὰρ ἐκείνα γνῶντα ἦν. μόνον
 δὲ ἐτόλμων φαντάζεσθαι πάντα τὰ ἐφ' ὧσιν ἔιν
 πῶς, ἢ διὰ τρεῖς ἔντα, ὁμοιορτῶ θυομένων χοιρε-
 δῶν, καὶ ἀκλακτίζοντι καὶ κεκραγόντι. ὁμοιον καὶ ὁ
 υἱὸς ἐπὶ τῷ κλινιδίῳ μόνῳ σιωπῇ τὴν ἐνθε-
 σιν ἡμῶν, καὶ ὅτι μόνον ἔστι λογικῶς ζῶον διέδοται,
 τὸ ἐκ σφίως ἐπὶ τοῖς γινομένοις. τὸ δ' ἐπὶ τῇ
 λάρπασι ἀναγκαῖον. καὶ μέρῳ ἐφ' ἑκάστῳ ὅν
 ποιεῖς ἐφιστάνων, ἐρώτα σεαυτὸν, εἰ ὁ θάνατός τις
 νὸν εἴα τὸ τῶς ἐρεῖς, ὅταν προσήσῃς ἐπὶ λυγρῇ
 ἐμαρτῇ ὀνύχῳ

μεταβάς ὑπὸ λογίζον, τί πρόμοιον ἁμαρτανύεις.
 οἶον ἀργύριον ἀγαθὸν εἶναι κείνων, τὴν ἡδονὴν, ἢ
 τὸ δοῦν. καὶ κατ' εἶδός. τὴν γὰρ ὑπὸ Βάλ-
 λων ταχέως ὑπὸ λήσῃ τῇ ὀργῇ. συμπίπτονται
 τὸ ὅτι βιάζεται. τί γὰρ ποιήσεις; ἢ εἰ δυνάσαιο, ἀ-
 φελε αὐτὸν τὸν Βιαζόμενον. Κατ' ἕνα ἰδὼν, Σωκρά-
 τειν φαντάζου ἢ Ὀτυλίῳ, ἢ Ὑμνία. καὶ δὲ φρά-
 τῶν ἰδὼν, εὐτυχίῳ, ἢ σιλουίνῳ φαντάζου, καὶ
 ἀλκίφρονι, τροπαιοφόρῳ φαντάζου. καὶ Ξυνοφῶν-
 τα ἰδὼν, Κρίτωνα ἢ Σδύκρον φαντάζου. καὶ εἰς
 ἑαυτὸν ἀπιδὼν τῷ καισάρῳ ἵνα φαντάξω. καὶ
 ἐφ' ἑκάστου τὸ ἀνάλογον. εἴτα συμπροσπιπῆτω
 σοι, ποῦ οὐκ ἐκεῖνοι. οὐδ' αὖ μοῦ, ἢ ὅπου δ' ἢ. οὕτως
 γὰρ συνεχῶς θεάσῃ τὰ ἀνθρώπινα, καπνόν, καὶ
 τὸ μὲν γὰρ. μάλιστα εἰς συμμνημονεύσεις, ὅτι τὸ
 ἀπαξ μεταβαλὼν οὐκέτι ἔσαι γὰρ τῷ ἀπείρῳ χρό-
 νῳ. σὺ οὐ γὰρ τίνι; τί δ' οὐκ ἀρκεῖ σοι τὸ βραχὺ
 εἶναι, κοσμίως διαπερᾶσαι; οἶαν ὕλιν καὶ ὑπό-
 θεσιν φεύγεις; τί γὰρ ὅτι πάντα ταῦτα ἄλλα,
 πλὴν γυμνάσματα λόγου ἐωρακότος ἀκριβῶς
 καὶ φυσιολόγως τὰ γὰρ τῷ βίῳ; μὲν οὐκ, μετρί-
 ξοικειώσης σαυτῷ καὶ ταῦτα, ὡς ὁ ἑρμῆς μὲν σὸ
 μαχθῇ πάντα δ' οἰκειοῖ. ὡς τὸ λαμπρὸν πῦρ, ὅτε
 αὐτὸ βόλῃς, φλόγα δ' αὐτὸ καὶ αὐγλὴ ποιῇ. μη-
 δ' οὐκ ἐξίσω εἰπεῖν ἀληθύνοντι πρὸς σοῦ, ὅτι οὐχ
 ἀπλοῦς, ἢ ὅτι οὐκ ἀγαθός· ἀλλὰ ψεύδεις, ὅτις
 τῷ τῷ

τούτων ἡ πόδι σὺ ὑπολήφεται. πάντες ὅσοι
 σοί. τίς γὰρ ὁ κωλύων ἀγαθὸν εἶναι ἁπλοῦς; σὺ
 μόνον κρινὸν μηκέτι ζῶ, εἰ μὴ ποιῇς τὸ εἶσθαι. οὐδὲ
 γὰρ αἰρεῖ λόγῳ μὴ ποιῶντων ὄντα. τί δὲ τὸ ὑπὸ
 ταύτης τῆς ὑλῆς διωκόμενῃ καὶ τὸ ὑγιεῖσθαι πράχ-
 θῆναι, ἢ ῥηθῆναι; ὅτι γὰρ αὐτὸς ἦ, ἐξείσμεν τὸ πρῶ-
 ξαι ἢ εἰπεῖν. καὶ μὴ πεφασίς, ὡς κωλυόμενος. ὅ-
 τι πρότερον παύσῃς ἐνὼν, πρὶν ἢ ἴδω παύσῃς. ὅτι
 οἷός ἐστι τοῖς ἡδύνασθαι ἢ τρυφῇ, τοιόσοι τὸ ἐ-
 πιφθί. ὑποβαλλομένης καὶ ὑποπιπθούσης ὑλῆς
 ποιεῖν τὰ οἰκῆα τῇ τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῇ.
 ἀπόλαυσιν γὰρ δεῖ ὑπολαμβάνειν, πάντες ὅτι ἐξεί-
 καὶ τὴν ἰδίαν φύσιν γνέργειν. πανταχοῦ δὲ ἐξεί-
 σι. τοῦ μὴ οὐκ κυλινδρῶ, οὐ πανταχοῦ διδίοται
 φέρεσθαι τὴν ἰδίαν κίνησιν. οὐδὲ τῷ ὑδατι, οὐδὲ
 πυρί, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις ὅσα ὑπὸ φύσεως ἢ ψυχῆς
 ἀλόγον διοικεῖται. τὰ γὰρ δεικνύοντα καὶ γνίσσε-
 μενα πολλά. νοῦς δὲ καὶ λόγῳ δεῖ πάντες τοῖς
 αὐτῇ πίπθοντες, οὕτως πορεύεσθαι διώματα, ὡς
 πέφυκε, καὶ ὡς θέλει. ταύτῃ τὴν ῥασιόνῃ περὶ
 ὁμμάτων ὑβέμεν καὶ τὴν γνέχθῃσεται ὁ λόγος
 δεῖ πάντων. ὡς πῦρ αὐτῷ, ὡς λίθῳ ἥκτω, ὡς κύ-
 λινδρῳ καὶ πρανοῦς, μηκέτι μηδὲν ὑπὸ ζῆτι. ἵνα
 γὰρ λοιπὰ ἐγκώμματα, ἢ τοι τοῖς σωματικῶν δεῖ τῷ
 θεοῦ, ἢ χωρὶς ὑπολήψεως, καὶ τῇ αὐτῇ τοῖς λό-
 γον γνῶσιν, οὐ θράνει, οὐδὲ ποιῇ κακόν, οὐδὲ

Λοῦν· ἐπεὶ τοὶ καὶ ὁ πάχων αὐτὸν, κακὸς αὐτὸν οὐδὲν
 ἐγγίβει. ὡς γοῦν τῶν ἄλλων κατασκύασμάτων
 πάντων, ὃ πᾶν κακὸν πνι αὐτῶν συμβῆ, πρὶν δὲ
 τοῦ χεῖρος γίνεσθαι αὐτὸν τὸ πάχων· γνῶταί τε δὲ ἐ-
 δὲ ἐπὶ αὐτῷ, καὶ κρείττω γίνεσθαι ὁ ἀνδρωπότης, καὶ
 ἐπαινετὰ τὸν θεόν, ὅς τοι δὲ χάρις ἔσται πρὸς πᾶσι
 πᾶσι. ὅλως ὅ μὲν νομοῦσι, ὅτι τὸν φύσει πολίτην,
 ἐδὲν βλάπτει, ὁ πόλις τὸ βλάπτει. οὐδὲ γὰρ πόλις
 βλάπτει, ὁ νόμος τὸ βλάπτει· τούτων δὲ τῶν καλῶ-
 μῶν ἀλλήλων ἀλλήλων νόμον βλάπτει νόμον. ὅτι
 νυν νόμον οὐ βλάπτει, ὅτε, πόλις, οὐτε πολίτης.
 ὅτι δὲ δικηγόρῳ ἔπειτα τῶν ἀληθοῦς λογμάτων, ἀρ-
 κεί καὶ τὸ βραχύτατον, καὶ γὰρ μέσῳ καί μὴ εἰς ἑπὶ
 μνησὶν ἀλυπίας καὶ ἀφοβίας. οἷον, φύλλα τὰ
 μὴ τ' αὐτῷ χαμάδις χεῖ. ὡς αὐτῷ γὰρ γένε-
 φυλλάειον δὲ καὶ τὰ τεκνία σου. φυλλάειον δὲ καὶ
 ταῦτα τὰ ὑπὸ βοῶντα ἀξιόπιστος, καὶ ὑπὸ φημῶν
 τα· ἢ ἐκ τῶν γιναντίων καταρῶμενα, ἢ ὑσυχῇ ψέ-
 γοντα, καὶ χλευάζοντα. φυλλάειον δὲ ὁμοίως, καὶ
 τὰ δὲ δεξιόμενα τῶν ὑπεροφημένων. πάντα γὰρ ταῦ-
 τα ἔασι· ὡς γίνεσθαι ὥρην. εἴτα αὐτῷ καταβί-
 βληκεν ἐπεὶ δ' ἢ ὑλὴ ἔτερον ἀντὶ τούτων φύει. τὸ
 ὅτι οὐλοχρόνιον κοινὸν πᾶσι· ἀλλὰ σὺ πάντα ὡς
 αἰώνια ἰσόμενα φέγγεις, καὶ δῶκες, μικρὸν καὶ
 καταμύσεις. τὸν δὲ δὲ γενεγόντα σε ἡδὴ, ἀλλὰ
 θρηνησέ. τὸ ὑγιαίνοντα ὀφθαλμοῦ, πάντα ὅρα
 δὲ

θίει τὰ ὀρετὰ, καὶ μὴ λέγειν τὰ χλωρὰ θέλω. ἔσται
 γὰρ ὀφθαλμοῦντος ὅστις. καὶ τὴν ὑγιαίνοντα ἀπο-
 λύνει, καὶ ὁσφρησιν, εἰς πάντα θίει τὰ ἀκύνεα καὶ
 ὁσφραντὰ, ἐπὶ ὁμίλῳ εἶν. καὶ ἔστιν ὑγιαίνοντα εἰς
 χορὴν πρὸς πάντα τροφίμα ὁμοίως ἔχειν. ὡς μύ-
 λῳ πρὸς πάντα ὅρα ἀλέσουσα κατεσκύβασαι.
 καὶ τοίνυν τὴν ὑγιαίνοντα διάνοιαν, πρὸς πά-
 ντα θίει τὰ συμβαίνοντα ἐπὶ ὁμίλῳ εἶν. ἡ δὲ λέγου-
 σα τὰ τεκνία σωζέει καὶ πάντας ὅ, τί αὐτῇ πρὸς
 ξω ἐπαινέτωσα, ὀφθαλμός ὅστις τὰ χλωρὰ ἴσθῃ.
 ἡ ὁδόντων τὰ ἀπαλά. οὐδέ τις ὅστις οὕτως δύνωσι
 μὲν ὡς ἀκρηνήσκοντι οὐ πρὸς ἕξονταί τινος ἀσφα-
 λήσοι ἢ συμβαίνον κακόν. ἀποσταλῇ καὶ συ-
 φὸς μὲν, μὴ τὸ πανύστατον εἶσαι τις ὁ κατ' αὐτὸν λή-
 γων, ἀναπνέσσω μὲν ποτε ἀπ' αὐτοῦ τὸ πα-
 διαγωγόν, χαλεπὸς μὲν οὐδὲν ἡμῶν μὲν. ἀλλὰ
 ἡ ὁδὸν μὲν ὅτι ἡ σὺν καὶ ἀγινώσκῃ ἡμῶν. ταῦτα
 μὲν ἔστιν ὅτι ἀποσταλαί. ἐφ' ἡμῶν ἢ πρὸς ἀλλὰ ὅστις
 δὲ ἂν πολὺς ὁ ἀπαλακτιῶν ἡμῶν. ἢ τοῦ ἐν γινώ-
 σεις ἀκρηνήσκων, καὶ δυνωλὸν τὸν δὲ λήσῃ, λο-
 γιζόμενοι, ἐκ τοῦτου βίου ἀπέρχομαι, γὰρ ὡς αὐ-
 τοὶ οἱ κοινῶν, ὡς ἔστιν τὰ ποσῶντα ἡγωνισά-
 μεν, ἡντιάμεν, ἐφρόντιζα, αὐτοὶ ἐκείνοι ἐθέλῃσι
 ὑπάγειν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἐκ τῶν τῶν ὁδῶν ἐλπί-
 ζοντες. τί αὐτῶν ἀντέχει τοῦ ἐν ταῦτα μακροτέ-
 ρας διατρεβῆς, μὴ μὲν τοὶ εἶναι ὡς ἐλατῇ δυνάμει

αὐτοῖς ἀπιθί. ἀλλὰ τὸ ἴδιον ἐδοῦτο δάσώζωρ, φέ-
 λθῃ, καὶ δύνος, καὶ ἰλεως, καὶ μὴ πάλιν ὡς ἀρσασ-
 μὲν θῇ. ἀλλ' ὥσπερ ὑπὸ τοῦ θυθανατόντων, θυκ-
 λως τὸ ψυχάειον ἀπὸ τοῦ σώματός θῇ λείπῃ, τοῦ
 αὐτῶν καὶ τῶν ἀπὸ τούτων ἀποχώρησις διὰ γεν-
 ῶσα. καὶ γὰρ τούτοις ἡ φύσις σιωπῇ φε, καὶ σιωπῇ
 κρινῇ. ἀλλὰ νῦν δαλύνει; δαλύνομαι, ὡς ἀπὸ οἰ-
 κείων μὲν, ὅ μὲν ἀνθελεκόμην θῇ, ἀλλ' ἀβιάσως.
 ὅν γὰρ καὶ ῥῶρ, τῷ καὶ φύσις. ἐθισομὲν ὑπὸ παυτοῦ
 ὡς οἰόντες τοῦ πρᾶσσομένου ὑπολινθῇ, ὑπὸ ζητῆ-
 καὶ σαυτοῦ, ὅτι θῇ, ἐπὶ τίνα φέρῃ. ἀρχὸς ὃ ἀπὸ
 σαυτοῦ, καὶ σεαυτοῦ πρᾶστον δέξεται. μέμνησο ὅτι
 τὸ νύδρσασσῶν δεινὸν ἐκείνο, τὸ γνῶστον ἐγκεκρυ-
 μμένον ἐκείνο ῥητορεία, ἐκείνο ζώῃ, ἐκείνο, εἰ δ' εἰ-
 πῆν, ἀνθρώπων. μηδέποτε συμπόδιφαντάξῃ
 τὸ πόδι κείμην ἀγγειῶδιν, καὶ τὰ ὄργανία ταῦ-
 τα τὰ πόδι πεπλασμένα. ὅμοια γὰρ δεινὸν σκεπάζ-
 νω. μόνον δὲ δαφέροντα, καὶ δότι προσφυῇ δειν-
 ἐπεὶ τοῖς ὅ μὲν ἴδιον ὑπὸ τούτων ὀφελός δεινὸν τῶν μορίων,
 χωρὶς τῇ κινήσεως καὶ ἰσχύσεως αὐτὰ αἰτίας, ἢ τῇ
 λεικίδῃ τῇ ὑφαντρίᾳ, καὶ τοῦ καλὰ μὲν
 βελ γράφοντι, καὶ τοῦ μασιγίῃ
 βελ ἡνιόχῳ.

131

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤ

τοκράτορος τῆς ἐαυτῶν

Βιβλίον ια.

Α ἰδία φη λογικῆς ψυχῆς ἐαυτῶν
 ὁρᾷ, ἐαυτῶν δ' αὖθροϊ, ἐαυτῶν ὅποι
 αὐτῶν βύληται ποιεῖ. Τὸν καρπὸν
 ὁρᾷ φέρει, αὐτὴν καρποῦντ'. αὐτῶν γὰρ
 τῶν φυτῶν καρπὸν, καὶ τὸ ἀλόγον ὡς τὸ ζῶον
 ἄλλοι καρποῦνται. τὸ ἰδίον τέλους τυγχάνει,
 ὅπως αὐτὸ τὸ βίου πέρας ὡς τῆς. οὐχ ὡς αὐτῶν
 ὁρᾷ σέως καὶ ὑποκείσεως καὶ τῶν τοιούτων ἀ-
 τελῆς γίνεται ἢ ὅλη πρᾶξις ἐάν τι ἐγκόψῃ. ἀλλ'
 ὡς αὐτὸς μέρος, καὶ ὅπου αὐτὸν καταληφθῆναι
 πληροῦν καὶ ἀποσδέξαι αὐτῶν τὸ πᾶν ποιεῖ.
 ὡς εἰπῆμ, ἐγὼ ἀπέχω τὰ ἐμὰ. ἔτι δὲ ποδὲρ χεῖρ
 τὸν ὅλον κόσμον, καὶ τὸ ποδὲ αὐτὸν κενόν, καὶ τὸ
 χῆμα αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν ἀπείραν τὸ αἰὼν ὡς
 τένεται, καὶ τὴν ποδὲρ δικλῶ παλιγγενεσίαν τῶν
 ὅλων ἐμπόδι λαμβάνει, καὶ ποδὲρ νοεῖ, καὶ θεωρεῖ.
 ὅτι οὐδὲν νεώτερον ὄψονται οἱ μετ' ἡμᾶς, οὐδὲ
 ποδὲρ ὅτερον εἶδον οἱ πρὶν ἡμᾶς. ἀλλὰ τρόπον τι
 νὰ ὁ τεσσαρακονθῆτης, ἐάν νοῦν ὅσον οὐκ ἔχῃ,
 πάντα τὰ γεγονότα, καὶ τὰ ἐσόμενα εἰσάκει καὶ
 τὰ τὸ ὁμοειδὲς. ἰδίον δὲ λογικῆς ψυχῆς, καὶ τὸ

φιλεῖν ὅς πλεονεξῇ, καὶ ἀλθῆσαι, καὶ αἰδῶς, καὶ τὸ μὴ
 διγνῆσθαι ἐαυτὸν προέμαρ, ὅτι ἰδίον καὶ νόμον ὅπως αἴ-
 οῦ διγνῆσθαι ἐγγελλόγῃ ὁρδὸς, καὶ λόγῃ δικαιο-
 σωμένης ὡς οὐκ ἔστι τὸ πονεῖν, καὶ ἐρχέσθαι, καὶ παγ-
 κρατίου καταφρονήσεις, ἐὰν πλὴν μὲν ἐμμελῶς
 φωνῶν καταμερίσας εἰς ἑκάστην τῶν φθόγων, καὶ
 καὶ ὅνα πύθνη σεαυτοῦ εἰς τούτου ἡγήσῃ. διατρε-
 πῆσθαι γὰρ, ὡς δὲ ἐρχέσθαι τὸ ἀνάλωτον ποιήσας
 καὶ ἑκάστην κίνησιν ἢ χέσιν. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑπὸ
 τῷ παγκρατίου. ὅπως οὐκ χωρὶς ἀρετῇ, καὶ τῶν
 ἀπ' ἀρετῇ, μέμνησο ὑπὸ τὰ ἡγῆσθαι μέγῃ τρέχειν. καὶ
 τῇ διαίρεισιν αὐτῶν, εἰς καταφρόνησιν ἵεναι. τὸ δὲ
 αὐτὸ καὶ ὑπὸ τῶν βίον ὅλον μετὰ φερεῖ. οἷα δὲ ἡμῶν
 ψυχὴ ἢ ἐβίον ἢ ἐὰν ἡδονὴ ἀπλυσθῆναι δὲ τῷ σώ-
 ματι ἢ ἐβίον ἢ ἐὰν σβενθῆναι, ἢ σκεδᾶσθαι, ἢ συμ-
 μεῖναι. τὸ δὲ ἐβίον ὅσον, ἵνα ἀπὸ ἰδιότητος κέρσεως
 ὀρχηται. μὴ ἡγῆσθαι ψιλῶς πρὸς ἀταξιν ὅτι χριστιανοί,
 ἀλλὰ λελογισμένως, καὶ σεμνῶς. καὶ ὡς καὶ ἀλ-
 λου πείσας ἀτραγῶδως. πεποίηκά τι κοινωνι-
 κῶς. ἐκὼν ὡφελῆμα. ὅσον ἵνα αἰεὶ πρόχειρ) ἀπαν-
 τῶν καὶ μεθ' αὐτῶν πάντων τίς σου ἢ τέχνης ἀγαθὸν
 εἴη. ὅσον δὲ πῶς καλῶς γίνετ', ἢ ἐκδεωρημάτων.
 ὅσον μὲν, πόδιν τῷ ὅλον φύσεως. τῶν δὲ πόδιν τῷ
 ἰδίᾳ τῷ ἀνθρώπῳ κατασκευῆς. πρῶτον αἰτρε-
 γωδία πρὸς ἡθῶν ὑπομνησιν καὶ τῶν συμβαι-
 νόντων. καὶ ὅτι ταῦτα οὕτως πεφυκε γίνεσθαι.

καὶ

καὶ ὅτι οἷς ὑπὲρ τῆς σκηνῆς ψυχαγωγῆσαι, τοῦτο οἷς
 μὴ ἀχθεῖν ὑπὲρ τῆς μέγας σκηνῆς. ὁρᾷτε γὰρ, ὅ
 κούτως δὲ ταῦτα πόραινται. καὶ ὅτι φέρον-
 τιν αὐτὰ καὶ οἱ κεκραγότες ἀπὸ κιναισῶν. καὶ λέ-
 γεται δὲ πῶς ὑπὸ τῶν τὰ δράματα ποιούντων
 ῥησίμως. οἷον δὲ ἐκείνο μάλιστ'· εἰ ἢ ἡμετέροις
 ἐκ θεῶν καὶ παῶν ἐμῶν, ἔχει λόγον καὶ ὅσον. καὶ
 πάλιν, τοῖς πράγμασι γὰρ οὐχὶ θυμοῦ δακρυβίον
 δεῖξιν ὥστε κάρπιμον εἶναι καὶ ὅλα τοιαῦτα.
 μετὰ δὲ τὴν τραγωδίαν ἡ ἀρχαία κωμωδία
 πρὸς τὴν παιδιαγωγικὴν πρὸς τὴν ἔχουσα. καὶ
 τὰ τυφίας οὐκ ἀρχέως δι' αὐτῆς τῆς θυβύρην
 τῆς ὑπὸ μιμνήσκουσα. πρὸς οἷον καὶ διογέ-
 νος ταῦτ' ἐπιδείκναι. μετὰ ταῦτα τίς ἢ μέ-
 τη κωμωδία, καὶ λοιπὸν ἡ νέα πρὸς τίποτε πᾶ-
 ρεληπία, ἢ κατ' ὀλίγον ὑπὲρ τὴν ἐκ μιμήσεως
 φιλοτεχνίαν ὑπερβύνη ἐπίσημον ὅτι μὲν γὰρ λέγε-
 ται καὶ ὑπὸ τούτων ἡ ἀρχαία, οὐκ ἀγνοεῖται.
 ἐπεὶ ἡ ὅλη ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ποιήσεως καὶ
 δραματουργίας, πρὸς τίνα ποτὲ σκοπὸν ἀ-
 πέβλεψε. πρὸς γὰρ γένεσιν προσπίπτει τὸ μὴ εἶναι
 ἀπὸ βίου ὑπόδειξιν εἰς τὸ φιλοσοφῆν οὕτως
 ὑπὲρ τῆς αἰσθητικῆς, ὥς ταῦτ' ἐν ἡμῶν ὡς τυγχά-
 ναι, λαλοῦσθαι τὰ προσεχῆς λαλοῦσθαι ἀποκοπῆς,

οὐδὲν ἄτακτον μὴ καὶ τῷ ὅλῳ φυτῷ ἀρκευόφθα-
 λμῶν δὲ καὶ ἀνθρώπων, ὅνους ἀνθρώπων ἀποχι-
 οῖς ὅλης τῇ κοινωνίας ἀποπέπρωκε. ἡλικίᾳ
 μὲν οὐρ ἄλλῃ ἀποκόπῃ, ἀνθρώπων δὲ αὐτὸς
 ἑαυτὸν τοῦ πλησίον χωρίζει, μισήσας καὶ ἀπο-
 στραφεῖς. ἀγνοεῖ δὲ ὅτι καὶ τοῦ ὅλου πολιτὸν μα-
 τὴ ἅμα ἀποτετμηκὼν ἑαυτὸν. πλὴν ἐκείνο γὰρ
 διῶρον τοῦ συσχημαμένου τῷ κοινωνίαν διός. ἐ-
 ξεῖσι γὰρ πάλιν ἡμῖν συμφῶναι τῷ περὶ σε, καὶ
 πάλιν τοῦ ὅλου συμπληρωτέως γίνεσθαι. πλεο-
 νάκεις μὲν τοι γινόμεναι τὸ κατὰ τὴν τοιαύτην διαί-
 ρησιν, διυστόνως καὶ δυσχερὲς καὶ ἀποκαθίστατον προ-
 χωροῦν ποιεῖ. ὅπως τε οὐχ ὅμοιοι ὁ κλάδιος ὁ
 ἀπ' ἀρχῆς συμβλασέας, καὶ σύμπλους συμ-
 μείνας ὅθι μετὰ τὴν ἀποκοπὴν αὐτὸς ἐγκυρῶν
 διδόντι. ὅ, τί ποῖε λέγουσι οἱ φυτουργοὶ ὁμοῦ
 νεῖν μὲν, μὴ ὁμοδογματεῖν δὲ. οἱ γὰρ ἀμύμονοι περὶ
 ἴοντι σοι κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὥσπερ ἀπὸ τῇ ὑγιᾶς
 πράξεως ἀποστρέψαι σε οὐδὲν ἴσονται. οὕτως
 μὴδὲ τῇ περὶ αὐτὸς ὁμιλίᾳς ἐκπερὶ τῶν αἰ-
 λὰ φύλασσε ἑαυτὸν ἐπ' ἀμφοτέρων ὁμοίως. μὴ
 μόνον ὡς τῇ βυσταθοῦς κρίσεως καὶ πράξεως, ἀλ-
 λά καὶ ὡς τῇ περὶ αὐτὸς ἡλικίᾳ ἐκπερὶ τῶν αἰ-
 ἄλλως διυχεραίνοντας πρᾶσσει. καὶ γὰρ τὸ
 τοῦ ἀδυνάτου, τὸ χαλεπαίνειν αὐτοῖς ὥσπερ τὸ ἀρ-
 κῆναι τῇ πράξεως, καὶ γὰρ οὐκ οὐκ ἡταπлагν-
 τε.

τα ἄμφοτόροι γὰρ ἐπίσης λιποτάκτῃ. ὁ μὲν ὑπο-
τρέας, ὁ δὲ ἄλλοτριωθεὶς πρὸς τὴν φύσιν συγγεν-
ῆ καὶ φίλον. οὐκ ἐστὶ χείρων ὁδε μίαν φύσιν τέχνας.
καὶ γὰρ αἱ τέχναι τὰς φύσεις μιμοῦνται εἰς τὸ κα-
τὰ φύσιν, ἢ πασῶν τῶν ἄλλων τελειωτάτη καὶ πόδω λη-
πτικωτάτη φύσις, οὐκ αὖ ἀφλείπει τοῦ τεχνικ-
οῦς θυμηχανίας. πᾶσαι δὲ γὰρ τέχναι τῶν κρείττω-
νων ὄνεκον, τὰ χείρων ποιοῦσιν· οὐκοῦν καὶ ἡ κοινὴ
φύσις. καὶ δὲ γὰρ οὐ μὴν γένεσις δικαιοσύνης, ἀλλὰ
ἡ ταύτης αἰσθητικαὶ ἀρεταὶ ὑφίστανται. ὁ γὰρ τε-
χνικός τὸ δίκαιον, εἰάν τις διαφειρώμεθα πρὸς τὰ
μέτρα, ἢ θυεξαπάρηται καὶ πλεονέκτημα καὶ ταπει-
νότης ὡμότης. εἰ οὐκ ἐρχετο ὑπὸς τὰ πράγματα
ὡς αἰδιώξεις ὁ φυγαὶ βορυβοσί σε. ἀλλὰ τὸ πο-
τὸν αὐτὸς ἐπ' ἐκείνα ὄρχη. τὸ γοῦν κείμεν πᾶσι
αὐτῶν, ἡ συχαζέτω. καὶ κείνα μὲν ἀπρεμοῦντα, καὶ
οὐτε δίκαιον οὐτε φθόνον ὀφθίσθη. σφαῖρα ψυ-
χὴς αὐτοδιδόσ, ὅταν μήτε ἐκτείνῃται ἐπὶ τὴν μήτε
ἰσωςιμωτρέχῃ, μήτε σιωίζων. ἀλλὰ φωτὶ λάμ-
πεται, ὡς τὴν ἀλήθειαν ὁρᾷ τὴν πάντων, καὶ τὴν
ἐν αὐτῇ.

καταφρονήσει μὲτις; ὀφείτω. ἐγὼ δ' ὄψομαι,
ἵνα μέν τι καταφρονήσῃς ἄξιον πρᾶσσω ἢ λέγω
εὐρίσκωμαι. μὴ σῆς; ὀφείτω. ἀλλὰ ἐγὼ θυμὸν ἔχω
καὶ δυνάμεις πάντας καὶ τούτω αὐτῷ ἔτοιμον ἵνα
πυρρῶς μὲν δέξαι, οὐκ ἀπελθῶσι καὶ, οὐδέ τις καταφρονήσει

πιδ' ακνύμεθ' ὅτι ἀνέχομαι, ἀλλὰ γνησίως κρα-
 χησῶς, οἷθ' ὁ φωκίωρ ἐκῆνθ', εἰ γε μὴ προσε-
 ποιῆθ'· τὰ ἴσω γὰρ δ' εἴθι αὐτὰ εἶν'. καὶ ὑπὸ τῆς
 θεῶν βλέπειδι ἀνδρωπομ πρὸς μηδὲν ἀγανακ-
 τικῶς δ' ἔλιδέ μιν, μηδὲ δεινοπαδοῦντα· τί γὰρ
 σοι κρηὶον εἰ αὐτὸς νῦν ποιεῖ τ' ὑδὶ τῇ φύσει σου
 οἰκῆον, ὃ δέχῃ τὸ νῦν τῇ τῶ ὅλων φύσει δύκα-
 ρον, ἀνθρώπ' τεταμνέθ' πρὸς τὸ γίνεσθαι δι'
 ὅθου διὰ τ' κοινῇ συμφέρον; ἀλλήλων κατὰ φρο-
 νῶντος, ἀλλήλοις ἀρεσκόμεντος, καὶ ἀλλήλων ὑ-
 πορέχων δέλοντος, ἀλλήλοις ὑποκατακλίνον-
 ται. ὥς ἀπὸς καὶ λίβδηλθ' ὁ λέγων, ἐγὼ προή-
 ρημι ἀπλῶς σοι προσφέρειδαι. τί ποιεῖς ἀνθρώ-
 πει; ἴδου οὐ δέῃ προλέγειν, αὐτῷ φανήσεται· ὑδὶ
 τομειτώπῳ γε γράφδαι ὀφείλει δὺθὺς ἡ φωνή· τοι
 οὗτορ ἔχει δὺθὺς γν' τοῖς ὅμμασι μὲν δέχει. ὥς τῶ ἑ-
 ρασῶν γν' τῷ βλέμματι, πάντα δὺθὺς γνωρίζει
 ὃ ἐρώμενθ'. τοῖς τ' ὅλως δέῃ τ' ἀπλῶν καὶ ἀγαθῶν
 εἶν', οἷ) γράσωνα· ἵνα ὁ πρῶτος, ἅμα τῷ προσελ-
 θεῖν δέλει ὃ δέλει αἰδοῦν. ὑδὶ τῆς διδουσις ἢ ἀπλό-
 ῖτος σκέλμῃσι μὲν ὁ δέμῃσι αἰχίον λυκοφιλίας
 πάντων μάλιστα ἴδου φδύγῃ, ὁ ἀγαθὸς, καὶ ἀπλῶς,
 καὶ δὺμλῆς, γν' τοῖς ὅμμασι μὲν ἔχουσιν ταῦτα. ὁ δὲ λαν-
 θανδ' κέλλιστε ἢ ζῶν, διωάμει αὐτῇ γν' τῇ ψυχῇ, ἑ-
 αὐν πρὸς τὰ ἀδιὰφορα ἀδιὰφορῇ, ἀδιὰφορήσει
 ἢ, ἵαν' ἐκαστομ αὐτῶν θεωρῇ δι' κρημνίως καὶ ὀλικῶς.

καὶ

οὐ μεμνημένος, ὅτι ὑδὲν αὐτὶ ὑπόληψιμὸν αὐ-
 τῷ ἡμῖν ἐμποιεῖ. ὃν ὀρχεῖται ἐφ' ἡμᾶς. ἀλλὰ τὰ μὲν
 ἔμεναι ἡμεῖς ἴδμεν, οἷας ποδὶ αὐτὸ κρείσσει γηρυνῶν
 τὰν κῆρ ἐν γράφοντες αὐτοῖς. ὅζον μὲν μὴ γράφειν.
 ὅζον δὲ καὶ πωλᾶν, ὅθεν δὲ ἀλῆναι. ὅτι ὀλίγη
 χρόνου ἔσται ἡ τοιαύτη προσοχή. καὶ λοιπὸν πε-
 παύσεται ὁ βίβλ. τί μωροὶ δυνήσονται καλῶς ἐ-
 χειρ ταῦτα, εἰ μὲν γὰρ ἡ φύσις ἐστὶ χαῖρε κωθῆς.
 καὶ εἰς αὐτὴν σοὶ εἰ δὲ πρὸς φύσιν, ζήτει τί ὅστις
 σοὶ ἡ φύσις τὴν σὺ φύσιν. καὶ ὑδὲν αὐτὸν ἀπὸ δὲ κ' ἀν-
 ἀδοξον ἢ. παντὶ γὰρ συγγνώμη τὸ ἴδιον ἀγαθὸν
 ζήτουν. πέβν ἐλὺν θένει κατὸν, καὶ ἐκ τίνων ἐ-
 κατὸν ὑποκειμένων, καὶ εἰς τί μεταβάλλει. καὶ
 ὅτιον ἔσται μεταβάλλον, καὶ ὡς ὑδὲν κατὸν πεί-
 σεται. καὶ πρῶτον, τίς ἢ πρὸς αὐτὸν μοιχεύει.
 καὶ ὅτι ἀλλήλων ἔνεκον γέγονα μὲν. καὶ κατ' ἑτε-
 ρον λόγον, προσησόμεθα αὐτῶν γέγονα, ὡς
 κρείος ποιήσης, ἢ ταῦτα ἀγέλης. αὐτὸν δὲ ἐπι-
 δι. ἀπὸ εἰ μὴ ἄτομοι, φύσις ἢ τὰ ὅλα διοικου-
 ῖα. εἰ αὐτὸν, τὰ χείρονα τῶν κρείσσονων ἐνεκον. ταῦ-
 τα δὲ, ἀλλήλων. δὲ δὲ τὸν δὲ, ὅποιοι ἔντες εἰσιν
 ὑδὲν τὸν τραπεζῆς, ἐν τῷ κλιναρίῳ. τὰλλα. μάλιστα
 δὲ, οἷας ἀνάγκας δογματῶν κειμένων ἔχου-
 σιν. αὐτὰ δὲ ταῦτα. μὲν δ' οἷον τύφω ποιου-
 σι. τρίτον, ὅτι εἰ μὲν ὀρθῶς ταῦτα ποιοῦσιν,
 ὅν δὲ διναχραίνειν. εἰ δὲ οὐκ ὀρθῶς, διηλο-
 γῶντι ἀκοντὸν καὶ ἀγνοῶντὸν. πᾶσα γὰρ ψυχὴ

ἀκούει σέρεται, ὥσπερ τὸ ἀληθοῦς, οὕτως καὶ
 τὸ κατ' ἀξίαν ἐκείνῳ πρὸς φέρεται. ἀχθόντες γὰρ
 ἀκούοντες, ἀδικοὶ, καὶ ἀγνώμονες, καὶ πλεονέκτες,
 καὶ καθάπαξ ἁμαρτητικοὶ πρὸς πλεονόμιον. τέταρτον
 ὅτι καὶ αὐτὸς πολλὰ ἁμαρτανύει, καὶ ἄλλος τοῦ
 οὗτος ἐστὶ καὶ ἐπινωμὴ δὲ ἁμαρτημάτων ἀπέχῃ,
 ἀλλὰ τὴν γὰρ ἐξίτητον ποιητικὴν ἐξίτητον, ἐκείνη δὲ
 λίσαν, ἢ δοξασίαν, ἢ τοιοῦτόν τι κακόν, ἀπέχῃ τῶν
 ὁμοίων ἁμαρτημάτων. πέμπτον, ὅτι οὐδὲ ἐκ ἁμαρ-
 τάνουσι κατελείφας. πολλὰ γὰρ κατ' οἰκονομίαν
 γίνεται, καὶ ὅλως πολλὰ διὰ πρόδορον μαθεῖν.
 ἵνα τις πρὸς ἀλλοτρίας πράξεως καταλήπτικῶς
 ἐκείνη φένηται. ἕκτον, ὅτι ὅταν λίσαν ἀγανακτῇς,
 καὶ οὐδ' ἀπαθῇς, ἀκαριαῖον ὁ ἀνθρώπινος βίος,
 καὶ μετ' ὀλίγον πάντες ἀφ' ἐκείνου. ἑβδόμου,
 ὅτι οὐχ αἱ πράξεις αὐτῶν ἐν ὁχλοῦσι καὶ ἡμῖν. ἐκείναι
 γὰρ εἰσι καὶ τοῖς ἐκείνων καὶ ἡμετέροις. ἀλλὰ αἱ ἡ-
 μέτεραι ὑπολήψεις. ἄρον γοῦν καὶ θέλησον ἀ-
 φῆναι τὴν ὁδὸν πρὸς διανοῦ κρίσιν, καὶ ἀπὸ τῆς ἡ-
 ὁρῆς. πῶς οὐκ ἀρῶ; λογισάμενος ὅτι οὐκ αἰχρὸν.
 εἰάν γὰρ μὴ μόνον ἢ τὸ αἰχρὸν κακόν, ἀνάγκη καὶ
 σὲ πολλὰ ἁμαρτανύειν. καὶ λησὶν καὶ παντοῖον
 γηρέωσαι. ὁ γὰρ ὅσον, ὅσον χαλεπώτερα ἡδὲ φέρουσι
 αἱ ὁργαὶ καὶ λυπαιαὶ μὴ τοῖς τοιοῦτοις, ἢ πρὸς
 αὐτὰ ὅτι ἐφ' οἷς ὁργιζόμεθα καὶ λυπούμεθα. ἐ-
 κατόν, ὅτι τὸ δυνάμεν ἀνίκητον, εἰάν γνῶσιον ἢ καὶ
 μὴ

μὴ σεσηρὸς, μὴ δὲ ὑπόκεισιν. τί γάρ σθι ποιήσῃ
 οὐ βουσιγότατ'· ἐὰν δ' αὖτε λῆς ὀυμλῆς αὐτῶν,
 καὶ εἰ οὕτως ἐτυχε, πρῶτος πῶλαινῆς καὶ μεταδὲ
 δ' ἀσκησ, δὴ χολῶν πῶ' αὐτῶν ἐκείνου τῶν καιρῶν,
 ὅτε κρακαποίειμ σε ὑπὸ χειρὶ μὴ τέκνον, πρὸς ἄλ-
 λο πεφύκαμεν ἐγὼ μὲν σ' μὴ βλαβῶ. σὺ δὲ βλά-
 πῃ, τέκνον. καὶ δεικνῦναι ὀυαφῶς καὶ ὀλικῶς,
 ὅτε ὅσ' οὕτως ἔχει. ὅτι οὐδὲ μέλισσαι αὐτῶν ποιοῦ-
 σιν, οὐδ' ὅτε σιναγελασικὰ πῶφυκε δὲ δὲ, μὴ
 τεύρωνικῶς αὐτῶν ποιῶν, μὴ τε ὀνειδισικῶς, ἀλ-
 λά φιλοσόφως καὶ ἀδρήκτως τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ
 ὡς γ' ἡ χολῇ, μὴ δὲ ἵνα ἄλλ' παρὰ σὰς θαυμα-
 σ'· ἀλλ' ἥτοι πρὸς μόνον, καὶ ἐὰν ἄλλοι ἴνδον πε-
 ρεσῇκωσι. τούτων τῶν γινέα κεφαλαίων μέμνη-
 σο, ὡς παρὰ τῶν μουσῶν δ' ὦρα εἰληφῶς. καὶ ἄρ-
 ξά ποτε ἀνθρώπ'· ἔν, ἕως ζῆς. φυλακτέον δὲ
 ἐπίσης τῷ ὀργιζέσθαι αὐτοῖς, τὸ κολακιδεῖν αὐ-
 τοὺς. ἀμφοτέρω γὰρ ἀκρινώνεται, καὶ πρὸς βλάβη
 βίω φέρει. πρόχειρον δὲ γ' ταῖς ὀργαῖς, ὅτι οὐχὶ
 τὸ θυμοῦναι αὐδριεῖν, ἀλλὰ τὸ πρῶτον καὶ ἡμε-
 ρον, ὥσπερ ἀνθρωπικώτορον, οὕτως καὶ ἄρρη-
 κώτορον, καὶ ἰχρύθ' καὶ νδύρων καὶ ἀνδρίας τῶ
 τω μέτεσιμ. οὐχὶ β' ἀγανακτοῖν καὶ δ' ὕβρι-
 σοῦν. ὅσω γὰρ ἀπαθεία ὅσ' οὐκ ἐκείνοτον, τοσού-
 τω καὶ διωάμει. ὥσπερ τε ἡ λύπη ἀδύνοῦς, οὐ-
 τως καὶ ἡ ὀργή. ἀμφοτέροι γὰρ τέτρωνται, καὶ γ'

διδῶναι σμ. εἰ δὲ βούλει, καὶ δέκατον πρὸς τοῖς
 μουσικῆς διδῶν λαβέ. ὅτι, ἥ μὴ ἀξιῶν ἁ-
 μαρτανίαν αὐτὸ φαύλους μανικόν. ἀδυνατοῦ γὰρ
 ἐφίεται. ἥ δὲ συγχωρεῖν ἄλλοις μὲν εἶναι τοιαύτας,
 ἀξιούμ δὲ μὴ εἶς σὲ ἁμαρτανίαν, ἀγνώμον κὴ το-
 ραννικόν. τέσσαρας μάλιστα τροπὰς τοῖς ἡγεμο-
 νικοῦ πρὸς φυλακτέον διηγεκῶς. κὴ ἐπειδιαν φαι-
 ράσης, ἀπαλειπῆρον, ὑπὸ λέγοντα ἐφ' ἑκάστου οὐ-
 τως. ὅσον τὸ φάντασμα ἐκ ἀναγκαζομ. ὅσον, λυ-
 ζήν κοινωνίας. ὅσον, ἐκ ἑαυτῶν μέλλας λέγειν.
 ἥ γὰρ μὴ ἀφ' ἑαυτοῦ λέγειν γν' τοῖς ἀτοπωτάτοις
 νόμιζε. τέταρτον δὲ ὅτι καὶ ὁ σαυτοῦ ἐνδιδίεις,
 ὅτι ὅσον ἡτῶ μόνου ὅτι καὶ ὑποκατακλινομένου
 τοῦ γν' σοὶ θειοτόρου μέρους, πῇ ἀτιμωτόρα καὶ
 θνητῇ μοίρᾳ πῇ τοσώματ' ὅ, καὶ ταῖς τούτου
 παχείαις ἡδοναῖς. ἥ μὲν πονδύμαλόν σου, καὶ τὸ
 πυρῶδες πᾶν ὅσον ἐγκέκρατ', καὶ τοιφύσσει ἀνὰ
 φερῇ ὄντα, ὅμως πειθόμενα πῇ τῶν ὅλων διατά-
 ξει, πρὸς κρατεῖται γν' ταῦτα ὑπὸ τοῖς συγκρίμα-
 τ' ὅ. κὴ τὸ γινώσκον δὲ τὸ γν' σοὶ πᾶν, κὴ τὸ ὑγρόν,
 κὴ τοι κατωφερῇ ὄντα, ὅμως ἐγκέκρατ' ὅτι ἐσηκε
 τὴν ὀχέαν τ' φυσικὴν σάσιν. ἄνω αὖ καὶ τὰ σοιχεῖα
 ὑπακούει τοῖς ὅλοις, ἐπειδιαν πρὸς κατὰ τὰ χθὲν σὺν
 βία μόνοντα, μέχρις αὐτὸ ἐκείθεν πάλιν τὸ γν' ὅτι μὲν
 τ' διαλύσεως σημήνη. ὁ δεινὸν ὅρ μόνον τὸ νοε-
 ρόν σὲ μέρος ἀπειθεῖν, κὴ ἀγανακτεῖν πῇ ἑαυτῶν

χώρας,

χώρα, καὶ τοὶ ὁδὸν γὰρ βίαιον τὸ τῷ ὠπλάσει τῇ.
 ἀλλὰ μόνον, καὶ φύσιν δὲν αὐτῶν. οὐ μὲντοι ἀνέχε-
 ται, ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν φέρεται. καὶ γὰρ ἐπὶ τὰ ἀ-
 δικήματα καὶ τὰ ἀκολασήματα, καὶ τὰς λύπας,
 καὶ τοὺς φόβους κινήσεις, οὐδὲν ἄλλο ἐστίν, ἢ ἀφίστα-
 μένου τοῦ φύσεως. καὶ ὅταν δὲ πινὶ τῶν συμβαι-
 νόντων διυχεραίνει τὸ ἡγεμονικόν, καταλείπει
 καὶ τότε τὴν αὐτοῦ χώραν. πρὸς ἰσότητά γὰρ καὶ
 θεοσέβειαν κατεσκευάσκει, οὐχ ἢ πρὸς δι-
 καιοσυώλῃ. καὶ γὰρ ταῦτα ἐν εἰδὲ δὲ τοῦ βου-
 νησιᾶς, μᾶλλον δὲ πρὸς βύτορα τῶν δικαιο-
 πραγυμάτων. ὃ μὴ εἰς καὶ ὁ αὐτός ἐστιν αἰτῶν
 βίον σκοπὸς, ὅτι εἰς καὶ ὁ αὐτός δι' ὅλου τοῦ
 βίου εἶναι οὐ διώκεται. οὐκ ἀρκεῖ τὸ εἰρημνίον, ἐὰν
 μὴ καὶ κένο προσθῇς, ὁποῖον εἶναι δὲ τὸ τοῦ
 σκοποῦ, ὥστε γὰρ οὐχ ἢ πάντων τῶν ὁπω-
 σούμιν πλείοσι δοκούντων ἀγαθῶν ὑπόληψις ὁ-
 μοία εἶναι, ἀλλ' ἢ τῶν τοιῶν δι' ἐπὶ πινῶν, τούτῃς
 τῶν κοινῶν, οὕτως καὶ τὸν σκοπὸν, δὲ τὸν κοινὸν
 νικῶν καὶ πολιτικὸν ὑποσέειδαι. ὃ γὰρ εἰς ἑαυτῶν
 πάσας τὰς ἰδίας ὁρμάς ἀποθλίβων, πάσας τὰς
 πράξεις ὁμοίας ἀρδύσκει. καὶ καὶ ἑαυτὸν αἰὲς ὁ αὐτός
 ἔσται. τὸν μὲν ἢ ὁρενόν, καὶ ἢ κατοικίδιον καὶ τῇ
 πῶσαν τούτῃ καὶ διασόβησιν. Σωκράτης, καὶ τὰ
 πολλῶν λόγματος. λαμίας ἐκείνῃ, παιδίῳ δ' ἐ-
 μάται. λακεῖ δ' αἰμόνι τοῖς μὴ ξυνοῖς ἐν τῇ θεωρίᾳ
 ὑπὸ

ὑπο τῇ σκιᾷ τὰ βάθρα ἐπίθειναι, αὐτοὶ δὲ οὐ
 τυγχάνειαν ἐξόντου. Ἰὼ Περδίκκα ὁ Σωκράτης ποῦ
 τοῦ μὴ ὀρχεῖσθαι παρ' αὐτόν, ἵνα ἔφη μὴ ἴδῃ κακὴ
 καὶ ὀλέθρῳ ἀπόλωμαι. τουτέστι μὴ εὖ παθῶν ὅτι
 θιωθῶ ἀντὶ τοῦ οἰῆσαι. γὰρ τοῖς τῷ ἐφείσιον χάρι
 μασι, παρὰ γέλμα ἐκείτο συνεχῶς ὑπομιμνή-
 σκεσθαι τῶν παλαιῶν ἔνθ' ἡ ἀρετῇ χρησάμεν.
 αἱ γυναικῶρες, ἔωθον εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφορᾶν,
 ἵνα ὑπομιμνησκώμεθα τῶν ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡ-
 σάυτως τὸ ἑαυτῶν ὄργον δεικνύοντων. καὶ τὴν τά-
 ξιν καὶ τὴν κατὰ φύσιν, καὶ τὴν γυμνότητά.
 οὐδὲν γὰρ πῶς ἀλυσμα ἔσται. οἱ δὲ ὁ Σωκράτης
 τὸ καὶ οἶον ὑποψώσμεθα. ὅτι ἡ Ξανθίππη λα-
 βούσα τὸ ἱμάδιον ἔξω πῶς ἦλθε. καὶ ἡ ἑπὶ ὁ Σω-
 κράτης τοῖς ἐταῖροις αἰδεῖσθαι καὶ ἀναχωρεῖν
 σιρ, ὅτε αὐτὸν εἶδον ὅπως ἐσταλμένον.

Εν ἑνὶ γράφει καὶ ἀναγινώσκειν οὐ πρότερον
 ἀρξαις, πρὶν ἀρχῆς. ὅσον πολλῶν μάλλον γὰρ τῷ
 βίῳ. δοῦλός πεφύκας, οὐ μέτεσί σοι λόγον. ἐ-
 μόρι δ' ἐγέλασε φίλον κῆρ' ἐμψονται δ' ἀρετῇ
 χαλεποῖς βάλλοντες ἐπὶ σιρ. σὺ κορυμμένοντες ἡ
 τῶν, μαινομένων. τοιοῦτός ὁ τὸ παιδίον ἡ τῶν,
 ὅτι οὐκ ἐτι δίδοται. καταφιλοῦντα τὸ παιδίον
 ἔλεγε δὲ ἐπὶ κτλ, γὰρ οὐκ ὡς φέρεται. αὐ-
 τοῖς ἴσως ἀρθάνῃ. διὸ σφῆμα ταῦτα; ὅσον δὲ ὅς
 φημι ἔφη φυσικοῦ ἔνθ' ὄργον σημαίνει. καὶ

Ἐν τῷ αὐτῷ σπῆλαις θεωρεῖσθαι, δι' ὅσους φημι. ὁμοφασί,
 παφύλη, παφίς, παύτα μεταβολαί, ἐκ εἰς τὸ μὴ
 ὄν, ἀλλ' εἰς τὸ νῦν μὴ ὄν. λησὴς πρὸς αἰρέσεως ὁ γὰρ
 νετς, τὸ τῷ Ἐπικτήτῳ. Τέχνῳ δὲ ἐφηπὸς τὸ συγ-
 κατατίθεσθαι εὐρεῖν. καὶ γὰρ ἴσθι πρὸς τὰς ὁρμάς
 τόπω τὸ πρὸς ἐκλινόμενον φυλάσσειν, ἵνα μὴ ὑπερβα-
 ρέσεως, ἵνα κοινωνικαί, ἵνα κατ' ἀξίαν. καὶ ὁρ-
 ξεως μὲν παντάπασις ἀπέχει, ἐκκλίσσει ἢ πρὸς
 μηδισὶν ἢ ὅτι ἐκ' ἡμῶν χρῆσθαι. ὁ πρὸς τῷ τυχόν-
 τῳ ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ ἀγὼν, ἀλλὰ πρὸς τῷ μαίνεσθαι, εἰ
 μὴ ὁ Σωκράτης ἔλεγε. τί θέλετε λογικῶν ψυχῶν
 ἐχθρῶν, ἢ ἀλόγων; λογικῶν. τί τινος λογικῶν; ὑγιῶν,
 ἢ φασίλων; ὑγιῶν; τί οὖν ὁ ζητεῖτε; ὅτι ἐχο-
 μιν. τί οὖν μάχεσθαι, καὶ
 διαφέρειν

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ

ρος τῶν εἰς ἑαυτὸν βιβλίων ιβ.

ΑΝΤΑ ἐκείνα ἐφ' ἃ εἶπα ποδὶ ὁδοῦ
 δύχῃ ἐλθεῖν, ἥδη ἔχειν διώσασαι,
 εἰὰν μὴ σωθῇ φθορῆς. ὅσοι ὅδε
 εἰὰν πᾶν τὸ πρὲλθόν καταλίπῃς,
 καὶ τὸ μέλλον ὑπὸ τρέφῃς τῇ πεινῳίᾳ. καὶ τὸ πα-
 ρὸν μόνον ἀποδυῶνς πρὸς ὁσιότητα καὶ δικαιο-
 σσύῃ. ὁσιότητα μὲν, ἵνα φιλήῃς τὸ ἀκνεμόμην.
 σοὶ γὰρ αὐτὸ ἡ φύσις ἐφέρει, καὶ σὲ τούτῳ. δικαιο-
 σύῃ δέ, ἵνα ἐλδύθῃς καὶ χωρὶς ποδὶ πλοκῆς
 λέγῃς τε τὰ ληθῆ, καὶ πράσῃς τὰ κατὰ νόμον, ὅ-
 κατ' ἀξίαν. μὴ ἐμποδίσῃ δέ σε, μήτε κακία ἀλ-
 λοτρία, μήτε ἐπὶ ὀλκῆς, μήτε φωνῇ, μηδὲ μὲν
 αἰδήσις τοῦ ποδὶ τεθραμμένον σοὶ βαρκιδίου. ὅ-
 ψεται γὰρ τὸ πάχος. εἰὰν οὖν ὅτε δὴ ποτε πρὸς
 ὁδόδῳ γῆν, πάντα τὰ ἄλλα καταλιπὼν, μόνον
 τὸ ἡγεμονικὸν σου, καὶ τὸ ἐν σοὶ θεῖον τιμήσῃς. καὶ
 τὸ μὴ παύσεσθαι ποτε ζῶν φοβηθῇς. ἀλλὰ τό γε
 μηδὲ ποτε ἀρξάσθαι κατὰ φύσιν ζῶν, ἐσθ' ἀνδρω-
 πῶ ἀξιῶ τοῦ γῆν ἅπαντ' ὡς μου, καὶ παύσῃ
 ἐν ὧν ὡν πατρίδι, καὶ δαυμάζωμ ὡς ἀ-
 πλοσδιόκητα τὰ καθ' ἡμέραν γινόμενα, καὶ κρε-
 μάμεν' ἐκ τῶδε καὶ τῶδε. ὁ θεὸς πάντα τὰ ἡγεμο-
 νικά, γυμνὰ τῷ ὑλικῷ ἀγγέῳ καὶ φλοιδῷ καὶ κα-
 θαρμάτῳ ὁρᾷ. μόνον γὰρ τῷ ἑαυτοῦ νοεῶν μόνον
 ἀπῆται,

ἀπὸ τῆς, τὸ δὲ αὐτὸ εἰς ταῦτα ἐρρύηκό τω κὶ ἀπὸ
 χετὸς μύλων. ἐὰν δὲ κὶ σὺ τῷ ἐθίσης ποιῆν, τὸ
 λὺν περιεσπασμὸν σε αὐτὸ ποδακρόσεις. ὁ γὰρ μὴ
 τὰ ποδακρίματα κρεῖα δια ὀρῶν, ἢ πτογὰ ἐδῆται, κὶ
 οὐκίαν, κὶ δόξαν, κὶ τῇ τοιάντῃ ποδαβολῇ κὶ σκῶ
 πλὴν θεοῦ μλτος, ἀχολήσεται. ῥία δὲ τὴν ὄζωρ σιωῆσαι
 πας, σωμάτιον, πνδύματιον, νῦς, τότε τὰ ἄλλα
 μέχει τοῦ διμελεῖσθαι δ' εἰς σά ὄζι. τὸ δὲ τρίτον μὲν
 τοῦ λυέως σὸν, ὃ ἐὰν χωρίσης ἀπὸ σε αὐτῷ, τότε
 σὺν ἀπὸ τῇ σῆς δ'ανοίας, ὅρα ἄλλα ποιῶσιν ἢ λέγῃ
 σιν, ἢ ὅρα αὐτὸς ἐποιήσας ἢ εἶπας, καὶ ὅρα ὡς μὲλ
 λοντα τὰ ῥάσεις, κὶ ὅρα τὸ ποδακρίμου σοι σω-
 ματίς, ἢ τὸ συμφύττω πνδύματίς, ἀπὸ αἶρεται
 πρόσεσιν, κὶ ὅρα ἢ ἐξωθεν ποδακρίσας δὴν ἐλίος, ὡς
 τῷ σιωμαρμύων ὄζηρη μύλων καθαράν τῇ
 τοιάντῃ δυνάμει ἀπόλυτον ἐφ' ἑαυτῇ ζῶν, ποιῶ-
 σαν τὰ δίκαια, κὶ θέλουν τὰ συμβαίνοντα, κὶ
 λέγουν τὰ ληθῆ, ἐὰν χωρίσης φημί τοι ἡγεμονί-
 κῃ τότε τὰ πρὸς τὴν μύνα ἐκ προσαπείας. ὅ
 τῷ χρόνῳ τὰ ἐπέκεινα, ἢ τὰ πρὸς ἀχολήτα, ποιήσης
 τε σε αὐτῷ, οἷος ὁ ἐμπροσθέν σου σφαῖρῃ κυκλο-
 τήρης κωνὴ ποδακρί γαίωρ, μόνον τὴν ζῶν ἐκμελο-
 τήσης ὁ ζῆς, τότε σὺ τὸ πρὸν, δυνήσῃ τότε μέχει
 τῷ ἀρθανῆν ὑπολείπῃ, ἀταράκτως κὶ θυγε-
 νός, κὶ ἰλέως τῷ σου τῷ αἰμόνι δ'αβιδῶναι. Πολλὰ
 κὶ ἐθαύμασα, πῶς ἐαυτὴν ἢ ἐκαστος μᾶλλον πάντων

φιλεῖ, τῇ δὲ ἑαυτοῦ πόδι αὐτοῦ ὑπόληψιν ἔχει
 ἵππον λόγῳ τίθεται, ἢ τὴν τῶν ἄλλων. εἰ γὰρ
 πινὰ θεὸς ὑδισαῖς, ἢ διδ' ἀκαλθ' ἐμφρων κελούσῃ
 μηδὲν κατ' ἑαυτὸν ἐνθυμείσθαι καὶ ὀφρανοῖσθαι,
 ὃ μὴ ἁμέγα γινώσκων ὀζοίσει, οὐδὲ πρὸς μίαν ἡ-
 μέραν ἴδω· ὑπομνή· οὕτως αὖτ' ὡς πέλαι μαλλοῦ
 αἰδ' ἄμεθα τί ποτε πόδι ἡμῶν φρονήσσοιμ, ἢ ἑαυ-
 τοῦς. ὡς ποτε πάντα καλῶς καὶ φιλανθρώ-
 πως ὀφρατάξαντο οἱ θεοί, ἴδω μόνον παρ' ἑίδω,
 ὃ γινώσκων τῶν ἀνθρώπων καὶ πάντων χησθῶς, καὶ
 πλείστα πρὸς τὸ θεῖον ὡσαύτ' συμβόλαια θεμνύσας,
 καὶ ὑπὸ πλείστον δι' ὀργῶν ὀσίω καὶ ἱερουργίῳ
 συνηθῆς ὅτι θεῶν γηρομύθους, ἐπειδ' αὖτ' ἄταξ
 ἀρ' ἄνωσι, μηκέτι αὖθις γίνεσθαι, ἀλλ' εἰς τὸ πᾶν
 τελὲς ἀπεσβηκῆναι. ἴδω δὲ εἰ πόρ καὶ οὕτως ἔχει,
 οὐδ' ἴδω ὅτι εἰς ὡς ἑτέρως ἔχειν ἑλπίς ποιήσας αὐτ'. εἰ
 γὰρ δίκαιον ἴδω, ἴδω αὖ καὶ δυνάμει καὶ εἰ καὶ φύ-
 σιν, ἢ νεγκῶν αὐτὸν ἢ φύσιν. ἐκ δὲ τῶν μὴ οὕτως
 ἔχειν, εἰ πόρ οὐχ' ὅτως ἔχει, πρὸς ὅδω σοι τὸ μὴ διέ-
 σαι οὕτως γίνεσθαι. ὁρᾷς γὰρ καὶ αὐτὸς, ὅτι ἴδω
 πρὸς τῶν δικαιολογῶν πρὸς τὸν θεόν. οὐκ αὖτ'
 οὕτως διελγόμεθα τοῖς θεοῖς, εἰ μὴ ἀρίστοι καὶ
 δίκαιοτατοί εἰσιν. εἰ δὲ ἴδω, οὐκ αὖτ' ἐπιδείδω
 ἀδίκως καὶ ἀλόγως ἡμελημύθους τῶν ἡν' ἐπὶ διακρο-
 μήσει. ἔτι καὶ ὅτι ἀργινώσκει, καὶ γὰρ ἡ-
 χεῖς ἢ κρείτερά, πρὸς τὰ ἄλλα δὲ τὸ ἀνέθιστον ἀρ-
 γός

γὼς οὐρα, τοῦ χαλινοῦ ὑψώμεν ἑξαιροῦν ἢ ἡ δεξιὰ
πραττεῖ. ἴδω γὰρ εἶθις κε. ὁποῖον δ' εἰ καταληφθῆ-
ναι ὑπὸ τοῦ θανάτου, καὶ σώματι καὶ ψυχῇ τὴν
Βραχύτητα τοῦ βίου. τῇ ἀχαΐαν τοῦ ὀπίσω καὶ
πρὸς σω αἰῶνος, τὴν αἰδομένην πάσης ὕλης, γυ-
μνὰ τῇ φλοιῶν θείᾳ (αὐτῇ) τὰ ἀπώδ' αἰ. τὰς ἀναφο-
ρὰς τῇ πράξεω. τί πόνθ', τί ἡδονή. τί θάνατος, τί
δόξα. τίς ὁ ἐαυτῷ ἀχολίας αἷτιος. πῶς οὐδ' εἰς ὑπὸ
ἄλλου ἐμποδίζεται. ὅτι πάντα ὑπόληψις. ὁμοι-
ον δ' εἶναι δεινὴν τῇ τῶν δλογμάτων χρήσει, παγ-
κρατίας, οὐχὶ μονομαχίᾳ. ὁ μὲν γὰρ τὸ ξίφος ὡς
χρηται, ἀρτίζεται καὶ ἀναίρεται. ὁ δὲ τὴν χεῖ-
ρα αἰεὶ ἔχει, καὶ οὐδ' ἐν ἄλλο ἢ συσχεῖται αὐτῇ δει-
ποιαῦτα τὰ πράγματα ὅρα δ' αἰρουῦντα εἰς ὕ-
λιν, αἷτιον, ἀναφορὰν. ἡ λίκιν δ' οὐσίαν ἔχει ἀν-
θρώποις, μὴ ποιεῖν ἄλλο, ἢ ὅτι μὲν ἄλλο ὁ θεὸς ἐπαε-
νεῖν. καὶ δέχεσθαι πᾶν, ὃ ἀνέμει αὐτῷ ὁ θεός. τὸ
ἐξῆς τῇ φύσει, μήτε θεοῖς μεμπέω. οὐδ' ἐν γὰρ ἐ-
κόντ' αὐτῷ ἢ ἀκόντ' αὐτῷ ἀμαρτάνουσι, μήτε ἀνθρώ-
ποις, οὐδ' ἐν γὰρ οὐχὶ ἀκόντ' αὐτῷ, ὡς ἐν δεινῇ μεμ-
πέω. πῶς γέλοι' καὶ ξύν' ὁ θαυμάζω οὐδ' ἐν
πᾶν γν' ὅθ' βίω γινόμενων.

Ἡβὶ ἀνάγκη ἐμαρμελὴν, ἀπαράβατον τὰς εἰς, ἢ
πρόνοια ἰλάσιμον. ἢ φερμὸς, εἰκίον τῇ ἀπὸ σα-
πῆτος. εἰ μὲν ἀπαράβατον ἀνάγκη, τί ἀνελτείνεις. εἰ
πρόνοια αὐτῷ δεχομένη τὸ ἰλάσκεσθαι, ἄξιον αὐτὸν

ποίησον ῥίηκ τῷ θεῷ βοηθείας. εἰ δὲ φρυμὸς αὐτῆς
 γιμνόνδεται, ἀσμενίζε, ὅτε γὰρ τοιαύτω τῷ κλύδω
 νι, αὐτὸς ἔχεις γὰρ σαυτῷ ἱναῖ νοῦν ἡγεμονικόν.
 ἡδὲν ποδιφίρῃ σε ὁ κλύδωρ, πᾶρα φερέτω τὸ ἁρ-
 κίδιον, τὸ πονδύματιον, τᾶλλα· τὸν γὰρ νοῦν οὐ
 παροίσφῃ. ἢ τὸ μὲν ἔλχυνσφῶς μέχρι σβειδῆ, φαί-
 νει, καὶ τὴν αὐγλὴν ἀκᾶ βάλλει· ἢ δὲ γὰρ σοὶ ἀλή-
 θεια καὶ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη, προαπο-
 σβίσιται; ὡδὲ τῷ φαντασίαν πᾶραχόντῃ ὅτι
 ἡμαρτε. τί διαδοῖδαι εἰς ὅσον ἀμαρτημα· εἰ δὲ καὶ ἡ-
 μαρτηγῇ, ὅτι κατέπεινεν αὐτὸς ἑαυτὸν. καὶ ἔτως
 ὁμοιον ὅσον, τῷ κατὰ δούπῃ τὴν ἑαυτοῦ σφίρι.
 ὅτι ὁ μὲν δέλωρ τὸν φαῦλον ἀμαρτανέει, ὁμοιῶ
 ὅσον μὴ θέλοντι τὴν συκῆν ὁπὸν γὰρ τοῖς σὺκοις φέ-
 ρει. καὶ τὰ βρέφη κλαυθμυρίζουσι. καὶ τὸν ἱπ-
 πομ χρεμετίζει, καὶ ὅσον ἄλλα ἀναγκάζει. τί γὰρ
 πάθῃ τὴν ἑμὴν ἔχωρ τοιαύτῃ, εἰ οὐ γὰρ γρηγὸς εἶ,
 ταύτῃ διεραπύσομαι. εἰ μὴ καθήκει, μὴ πράξει.
 εἰ μὴ ἀληθὲς ὅσον, μὴ εἶπῃς. ἢ γὰρ ὁρμὴ σου ἐστω, εἰς
 τὸ πᾶν αἰὲς ὅσον, τί ὅσον αὐτὸ ἐκείνο τὸ τὴν φαν-
 τασίαν σοι ποιοῦν, καὶ ἀναπύσφῃ διαλεπντα,
 εἰς τὸ αἶλον, εἰς τὸ ὕλινον, εἰς τὴν ἀναφορὰν, εἰς
 τὸν χρόνον, γὰρ τὸς οὐ πεπαιδευμένον αὐτὸ δεινόν.
 αἰδοῦ ποτέ, ὅτι ἐρεῖσθόντι καὶ διαμονιώτορον
 ἔχεις γὰρ σαυτῷ, τῶν τὰ πάθῃ ποιούντων, καὶ κα-
 θάπαξ τῶν νοδύροσφασούντων σε· τί μὲν καὶ ἔστιν

ἢ θ' αὐτοῖα. μὴ φόβος; μὴ ὑπόψια; μὴ ἀπληθυνία;
 μὴ ἄλλο ἢ τοιούτων; (πρὸς τὸ μὴ εἰκῆ, μὴ ἃ ἀνὸς
 αὐτοῦ εἶναι. δὸς τὸν), το μὴ ἐπ' ἄλλο ἢ, ἢ ἀπὸ τὸ κοινὸν
 νικῶν τέλει τῇ ἀναγωγῇ ποιεῖται. ὅτι μετ' οὐ
 πολλὸν, ἐπεὶ οὐδ' αὖτις ἐστὶν, οὐδ' αὖτε τούτων ἢ ἃ τῶν
 βλῆπεις, οὐδ' αὖτε τούτων τις τῶν νῦν βιούντων. ἄ-
 παιτα γὰρ μεταβάλλειν καὶ ἰστέπειν καὶ φθί-
 νειν περὶ φύσιν, ἵνα ἑτέρωθεν ἐφεξῆς γίνηται. ὅτι
 πάντα ἢ ὑπόληψις καὶ αὐτὴ ἐπὶ σοι. ἄρα οὐκ
 ὅτε θέλεις τὴν ὑπόληψιν, καὶ ὡς περὶ καὶ μὴ φαν-
 τῶν ἄκρων γαλήνη, σταθερὰ πάντα, καὶ κόλπος
 ἀκρόμων. μία καὶ ἡμισὺν γνῶν γαῖα καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ
 λαμψή, ἐπὶ τὴν κακὴν πάχαι, καὶ δὲ ἐπ' αὐτῇ. ὅ-
 ὃ πρᾶξας τὴν πρᾶξιν ταύτην, κατ' αὐτὸ τὸν
 κατ' ὅ ἐπ' αὐτῇ, κακὸν ἢ ἐπὶ πονθῶν. ὁμοίως ἐν
 τὸ ἐκ πάσῃ τῇ πρᾶξεω συνήμα ὅπερ ὅτι οὐ
 βίος, ἐὰν γνῶ καὶ πᾶσι παύσῃται, ἐπὶ τὴν κακὴν πᾶ-
 χαι κατ' αὐτὸ τὸν, καὶ ὅ ἐπ' αὐτῇ. ὅ ἐπ' αὐτῇ
 τας γνῶ καὶ τὸν εἰς τὸν ἴσον, καὶ ὡς διετέθη. τ
 δὲ καὶ τὸν, καὶ τὸν ὅσον δίδωσι καὶ φύσις. ποτὶ
 μὴ καὶ ἡ ἰδία, ὅταν γνῶ γῆρας, πάντως δὲ ἢ τῶν
 ὅλων. ἢς τῶν μερῶν μεταβαλλόντων, νεαροὺς αἰ-
 καὶ καὶ ὅ ἐπ' αὐτῇ ὅ ἐπ' αὐτῇ ὅ ἐπ' αὐτῇ. καλὸν ὅ
 αἰπῶν καὶ ὡραῖον τὸ συμφέρον τῶ ὅλων. ἢ ἐν κα-
 τάπαυσιν τοῖς εἶναι, ἐκείνῳ ἐπὶ κακὸν μὴ, ὅ ἐπ' αὐτῇ
 ἄρα. εἰπὼν καὶ ἃ προαίρεσις, καὶ ἐκείνῳ ὡς

ποιήσομαι ὅτι ἐκ τοῦ θείου βοηθείας. εἰ γὰρ φερμὸς αὐτὸς
 γιμνάζουμαι, ἀσμελίζε, ὅτι ἐν τοῖς τοῦ τῷ κλυδῶ-
 νι, αὐτὸς ἔχεις ἐν σαυτῷ ἱκανοῦν ἡγεμονικόν.
 ὡς ποδιφέρῃ σε ὁ κλυδῶν, πᾶσφι φέρει τὸ βαρ-
 κίδιον, τὸ πνέοντιον, τὰ ἅλλα· τὸν γὰρ νοῦν οὐ
 παροίσκει· ἢ τὸ μὲν ἔλχον φῶς μέχρι σφιδῆ, φαί-
 νει, καὶ τὸ αὐγλῶν ἀκτῶν βάλλει· ἢ δὲ ἐν σοὶ ἀλή-
 θεια καὶ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη, προαπο-
 σβίσιται; ὡς τὸ φαντασίαν πᾶσιν ὅτι
 ἡμαρτε. τί δαίδοις εἰς ὅσον ἀμάρτημα· εἰ γὰρ ἡ-
 μαρτην, ὅτι κατέκρινεν αὐτὸς ἑαυτὸν. καὶ ὅπως
 ὁμοίον ὅσον, τῷ κατὰ φύσιν τὸν ἑαυτοῦ φύσιν.
 ὅτι ὁ μὲν δέλωρ τὸν φαῦλον ἀμαρτανέει, ὁμοίον
 ὅσον μὴ θέλοντι τὸν συκῆν ὁπὸν ἐν τοῖς σὺκοις φέ-
 ρει. καὶ τὰ βρέφη κλαυθμυρίζουσι. καὶ τὸν ἱπ-
 πομ χρεμετίζει, καὶ ὅσα ἄλλα ἀναγκαῖα. τί γὰρ
 πάθῃ τὸν ἕξιν ἔχωρ τοιαύτῳ, εἰ οὐ γρηγὸς εἶ,
 ταύτῳ θεράπδυσον. εἰ μὴ καθήκει, μὴ πράξει.
 εἰ μὴ ἀληθὲς ὅτι, μὴ εἰπῆς. ἢ γὰρ ὁρμὴ σου ἐστίν, εἰς
 τὸ πᾶν αἰὲς ὅσον, τί ὅσον αὐτὸ ἐκείνο τὸ τὸν φαν-
 τασίαν σοι ποιοῦν, καὶ ἀναπύσσει διαιρῶντα,
 εἰς τὸ αἶμα, εἰς τὸ ὕλην, εἰς τὸ ἀναφορὰν, εἰς
 τὸν χρόνον, ἐν τῷ οὐ πεπαιδευμένῳ αὐτὸ δεινόν.
 αἰδοῦ ποτέ, ὅτι ἐκείνῳ καὶ δαίμονι ὁδόν
 ἔχεις ἐν σαυτῷ, τῶν τὰ πάθῃ ποιούντων, καὶ κα-
 θάπαξ τῶν νόδων ἀσούντων σε· τί με κῦρῃς
 ἢ δαί-
ἢ δαί-

ἢ θ' αὐτοῖα. μὴ φόβος; μὴ ὑποψία; μὴ ἀπθυμία;
 μὴ ἄλλο ἢ τοιούτων; (Γρῶτ), Ἰὸ μὴ εἰκᾶ, μὴ ἡ αὐτοῦ
 κροῦσας. (Διδύτορ), Ἰὸ μὴ ἐπ' ἄλλο ἢ, ἢ ἀπὸ τὸ κοινὸν
 νικῶν τέλει. Ἐξ ἀναγωγῆς ποιεῖται. ὅτι μετ' οὐ
 πολὺ, ἐπεὶ οὐδ' αὖτις ἐσθ' οὐδ' ἐπὶ τούτων ἢ ἂν ὑμ
 βλέπετε, οὐδ' ἐπὶ τούτων τίς ἔτι νῦν βιούντων. ἄ-
 παιτα γὰρ μεταβάλλει καὶ γέρεται καὶ φθεί-
 ρεται πεφυκέν, ἵνα ἐτόρα ἐφεξῆς γίνηται. ὅτι
 πάντα ἢ ὑπόληψις καὶ αὐτὴ ἐπὶ σοι. ἄρορ οὐκ
 ὅτε θέλεις τὴν ὑπόληψιν, καὶ ὡς περὶ κάμψαν
 τὴν ἄκραν γαλῶν, σαθερὰ πάντα, καὶ κόλπῃ
 ἀκύνων. μία καὶ ἡ ἴσθ' ἐν γένεσι καὶ καίρῳ παυ-
 λαμνῆ, ἐπὶ τὴν κακὴν πάχαι, καὶ δὲ πέπαιται. ὅτι
 ὁ πράξας τὴν πράξιν ταύτην, κατ' αὐτὸ τὸν
 κατ' ὁ πέπαιται, καὶ ὁ ἴσθ' ἐπὶ τὸν θῶν. ὁμοίως ἐν
 τὸ ἐκ πάσῃ ἔτι πράξεω συνσημα ὅπερ ὅτι ὁ
 βίῃ, ἐὰν ἐν καίρῳ παύσῃται, ἐπὶ τὴν κακὴν πά-
 χαι κατ' αὐτὸ τὸν, καὶ ὁ πέπαιται. ὅτι ὁ κατὰ παύ-
 λας ἐν καίρῳ τὸν εἰρμόν ἴσθ' ἐπὶ τὸν, καὶ ὁ δὲ
 δὲ καίρῳ, καὶ τὸν ὅρον δίδωσι καὶ φύσις. ποτὶ
 μὲν καὶ ἡ ἰδιότης, ὅταν ἐν γένεσι, πάντως δὲ ἡ ἴσθ'
 ὅλων. ἢς τ' μερῶν μεταβαλλόντων, νεαρὸς αἰ-
 καὶ ἀκμαῖος ὁ σύμπασις κόσμος διαμνῆ. λαλὸν ἢ
 αἰπῶν καὶ ὡραῖον τὸ συμφέρον τῷ ὅλῳ. ἢ ἐν λα-
 τάπαυσις τῷ βίῳ, ἐκείνῳ ὁ κακὸν μὲν, ὅτι ἐπὶ αἰ-
 χρὸν. ἐπὶ καὶ ἀπροαίρετον, καὶ ἀκακοινώσῃ

ἀγαθὸν δὲ, εἴ πορ ὅρ' ὅλων καίριον; καὶ συμφέ-
ρον. καὶ συμφερόμεν. οὕτως γὰρ καὶ διωφώρετος
ὁ φερόμενος καὶ ταυτὰ θεῶν. καὶ ὑδὶ ταυτὰ τῇ
γνώμῃ φερόμενος. τρία ταῦτα δεῖ πρόχειρα ἔ-
χειν, ὑπὸ μὲν ὧν ποιεῖς, εἰ μήτε εἰκῇ, μήτε ἄλλως
ἢ ὡς αὐτὴ δίκη αὐτὴν γνῆργκσιν. ὑπὸ δὲ τῶν ἔξω-
θεν συμβαινόντων, ὅτι ἡτοιματ' ὑπὸ τυχίαν, ἢ
καὶ πρόνοιαν. οὐτε δὲ τῇ ὑδὶ τυχίᾳ μεμπτέον
οὐτε τῇ πρηνείᾳ ἐγκλητέον. διδύτορον, τὸ ὅ ποῦ
οὐκ ἔκαστον ἀρ' εἰρήματ' ἔχει, μέχρι ψυχώσεως, καὶ
ἀρ' ψυχώσεως, μέχρι τοῦ πλὴν ψυχλῶ ἀρ' δούναι.
καὶ δὲ οἷον ἡ σύγκεισις, καὶ εἰς οἷα ἡ λύσις. τρί-
τον, εἰ ἀνώμετέωρ' ὅδε αἰθεὶς κατασκέψαιο τὰ
ἀνθρώπεια, καὶ πλὴν πολυτροπίαν ὅση κατα-
νοήσας· στωιδιῶν ἅμα, καὶ ὅσον τὸ πῶλαιον, ἢ
γῆαερίων καὶ γῆαθερίων. καὶ ὅτι ὅσας αὐτὸν ὅδε αἰ-
θεὶς, ταυτὰ ὅψι. τὸ ὁμοειδὲς, τὸ ὀλιγοχρόνιον. ἐ-
πὶ τούτοις, ὁ τύφ' ἔχει. βάλε ἔξω πλὴν ὑπόληψιν,
σέσωσαι. τίς οὐρ ὑπὸ λωλύων ἐκβάλλει; ὅταν
δυσφορῆς ἐπὶ λινι, ἐπελάθου τοῦ, ὅτε πάντα κα-
τὰ πλὴν τῶν ὅλων φύσιν γίνεται. καὶ τοῦ, ὅτε τὸ
ἅμα αντανόμην, ἀλλότριον. καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ, ὅ
τε πᾶν τὸ γινόμεν' οὕτως αἰετὶ γίνεται, καὶ γηγῆ-
σεται, καὶ νῦν πανταχοῦ γίνεται. τοῦ, ὅση ἡ
συγγένεια ἀνθρώπου πρὸς πᾶν τὸ ἀνθρώπειον
γῆγ' ἔχει. οὐ γὰρ αἱματίου, ἢ σπέρματιου, ἀλλὰ νοῦ

κρινωνία. ἐπελάθου δὲ καὶ τοῦ, ὅτι ὁ ἐκείνου τοῦς
 θεός, καὶ ἐκείθεν ἐβρύηκε. τοῦ, ὅτι οὐδὲν ἰδίον ὀ-
 ρισνός· ἀλλὰ καὶ τὸ τεκνίον, καὶ τὸ σωματίον, καὶ
 αὐτὸ τὸ ψυχάριον, ἐκείθεν ἐλήλυθεν. τοῦ, ὅτι
 πάνθ' ὑπόληψις. τοῦ, ὅτι τὸ πρῶτον μόνον ἐκασθ-
 ῆναι, καὶ τοῦτο ἀρβάλλει. σωεχῶς ἀναπολείμ, τοῦ
 ἐπὶ τινι λίκν ἀγανακτῆσαντας, τοῦ γν' μεγαίσεις
 δόξαις, ἢ συμφοραῖς, ἢ ἐχθραῖς, ἢ ὁποιασοῦν τὴν
 χαῖς ἀκμάσαιτας. ἔτα ἐφισκάνει, πᾶν νῦν πάντας
 ἐκείνα, καπνός, καὶ ἀποδός, καὶ μῦθος, ἢ ὅς μῦθος.
 συμπροσπιπῆτω δὲ καὶ τὸ τοῦ τοῦ πᾶν, οἶον,
 φάβι· κατουλῖν· ἐπ' ἀγροῦ. καὶ λούσι·
 λούπ· καὶ στῶρτινι· γν βαίαις, καὶ τιβέ-
 ει· γν καπρίαις. καὶ οὐύλι· ρούφ· καὶ ὀ-
 λως ἢ πῶς ὁποῦν μετ' οἰήσεως δειφορὰ καὶ ὡς
 θυτελὲς πᾶν τὸ κατγντεινόμεν· καὶ ὁσωφίλοσο-
 φώτερον τὸ ὑπὲρ τοῦ δόδεϊσος ὕλης αὐτῶν δίκαι),
 σώφρονα, θεοῖς ἐπόμεν· ἀφελῶς πρῆχειμ. ὁ γὰρ
 ὑπὸ ἀτυφία τυφ· τυφόμεν· πάντων χα-
 λιπώτατ· πῶς τοῦ ὑπὲρ ἡθύνοντας, ποῦ γὰρ ἐ-
 δώμ τοῦ θεοῦς, ἢ πόθεν κατεληφῶς ὅτι εἰσὶν ὅ-
 τω σέβεις· πρῶτον μὲν καὶ ὅφει ὅρα τοῖς εἰσιν·
 ἔπειτα μὲν οὐδὲ τίς ψυχῇ τίς ἐμαυτῷ ἐα-
 ρακα, καὶ ὁμῶς τιμῶ. οὕτως οὐν καὶ τοῦ θεοῦς,
 ὅς ὡς τοῦ δωάμεως ἀμ' ἡν ἐκείνῃ τε πειρώμαι, ἐκ

οὗτων ὅτι ἐσι καταλαμβάνω, καὶ αἰδιόμαα
 σωτηρία βίου, ἕκαστον δι' ὅλου αὐτῶν τί ὅσον ὁ-
 ραῶ. τί μὲν αὐτῶν ὁ ὑλινὸν. τί δὲ τὸ αἰδιόμαα.
 ὅσον ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ δίκαια ποιεῖν, καὶ τὰ ἀληθῆ
 λέγειν. τί λοιπὸν, ἢ ἀρλᾶν τὸ ζῶν, σωαπῆσαν
 τὰ ἄλλα ἐπ' ἄλλω ἀγαθόν, ὥς ἐμνησθῆναι βραχύ-
 τατον διάστημα ἀρλᾶν. ὅν φως ἡλίου καὶ μὲν
 εἰργηταίοις, ὅρεσιν, ἄλλοις μυρία, μία οὐσία
 κωνή, καὶ μὲν εἰργηταίοις ὁμοίως ποιοῖς σώμασι μυ-
 ρίοις. μία ψυχὴ, καὶ φύσει εἰργητῆς μυρίας,
 καὶ ἰδίας πόδι γραφῆς. μία νοερά ψυχὴ, καὶ
 διακεκρίσθαι δοκῇ. τὰ μὲν οὖν ἄλλα μέρη τῶν εἰ-
 ρηνικῶν, οἷον πνεύματα καὶ ὑποκείμενα, αὐτὰ
 οἷα καὶ ἀνοικέωτα ἄλλοις, καὶ τοὶ κακῶν
 τῶν νοῦν σωῆσαι, καὶ τὸ ἐπειτα αὐτὰ βρεῖθον. διὰ-
 νοια δὲ ἰδίως ὡς τὸ ὁμόφυλον γίνεται, καὶ σω-
 σκεται, καὶ οὐ εἰργηταίοις τὸ κριντικόν παῖθον.
 τί ὡς ἰσχυροῦς τὸ διαγινέσθαι; ἀλλὰ τὸ αἰδιόμαα;
 τὸ ὅσον. τὸ αὐξάνειν; τὸ λέγειν, αὐτῶν. τὸ φωνῆ
 χρῆσθαι; τὸ διανοεῖσθαι; τί τούτων πόθον σοι ἄ-
 ξιον δοκεῖ; εἰ δὲ ἕκαστα ὅσα καταφρόνητα, πρόσθε
 ὡς τελευταῖον, τὸ ἐπεισθαι ὅσον λόγῳ καὶ ὅσον
 θεῷ. ἀλλὰ μάχεται ὅσον πρᾶν ταῦτα, τὸ ἀχθῆ-
 ναι, ἢ ὅσον τὸ τιθνηκέναι σερήσεται πρὸς αὐτῶν;
 πόσον μέρθον τὸ ἀπείρου καὶ ἀχανοῦς αἰδιόμαα

ἔρμε μέλει καὶ ἐκείνῳ, τάχιστα γὰρ γινώσκεται
 τοῦ αἰδίου. πόσον δὲ τῇ ὅλῃ οὐσίας; πόσον ἢ τῇ
 ὅλῃ ψυχῇ; γὰρ πόσον ἢ βωλαρίῳ τῇ ὅλῃ γῆς ἔρ-
 πεις; πάντα ταῦτα γινώσκου μέλει, μηδὲν μέ-
 γα φανταζοῦ, ἢ τὸ ὡς μὲν ἢ σὴ φύσις ἄγει, ποι-
 εῖν. πάλαι δὲ, ὡς ἡ κοινὴ φύσις φέρει. πῶς ἑαυ-
 τῷ χρῆται τὸ ἡγεμονικόν. γὰρ τοῦτ' αὖ τὸ πᾶν
 ὄξιν. τὰ δ' ἐλοιπὰ, εἰ προαιρετὰ ὄξιν, ἢ ἂν προαίρε-
 τα, νεκρὰ καὶ καπνός, πῶς θανάτου καταφρό-
 νησιν ἐγερλικώτατον. ὅτι καὶ οἱ τιμὴν ἡδονὴν ἄγα-
 θόν καὶ τὸν πόνον κακόν ἐκρίνοντες, ὅμως τού-
 του καταφρόνησαν. ὡς τὸ δυνάμει μόνον ἀγαθόν,
 καὶ ὡς τὸ πλείους ἢ λόγον ὀρθῶς πράξεις ἀρετὴ
 ναί, τῷ ὀλιγοτόρῳ, γὰρ ἴσῳ ἐστί, καὶ ὡς τὸν κόσμον
 θεωρεῖσαι πλείονι ἢ ἐλαττονι χρόνῳ οὐ διαφέρει,
 τοῦτ' αὖ οὐδὲ ὁ θάνατος φοβερόν. ἀνθρώπε,
 ἐπολιτὸν εἶσε γὰρ τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πόλει; τί-
 σοι διαφέρει εἰς πέντε ἔτεσι. Τὸ γὰρ κατὰ αἰὸν νό-
 μους, ἴσον ἐκείνῳ. τί οὖν δεινὸν εἰς τῇ πόλει ἄρ-
 πέμψει σε οὐ τύραννον, οὐδὲ δίκης ἀδι-
 κος, ἀλλ' ἡ φύσις ἢ ἐξαγαγεῖ σε. οἱ δ' εἰ κωμῶδ' οὐ
 ἀκλύοι τῇ σκηνῇ ὁ πρᾶλα βῶμ' ἡμετέρος. ἀλλ' ἔκ-
 ἐπομ' τὰ πέντε μέρη, ἀλλὰ τὰ ἴα. καλῶς εἶπας,

ἐν μὲν τοῖς τῷ βίῳ τὰ τρία, ὅλον ἂν ὁρᾷμα ὅτι. καὶ
 γὰρ τέλειον, ἐκείνου ὁρίζει. ὁ τότε μὲν ἐν συγ-
 κρίσει, νῦν δὲ ἐν ἀναλύσει αἵτιος,
 σὺ δὲ ἀνὰ τὴν ἀμφοτέρω.
 ἀπιδι ὅν ἰλεως. καὶ
 γὰρ ὁ ἀρλύνω,
 ἰλεως.